CALLIEPEIA:

OR

A rich Store-house of proper, choise, and elegant Latine words, and phrases, collected (for the most part) out of all TVLLIES works; and for the vse and benefit of Schollers, digested into an Alphabeticall order.

The second impression reformed, refined, and very much enlarged.

By THOMAS DRAX.

CICERO AD BRVTVM,

Solum Latinè loqui, est illud quidem in magna laude ponendum. Verborum delectus origo eloquentiæ. Ibidem.

Fundamentum oratoris est locutio emendata & Latina. Ibid.

LONDON,

Printed for *B. Norton*, and *John Bill*. 1613.

Hopkins

John Hinson his
Booke Bought the 14
May 1629
pretium — 0 0 9

Harvard College Library
gift of
Henry S. Grew
March 5, 1953

Hopton

CLARISSIMO, GENEROSISSIMO ET MAGNAE EXPECTATIONIS Adolescentulo, Domino *THOMÆ LEIGH*, *Armigero*, & *Domini* THOMAE LEIGH de Stonley Equitis Dynastici Nepoti, *Nestoreos annos, & prospera omnia.*

QVemadmodum (adolescentule nobilissime) primi illi & Principes, artium liberalium inventores, & flexanimæ eloquentiæ Antistites, propter prestantem operam literatæ Reipublicæ præstitam, summam & sempiternam laudem promerentur; ita etiam, idq; meritissimò, illarum perfectores & exornatores sunt non minoribus laudibus & dum vivunt honoribus, sunt decorandi; quippe, illi liberales artes fundarunt & informârunt; hi verò illas ordinant, amplificant, expoliunt: Et, vt hoc quod assero, distinctiùs & illu-

illustriùs appareat, in vna aliqua specie insistendũ censeo, proinde, qui Rhetoricæ & sermoni communi, præter schemata, tropos, & alia lumina, sententias proverbiales & adagia addiderunt sunt in delicijs habendi, vt qui suis excellentissimis laboribus vniversam Doctorum nationem sibi devinxerunt; namq; proverbia sunt, ceu orationis condimenta sunt instar rosarum inter flosculos, & tanquam oracula quibus propter sese fides adjungitur. Et, si bonum quò antiquius eò melius, tum paræmiæ propter intimã antiquitatem cõmendantur. Etenim non solùm vetustissimi & venustissimi Gentiũ scriptores, nẽpe *Aristides*, *Aristoteles*, *Chrysippus*, *Cicero*, *Diogenianus*, *Plutarchus*, *Plato*, *Seneca*, *Suidas*, *Varro*, *Zenodatus*, imo, & *Cani* illi summeq; reverendi Ecclesiæ Primitivæ Patres, nimirum *Basilius*, *Chrysostomus*, *Hieronimus*, & *Tertullianus*, adagia suis operibus admiscuerunt: sed etiam Divinitùs inspirati *Prophetæ*, & in primis *Salomõ*, qui tria millia Proverbiorũ dixisse perhibetur, 1. *Reg.* 4. & ipsi Apostoli & Evangelistæ illa vsurparunt, illisq; authoritatem conciliarunt: Huc addatur etiam quòd Christus Iesus salutis nostræ vindix & assertor, eorum vsum non fastidijt. Dignitas, majestas, & authoritas Proverbiorum, in hoc elucet, quòd non modò à suprà memoratis viris sint frequentata, & à quibusdam perillustribus authoribus ad artem

artem revocata, verum etiam quòd quasi in communi colloquio ἀυθεντίαν, quandam habere, & oraculorum vim obtinere videantur. Venustas & pulchritudo eorum, in hoc agnoscitur, quòd tempestivè adhibita orationem tanquam Margaritis insigniunt, ceu sale condiunt, & auditores docent, delectant, exercent, imò sunt ingenij cotes & indices. Postremò, ne paulò longius mea expatietur & excurrat oratio, proverbia plurimas habent vtilitates & opportunitates, siquidem sæpiuscule interioris Philosophiæ mysteria pauciss. mis voculis involvunt: indolem indicant & exacuunt, sunt memoriæ subsidiũ falsè & scitè exagitant, & extemporalẽ orationem habituro amplissimum dicendi apparatum suppeditant.

Quodcirca cum animadverterem multiplices paræmiarum vsus & commoditates, & cum intelligerem neminem nostratium in hoc genere elaborasse, vt Latina cum Anglicis conjungeret, ipse studio literas promovendi incensus, & duobus *Iani Gateri* voluminibus, quæ mihi ornatissimus & humanissimus vir, *Iohannes Billius* Typographus *Londinensis* dono dedit, adjutus, & optimis quibusq; authoribus in consilium adhibitis, hanc meam parœmiographiam Alphabetico ordine dispositam, divulgare volui. Et ne tantæ vtilitatis opusculum, esset indefensum & patrono destitu-

ſtitutum, tibi (ſplendiſſime vir) illud do, dico dedicoq; Nec facti rationes deſunt, primò, tu liberaliter educatus, & ab Academia Oxonienſi perpolitus, non potes quin his ſtudijs quæ doctrinam tuam augent & adjuvant, oblecteris. Deinde, ipſe cùm virtute, tùm omnibus humanitatis laudibus excellis. Tertiò, per fœliciſſimas nuptias honoratiſſimum Heroem, & de Republica & Academijs optimè meritum *Atlantem* & *Mæcenatem* Dominum *Thomam Egertonum*, Dynaſtem de *Elleſmere*, & magnum Angliæ totius *Cancellarium* arcta propinquitate & affinitate attingis. Poſtremò, Dominus *Thomas Leigh*, Eques verè auratus, & pluſquam auratus, magnæ in agro Warwicenſi authoritatis, & mihi multis nominibus colendiſſimus, cum in ambulachro Primarij civis Coventrienſis, vbi tunc temporis *Henricus Princeps* omnibus laudibus præcellentiſſimus, (& jam noſtris peccatis offenſiſſimus Deus tantum *Lumen*, & noſtri Soli alterum *Solem*, maximo omnium dolore & damno, extinxit) inambularet, avo tuo ſignificarem, me, mea Proverbia nepoti ſuo conſecratarum, reſpondit, ipſum gaudere, quòd tàm præclarè de te ſentirem.

Quapropter, me ortu & prima æducatione Stonleienſem ſuſcipe, & mea Proverbia tuo nomine inſcripta in mitiſsimam & mellitiſsimam partem

tem interpretare. De quo eventu persuasissimus, ipse Deum Opt. Max. invocó vt te, avum, aviamq; tuam, omnesq; tuos, quàm diutissimè incolumes, & florentes tueatur.

Couentriæ Novembrris vicesimo, Anno Christi, 1612.

Tui, tuorumq; studiosissimus

THOMAS DRAXVS.

AD STVDIOSAM IVVENTVTEM CARmen Paræneticum.

DVm iuvenem linguas verbis limare Latinis
Molior: est moles nulla molesta mihi.
Non idcirco phrases, mihi sat placuere priores,
Ni plures, illis adijcerentur opes,
Si qua viderentur minus apta vocabula, pennâ
Expunxi, voces substituendo novas
Idcirco, cultis haustum Ciceronis ab hortis,
Verborum & Phrasium grande volumen habes.
Non hic barbaries, nec verba incondita sedem
Sed tantùm inveniunt verba vnusta locum,
Hinc literas lautè scribes, discesq; minuto
Tempore, præclarè, Rhetoricèq; loqui:
Romano cultu docti dictata magistri
Ornare, & poteris condecorare theses.
Ne spernas igitur nostros [philomuse] labores,
At magis inclusas intuearis opes,
Sit mihi sat solves pretium perdulce laboris
Rebus & invenies congrua verba tuis.

CALLIEPEIA.

A.

To Abandon, renounce, disclaime.

A
- Bijcere.
- Reijcere.
- Auersari. } quid.
- Abnegare.

Abrenuntiare.
Repellere.
Repudiare.
Derelinquere.
Non agnoscere.

To Abase or vilifie.

- Abijcere,
- Deprimere,
- Prosternere, } aliquem.
- Affligere,
- Obscurare,
- Extenuare,

- Derogare, } alicui.
- Detrahere,

An Abasement, or disabling of a Man.

- Imminutio.
- Abiectio.
- Extenuatio. } obscuratio.
- Detractio.
- Depressio.

Dignitatis alicuius obscuratio.
Ab omni laude exclusio.

To Abate, to lessen, or to diminish.

Imminuere
Attenuare
Rem minorem facere
De quantitate detrahere
De numero demere.

An Abatement, or lessning.

- Imminutio
- Attenuatio
- Deductio } de re vel de quantitate.
- Abstractio
- Detractio.

An Abetter, partaker, or encourager of a Man.

- A consilijs
- Particeps
- Socius
- Adiutor
- Defensor } rei.
- Hortator
- Suasor
- Incitator
- Conscius

Com-

Communione sociatus.

Ability, power, strength, or meanes to performe a matter.

Vires.
Potentia.
Facultas.
Efficiendi vis.
Opes.
Efficiendi media & instumenta

To Abide, or suffer euill, paine, &c.

Pati
Perpeti
Sustinere
Tolerare
Haurire
Deuorare
Concoquere
Subire.
Suscipere
} dolorem.

An Abiding, or enduring of euill.

Perpessio
Tolerantia
Patientia
} malorũ.
Deuoratio
Susceptio
Sensus diuturnus
} incommodorũ.

To Abide, remaine, or last.

Permanere.
Durare.
Persistere.
Suum statum retinere.
Firmus esse.
Consistere.
Perstare.
Ad perpetuitatem fidelis esse.
Diuturnitatem induere.

To Abide in a place.

Commorari
Permanere
Hærere
Diutius versari
Residere
Subsidere.
Subsistere.
} in loco.

An Abiding in a place, or soiourning.

Commoratio
Mora
Permansio
Habitatio
Domicilij fixio
Peregrinatio.
} in loco.

To Abhorre or detest.

Abhorrere ab.
Detestari
Auersari
Exerari
Contemnere
} quem.
Alieniſſimo animo esse in aliquem
Refugere ab alicuius societate.

An Able man, or sufficient for.

Aptus
Habilis
Idoneus
Par
Æqualis factus
Sufficiens.
} ad rem.
Rebus gerendis aptus.

To

To Abolish, or abrogate.

Antiquare
Abrogare
Convellere
Conscindere
Abolere
Inducere
Irritum reddere
} quid.

Abominable and wicked.

Nefarius
Infandus
Horrendus
Detestabilis
Teterrimus
Infestus
Omnibus odiosus
Execrandus.

To Abridge or to shorten a matter.

Contrahere
Coarctare
Summatim exponere
In angustum locum contrahere
Paucis comprehendere
Ad certa genera deducere
Brevi complecti

A Breue or an Abridgement.

Epitome
Compendium
Angusta rerum narratio
Summa negotij
Rerum capita
Summa rerum facies

To Abrogate, repeale, or to disannull.

Delere
Antiquare
Abrogare
Abolere.
} quid
Irritum reddere
Rescindere
Revellere
Inducere.

To Absent, hide or withdraw himselfe.

Abesse
Se subducere
Secedere
} a loco.
Non comparere
Conspectum fugere
Vitare hominum præsentiam.

To Absolue, acquit, or to cleare a person.

Absolvere
Iudicio liberare
Innocentem pronuntiare
A culpa expedire
Reum expurgare
A pœna eximere.

Absolute, exquisite or perfite.

Plane { absolutus / perfectus / completus.
Omnibus partibus expletus
Exquisitus
Accuratus
Nihil ei addi nec adimi potest
Expolitus.

Limatu

Limatus
Ad finem perductus.

To abstaine or refraine from.

Abstinere.
Se { Temperare / Avertere / Continere / Cohibere } ab.
Reijcere / Repellere } quid.

Abstinence or temperance.

Abstinentia
Continentia
Temperantia
Sobrietas
Frugalitas
Moderatio.

Absurd or vnreasonable.

Absurdus Illepidus
A ratione aversus.
Absonus.
Communi sensui repugnans.
Non verisimile
Contrarius
Quod ratio non patitur, nec concedit
Nullum sensum habens.
Nullum locum habens in.

Abundance or plentie.

Abundantia
Copia
Vbertas
Affluentia
Multitudo
Plenitudo.
Silva
Infinitas.

Abundantly, plentifully.

Luculentè
Abundè
Copiosè
Pluribus verbis
Cumulatè
Infinitè
Satis superq;.

To abuse a man, or to handle him indignly.

Abuti
Contumeliosissimè accipere
Violare
Iniuriâ afficere / Illudere / Lædere } quem.
Existimationem alicuius offendere
Verborum iniuria violare
Malè tractare
Petulantissimis verbis insectari.
Contumeliam exercere.

An abuse, disorder or ill custome.

Abusus
Impia / Perversa } consuetudo
Corruptela
Mos malus
Pravitas.

To abuse, misapply or peruert.

Abuti re
Pervertere quid

Ad

Ad alienum finem detorquere
Depravare
Corrumpere
Rectum rei vsum invertere.
Ad malum finem applicare.
In prophanum vsum convertere.

Accessarie to, guilty of, or that hath an hand in a matter.

Reus
Culpæ { Affinis / Particeps }
Communione sceleris implicatus
Conscius } negotij.
Particeps }

Acceptable, or welcome to a man.

Gratus }
Iucundus
Acceptus
Probatissimus
Exoptatissimus } alicui.
Desideratissimus
Summam jucunditatem afferens }

To accept of a thing.

Amplecti }
Approbare
Laudare
Auidè accipere } quid
Libenter admittere
Exosculari
Æqui boniq; consulere }

Acceptation or approbation.

Approbatio
Amplexatio
Collaudatio
Amplexus
Candida exceptio
Benevola interpretatio

To accompany one.

Comitari
Assectari
Se adjungere
Sequi
Adhærere lateri
Subsequi.

Accorddingly, answerably.

Convenienter
Iuxta
Secundum
Pariter
Similiter
Congruenter
Æqua proportione
Dignè rei natura

Greatlyto account of, or esteem.

In honore } habere
In deliciis }
Plurimi æstimare
Honorificè sentire & loqui de
Multum tribuere alicui

To reckon, or to cast an account.

Calculos adhibere
Ad calculos { Revocare / Reducere }
Rationes subducere

Tabu

Tabulas expensi & accepti conficere
In vnam summam redigere.

Accounted of, or in great account.

Clarus
In pretio & honore (pollens
Magna gratia & authoritate
Illustre nomen habens
Apud omnes ordines gratiosus.
Multæ æstimationis.

An Account or reckoning.

Ratio
Æstimatio
Calculus
Subductio rationum.
Ratio dati & accepti
Tabulæ aecepti & expensi
Ratio sumptuaria.
Supputatio rerum.

Of small or meane Account, little esteemed.

Vilis
Minoris æstimationis
Contemptus
Sordidus
Ignobilis
Inglorius
Obscurus

To accomplish or effect.

Absolvere
Perficere
Complere
Efficere
Conficere. } quid
Exequi
Complere
Consummare

Accord, concord, or agreement.

Concordia, &c.
Conspiratio animorum
Concentus
Consensus
Idem sensus.

To accuse or endite.

Accusare
Arguere
Criminari
Deferre nomen
Iudicare reum
Insimulare
Damnare.

Of his owne accord, or freely.

Sua sponte
Sine coactione
Nemine impellente.
Suo marte & motu
Liberrimè
Nulla vrgente necessitate
Libentissimè.

To Accord, consent, loue and liue together.

Inter se { Consentire / Conspirare.
Idem sentire
Sensibus conjungi
Pacem inter se colere
Conjunctissimè inter se vivere.

Of his owne accord, mind, motion.

Proprio motu

Suapte

Suapte ſponte
Suo iudicio & voluntate
Liberè & nullo impellente
Vltrò & ſine coactione.

To Acquaint one with a matter, to to giue him knowledge or notice of.

Certiorem facere
Docere } quem
Commonefacere. } de
Rem alicui } indicare / oſtendere.
Non celare quid
Facere vt quis intelligat.

Acquaintance or familiarity.

Familiaritas
Conſuetudo.
Neceſſitudo
Notitia
Vſus
Coniunctio
Commercium.

Acquainted with, or familiar, &c.

Familiaris } alicui.
Aſſuerus } alicui.
Notiſſimus. } alicui.
Amicitia & conſuetudine conjunctiſſimus
Maximè neceſſarius
Conſuetudine & benevolentia implicatus
Intima familiaritate conjunctus.
Intimus á conſilijs.

An Act or deed.

Factum
Res geſta
Actum
Facinus
Cœptum
Perpetratio.

An act, decree, order, ſtatute.

Decretum
Edictum
Res judicata
Senatusconſultum.
Sanctio
Plebis ſcitum
Inſtitutum.

Active, working, in action or motion.

Actuoſus
Semper in opere
Minimè otioſus
Efficax.
Vires ſuas exerens.
Certos effectus producens
In aſſiduo motu.

Activitie, nimblenes, or aſleight conueyance.

Facultas
Agilitas
Solertia
Dexteritas
Agendi expedita celeritas
Membrorum mobilitas
Habilitas

Accuſtomed or wonted to.

Aſſuefactus
Verſatus
Exercitatus

Vſu

Vsu & consuetudine rerum callum contrahens
Assiduus in re
Vsitatè & frequenter faciens
In consuetudinem (rei) deductus.
Non rudis & insolens in.

To Adde or put to.

Addere
Subiungere
Adijcere
Adiungere
Apponere
Attexere
Admovere
Annectere
Admiscere
} alicui.

An Addition or appositon

Additio
Accessio,
Accumulatio
Appendix
Appositio
Supplementum,
Adiunctio.

Addicted, or given to any thing.

Affixus,
Addictus,
Penitus dedius,
Consecratus,
Studiosus
Paulo propensior ad.

To Addresse, bend and dispose himselfe unto.

Seipsū {
Accingere
Adornare
Instruere
Confirmare
Præparare
Componere
Convertere.
} ad

Proponere sibi aliquid.

Admirable, strange, wonderfull.

Stuporem & admirationem habens
Suspiciendus
Stupendus
Prodigiosus
Rarus & inusitatus
Incredibilis.

Adioyning, confining, or bordering upon.

Propinquus
Finitimus.
Vicinus
Adiacens
Confinis
Proximus.
} alicui.

An Admonition, or advertisement.

Admonitio
Commonefactio
Monitum
Rei gestæ indicatio
Salutare consilium.

To Admire or marvell at, &c.

Admirari

Obstu-

Obstupescere
Magnificè sentire
Non satiari aspectu
Stupefactus intueri
In aliquo exclamare.

To admit into, or receiue.

Recipere.
Admittere
Ascire
Adsciscere
Adoptare
Eligere.
} quem in

To Admit or suppose, &c.

Fingere
Constituere
Concedere
Esse fortasis.

Admit or suppose this, &c.

Finge
Constitue
Concedatur
Esto.
} hoc

To admonish or aduertise.

Admonere.
Edocere
Commonefacere.
Consilio iuvare.
Consulere.
Curam cavendi afferre
Significare.
Certiorem facere.

To adorne or beautifie.

Adornare
Expolire
Decorare
Insignire
Emendare
Exornare
Commendare
Decus conciliare.
Excolere.

To adopt or to chose a sonne or heyre.

Adoptare
Segregare in filium
Scribere heredem
Constituere heredem.

To Aduance or preferre.

Evehere
Excitare
Promovere.
Perducere.
} quem ad decus aut dignitatem.
Attollere
Sublevare
Excitare
} Meliorē statum afferre.

Advanced to great honour.

Insignibus dignitatis excultus,
In summo honore constitutus.
Ex humili loco ad summā dignitatem evectus.

Lib. 7. Cæs. Com. de bel. Gal.

Amplitudine illustratus
In dignitate collocatus.

Advancement or preferment.

Dignitas
Fortunæ amplificatio.
Amplitudo

Honestus } in republica
Honestior } locus
Conditio altior
Commodior vivendi ratio
Præfectura.

Advantage or profite, &c.

Commodum.
Emolumentum
Lucrum
Compendium
Vtilitas
Pecuniæ accessio.
Fructus
Commoditas.

To aduantage a man, &c.

Commodare,
Prodesse
Vsui esse } alicui.
Vtilitatem afferre

To adventure or hazard, &c.

Extremum discrimen adire
Se periculis obijcere
Irruere in flammas.
Dimicationes & pericula capitis } adire } appetere.
Nullum vitæ discrimen vitare.
Se { devovere } in medios hostes
{ inijcere. }

To advertise or certifie.

Admonere
Commonefacere
Edocere
Certiorem facere
Significare.
Indicare
Innuere
Insinuare
Edisserere quid alicui.

Advertisement, warning, &c.

Admonitio
Consilium
Hortatio
Suasio
Commonefactio.

An Advantage or opportunity.

Commoditas } loci
Opportunitas } temporis
Rei gerendæ facultas
Adjumentum
Ampla occasio & idonea.

To take the Aduantage or opportunitie.

Arripere occasionem
Vti opportunitate,
Facultatem rei non prætermittere.
Ansam arripere,
Obsequi tempestati
Vrgere occasionem.

An Adulterer, fornicator, &c.

Adulter.
Alienæ pudicitiæ expugnator.
Homo impudicus
Mœchus
Contaminator matrimonij.
Stupri commissor.
Stuprator
Spurios producens.

To

To adventure, or to enterprise or assay.

Audere
Suscipere
Aggredi
Tentare
} quid
Periculum facere
In manus sumere,

With advice, or advisedly.

Consultò
Considerate
Præmeditatè
Cogitatè
Sumpto dicendi spatio
Cum studio & commentatione.
Re considerata & deliberata.

To advice, consult, or to consider of.

Multum deliberare de
Considerare
Cogitare.
} de re
Consilium capere de
Consultare
Etiam & etiam cogitare.
Perquam diligenter videre.

To craue aduice or counsell, to consult.

Alicuius consilium exquirere.
Consulere quem
Percontari
Scisceitari
Quærere
} quem à quo
Interrogare quem
Tentare sententiam
Deferre sententiam ad quem.

A Aduersarie, &c. or enemy.

Aduersarius.
Hostis
Inimicus.
Infestus alicui
Antagonistes.
Oppugnator.

Equall, comparable, &c.

Par
Æqualis
Comparandus
Nihilo inferior
Nulla re cedens
Eiusdem dignitatis & meriti.

Affable, gentle, courteous.

Comes
Affabilis
Benignè alios compellans.
Humanus.
Colloquijs facilis
Facilitate par infimis.

To affect or moue, &c.

Afficere.
Permovere
Perturbare
Concitare
Inflammare
Excitare affectus.
Igniculos in animo excitare
Animum accendere
Animi motus agitare
Penetrare in animos.
Retractare
Movere
Flectere.

Excipere hominum voluntates.

Affected, minded, or wedded to

Affectus
Deditus
Addictus
Studio propendens ad
Studio rei incensus.

An affection, &c. or inclination.

Affectus
Permotio
Amor
Desiderium
Animi motio
Impetus } mentis
Perpessio }

To affect or fancie a person.

Magnopere diligere
Suum studium erga aliquem ostendere
Voluntatis inclinatione propendere in quem
Egregiè charum habere
Valdè probare.

Well affected, minded, given: gratiously disposed.

Optimè animatus
Omnes virtutes colens
Optimis studijs deditus.
Summæ spei
Probus

Affectionate of, carefull of, dutiful and serviceable vnto.

Deditissimus } alicui
Addictissimus }

Obseruantissimus } alicuius.
Studiosissimus }
Cupidissimus alicuius

Affiance, trust, loyalty, &c.

Confidentia
Fiducia
Animi acquiescentia
Spes
Fides
Veritas.

To affirme, &c. or auouch.

Affirmare
Ponere
Asseverare } quid
Asserere
Polliceri
Instare

Affliction or aduersity.

Res { asperæ / aduersæ / arduæ }
Calamitas
Miseria
Ærumna.
Tempora calamitosa
Fortunæ fulmina
Inclinata & iacens fortuna
Crux

To giue aduisement, or to aduise.

Consilio iuuare.
Admonere
Suadere
Hortari
Auctori esse
Consilij copiam facere.

Docere

Docere quid faciendum sit
Consilium suggerere.

Aduisedly, or considerately. &c.

Consultò
Meditatè
Deliberatò
Dedita opera
Ratione duce
Considerate
Certo judicio
Prudenter.

Aduised, discreet.

Nihil temerè committens
Sapienter & prudenter agens
Nihil sine consilio magno aggrediens.
Magno consilio suscipiens
Consultus
Prudens.

To afflict and trouble.

Affligere
Conflictari
Vexare
Molestia afficere.
Infestare
Exagitare
Perturbare
Persequi
Insectari.

Afflicted or troubled in mind and conscience.

Anxius
Solicitus
Labes habens in animo
Angoribus implicatus
Peccatorum conscientia vexatus.
Rebus adversis exercitus.
Inquietus.

Afflictions, &c. troubles.

Afflictiones
Calamitates
Res adversæ
Grauissimi casus
Acerbitates
Asperitas rerum
Incommoda
Miseriæ.
} Perpessiones.

Afflicted, wretched, &c.

Afflictus.
Miser.
Calamitosus.
In magnas angustias adductus.
Curis maceratus.
Aerumnosus.
Adversis casibus exercitatus.

To Afford or yeeld vnto, &c.

Subministrare
Suppeditare
Suggerere
Præbere
Dare
Proferre
Tradere
Porrigere.
} opem. auxilium.

Affraid or fearefull, frighted &c.

Terrore percussus.
Metu exanimatus.
In timorem conjectus.
Trepidatione exalbescens.

Conſternatus,
Exhorreſcens.
Timidus.
Tremebundus.

To Affright, terrifie, &c.

Perterrefacere.
Metu percellere.
Timorem inijcere.
In metum adducere.
Horrore perſtringere.
Formidine hominem concutere.
In tremorem conijcere
Formidabilem ſe oſtendere.
Terrere
Metu exanimare.

Afterwards, or in proceſſe of time.

Poſtea
Deinceps.
Deinde.
Progreſſu temporis.
Poſtmodum
Poſthac.
Poſtero tempore.

Againe, ſecondly, or moreouer.

Iterum
Rurſus.
Deinde
Secundo.
Huc accedit quod.

Age or number of yeeres, time, &c.

Ætas.
Senium.
Annorum multorum curriculum.
Ætas ingraueſcens.
Percurſa & exacta ætas.
Terminus vitæ
Seculum.

Aged, or ſtricken in yeeres.

Ætate prouectus.
Annis quàm plurimis affectus.
Natu grandis.
Senex.
Triſtis ac decrepitusſenex.
Ætas decrepita.
Annis ac pannis obſitus.
Longævus.
Qui multos annos attiget.

Agreeable, or conformable.

Conſentiens
Congruens
Conſentaneus
Conformatus
Conſimilis
Conſonus
Competens
Concurrens
Cohærens
Conjunctus
} Cum

Concinens.
Concordans.
Non diſiunctus.

Agreement or concord.

Concordia.
Pax.
Animorum conſpiratio.
Conſenſio.
Conſenſus & concentus.

Con-

Confœderatio.
Vnanimitas.
Conſpiratio.

To aggrauate, or to make a matter worſe.

Axaggerare.
Aggravare.
Augere.
Rei indignitatem verbis amplificare.
Rem invidioſiorem & acerbiorem verbis facere.

To agree, or to accord friendly together.

Idem velle & nolle.
Singulari concordia conjungi
Amiciſsimè conſpitare.
Senſibus congruere
Inter ſe conjunctiſsimè yivere.

An agreement, compoſition, bargaine.

Pactio.
Tranſactio.
Conventio.
Stipulatio.
Compoſitio.

Aggrieued, or taking it grieuouſly, &c.

Moleſtè ferens.
Dolens.
Conquerens.
Contriſtatus.
Acriter
Difficillimè } ſuſtinens.
Nequaquam contentus
Perturbatus dolore.

To aime at, to entend, or driue at.

Spectare
Sequi
Intendere } quid
Proponere
Habere ſibi propoſitum
Velle.
Ceu ſcopum ſibi præfigere.
Vnicè agere quid.

Aide, helpe or ſuccour.

Auxilium.
Præſidium.
Subſidium.
Opis.
Alimentum.

To aid or aſſiſt.

Ope ſubleuare.
Adiuuare.
Auxiliari.
Opitulari.
Suppetias ferre.
Opem ferre.
Subuenire.
Succurrere.

To alienate or abandon a thing.

Abalienare.
Auertere.
Diſiungere.
Excludere.
Expellere.
Amouere.

To alleadge or cut, &c.

Producere.
Proferre in medium.
Nominare
Citare } proferre.
Enumerare.
Meminisse.
Mentionem facere.

Alliance, affinitie, kindred.

Affinitas.
Cognatio.
Propinquitas } sanguinis.
Communio }
Necessitudo.

Allied, or of kinne to.

Communione sanguinis coniunctus alicui.
Affinis
Propinquus } alicui.
Cognatus.
Consanguineus.
Necessarius.

Aliue or breathing.

Viuus.
Superstes.
Sperat & spirat.
Spiritum haurit.
Viuens & valens.
In viuis.
Particeps vitæ.

Allegiance, homage, loyalty.

Fides.
Fidelitas.
Obsequium.
Officium.
Abjectio.
Obseruantia.

To allow or approue, &c.

Approbare.
Laudare.
Amplecti.
Suo testimonio ornare.
Suo iudicio confirmare.
Sua authoritate tueri.
Acquiescere in re aliqua.
Admittere.
Recipere.
Afferere.
Agnoscere.

An allowance or stipend, &c.

Præmium.
Merces.
Stipendium.
Portio,
Dimensum.
Stata pecunia.

Allowable, currant.

Laudatus.
Probatus.
Concessus.
Ratus
Receptus.

An Allowance, liking, or approuing of.

Approbatio
Receptatio } rei.
Laudatio
Comprobatio.

To

To alter or change, &c.

Mutare.
Variare.
Commutare.
Invertere.
Transformare.
Aliud substituere loco.

To allure, or entise, to draw on.

Allicere
Allectare } ad.
Invitare
Blanditijs delinire
Mercede adducere aut prouocare.
Ad se rapere & conuertere.

An allurement or prouocation.

Illecebre.
Incitamentum.
Blandimentum.
Lenocinium.
Allectamentum.

To giue Almes.

Eleemosynam { tribuere. distribuere. erogare. conficere. }
Stipem mendico porrigere.
De suis bonis communicare pauperibus.
Egenos cibo iuvare.
Inopes reficere.

An alteration or change.

Vicissitudo.
Commutatio.
Innouatio.
Conversio.

Alwaies or continually, &c.

Semper.
Assiduè.
Sine intermissione.
Quotidiè
Indesinenter.
Perpetuò.
Omnibus temporibus.

Amazed or astonied, &c.

Stupore perculsus.
Attonitus.
Admiratione suspensus.
Metu obtorpescens.
Formidine perturbatus.
Trepidans.
Tremebundus.
Trepidus.
Extra se.
Rei { nouitate / grauitate } consternatus.

To amaze, or to appall, or astonish.

Cunturbare
Suspensum } reddere.
Attonitum
Timore percellere.
Consternare.

To amend or repare, &c.

Reficere.
Restaurare.
Reædificare.
Collapsum restituere.

Extru-

Extruere.
Reparare.
Instaurare.
Meliorem formam rei inducere.

To amend or repent, &c.

Vitam malè actam in melius mutare.
Resipiscere.
Laudabiliorem vitam exordiri.
Ad meliorem mentem se revocare.
Peccata { deplorare. / abijcere.
Peccatorum pœnitentiam agere.
Corrigere errorem.

Amendment, or repentance.

Resipiscentia.
Vitæ in melius mutatio.
Pœnitentia.
Vitæ turpiter actæ commutatio.
Alteratio.
Peccatorum expiandorum ratio suscepta.
Flagitiorum expurgatio.
Sceleris ac facinoris dimotio.
Culpæ emendatio.
Vitæ nouitas.

Ambition, vaine glory, &c.

Ambitio
Honoris aucupatio
Dignitatis venatio
Appetitus principatus.

Ambitious, &c. or carrying an aspiring mind.

Ambitiosus.
Honoris paulò avidior.
Æqualitatis impatiens.
Locum principalem ambiens.
Tumidus
Suo statu minimè contentus.
Dominandi libidine effrænatus.
De contentione principatus laborans.

To be ambitiously minded.

Ambire
Honores appetere.
Insolenter se supra omnes alios efferre.
Omnia ad dignitatem referre.
Sitire
Aucupari } honores.
Venari

Ambitiously, proudly, aspiringly.

Vasto animo
Ambitiosè
Impotenti desiderio
Arroganter.

Amisse or naughtily.

Malè
Perperam.
Vitiosè.
Minus rectè.

To doe amisse, or to offend.

Peccare
Offendere.

Delin-

Delinquere
Titubare.
Labi
Errare.

Amiable or louely.

Amabilis
Amore & amicitia dignissimus.
Suavis
Mellitis moribus
Mitissimus
Festivus
Mitis
Lenis
Delectabilis.
Venustus
Iucundus
Omnium gratiam concilians.
In vitæ consuetudine dulcissimus
Mirabiles amores, concitans sui.

Amply, largely, in many words.

Paulò plenius.
Copiosè
Amplè
Diffusè
Pluribus verbis.

To Amplifie a matter,

Exaggerare
Amplificare
Verbis magnificentissimè augere.
Infinitis exemplis ostendere.
Verbis dilatare
Copiosè tractare.
Illustrare & ornare.
Altiùs dicendo tollere
Locupletare figuris, tropis, synonimis rem aliquam
Latiùs & copiosiùs differere.
Verbis dilatare.

An amplification, &c.

Exaggeratio
Dilatio
Amplificatio
Exornatio
Expolitio
Locupletatio.

Ancestors or Predecessors.

Majores
Patres
Generis auctores
Sui generis principes
Procreatores
Seniores.
Superiorum memoriarum homines.

Ancient, old, &c.

Antiquus
Priscus
Peruetustus } redolet antiquitatem.
Canus
Auitus
Pristinus
Superioribus seculis ortus.

Anciently, or in old time, &c.

Antiquitùs.
Olim
Superiori memoria
Priscis temporibus
A præsenti memoria semotus.

Quon-

Quondam.
Ætate ſua.
Longè præterito & tranſacto ſeculo.

Angrie, wrathfull.

Iratus.
Succenſus.
Indignabundus.
Vehementer commotus.
Vexatus.
Furioſus.
Furibundus.
Iratus & offenſus.
Alienatus & offenſus animus
Homo acerba & difficili natura.

To Anger or diſpleaſe.

Exacerbare.
Commotum reddere.
Exagitare verbis.
Exaſperare dictis.
Turbare.
Vexare.
Ad furorem impellere.
Irritare.
Commouere.

To bee Angrie with one.

Succenſere.
Iraſci.
Indignari.
Vehementer commoueri.
Exardere.
Incandeſcere.
Iracundia efferri.
Excanduit & iracundia vehementer exarſit.

Anger, wrath diſpleaſure.

Ira.
Excandeſcentia.
Stomachus.
Indignatio.
Bilis.
Furor.

Anguiſh, diſtreſſe or perplexitie.

Anxietas.
Angor.
Sollicitudo.
Cruciatus.
Mæror.
Acerbitas animi.
Anguſtia.

Annotations, notes, collections, or obſeruations vpon a place.

Scholia.
Annotationes.
Animaduerſiones.
Commentationes.
Documenta.
Præceptiones.
Notæ.
Collectiones.

To annoy, hurt or to diſpleaſure.

Lædere.
Infeſtare.
Perturbare incommodis.
Damno afficere.
Obeſſe
Nocere
Officere
Incommodare
} alicui.
Magnum damnum apportare.

An

Annoyance, hurt, or displeasure.

Malum
Incommodum
Detrimentum
Damnum
Molestia
Fraus
Læsio
Maleficium.

To Answere, &c.

Respondere
Rescribere
Satisfacere
Repetere
Reddere. } responsum.

Answerable or agreeable.

Congruens
Consentiens
Conformatus
Conveniens
Effictus
Consonus } ad.
Conjunctus cum re

Antiquity, or a multitude of yeeres past.

Antiquitas
Vetustas
Multorum annorum curriculum
Diuturnitas temporis
Seculorum series.

Apart, by it selfe, or severally

Seorsim.
Separatim.
Divisim
In abstracto.
Disiunctè.
Sigillatim.

An Apostate, revolt, backeslider, turne coate.

Apostata
Defector à fide.
Qui secessionem facit à.
Desertor veræ religionis.
Fidei abjurator
Naufragus fide.

Apparrell or garments.

Vestis.
Stola
Indumentum
Amictus
Ornatus corporis.
Habitus
Amiculum.

To Apparrell or cloath.

Vestire
Indumentis ornare
Amicire
Stolis induere
Velare
Vestibus tegere.

Apparent or manifest.

Manifestus
Liquidus
Constat
Liquet
Facile appareat
Ab omnibus videatur
Sole clarior

Patet

Patet.
Ante oculos positus
Apertus
Clarus.
Illustris
Nemini obscurus
In confesso.

To Appease or quiet, &c.

Pacare
Lenire
Delinire.
Mollire
In pacem restituere
Mitigare
Minorem rem facere
Componere.

To Appeare, to be seene, or manifest.

Extare
Apparere
Videri.
Conspici
Esse in conspectu
Elucere
Notari.

An Appearance, shew, or representation of

Species
Similitudo
Probabilitas
Apparentia
Simulatio.

An appetite, or earnest desire of a thing.

Appetitio
Desiderium
Incensa cupiditas.
Ardor
Expetitio.
Sitis.

To Applaud, or giue an open signification of approbation

Faustis acclamationibus prosequi
Magno clamore approbare
Aperto gestu suam significare.
Exclamare in aliquo.

To get the applause, credite, commendation.

Applausum inuenire
Gloriam consequi
Multos virtutis suæ præcones habere
Authoritatem, Reuerentiam } conciliare.

To applie to, &c.

Applicare
Accommodare
Aptare
Admouere
Concinnare
Adiungere

An application or fitting to.

Applicatio
Accommodatio
Adaptatio
Concinnatio
Adjunctio
Ad conuenientiam reductio.

To

To appoint or ordaine.

Instituere
Ponere
Ordinare
Fundare
Designare
Constituere
Facere
Decernere
Sancire.

An Appointment or ordinance.

Institutio
Constitutio
Ordinatio
Designatio
Decretum
Statutum
Sanctio.

To appropriate vnto himselfe, &c.

Sibi vendicare
Pro suo jure assumere
Sibi arrogare.
Sibi asserere
Ad vsus suos adiungere
Tanquam suum jus arripere
Suo nomine appellare.

To approue or allow, &c.

Approbare
Laudare
Amplecti
Acceptum habere.
Testimonio suo ornare
Applaudere
Fausta acclamatione vti
Suo testimonio confirmare.

To approach vnto, &c. or draw neere.

Accedere
Appropinquare
Propè appellere
Adventare
Applicare se ad
Imminere } loco
Instare }
Se proprius admouere ad
Locum pene attingere.

An approaching to, &c.

Appropinquatio
Accessio
Appulsus
Appulsio
Adventatio
Cursus itineris applicatio.

Apprehension, capacitie, conceit.

Indoles
Ingenium.
Inveniendi facultas
Acumen
Intelligendi vis
Captus.

A person of a great apprehension, conceite, vnderstanding.

Vir peracutus
Perspicacissimus
Minimè hebes ad intelligendum.
Exquisito ingenio

Summo

Summo iudicio.
Præsenti ingenio.
Expeditè res percipiens.

Apt, fit or meet.

Aptus.
Habilis.
Idoneus.
Accommodatus.
Elegans.
Appositus locus agendi quid.

Argument or matter.

Materies.
Argumentum.
Subiectum. } Thema, thesis.
Obiectum. } propositio.
Res.
Hypothesis.

To argue, or dispute, &c.

Disputare.
Differere.
Disceptare,
Colloqui.
Ratiocinari.
Sermocinari.
Argumentari.
Cum aliquo differere.

A Logicall argument, or reason.

Argumentum.
Ratio.
Firmamentum.
Probabile inventum ad faciendum fidem.

Armes or Cognizants of Gentrie.

Insignia.
Arma Gentilitia.
Symbola.
Ornamenta distinguentia familias.

Armed, or defended against one.
Well appointed, or prouided.

Armatus
Probe munitus. } contra.
Ferro accinctus. } contra.
Paratus.
In procinctu.

An armie or hoast of men.

Exercitus.
Copia.
Militum legio.
Turmæ
Cateruæ } pugnantium.
Cohortes
Militum manus.

To arraigne a man or to conuent him before the Judge.

In iudicium vocare.
Reum agere.
In iudicium adducere.
Sistere Tribunali.
Pro Tribunali adducere.

To arriue, or to land at a place.

Appellere ad locum.
Terram attingere.
Peruenire ad terram.
Subducere se in terram,
Nauem } Egredi.
Mare } Egredi.

An

An article, head or principall point.

Articulus.
Caput.
Clausula.
Fundamentum.
Principium.

Artillerie, or warlike prouision.

Arma.
Bellicus apparatus.
Omnia ad pugnam necessaria.
Præliorum instrumenta.

An artizant, or, man of trade, and occupation.

Artifex.
Mechanicus.
Opifex.
Operarius.

To Arise out of, &c.

Oriri. } Ablat. cum præpositione.
Nasci.
Prouenire.
Surgere.
Efflorescere.
Emanare.
Eminere.

Exerere è tepidis herbis caput.
Procedere.
Resultare.
Germinare.
Fluere.

Arrogant or proud, &c.

Arrogans.
Elatus.
Superbus.
Insolens.
Spiritus immoderatos habens.
Intemperantis animi.
Tumidus.
Turgescens
Contemptor aliorum.

Arrogancie, pride, &c.

Arrogantia.
Insolentia.
Superbia.
Elatio animi.
Sublimis alarum vectio.
Ostentatio sui.
Tumor.
Sublimitas animi.

Art, science, or occupation, &c.

Ars.
Scientia.
Studium.
Vitæ institutum.
Ingenium.
Viuendi via.
Vitæ propositum.

Art, learning, knowledge, &c.

Ars.
Literæ.
Eruditio.
Doctrina.
Scientia.
Humanitas politior.
Professio literarum.
Cognitio.

Notitia rerum diuinarum humanarumque.
Peritia.

Artificially, cunningly, &c.

Artificiosè.
Elaboratè.
Graphicè.
Peritè.
Perpolitè.
Scienter.
Exquisitè.
Aptè.
Doctè.
Sapienter.
Adamussim.
Omnia adamussim facta.
Singulari artificio.

To Ascend, or to goe, or mount vpward.

Ascendere.
Alta petere.
Sursum } euehi. Niti.
Superiores sedes capessere.

To Aske or demand of.

Exigere.
Percontari.
Postulare.
Expetere.
Deposcere.
Stipulari abs te, cur non sit, &c.

To Ascribe vnto &c.

Ascribere
Assignare
Imputare
Tribuere } quid alicui.

Conferre in aliquem.
Auctorem aliquem facere.

To Assault or inuade vpon &c.

Irruere
Impetum facere } in aliquem.
Adoriri
Inuadere } hostes.
Aggredi
Insilire in hostes.

To Assemble, to gather together &c.

Congregare.
Conuocare.
Colligere.
Compellere.
Cogere.
Aggregare.
Concire.
In vnum locum adducere.
Conuentus peragere.
Concionem aduocare.

An Assembly, Congregation, &c.

Cœtus.
Concessus.
Concio.
Conuentus.
Frequentia.
Corona.
Synodus.
Chorus.
Multitudo.
Concursus.

A Senator or Alderman, &c.

Senator.

Con-

Consularis vir.
Pater conscriptus.
Ciuitatis pater.
Superioris in ciuitate ordinis.
Qui omnibus honoribus perfunctus est.

To Assent or agree vnto, &c.

Assentiri & assentire.
Astipulari.
Subscribere } rei.
Acclamare }
Idem sentire cum.
Acquiescere in alicuius opinione.
Suum consensum testari.
Concedere in sententiam.

To Assigne or appoint vnto.

Assignare
Attribure
Destinare
Delegare
Tradere } quid alicui.
Transmittere
Designare
Committere
Relinquere

To Assist, helpe, or succour, &c.

Subuenire
Opitulari
Succurrere } alicui.
Adesse
Assistere
Magno subsidio esse
Alicuius partes tueri.
Transire in partes alicuius.
Manum alicui admouere.

To bee Ashamed, or abashed.

Erubescere.
Pudore suffundi.
Verecundari.
Rubi undari.
Pudere.

To make Ashamed.

Pudefatere.
Pudore suffundere.
Ignominia notare. Sensu suæ prauitatis afficere.

One of an Aspiring, or ambitious mind.

Ambitiosus.
Vasto animo.
Potentiæ & honoris auidus.
Ad altiorem locum aspirans.
Altius nitens.

An Assault, encounter, or onset.

Impetus.
Impressio.
Insultus.
Congressus,
Aggressus.

To Assaie, trie, or proone.

Tentare.
Experiri.
Explorare.
Periculum facere.
Specimen capere.

An assistant, or fellow helper.

Adiutor.

Socius.
Particeps laboris.
Mutuam commodat operam.
Auxiliator.

To Assure, or to assertaine a man of.

Securum reddere de.
Confirmare aliquem de.
Certo quid alicui polliceri.
Aliquem persuasissimum dimittere.

To Associate to himselfe.

Asciscere socios.
In auxilium advocare.
Sibi { adiungere. / assumere.
In Communionem vocare.
In consortium pertrahere.
In societatem convocare.
Commiscere se cum.

To Astonish or amate a man.

Omnem sensum { adimere. / eripere.
Obstupefacere.
Consternare.
Percellere metu.
Conturbare.
Attonitum reddere.

Assuredly, or certainly.

Certè
Proculdubiò.
Exploratè.
Indubiè.
Enimverò.
Vtique.

An Atheist, or, a man of no Religion.

Omnium numinum contemptor.
Extremè impius.
Homo Atheos.
Nullius religionis.

To Attaint, or convict a man.

Convincere.
Reum peragere.
Crimen intentatum probare.
Inexcusabilem relinquere.

An Assistance, aid, succour, helpe.

Auxilium.
Subsidium.
Adiumentum.
Præsidium.
Patrocinium.
Adminiculum.

Astonied or amazed at a thing.

Attonitus.
Stupore perculsus.
Obstupefactus.
Sensu ad rei eventum priuatus.
Rei nouitate perculsus.
Metu examinatus.
Consternatus.
Metu suspensus.
In quandam extasin conjectus.

To Assure a man, &c.

Exploratò promittere.
Confirmare quid alicui.

Per-

Perſuadere.
Spondere.
Sine dubio dimittere.
Omnem dubitandi ſcrupulum eximere.

Aſſured of, or certaine.

Certus.
Exploratus.
Perſuaſiſſimus.
Confirmatus.
Minimè dubitans.
Certiſſimè expectans.

To Aſſwage or mitigate.

Mitigare.
Pacare.
Lenire.
Mollire.
Minuere.
Extenuare.
Temperare.
Diminuere.
Sedare.
Compeſcere.

An Aſſwaging.

Sedatio.
Mollitio.
Mitigatio.
Pacatio.
Alleuatio.
Attenuatio.

To Atchieue, performe, &c.

Gerere.
Efficere.
Conficere.
Perficere.
Labore concludere.
Ad exitum perducere.
Peragere.
Exequi.

To Attaine vnto, &c.

Aſſequi.
Conſequi.
Comparare.
Acquirere.
Attingere.
Nanciſci.
Peruenire } ad.
Aſpirare }

An Attainment or obtainment of a purpoſe, &c.

Adeptio.
Conſecutio.
Acquiſitio.
Comparatio.
Aſpiratio ad.
Inventio.

An Attempt or enterpriſe, &c.

Inceptum.
Conatus.
Molimen.
Niſus.
Enixus.
Exploratio.
Tentatio.

To Attempt or enterpriſe, &c.

Aggredi.
In ſe ſuſcipere.
Moliri.
Conari.
Eniti corpore in locum.

Vires

Vires impendere.
Conniti & contendere ad.
Aggredi & eniti.
Tentare.
Ordiri.
Inchoare.

To Attend or to listen and hearken.

Attendere.
Auscultare.
Auidissimis auribus haurire.
Excipere attentis auribus.
Cum silentio animaduertere.
Aures admouere.
Aurium iudicio ponderare.
Diligenter attendere.
Animis adesse.
Cum magnâ audiendi cupiditate considere.

To Attend or wait for, &c.

Expectare.
Præstolari.
Opperiri.
Aucupari & obseruare tempus.
Hærere } donec quis ad-
Subsistere } fuerit.

Attention, heede, care, &c.

Attentio.
Auscultatio.
Silentium.
Audiendi auiditas.
Cura animaduertendi quid.
Diligentia.
Respectus.
Consideratio.

To procure Attention, or to get audience, &c.

Attentionem mouere.
Beneuolos auditores reddere.
Expectationem hominum concitare.
Beneuolos, benè existimantes efficere.
Erectos ad audiendum efficere.
Demulcere auditores.

An Atheist or miscreant, or an Infidell, &c.

Hostis sacrorum & religionis.
Omnes sanctitates & religiones contemnens.
Deridens Deum.
Illusor religionis.
Deo bellum indicens.
In Deum impius & sceleratus.
Nullum diuinum nec cœleste numen existimans.
Diuinitus institutam religionem ludibrio habens.

An Attribute, or title, or name.

Nomen.
Attributum.
Appellatio.
Titulus.
Prædicatum.
Nuncupatio.

To Attribute or impute.

Ascribere.
Tribuere.
Authorem statuere & facere.

Ac-

Acceptum ferre alicui.
Acceptam ferre ſtipulationem.
Aſſignare.
Culpam {deriuare / conferre} in aliquem.

To Attend or to waite vpon a man.

Nutum alicuius obſeruare.
Operam dare alicui.
Inſeruire alicui.
Affectari quem.
Se applicare ad.

Attendance, or ſeruice.

Opera.
Obſeruantia.
Obſequium.
Miniſterium.
Seruitus.

Attentiuely, or heedfully.

Attentè.
Auidiſſimis auribus.
Cum ſilentio.
Diligenter.

Attire, rayment, or apparell.

Veſtitus.
Amictus.
Ornatus corporis.
Indumentum.

Auailable, effectuall.

Vtilis.
Fructuoſus.
Opportunus.
Vim habens.
Maximi ponderis.
Efficax.

To Auaile for a purpoſe, to ſerue to.

Facere / Valere / Conducere } ad rem.
Multum conferre
Magnam opportunitatem habere } ad.

To Authorize a man.

Cum mandato mittere.
Negotium alicui committere.
Authoritatem dare & aſſignare.
Curationem mandare.
Prouinciam tradere alicui.
Authoritate communire.
Ius largiri.
Dare alicui poteſtatem agendi quid.
Facultate & imperio armare.

Authoritie or gouernment.

Authoritas.
Imperium.
Principatus.
Magiſtratus
Amplitudo.
Prætectura.
Procuratio.
Eminentia.

To Auoid or ſhunne, &c.

Declinare.
Effugere.
Auertere.
Deuitare.

Auer-

Avetſari.
Evitandum eſt quod non honeſtum.

To Auouch or affirme.

Affirmare.
Aſſeuerare.
Aſſerere.
Ponere.
Statuere.
Probare aliquid manifeſtè.
Inferre exemplo.
Teſtimonio convincere.
Confirmare.

An Author or cauſe of, &c.

Author.
Architectus.
Princeps cauſa.
Cauſa.
Hortator.
Parens.
Inventor.
Inſtitutor.
Compoſitor.
Commentator
Inceptor.
Inuentrix.
Inceptrix.
Inſtitutrix.

An Auditorie, or aſſembly.

Magna hominum frequentia.
Audientium concurſus.
Magna aſtantium vel conſidentium corona.
Audientia.

To Auenge himſelfe or auenge a man of.

Vindicare } ſe.
Vlciſci }
Vindictam ſumere } de.
Pœnas repetere } a.

Authentike, forcible or to bee credited for it ſelfe.

Authenticus.
Ex, & in ſeipſo, fidem habens.
Propter ſe credendum.
Certiſſimæ fidei.

To vſe, or excuſe power, or Authoritie ouer.

Habere dominationem in quẽ.
Ius exercere in quem.
Leges alicui præſcribere.
Sibi ſubjectum habere.

To put out of Authoritie, or office.

Exautorare.
Imperio exuere.
Dignitate priuare.
Ornamentis ſpoliare.
A gubernaculo Reipublicæ remouere.
Abdicare Magiſtratu.

To Awaken or raiſe out of, &c.

Suſcitare.
Exuſcitare,
Expergefacere.
E ſomnis excitare.
Euocare è ſomnijs.
E lecto evocare.

Som-

Somnum ab aliquo remouere.

To Awe or keep in, &c.

In metu & officio continere.
Frænare.
Imperio coërcere.
Metu comprimere.
Seueritate legum perdomare.
Supplicij formidine refrænare.
Minis atq; metu constringere.
Tremore & trepidatione legis arrogantiam hominum reprimere & supprimere.

Awe, Regard, Reuerence.

Timor.
Obsequium.
Obseruantia.
Reuerentia.
Respectus.
Honor.

A man in Authoritie, &c.

In Republica eminens & illustris.
In dignitate constitutus.
Ad clavum Rèipublicæ sedens.
Cum imperio.
Dominatum obtinens.

To Award, defend, or keep of.

Prohibere
Repellere
Propulsare
Arcere
} quid.

Awfull, dutifull, or standing in feare of.

Offensionem alicuius veritus.
Metuentissimus
Obseruantissimus
} viri.
Officiosus.

B.

To Babble or chat, &c.

Garrire.
Loquacem sese præbere.
Blaterare.
Multa verba effutire.
Loqui sine iudicio.
Inaniter Rhetoricari.
Aniliter fabulari.

Babbling, or chattering.

Loquacitas.
Garrulitas.
Futilitas.
Dicacitas.
Sermonis redundantia.
Verborum inanis superfluitas & superlatio.
Rhetoricatio inanis.

A Babler, or iangler, a man more full of words then wit.

Verborũ multitudine molestus.
Inepte loquax.
Garrulus.

Garrulus.
Non attendens quid loquatur.
Importunæ loquacitatis.
Verbosus.
Qui non pensum habet quid loquatur.

A Bable, or toye.

Ludicra crepundia.
Ioculare quiddam.
Nugamentum.
Ludicrum.
Apinæ. Nugæ.

To Backe a man, or defend, &c.

Propugnare.
Defendere.
Tueri.
Acerrimè aliquem tutari.
Adesse alicui.
Suâ authoritate confirmare.
Se adiutorẽ ꝓfiteri & ostendere

To Backbite or slander, &c.

Detrahere, Obtrectare, Maledicere } alicui.
Crimina cõfingere in aliquem.
Clam vituperare.
Obloqui.
Nefaria quædam de aliquo disſipare.

Backward, slow, or unwilling to.

Tardus, Auersus, Piger } ad.
Repugnanter, Perinuitus } faciens quid.
Vi pertractus ad.
Ei nec otium nec animus est ad

A Backbiter, or priuie slanderer.

Maledicus.
Obtrectator.
Qui clam lædit famam alienã.
Clandestinus alienæ existimationis expugnator.
Calumniator.

To Banne, or to curse, &c.

Execrari.
Detestari.
Diris addicere.
Deuouere. } Cõgerere execrationes in quem.
Imprecare & cui pestem exoptare.
Anathemate ferire.

A Banning or cursing.

Execratio.
Deuotio.
Diræ.
Imprecatio.
Maledictio.
Anathematizatio.

To Banish or exile.

Exterminare.
Epatriæ finibus ꝓijcere.
Summouere.
Ablegare in exteras terras.
Relegare, In exilium } agere, mitere.
In longinquas terras deportare

Exilio

Exilio mulctare.

Baniſhment, exile, &c.

Exilium.
Expulſio.
Proſcriptio.
Eiectio ex patria.
Exulatio.
Expulſio.
In alienas terras detruſio.

A Baniſhed man, an exile.

Exul.
E patria pulſus.
Proſcriptus.
Relegatus.
E patriæ finibus exterminatus.
Exactus patriâ.
Patriâ carens.
E finibus patriæ deturbatus.
Exulans patria.
In remotiſſimas gentes amandatus
Patriæ conſpectu & libertate priuatus.
Extorris.
Aliunde eiectus.

A Banckrupt, or one that is not able to occupie or follow his trade, but oweth more then he is able to pay.

Obæratus.
Non ſoluendo.
Decoctor.
Nepos.
Aſotus.
Foro cedens.
Non habens vnde ſoluat.

A Banquet, or feaſt.

Epulum.
Compotatio.
Conuiuium.
Exquiſitiores epulæ.

To make a Banquet.

Epulum inſtituere.
Concelebrare conuiuium. (re.
Ad dapes ſuas plurimos inuita-
Agitare conuiuium.
Menſam opiparis dapibus inſtruere.

To Bargaine with.

Paciſci.
Mercaturam exercere.
Commercium habere.
Pactum facere.
Rationes habere.
Negotia cõtrahere cum aliquo.

Barbarous or rude in ſpeech.

Barbarus.
In ſermone agreſtis.
Peregrino ſermone.
Oratione inquinatus.
Spurcus } in dialecto
Inconditus } ſua.
Inquinatè }
Inconditè }
Imperitè } loquens.
Incongruè }
Ineleganter }
Literarum rudis.

A Bargaine, couenant, &c.

Pactio.

Conuen-

Conuentus.
Stipulatio.
Conditio.
Fœdus.
Commercium cum altero.

Barren or fruitlesse, &c.

Sterilis.
Ieiunus.
Frigidus.
Infructuosus.
Infœcundus.
Effœtus.
Exuccus.
Fruges non emittens.

Barbarous, sauage, cruell.

Immanis.
Sceleribus ferox.
Ferus.
Spirans crudelitatem.
Illusor, Exagitator } miserorum.
Barbarus.
Sæuus.
Spirans crudelitatem.
Truculentus.
Sanguineus.

Base, or meanely descended.

Vilis.
Obscurus.
Terræ filius.
Obscuro loco natus.
Homo infimæ conditionis.
Obscuris majoribus ortus.
Humillimis parentibus editus.

Baseneſſe or ſlauiſhneſſe.

Seruilitas.
Humilitas.
Animi abiectio.
Ignobilitas generis.
Obscuritas.
Infima generis conditio.
Timiditas, Demissio, Abjectio, Infirmitas } animi.
Humiles & sordidæ cogitationes animi.

Base: vile, contemptible, and in no esteeme.

Abjectus.
Despectus.
Contemptus.
Nullius numeri.
Sine honore & æstimatione.
Sordidus.
Spretus
Fastiditus.
Nullius loci & ordinis.

Basely minded.

Humilis spiritus. Omnes suas cogitationes in res humiles & abjectas conjiciens.
Humiliter, Demisse } sentiens.
Ad sordidas curas se abijciens.

Bashfull, shamefast.

Erubescens.
Rubore tinctus.
Verecundus.
Pudens.

Mode-

Modeſtus.
Rubicundus.
Timidus.
Gratiam in fronte habens.

A Battle, warre.

Pugna.
Bellum.
Prælium.
Conflictus.
Certamen
Mars.
Dimicatio.
Congreſſio.

To Batttle, or warre with.

Confligere.
Bello contendere.
Dimicare.
Inferre arma.
Præliari.
Manum conferre.
Pugnare.

To Batter or throw downe.

Demoliri
Diruere
Euertere
Proſternere
Vaſtare.
Solo æquare
Comminuere
Diſijcere
Diſturbare
} quid.

To Bawle, yawle, or to bee clamorous.

Clamare.
Vociferari.
Inclamare.
} Obſtrepere alicui

Vocem nimis intendere.
Plenis faucibus eructare.
Sonum edere.
Clamorem & contentionem adhibere.
Alta voce inclamare.
Exclamare tragicè.

A Beaſt, or wilde creature.

Bellua.
Beſtia.
Fera.
Animal agreſte.

Beaſtly or cruell.

Belluinus.
Immanis.
Ferus.
Agreſtis.
Importunus.
Atrox.
Crudelis.

Beaſtlineſſe or ſenſualitie.

Effuſio in voluptates.
Voluptaria vita.
Mollities.
Libido immoderata.
Belluina voluptas.
Fœditas contaminatiſſima.

To Beare, or ſuffer with.

Tolerare.
Conniuere.
Nulla pœna afficere.
Impunè præterire.
Sine animaduerſione dimittere.

To

To Beate or chastise.

Verberare.
Cædere.
Flagris coercere.
Castigare.
Pulsare.
Punire.
Ferire.
Mulctare malè.
Plectere.
Supplicio afficere.

A Beating or chastisement.

Pœna.
Castigatio.
Animaduersio.
Punitio.
Pulsatio.
Correctio.

To Beare or to carrie.

Ferre
Portare } quid.
Bajulare
Circumgestare.
Deferre.
Vehere.
Adferre.

A Bearer of burdens a porter.

Bajulus.
Gerulus.
Portator onerum.
Vector.

To Befriend or succour.

Adesse alicui.
Officia omnia amicitiæ præsta-re.
Nullo loco deesse } alicui.
Vsui esse
Subuenire
Auxiliari

To Befall, or to happen, or come to passe.

Vsu venire.
Contingere.
Obuenire.
Accidere.
Fieri.

To Begge from doore to doore, to craue almes.

Emendicato cibo pasci. Stipem petere.
Ex alieno viuere.
Ostiatim victum quærere.
Extremâ inopiâ laborare.
Incertas & suspensas habere viuendi rationes.

To Beggar or vndoe, &c.

Omnibus opibus evertere.
Fortunis exuere.
Naufragium bonis alicuius inferre.
Præsidijs omnibus nudare.
Omnibus fortunis spoliare.
Ad mendicitatem redigere.
Nihil de bonis alicujus relinquere.
Omnibus bonis viduare.

Beggarly, needy, poore, &c.

Egenus.
Mendicus.
Summè pauper.

Vnde

Vnde viuat non habet.
Necessario victu destitutus.
Inopiâ summa laborans.
Ad domestico apparatu imparatissimus.
Inops.

Beggerie pouertie, &c.

Summa paupertas.
Inopia extrema.
Mendicitas.
Rerum omnium penuria.
Ad nihilum redactio.

To Beget, or procreate, &c.

Generare
Gignere.
Suscipere
Procreare.
Proseminare } Ortum darè.
Parere.
Edere.
Producere
Enitì

To Begin or enterprise.

Ordiri.
Incipere.
Aggredi
Inchoare.
Inire.
Tentare.
Initium facere.
In manus sumere.
Auspicari.
Fundamenta ponere.

A Beginning or entrance.

Exordium.
Principium.
Initium.
Ingressus.
Fundamentum.
Inceptio.
Auspicium.

A Beginning, or author of.

Author.
Incæptor.
Causa prima & primaria.
Inuentor.
Princeps.

To Beguile or deceiue.

Fallere.
Decipere.
Defraudare.
Fucum facere.
Expectatione frustrari.
Imponere alicui.
Circumuenire.

A Beguiler, cousner, impostor.

Fraudator.
Impostor.
Deceptor.
Illusor.
Præstigiator.

A Beguiling, or deceiuing of.

Deceptio.
Defraudatio.
Delusio.
Circumscriptio.
Impostura.

Behauiour or maners.

Vitæ consuetudo.

Mores

Mores.
Viuendi ratio.
Sui compositio.
Regimen.

Of good or fine Behauiour.

Facilimis & compositissimis moribus.
In vitę consuetudine elegantissimus.
Optimè moratus.

To Behead a man.

Decollare,
Obtruncare.
Caput { amputare. / præscindere.
Caput { plectere. / Mulctare.

To Behold or to looke vpon.

Inueri.
Spectare.
Contemplari.
Aspicere.
Aspectu percipere.
Oculos conijcere.
Oculos defigere.
Speculari.
Considerare.

A Beholding or looking, &c.

Spectatio.
Contemplatio.
Intuitus.
Obtutus oculorum.
Consideratio.
Speculatio.

Beholden to, &c.

Alicui multis nominbus obligatissimus.
Summum beneficium alicui debens.
Omnia accepta referens cui.
Deuinctus magnis alicuius beneficijs.
Alicuius liberalitate ornatus.
In ære alieno.
Alicujus beneficiarius.
Nexu & vsu alicuius.

To Behold, or looke vpon, or towards.

Procul aspicere / Speculari. / Contemplari / Oculis prosequi / Intueri / Spectare / Conspicari } quem.

It Behoueth, or is behoouefull for.

Necessarium est.
Requiritur.
Peropus est.
Interest valdè.
Fieri oportet.
Expedit.
Conuenit.
Requiritur.
Necesse est.

To beleeue, or credit.

Credere.
Fidem attribuere.
Assentiri.

Fir-

Firmissimam fidem adjungere.
Verissimum judicare.
Credulus esse.

Beliefe, faith, confidence.

Fides Dei.
Fiducia.
Confidentia.
Firma persuasio.
Credulitas.
Cordis acquiescentia in aliquo.

To Belie, or to slander.

Ementiri.
Calumniari } quem.
Mendacijs onerare }
Laudibus obtrectare }
Laudi detrahere }
Falsa obijcere } alicui.
Contumeliosè loqui }
Falsa prędicare }

Beloued or fauoured.

Amatus.
Perdilectus.
Charitate & beneuolentia septus.
Singularibus studijs ornatus.
Pluribus mortalibus gratus & iucundus.
Amicorum copiâ abundans.
Firmo amicorum præsidio tectus.
Imprimis gratiosus.
Beneuolentia hominum munitus.

An ill Beloued, or not fauored.

Minimè gratiosus, inuisus.
Contemptissimus.
Odiosissimus.
Nulla hominum beneuolentia munitus.
In probro.
Nulli acceptus.

To Bemoane, pitie, or condole a mans case.

Dolere vicem alicuius.
Miseratione prosequi.
Alicuius incommodis dolere.

A Benefactor, or a worshipfull friend, &c.

Patronus.
Amicus beneficus.
Mæcenas.
Optimè meritus.
Alicuius dignitatis amplificator & auctor.
Fortunarum auctor & amplificator.
Vtilitati alicuius seruiens.
Beneficijs sibi aliquem deuinciens.
Ornamentis alicuius prospiciens.

Beneficiall, or good vnto, &c.

Beneficus.
Salutaris.
Commodus.
Vtilis.
Perbenignus.
Perbonus.
Munificus.
Amicissimus.
Liberalis.

A Benefit, reward, or good turne, a recompence

Beneficium.
Meritum.
Officium.
Munus.
Gratia.
} Benefactum.

To Benefit or doe good vnto a man, &c.

Prodesse.
Non deesse
Emolumento esse.
Vlui esse.
Commodis alicujus inseruire.
Beneficijs ornare.
Gratum facere alicui.
Aliquem { adjuuare. ornare.

Bent, disposed, and inclined to.

Propensus
Propendens
Procliuis.
} ad.
Se convertens ad.
Studiosus
Appetens
} rei.

Bereft, bereaued, or depriued of any thing.

Orbatus
Spoliatus
Priuatus
Destitutus
} re.
Expers rei.

To Besiege a place, &c.

Obsidere
Oppugnare
} locum.
Cingere obsidione.
Castris circundare.
Obsidione tenere.
Coronâ cingere.
Obsidione premere.
Circumuallare.
Bellicis machinis attentare.

To Beseige, beset, beleaguer.

Obsidere
Oppugnare
} locum.
Insidiari loco.
Circumcingere.

Beseeming or becomming a man, &c.

Honestus.
Decorus.
Dignus.
E dignitate hominis.
Decens.

To beseech, request, or to entreate a man.

Omnibus precibus orare & obtestari.
Summopere petere ab aliquo.
Supplex exposcere.
Etiam atque etiam petere,
[illegible]are.
Instare precibus apud quem.

Besotted, or, deuoid of sense.

Sensu priuatus.
Brutus.
Rationis expers.
Stupidus.

To

To beſtirre himſelfe or doe his endeuour.

Omnes neruos intendere.
Eniti ſedulò.
Omnem operam nauare.
Summè elaborare.
Omnem mouere lapidem.
Nullum laborem prætermittere.

To beſtow vpon and to, &c.

Conferre in hominem quid.
Dare, Attribuere, Largiri, Conſtituere præmia, Donare } alicui.
Ornare, Augere } officijs.

Beſtowed, diſpoſed, or ordered, &c.

Diſtributus.
Deſcriptus.
Deſiguatus.
Diſpertitus.
Deſcriptus.
Aſſignatus.
Propoſitus.

To Beſtow, disburſe or lay out.

Inſumere, Impendere, Conſumere, Expendere } quid.
Sumptus facere in quid.

Beſt, or moſt good.

Optimus.
Præſtantiſſimus.
Bonitate excellens.
Selectiſſimus.

To doe his Beſt, or to vſe his vtmoſt endeuour.

Omnia ſumma facere.
Omnibus viribus elaborare.
Omnes neruos intendere.
Facere ſedulò.
Nihil non facere.

To betake to, &c.

Conferre, Recipere, Conſecrare, Dedere, Addicere } ſe rei.
Profiteri rem.
Incumbere in rem.

To betoken, or to meane, or ſignifie.

Significare, Præſagire, Portendere, Denotare, Oſtendere, Prædicare, Indicare } quid.

To Betray or worke treacherie againſt.

Tradere, Prodere } hoſtibus.
Per ſcel' inſidioſiſſimè deſerere.
Perfidè agere cum quo.

To Better a manifeſtate, to preferre or exalt him.

Dignitatem alicuius augere.
Fortunam amplificare.
Ad altiorem locum provehere.
In tæliciorem ſtatum aſſerere.
Artollere } quem.
Ditare }

To grow Better and better.

Proficère in melius.
Melior indies fieri.
Priſtina vitia deponere.
Ad ſtudium melioris vitæ.
Concitari.
Mores corrigere & emendare.

Better, or more worth.

Melior.
Optabilior.
Anteferendus.
Potius eligendus.

Beautie, faireneſſe, hewe.

Forma.
Species.
Pulchritudo.
Faciei honeſtas.
Formoſitas.
Venuſtas.
Decor.
Flos ætatis.

Beautifull, welfauoured, &c.

Formoſus.
Specioſus.
Decoruſs.
Forma conſpicuus.
Egregia forma.
Vultu venuſto.
Facie valde amabilis.
Inſigni facie excultus.
Propter pulchritudinem viſendus.
Liberali facie, & ætate integra.
Spectabilis.
Singulari pulchritudine.
Forma appoſita ad dignitatem.

To Beautifie or adorne with figures of eloquence.

Ornare }
Expolire }
Pingere } rem.
Inſignire }
Illuſtrare }
Omnibus dicendi luminibus diſtinguere.
Cum omni grauitate & iucunditate explicare.
Verborum ſententiarumq; floribus aſpergere.
Compoſitè & ornatè explicare.

To Bewaile or lament.

Lugere.
Lamentari.
Deplorare.
Lachrymis proſequi.
Mœrore & lachrymis excipere.
Dolere.
Suum dolorem lachrymis teſtari.

A man much Bewailed or miſſed.

Magnum relinquens ſui deſiderium.

De-

Deploratus.
Exploratus.

A Bewailing or lamentation.

Luctus.
Deploratio.
Querela.
Queſtus.
Gemitus.
Conqueſtio.
Lachrymarum effuſio.

To Beware, or take heed.

Cauere.
Prouidere.
Euitare.
Fugere.
Reſpicere euentum.
Conſiderare quid.
Præcauere.
Proſpicere de re.

To Bewitch, enchant or foreſpeake.

Faſcinare.
Incantare.
Maleficio infœſtare.
Diabolicis artibus lædere.
Præſtigijs incommodare alicui.

To Bewray, deſcrie, diſcouer.

Prodere.
Indicare.
In vulgus efferre.
Diuulgare.
Aperire.
Manifeſtum facere.
Patefacere.

To Bid or command, &c.

Mandare.
Præcipere.
Imperare.
Iubere.
Suo imperio imponere quid faciendum.
Sua authoritate iniungere.

To Binde or to tie hard.

Colligare.
Conſtringere.
Vincire.
Viere.
Arctè coniungere.
Compingere.

To Binde, or to make a man beholden to him.

Meritis ſibi obligare.
Beneficijs deuincire.
Gratiam inire ab aliquo.
Optimè mereri de aliquo.

Birth, natiuitie, &c.

Ortus.
Natiuitas.
Origo.
Generatio.
In vitam ingreſſus.
Primæ lucis intuitus.
In lucem hanc editio.

A Biſhop, Prelate, or Father of the Church.

Epiſcopus.
Præſul.
Antiſtes.

Angelus Ecclesiæ.
Pater Reuerendus.

Bitter in speech, spitefull, ill tongued.

Virulentus.
Amarulentus.
Acerbus.
Contumeliosus.
Mordacissimus.

A Biting or bitter thing, &c.

Amarus.
Acer.
Asper.
Mordax.
Austerus.
Gustui ingratus

To Blab out, not to hold.

Effutire.
Enuntiare arcana.
In vulgus proferre.
Sibi tradita non continere.
Eliminare.

To Blame or rebuke, &c.

Increpare.
Arguere.
Reprehendere.
Agitare.
Notare.
Vituperare.
Improbare.
Damnare.
Accusare.
Vitio vertere alicui.
Verbis castigare.
Culpam in aliquem conferre.

Blameless, innocent, &c.

Innocens.
Culpæ expers.
Minimè increpandus.
Integer.
Insons.
Immerens.
Non minima reprehensione dignus.

Blame-worthie, fault-full.

Reprehensione dignus.
In vitio.
Vituperationem subiens.
Culpabilis.
Coarguendus.

Blasphemous, or tending to the dishonour of God, and his children.

Blasphemus.
In Deum contumeliosus.
In Christum injuriosus.
Dei gloriæ derogans.

To Blaze abroad, &c.

Enunciare.
In vulgus efferre.
Divulgare.
Publicare quid.
Sermonibus dissipare.
Foras proferre.
Disseminare.
Omnibus notum facere.
In lucem oculosque producere

A Blemish, spot or staine.

Labes.

Ignominia.

Ignominia.
Vitium.
Dedecus.
Infamia.
Turpitudo.
Offenſio.
Contaminatio.
Inquinamentum.

To Blemiſh, ſpot, ſoile, or ſtaine.

Contaminare.
Iuficere.
Dedecorare.
Inquinare.
Maculare.
Labe aſpergere.
Conſpurcare.

Bleſſed or happie, &c.

Beatus.
Fœlix.
Miſerijs vacuus.
Expers omnis turbæ malorum.
In portu.
Fortunatus.
Omnia bene viuendi præſidia in ſe & extra ſe habens.

Bleſſedneſſe or happineſſe.

Beatitudo.
Fælicitas.
Proſperitas.
Pax.
Tranquillitas.
Secundiſſima vitæ conditio.
Proſper, Secundus. } fortunæ flatus.
Omnium bonorum perfruitio.

To Bleſſe or to beſtow bleſſings, or happineſſe on a man.

Beneficijs ornare.
Conferre fælicitatem in quem.
Beatum redere.
Fælicitatem alicui afferre.
Proſperos ſucceſſus tribuere alicui.
Bonis cumulare.
Effundere bona in quem.

Blinde, or that cannot ſee.

Cæcus.
Oculorum vſu priuatus.
Nihil videns.
Omnibus luminibus orbatus.
In caligine viuens.
In tenebris natus & altus.

To Blinde, make blinde, or to put out anes eyes.

Exoculare.
Excæcare.
Viſu priuare.
Aſpectum adimere alicui.
Oculos { effodere. / exculpere.

Blindneſſe.

Cæcitas.
Priuatio viſus.
Caligo oculorum.

Blockiſh, dull, groſſe, &c.

Tardus.
Hebes.
Stupidus.

Intelligentiæ expers.
Plumbeus.
Crasso ingenio.
Tardus in cogitando.
Sensu priuatus.
Bardus.
Minùs rerum difficilimarum capax.

A Blot, spot, or staine.

Labes.
Macula.
Nævus.
Vitium.
Nota.
Menda.
Contagio.
Infectio.

Bloudie, or cruell, &c.

Sanguineus.
Cruentus.
Truculentus.
Funestus.
Dirus & atrox.
Ad cædem imminens.
Crudelis.
Manus suas sanguine tetrè & impurè cruentans.
Fera & immanis bellua. *in Verr.*

To Blot out, or to cancell.

Delere.
Expungere.
Oblitterare.
Exscindere.
Eximere è tabulis

Bluntly, rudely, after a homely manner.

Crassiore Minerua.
Planius & rudiùs.
Insulsè.
Rusticè.

To Blush, or to be abashed and ashamed.

Erubescere.
Rubicundari.
Verecundari.
Pudere.

To Boast, vaunt or cracke.

Gloriari.
Sese ostentare.
Efferre.
Iactare.
} Majora narrare quam in ipso sunt.
Arroganter loqui.
Magnificè se efferre.
Iuueniliter exultare.

Bold or confident, hardie.

Audax.
Intrepidus.
Confidens.
Strenuus.
Acer.
Infracto animo.

Boldly, confidently.

Audacter.
Audenter.
Confidenter.
Metu depositò.
Singulari audaciâ.
Animosè.

In-

Intrepidè.

Bondage, ſlauerie, thraldome,

Seruitus.
Captiuitas
Libertatis amiſſio.
Mancipiorum conditio.
Subjugatio miſerrima.
Tyrannis.

To bring into Bondage, to enthrall or captiuate.

Iugo opprimere.
Iugum ſeruitutis imponere alicui.
Libertatem eripere alicui.
In ſeruilem conditionem conijcere.
In ſeruitutem dare.
In ſeruitutem redigere.

To be giuen to his Booke, ſtudious to mind his learning.

Totum ſe in ſcientiæ & cognitione collocare.
In ſtudia incumbere.
Diſcendi cupidus.
Animum ſtudijs adjungere.
Contemplationi vacare.
Se literis abdere & involuere.
Quotidie commentari.

Borne or brought forth, &c.

Natus.
Ortus.
Editus.
Prognatus.
Genitus.
Satus ſanguine alicuius.
In lucem editus.
Proſeminatus.

Bordering vpon, Confining to, next adioyning.

Contiguus
Confinis
Adjacens } loco.
Finitimus
Conterminus
Situ penè contingens.

To Borrow of a man.

Mutuari.
Mutuo ſumere, vel accipere.
Aliundè petere.
Fænorari { Mutuum accipere.

Bountifull, liberall, franke.

Beneficus.
Valdè liberalis.
Benignus.
Promptiſſimus ad largiendum.
Ab auaritia remotiſſimus.
Benignè faciens omnibus.
In dando non reſtrictus.
Bonitatis theſauros explicans.

Braue or elegant.

Floridus.
Elegans.
Ornatus.
Perpulcher.
Comptus.
Florens.
Nitidus.
Splendidus.

Per-

Peruenuſtus.

To carrie a Braue or an honourable minde.

Exiſtimationis & dignitatis ſtudioſus. Ad ſumma contendere.
Summa petere.
Præclara ſibi proponere.
Ad ſummam gloriam vitæ curſum dirigere.
Ad laudem incenſus & incitatus eſſe.
Omnia humana infra ſe ducere.
Animi lumen oſtendere.
Diuino motu res magnas concupiſcere.

Brauerie, excellencie.

Ornatus.
Elegantia.
Splendor.
Majeſtas.
Nitor.
Cultus.
Dignitas.
Pulchritudo.
Venuſtas.
Pompa.
Oſtentatio.

Braue in apparell, finely clad or cloathed.

Splendide veſtitus.
Magnificè amictus.
Elegantiſſimis veſtib⁹ ornatus.
Fulgens veſtibus.
Nullius ornamenti expers.

To Brawle or wrangle, or brabble.

Rixari.
Lites creare.
Inter ſe contendere.
Iurgijs inter ſe certare.
Cum aliquo obiurgare.
Expoſtulare, Litigare, Altercari, Conflictari } cum aliquo.

To Bragge, crake, boaſt.

Arrogantiſſimè ſe prædicare.
Se glorioſè efferre & oſtentare.
Se venditare.
Narrare ſua facinora.
Suas laudes prædicare.
Gloriari.

To Breake in peeces.

Frangere.
Comminuere.
Elidere.
Dirumpere.
Contundere.
Confringere.
Diſſoluere.
In partes diſtrahere.
Membratim diuellere.

To Breake or tranſgreſſe, &c.

Violare, Perfringere, Tranſgredi, Tranſilire, Conculcare, Pervertere } legem.

Peccare

Peccare } contra legem.
Offendere }

To Breake, or to traine vp, to tame, or make tame.

Perdomare.
A feritate ad manſuetudinem perducere.
Frangere.
Manſuefacere.
Ab agreſti vita ad ciuilem reuocare.
Spiritus alicuius retundere.
Subjugare.

Breuitie, or ſhortneſſe, &c.

Breuitas.
Contractio.
Conciſus ſermo.
Orationis compendium.
Rerum capita.
Preſſa narratio.

To Breed, or to bring forth.

Parere
Producere
Procreare
Effundere
Emittere } quid.
Edere
Gignere
Generare
Parturire

A Breue, abſtract, or ſumme.

Commentariolus.
Compendium.
Epitome.
Synopſis.
Summa.
Breuis indicatura.
Præcipua capita.

Briefe, compendious, ſhort, or pithie.

Preſſus.
Compendioſus.
Compreſſus.
Argumentoſus.
Anguſtus.
Conciſus.
Strictus.
Contractus.
In pauca coactus.
Coarctatus.

To handle Brie fly, compendiouſly, &c.

Minimè multis morari.
Laconicè loqui.
In paucis verbis }
Summatim }
Compreſſè } perficere.
Præciſè }
Breuiter }
Verbis non multis vti
Breuiter & perdiligenter complecti.
Vno in conſpectu omnia ponere.

To Bribe, or corrupt.

Largitionis fæcibus polluere.
Pecuniâ corrumpere.
Oppugnare nummis.
Quæſtu pervertere.
Pretio labefactare.

Mercede

Mercede adducere, vel inducere.
Delinire.
Solicitare pecuniâ.
Donis & pollicitationibus allicere.

To Bridle or to curbe.

Frænare.
Frangere.
Terminis coarctare.
Circumscribere.
Coercere.
Reprimere.
Retundere.
Legibus astringere.
Iuris repagulis coercere.
Perdomare.

To Bring forth.

Edere.
Efferre.
Proferre.
Producere.
Effundere.
Procreare.
Germinare.
Protrudere.

To Bring to effect, &c.

Efficere.
Effectum reddere.
Dare effectum.
Facere aliquid alicui.
Exigere.
Exequi.
Ad maturitatem perducere.
Perficere.
Consummare.

A Bribe or reward.

Largitio.
Munus.
Donum.
Prætium.
Largitionis fex.
Præmium.
Lucellum.
Mercedula.

A Bribing person or one that taketh gifts.

Homo nummarius.
Largitionis fæcibus corruptus.
Argentanginam patitur.
Auceps pecuniæ.

A Bribing or corrupting of.

Ambitus.
Largitio.
Corruptela nummaria.
Oblatio muneris.

To be Bright or to shine.

Enitere.
Elucere.
Effulgere.
Suum lumen efferre.
Resplendere.

To Bring vp, nourish, educate, maintaine.

Educare.
Alere.
Nutrire.
Necessaria ad victum de suo alicui suppeditare.
Alimenta subministrare alicui.

Bruted

Bruted or publiſhed abroad.

Palam dictitatus.
Omnium ſermone celebratus.
Peruagatus.
Decantatus.
Longè latèque diſſeminatus.
Latiùs diſſipatus & divulgatus.
In multis locis commemoratus.
Indicatus in vulgus.
In ore vulgi.

To Bud, bloome, or bloſſome.

Germinare.
Suppullulare.
Gemmare { folia.
Emittere { flores.
Germina { proferre.
{ extrudere.
Gemmare.

To Buffet, boxe, or Cuffe a man.

Colaphis cædere.
Pugnis contundere.
Ferire.
Fuſtigare.

To Build or erect, &c.

Extruere.
Excitare.
Ædificare.
Erigere.
Condere.
Fabricari.
Coagmentare.
Componere.

A Builder or Carpenter.

Ædificator.
Faber lignarius.
Lignarius.
Extructor domus.
Artifex.
Fundator ædificiorum.
Conditor.
Factor.
Author.

A Building or making of houſes.

Ædificatio
Fabricatio } domorum.
Extructio
Coagmentatio.

A Bulwarke, ſconce, fort, or place of defence.

Propugnaculum.
Munimentum.
Vallum.
Locus munitiſſimus.
Caſtellum.

To Bungle, botch, patch.

Conſarcinare.
Dolare vt poterit.
Reſarcire.
Rudi Minerua tractare.

A Bungler, a botcher, a meane workman.

Dolator.
Vnus è multis.
Vix mediocris.
Bajulus.

Tole-

Tolerablis.
Minimè exquisitus.

To Burden with or load.

Onerare.
Cumulare.
Implere.
Sarcinam / Onus } alicui imponere.
Onere opprimere.

Burdenous or heauie.

Grauis.
Molestus.
Intolerabilis.
Onerosus.

To Burie a man.

Corpus terræ reddere.
Funere efferre.
Exequijs prosequi.
Sepultura honestare.
Glebam inijcere in hominem.
Supremo honore decorare.

To Burne or consume or to destroy with fire.

Comburere,
Inflammare.
Incendijs vastare.
Incendio committere.
Ignibus absumere.
Flamma populari.
Faces inijcere domui.
Ad cineres redigere.
Concremare.

A Burning or consuming with fire.

Incendium.
Conflagratio.
Combustio.
Inflammatio.
Ad cineres redactio.
Concrematio.

A Burden, load, weight.

Onus.
Sarcina.
Pondus..
Pressura &c.

Busie or employed about

Occupatus.
Exercitus.
Negotijs distentus.
Impeditus.
Maximis occupationibus detentus.
Susceptarum rerum oneribus magnis { pressus. / depressus.

To Busie, occupie, or employ, or to exercise, &c.

Exercere.
Occupatum tenere.
Negotijs implicare.
Operibus vrgere.
Prouinciam magnam alicui tradere.
Pensum alicui attribuere.
Ab otio arcere.
Otiosum esse non pati.

A Busie bodie, or a medler with.

Curiosus.

Homo

Homo inquietus.
Alienarum rerum ſatagens.
Aliena curans & ea quæ ad ſe nihil pertinent. *Terentius.*
Ardelio.
Alienis negotijs ſe implicans & immiſcens.
Se in alienas res intrudens & ingerens.

Buſineſſe, affaires, or imployment.

Negotium.
Occupatio.
Prouincia.
Onus.
Procuratio.

A man Buſied or imployed or exerciſed about, &c.

Occupatus.
Negotijs diſtrictus
Nunquam otioſus
Occupationibus diſtentus.
Laboribus varijs implicatus.
Nullam à negotijs reſpirationem habens.

To Buy a thing to giue monie for it.

Emere.
Mercari.
Pecunia comparare.
Ære parare.
Pretio acquirere.
Perſoluere pretium pro re.

To Buzze into ones eares. To whiſper.

Occultè dicere in aurem.
Inſuſurrare.
Inſonare.
Inculcare.
Clanculum ſuggerere.

C.

To Call or name, &c.

Vocare.
Nominare.
Nuncupare.
Nomine appellare.
Titulo inſignire.
Salutare.
Appellatione diſtinguere.

A Catiffe, or a forlorne perſon.

Improbus.
Deploratus
Deſperatus.
Extremi ingenij.
A ſpe derelictus.
Abiectiſſimum mancipium.
Ingenio egregiè natus ad miſeriam.

To Call or bid to.

Vocare.
Inuitare.
Advocare

Aduocare.
Allectare.
Orando elicere.
Aliquem suum conuiuam esse cupere.

A Calling, order, state or condition of life, &c.

Studium.
Ratio.
Institutum.
Cursus.
Consuetudo vitæ.
Artificium.
Ordo
Via } viuendi
Propositum

Calamitie or miserie.

Calamitas.
Miseria.
Ærumna.
Afflictio.
Infortunium.
Res aduersæ.
Difficultates.
Incommodum.

Calme, or quiet.

Tranquillus.
Pacatus.
Placidus.
Intempestus.
Lenis.
Quietus.
Minimè procellosus.

To walke in, or to follow his Calling or trade.

Officijs vitæ fideliter, & cum industria fungi.
Partes suas exequi.
Munus { obire. conficere.
Opificium exercere.
Spartam quam nactus est exornare.
Officio } satisfacere, non de-
Functioni } esse.
Rerum suarum satagere.
Ex vocatione præscripta.
Officia facere.
Intra officij cancellos se continens.

Cankred, settled, or inueterate.

Inueteratus.
Insitus.
Radicatus.
Concretum.
Inustus.
Malignus.
Penitus insidens.
Vetustate corroborata malitia.

To Cancell, abolish, or to abrogate or vndoe.

Abrogare.
Abolere.
Rescindere.
Extinguere.
Delere.
Obliterare.
Antiquare.
Irrita reddere.
Expungere.

Can-

Cancred, malitious, ſpitefull.

Virulentus.
Motum nocendi in animo habens.
Perſeuerans in odio.
Simultatem alens in animo.
Exulceratiſſimus in quem.

A Canon, rule, order.

Canon.
Regula.
Præſcriptum.
Norma.
Amuſſis.

Capable of, or of capacitie.

Capax.
Docilis.
Comprehendere valens.
Idoneus.
Aptus.
Indolem habens ad.
Potens perdiſcere.

Capacitie, comprehenſion, conceit, or wit.

Ingenium.
Captus.
Complexus rationis.
Indoles.
Intelligentiæ vis.
Mentis acumen.
Igneum & diuinum ingenium.
Celeritas & bonitas ingenij.
Perſpicacitas.
Modulus ingenij.

A Captaine or leader.

Dux.
Bellator.
Centurio.
Imperator.
In bellicis rebus excellens.
In acie illuſtris.
Tribunus militum.
Chiliarchus.
Militibus præfectus.

Captious, carping, ſophiſticall.

Auceps vocum.
Captioſus.
Inſectator aliorum.
Momus.
Sophiſta.
Cavillator.
Inſidioſus.

Care or griefe, and thought.

Cura.
Dolor.
Solicitudo.
Angor.
Anxietas.
Moleſtia.
Mœſtitia.
Cogitatio triſtis.
Perturbatio animi.
Ægritudo animi.

Care, regard, or endeuour.

Cura.
Conatus.
Opera.
Labor.
Diligentia.
Sollicitudo.
Vigilantia.

Carefully or heedfully.

Vigilanter.
Accuratè.
Religiosè.
Diligenter.
Industriè.

To Care for, or bee carefull of.

Curare rem.
Laborare de.
Sollicitus esse.
Commendatum habere.
In curam (rei) incumbere.
Rei prouidere.
Rem non negligere.
Diligenter rem considerare.

Carelessely, slackly, &c.

Dissolutè.
Negligenter.
Remissè.
Securè.
Indiligenter.
Sine cura & sollicitudine.
Languidè.
Segniter.
Otiosè

Careleſſe, ſlacke, or diſſolute.

Dissolutus.
Negligens.
Securus.
Remissus.
Oscitans.
Otiosus.
Languidus.
Indiligens.

Careſull of a matter.

Sollicitus de re.
Rem commendatissimam habens.
Maximè rem curans.
Satagens rei.

Careſulneſſe, thought.

Anxietas.
Solicitudo.
Ægritudo animi.
Angor } animi.
Molestia }
Edax cura.

To Carrie or beare.

Ferre.
Vehere.
Deferre.
Portare.
Bajulare.

Cariage of a mans ſelfe, or behauiour.

Mores.
Vita.
Consuetudo.
Vitæ compositio.
Sui conformatio.
Vitæ, vestis, victus actionũ, ordo.

To Carue, or graue.

Cælare.
Incidere.
Insculpere.
Exculpere.

A carnall, loose, or an effeminate person.

Homo voluptuarius.
Omnia voluptate metiens.
Mollis.
Effæminatus.
Paulo ad voluptates propensior.

A Case of conscience.

Casus de fide.
Quæstio de fide.
Casus conscientiæ.
Controuersia de Religione.

To Cast away.

Abijcere.
Depellere.
Reijcere.
Proijcere.
Procul amouere.

A Castle, hold, or tower.

Castellum.
Munimentum.
Arx.
Turris.
Locus vallatus.
Propugnaculum.

Casualtie, case, lot, fortune.

Euentus.
Fortuitus.
Casus.
Fortuna.
Sors.
Contingentia.

Casuall, or accidentall.

Fortuitus.
Contingens.
In casu positus.
Inexpectatus euentus.
Accidentalis.

To Catechize, or to instruct in the grounds of Religion.

Erudire.
Instituere in pietate.
Religione imbuere.
Rudes docere.
Principia religionis tradere.

To cause a thing to be.

Efficere.
Author esse princeps.
Dare { initium / ortum / formam } rei.

A Cause of, or efficient.

Causa.
Efficiens.
Princeps.
Auctor.
Effector.
Conditor.
Parens.
Artifex.
Procreator.
Productor.
Principium.

A Caue, vaut, denne.

Cauea.

Specus.
Spælæum.
Antrum.
Caverna.
Cryptum.

To Cauell, or wrangle at.

Carpere
Calumniari
Pervellere
Vellicare
} quem.
Traducere.
Falsas causas pro veris afferre.

A Caueller, or wrangler.

Calumniator.
Altercator.
Sophista.
Contentionis cupidior quam veritatis.
Convitiator.
Tergiversator.

To cease or abstaine from.

Desistere
Cessare.
Supersedere
Intermittere
Feriari
Quiescere
} a re.

To cease a thing, to stop, or end it.

Tollere.
Sedare.
Extinguere.
Finire.
Componere.
Dirimere.
Coercere.

A Ceasing or intermission.

Intermissio.
Cessatio.
Quies.
Intervallum.
Respiratio.
Temporis interpositio.
Vacatio.

A sharpe Censurer.

Acris animadversor in.
Austerus judex.
Censor seuerus.
Magister disciplinæ.

To chafe, fret, fume.

Indignari.
Stomachari.
Fremere.
Grauiter commoueri.
Frendere.

A Challenge or prouoking, &c.

Prouocatio.
Euocatio ad pugnam.
Ad certamen irritatio.
Irritatio.
Ad concertationes incensio.
Ad conflictum inuitatio.

To Challenge or dare a man.

Prouocare.
Lacessere.
Ad pugnam euocare.
Ad certamen irritare.
Ad duellum excire.

Poscere

Poſcere aliquem ad pugnandum.
Impellere, Trahere, Vrgere } ad concertationes.

A Champion, or valiant man.

Pugil.
Athleta.
Vir bellicoſus.
Fulmen.
Atlas.
Propugnaculum.
Omnes ad pugnas prouocans.
Acerrimus principis propugnator.

To Change, or happen.

Accidere.
Euenire.
Contingere.
Vſu venire.
Fluere.
Incidere.
Occurrere.

To Change or alter.

Mutare.
Variare.
Commutare.
Nouare.
Innouare.
Inuertere.
Ordines ſtatumq; rerum commouere.
Aliud pro alio ponere.
Transformare.

A Change or alteration.

Mutatio.
Viciſſitudo.
Conuerſio.
Commutatio.
Inclinatio.
Reipublicæ inclinatio
Nouatio.
Tranſlatio.

Changable or mutable.

Mutabilis.
Mobilis.
Varius.
Inconſtans.
Vagus.
Flexibilis.

A Chance, hap, accident, occurrence.

Caſus.
Sors.
Euentus.
Foruitum quid.
Contingentia.

To Change or to alter his minde purpoſe, determination.

Animum, Sententiam } mutare.
Aliud ſentire.
Vela vertere.

A Chappell, or oratorie.

Sacrarium.
Ædicula.
Sacellum.

Sanctuarium.
Templum priuatum.
Fanum.

certaine, ſure, knowne.

Certus.
Exploratus.
Manifeſtus.
Veriſſimus.
Certa fide compertum & illuſtratum.
Euentu comprobatus.
Minimè dubius.
Perſpicuus.
Teſtatiſſimus.

Certaintie, or aſſuredneſſe.

Fides.
Explorata veritas.
Certitudo.
Firmitas.
Stabilitas.
Plerophoria.
Fundamentum ſolidum.

Certainly, ſurely, &c.

Procul dubio.
Verè.
Sine dubio.
Sine controuerſia.
Non ambiguè.
Abſque vlla dubitatione.
Reuera.
Explorate.

To Certifie.

Edocere.
Certiorem facere.
Nuntiare
Dicere
Renuntiare } alicui.
Significare
Aperire
Monere.
Commonefacere.
Erudire.
Exponere.
Perſpicuè demonſtrare.
Perferre ad aliquem.
Explanare quid alicui.

A charge, office, or function.

Munus.
Functio.
Prouincia.
Officium.
Procuratio.
Præfectura.
Cura.
Negotium.
Miniſterium.
Penſum.
Onus.

charge or command.

Iubere quem.
Mandare
Præcipere } alicui.
Imperare
Edicere.
Imponere.
Injungere.

Chargeable vnto, &c.

Sumptuoſus.
Grauis.
Oneri eſſe alicui.

Magnæ

Magnæ impensæ.
Onerosus.
Multas pecunias requirens.

Charges, expenses, &c.

Sumptus.
Pecuniarum erogatio.
Insolentia & magnificentia impensarum.
Impendium.
Impensa.
Pecuniæ elocatio.

To Chastise or correct.

Corrigere.
In aliquem animaduertere.
Punire.
Plectere.
Castigare.
} Varijs ærumnis exercere.
Vindicare alicujus delicta.
Pœnis afficere.
Flagellare.
Supplicio mulctare.
Virgis lædere.

A Chastisement or correction.

Castigatio.
Punitio.
Pœna.
Supplicium.
Animaduersio.
Pœnæ inflictio.
Multatio.
Flagellatio.

By Chance, or accidentally.

Fortuitò.
Casu.
Contingenter.
Per accidens.

Charitable in censuring, equall, iust.

Candidus.
Æquus.
Charitate omnia metiens.
Omnia in mitiorem partem interpretans.
Facilis.
Benevolus.
} Pallio charitatis tegens næuos.

Chast, continent, honest.

Castus.
Pudicus.
Continentissimus.
Purus.
Castitatem colens.
A flagitijs immunis.
Singulari continentia.
A flagitijs abhorrens.
Ab illicitis voluptatibus temperans.
Dianam exercet.

To Checke chide, &c.

Increpare.
Objurgare.
Reprehendere.
Carpere.
Vellicare.
Criminari.
Seuera oratione increpare.
Redarguere.
Liberius inuehere.
Exagitare.
Corripere.
Vituperare.

A Checke or rebuke.

Reprehenſio.
Increpatio.
Objurgatio.
Redargutio.

To Cheriſh or nouriſh, &c.

Alere.
Fouere.
Nutrire.
Blandè tractare.
In ſinu habere.
Suſtentare.
Indulgere alicui.
Educare.
Paſcere amiciſſimè.

To Cheere, hearten or put life into a man.

Exhilarare.
Lætitia explere } quem.
Spe erigere }
Spiritum afferre } alicui.
Alacritatem inijcere }
Iacentem excitare.

Cheereſull, frolike, mervie.

Animo læto & tranquillo.
Hilaris. Alacris.
Gaudio exultans.
Iucundus & plenus ſpei.
Immunis a ſolicitudine.

Cheefe, or principall, &c.

Primus.
Primarius.
Princeps.
Lumen.
Flos.
Coriphæus
Summus.
Præcipuus.
Potiſſimus.
Maximus.

To be Chiefe or principall.

Eminere.
Præcipuam habere authoritatem.
Præeſſe rei.
Facilè excellere.
Omnia habere ſuperiora.

Cheifely, principally.

Præſertim.
Præcipuè.
Imprimis.
Maximè.
Potiſſimum.
Præ alijs rebus omnibus.

A Childe, an infant, or babe.

Infans.
Puellus.
Puſio.
Puer.
Proles.
Filiolus.

To Chide, or rebuke a man, &c.

Obiurgare.
Expoſtulare cum aliquo.
Caſtigare } aliquem.
Increpare }
Reprehendere.
Redarguere.
Exagitare.

Child.

Childhood, or tender age.

Pueritia.
Anni rudiores.
Tenella ætatula.
Adoleſcentia.
Pubertas.

To Chooſe, or elect, &c.

Creare
Eligere
Seligere
Subſortiri
Coaptare
} quem.

Deſignare
Separare
Adſciſcere
Admittere
} ad.

To Chronicle or record a thing in monuments &c.

Æternitati commendare quid.
Annalium monimentis conſecrare.
Literis mandare.
Scriptis prodere.
Chartis conſignare.
Monimentis literarum tradere.
Scriptis explicare.
Annalibus delegare.

A Chronicle.

Chronica, orum, hæc.
Hiſtoria.
Annales.
Rerum geſtarum narratio.
Commentarius.
Literarum monumenta.

Churliſh, crooked, crabbed.

Inhumanus.
Difficilis.
Inurbanus.
Humanitatis expers.
Aſper.
Ferreus.
Importunus.
Intractabilis.
Ruſticanus.
Inofficioſus.
Cynicus.
Moroſus.
Incompoſitis moribus.
Agreſtis.
Rudis.

A Church or Temple.

Templum.
Sanctuarium.
Ædis
Eccleſia.
Locus ſacer.
Fanum.
Aſylum.
Delubrum.

Circumſpect, heedie well adviced.

Cautus.
Conſideratus.
Prouidus.
Conſultus.
Ratione & conſilio omnia faciens.

To Circumuent, or deceiue a man.

Verba dare alicui.
Illudere

Illudere.
Decipere.
Fallere.
Circumuenire.
Circumſcribere.
In fraudem inducere.

To Cite or alleage, &c.

Proferre.
Nominare.
Producere.
Enumerare.
Citare.
In medium proponere.
Allegare.

To Cite or ſummon, or ſummon to appeare.

Citare.
Diem comparendi alicui indicere.
Denuntiare alicui vt adſit.

Ciuilitie, or good behauiour.

Morum { ciuilitas. grauitas. vrbanitas. elegantia.
Humanitas.
Vitæ compoſitiſſima ratio.

To Cleare or explaine.

Interpretari.
Exponere.
Explanare.
Enucleare.
Expedire.
Soluere.
Expandere & aperire.
Enodare
Illuſtrare.
Explicare.
Lumen afferre.

To cleare or purge, &c.

Culpæ eximere lite.
Purgare.
Abſoluere.
Innocentem probare.
Diluere crimina objecta.
Innocentiam ad ſalutem vocare.
A crimine liberare.
A culpâ expedire.
Noxa eximere.

To Cleanſe or purge &c.

Purgare.
Eluere.
Abſtergere.
Delere.
Expiare.
Emundare.
Sordes eluere.

Cleane, pure, vndefiled.

Mundus.
Purus.
Purgatus.
Terſus.
Sincerus.
Defæcatus.
Incontaminatus.
Incorruptus.

Cleere vide apparent, or manifeſt.

A Clearke, scribe, secretarie.

Scriba.
Amanuensis.
Librarius.
Scriptor.
Exarator literarum.

Closely, or secretly, couertly.

Tacitè.
Absconditè
Clandestinè.
Obscurè.
Tectè.
Secretò.
Dissimulanter.

A Coast Region, quarter, countrie.

Regio.
Ora.
Gens.
Terra.
Natio
Clima abs hoc.

To Collect or gather together.

Congregare.
Colligere.
Cogere.
Contrahere.
Concire.
Conuocare.
Condensare.

A Collection or gathering of people.

Collectio.
Congregatio.
Conuocatio
Conuentus.
Condensatio.
In vnum adductio.

Cold, faint, Remisse in a matter.

Frigidus
Oscitabundus
Indiligens } in.
Languidus
Remissus

Colourable or pretended.

Fucatus.
Ementitus.
Simulatus.
Adumbratus.
Fictus.
Laruatus.

To Combat or conflict, &c.

Confligere.
Concertare.
Dimicare.
Velitari.
Conflictari.
Ad manus venire.
Pugnare.
Ferro decernere.

To Come vnto a place.

Venire.
Accedere.
Locum attingere.
Locum itineribus assequi.
Peruenire.
Perduci.

Per-

Perferri.
Commeare.
Adire.
Aduentare.
Progredi.

Comely, hanſome and ſeemely.

Decorus.
Venuſtus ad aſpectum.
Forma liberali.
Spectabilis.
Specioſus.
Elegans.
Facie conſpicuus.
Vultu { modeſto. / perhoneſto.

To Come by, to attaine, or obtaine, procure or get, &c.

Comparare.
Conſequi.
Nanciſci.
Obtinere.
Acquirere.

After a Comely ſort.

Decorè.
Cum dignitate.
Venuſtè.
Conuenienter.

To Combine, vnite, or couple together.

Copulare.
Conſociare.
Coniungere.
Conglutinare.
Deuincire.
Iugare.
Connectere.
Colligare.

To Comfort or cheere, &c.

Mœrorem leuare mitiùs conſolando.
Conſolari.
Verbis exhilarare.
A triſtitia ad hilaritatem deducere.
Suſtentare.
Alicuius moleſtiam alleuare.
Suauitate verborum delinire.
Iacentem excitare.
Spe erigere.
Recreare.
Lenire.

Comfort or conſolation.

Conſolatio.
Alleuatio.
Spei ſolatium.
Exhilaratio animi.

A Comforter or helper.

Conſolator.
Dulcis ſocius.
Doloris mitigator.
Paracletus.
Suſtentator.
Iucundiſſimus conſiliarius.

Comfortable.

Conſolabilis.
Suauis.
Dulcis.
Lætabile ad efferendum animũ.
Ægritudinis amuletum.
Iucundus.

Dele-

Delectabilis.

Comfortlesse.

Omnibus solatijs orbatus.
Consolationis expers.
Inconsolabili dolore oppressus.
Nulla habens remedia incommodorum.
Tabescens in malis.
Omni spe spoliatus.
Ab omni cõsolatione exclusus.

To Command, bid, enioyne.

Edicere } alicui vt.
Præscribere }
Dare in mandatis alicui.
Iubere quem.
Præcipere } alicui.
Imperare }

A Commandement.

Mandatum.
Præceptum.
Edictum.
Iussum.
Imperium.
Imperatum.
Edictum.
Iussio.

To Commend, set forth, or praise.

Laudare.
Celebrare.
Ornare.
Prædicare.
In cælum verbis efferre.
Laude & prædicatione celebrare.
Euehere.
Attollere in cælum.
Summis laudibus amplificare.
Ornare præconio.

To Commend himselfe to one: To salute by letter, or greete.

Salutare.
Salutem dicere.
Commendare.
Per nuntium bona alicui precari.
Alloqui } absentem per literas.
Affari }

Commendable, or praiseworthie.

Laudabilis.
Prædicabilis.
Ad laudem illustris.
Glorioſus.

Commedation, or praise.

Laus.
Elogium.
Encomium.
Celebratio.
Prædicatio.

To Commit to a man, or giue him charge of, &c.

Credere.
Committere.
Commendare.
Delegare.
Deferre.
Permittere potestati alicuius.
Præficere aliquem rebus.

(Aliquem)

(Aliquem) rei arbitrum & curatorem conſtituere.

To Commit a horrible or wicked act, or offence.

Horrendum facinus deſignare.
Culpam grauem admittere.
Grauiſſimè peccare.
Ingens ſcelus perpetrare.
Summum dedecus admittere.
Maximo ſcelere ſe obſtringere.
Se ſcelere grauiſſimo contaminare.
Offendere atrociter.

To Commit or worke treaſon.

Lædere
Violare } maieſtatem.
Imminuere

Prodere Principis ſalutem.
Conjurare contra rempub.
Moliri reipublicæ interitum.

A Commiſſion.

Mandatum.
Delegatio.
Audiendi &dijudicandi conceſſa authoritas.
Curatio.

A Commander, leader or captaine:

Dux.
Imperator.
Princeps.
Anteſignanus.
Præcurſor.
Ductor.

A Commiſſioner, or Iuſtice, or an officer choſen for, &c.

Cognitor cauſſæ.
Honorarius arbiter.
Delegatus iudex.
Iudex.
Cauſæ acceptor & auditor.
Grauis ac firmus quæſitor.

To Commit or referre a matter to a man.

Arbitrio } alicuius { committere. permittere.
Iudicio }

Deferre rem ad aliquem.

Commoditie or profit.

Vtilitas.
Commoditas.
Compendium.
Emolumentum.
Fructus.
Fœnus.
Vectigal.
Incrementum.

Commodious or gainfull.

Vtilis.
Quæſtuoſus.
Commodus.
Opportunus.
Emolumentum præbens.
Fructuoſus.
Lucroſus.

Common or vſuall, &c.

Vſitatus.

Or-

Ordinarius.
Frequens.
Quotidianus.
Peruagatus.
Pervulgatus.
Vſu receptus.
Obuius.

The Common people, &c.

Imperita multitudo.
Plebs.
Vulgus.
Populus.
Infima turba.
Subditi.

Commonly or vſually.

Vulgò.
Communiter.
Vſitatè.
Vt plurimùm.
Identidem.
Frequenter.
Sæpè.
Vulgariter.

A good Common-wealths man, &c.

Communis ſalutis ſtudioſiſſimus.
Natalis ſoli commodis egregiè conſulens.
Peſtis & vaſtitatis depulſor.
Beneficus & ſalutaris patriæ.
Bene de vniuerſis promeritus.

The Common-wealth.

Reſpublica.
Communis ſalus.
Patriæ conditio.
Communitas hominum.
Politia.

One of the Common or vulgar ſort.

Vnus è multis.
Homo vulgaris.
Plebeius.
Gregarius.
Ex ima fæce plebis.

To Commune, conferre, or talke with.

Sermones { cedere. / ſerere.
Colloqui cum.
Communicare ſermones cum aliquo.
Conſilia mutuò, vel inuicem impertiri.
Conuenire cum quo de re aliqua.
Conſilium cum conſilio coniungere.

To Communicate vnto, or impart.

Alicui communicare.
Patefacere.
Narrare.
Impertiri.
In ſinum deponere.
Significare.
Nuntiare.
Participem facere.
Non celare aliquem.

To

To Compare, or liken to, &c.

Assimilare
Comparare
Componere
Conferre
} alicui.

To keepe Companie, or societie with.

Assiduus esse.
Versari.
Consuetudinem habere.
Non discedere ab alicuius latere.
Societate quotidiana cum aliquo conjungi.
Alicuius collocutione & aspectu quotidiano frui.

A Companion or fellow.

Socius.
Sodalis.
Consiliorum particeps.
Alicuius à consilijs.
Conturbernalis.
Conjunctissimus amicus.
Collega.
Comes.

To Compasse or to attaine vnto.

Acquirere
Obtinere
Nanciscì
Consequi
Comprehendere
Adipisci
} aliquid.
Compos fieri rei.
Potiri re.
Comparare.
Peruenire ad rem.

A Companie, brother-hood, fellowship.

Societas.
Sodalitas.
Ordo hominum.
Communitas hominum.
Collegium.

A great Companie, sort, multitude.

Turba.
Multitudo.
Frequentia.
Magna vis hominum.
Innumerabilitas
Numerus magnus
} hominum.

Comparable or equall to.

Comparabilis
Æqualis
Minimè cedens
} alicui.
Par.

To Compasse about or, to enuiron.

Circundare.
Circuire.
Cingere.
Ambire.
Obsidere.
Circumcludere.

Compassion, or pittie.

Miseratio.
Misericordia.
Condolentia.

Ægri-

Ægritudo ex alienis rebus adverſis.
Clementia.
Sympathia.

Compaſſionate, pittifull, mercifull.

Miſerecors.
Alijs condolens.
Alienæ ægritudinis { ſocius, particeps
Clemens.

To Compell, vrge, enforce, conſtraine.

Cogere
Inuitum trahere
Compellere } quem
Vi adigere.
Neceſſitate conſtringere.
Neceſſitatem imponere alicui.
Omnem recuſandi libertatem alicui eripere.

Compendious, ſhort, or pithie, or brieſe.

Preſſus.
Conciſus.
Breuis.
Paucis expediens rem.
Strictim omnia attingens.
Laconicâ breuitate.
Creber rerum frequentia.

Compendiouſneſſe, ſhortneſſe, or breuitie, &c.

Conciſa
Nuda } veritas.
Preſſa

Succulenta oratio.
Contractio ſermonis.
Breuis, ſed ſolida comprehenſio
Rerum compreſſio.
Epitome.
Narratio. } Sine ambagibus &
Oratio. } circutione.

Competencie or indifferencie.

Mediocritas.
Satietas.
Modicus apparatus.
Quod vitæ victuique eſt neceſſarium.
Simpliciter neceſſaria.
Interjectus ſtatus inter penuriam & abundantiam.

Competently, or indifferently.

Modicè.
Mediocriter.
Vtcunque.
Moderatè.
Tolerabiliter.
Quod queat ſanè aliquo modo ſufficere.

A Complaint or complaining.

Querela.
Lamentatio.
Querimonia.
Accuſatio.
Delatio.
Iniuriarum expoſtulatio.
Gemitus.

To Complaine or ſhew that he is damnified ſome way.

Queri.

Lamentari.
Querimonias habere.
Secum malè actum cogitare.
Permoleſtè ferre.
Accuſare.
Iniurias deferre alicui.
Iniquo animo tolerare quid.

Compounded of or compact.

Compoſitus.
Factus.
Coagmentatus.
Fictus.
Concretus.
Conflatus.
Confectus.
Commiſtus.

To Comprehend or containe, &c.

Comprehendere.
Continere.
Complecti.
In ſe includere.
Capere.
In ſe habere.

To make a Compoſition or an agreement betweene.

Rem componere.
Diſſidentes conciliare.
Litigantes reconciliare.
Diſcordes in gratiam reſtituere.
Otras inimicitias extinguere.
Lites dirimere.
Definire & expedire controuerſias.

To Comprehend or to knit up in few words.

Breui comprehendere.
Paucis amplecti.
In pauca rem conferre.
Laconicè dicere.
Non pluribus morari.

To Conceale or keepe cloſe.

Celare.
Abſcondere.
Tegere.
Occultare.
Silentio occultare.
Tacitum tanquam myſterium tenere.
Supprimere.
Foras non proferre.

Conceited, pleaſant, or merrie.

Lepidus.
Salſus.
Facetus.
Feſtiuus.
Vrbanus.
Argutus.
Scitus.
Bellus.
Iocoſus.
Suauis.
Perurbanus.

Conceited or well perſwaded of himſelfe, ſelfe-wiſe, &c.

Sibi nimium placens.

Paulò

Paulò arrogantior.
Sibi applaudens.
Philautus.
Suæ ſententiæ nimis conſecratus.
Opinaſter.
Reliquis minor cenſeri non vult.
Se omnibus anteponens.
Se alijs præſtantiorem autumans.
Inani perſuaſione tumidus.

A Conceit fancie, imagination, deuiſe.

Commentum.
Figmentum.
Fictiuncula.
Imaginatio.
Inanis perſuaſio.

To vtter his conceit, or ſhew his minde, or meaning.

Senſa mentis, verbis explicare.
Opinionem ſuam proferre.
Animi cogitata enuntiare.
Quid ſibi videtur oſtendere.
Quod ſentit, liberè eloqui.
Mentis conceptum edere.

To Conceiue, or vnderſtand.

Capere
Aſſequi
Intelligere } quid.
Complecti.
Comprehendere ingenio.
Percipere.

It Concerneth the matter.

Ad rem pertinet.
Intereſt.
Cum re maximè conjunctum eſt.
Valdè conſentaneum eſt.
Ad rem maximè facit.

To Conclude or finiſh it &c.

Concludere.
Terminare.
Finire.
Peragere.
Conficere.
Ad finem perducere.
Exædificare.
Conſummare.
Perficere.
Perorare.
Faſtigium imponere.
Claud re.
Metam
Modum } adjungere rei.

A Concluſion or an end of &c.

Finis.
Exitus.
Peroratio.
Terminus.
Meta.
Periodus.
Clauſula.
Epilogus.
Concluſio.
Terminatio.

A Concourſe, confluence, or an aſſembly of people.

Concurſus.
Confluentia.
Conuolatio.
Conventus.
Frequentia, Corona } populi.
Conglobatio.
Ingens multitudo.

Concord, vnitie, or peace.

Concordia.
Conſpiratio.
Conſenſus.
Conſenſus animorum.
Pax.
Vnitas.

To Condemne to die.

Damnare capitis.
Morti adjudicare.
Sententiam mortis pronuntiare in quem.

A Condition, manner of liuing or ſtate.

Conditio.
Status.
Locus.
Ordo vitæ.
Lex.
Conſtitutio.

Conditionally.

Certa lege & pactione.
Conditione adjecta.
Addita conditione.
Interpoſita exceptione & cautione.
Reſtrictione adhibita.

A Conference with a man.

Colloquium.
Collocutio.
Mutuus ſermo.
Conſiliorum communicatio.
Conſultatio, Deliberatio, Diſceptatio } mutua.

To Conferre, beſtow, or giue.

In aliquem conferre & congerere.
Dare.
Tribuere
Largiri.
Impertire.
Donare.
Participem, Compotem } facere beneficij.

To Conferre or commune with.

Colloqui.
Sermones cædere.
Rem communicare.
Sermonem habere.
Sua conſilia invicem impertire.
Inter ſe de varijs rebus diſputare.
Mutuo rem diſputare.

To confeſſe or vtter openly.

Confiteri.
Fateri.

Fateri.
Agnoscere.
Non inficiari.
Profiteri.
Non dissimulare.
Palam prædicare.
Coram omnibus dictitare.
Non occultare.

A Confession or open vtterance.

Confessio.
Testimonium.
Agnitio.
In medium prolatio.
Testatio.

confessed, vttered, or openly granted.

Testatus.
In confesso
Omnium testimonio comprobatus.
Sole illustrior.
Concessus.
Agnitus.
Apud omnes constat.
Omnibus perspicuum.
Assensu omnium comprobatum.

To Confirme, proove, ordaine or establish.

Confirmare.
Corroborare.
Stabilire.
Sancire.
Authoritate comprobare.
Communire.
Consignare.
Pondus adjungere.

Confirmed or established.

Confirmatus.
Sancitus.
Authoritate comprobatus.
Legum vi stabilitus.
Consignatus.
Corroboratus.
Suffragijs omnium ordinum decretus.

A Confirmation or establishing, &c.

Sanctio.
Sanctiones legum.
Confirmatio.
Comprobatio.
Approbatio.
Fidei / Authoritatis } additio.

To put Confidence in a man.

Credere / Confidere } alicui.
Magnam fiduciam in quo habere.
In fide alicuius omnia constituere.
Nihil non sibi polliceri de quo.
Fidem { habere / adjungere } alicui.

Confidently, resolutely, boldly.

Audacter.
Confidenter.
Animosè.

Strenuè.
Certâ fiduciâ.
Sine timore & metu.

To Confiſcate, or eſcheat a mans goods.

Confiſcare.
Publicare.
Addicere.
Abalienare.

A Conflict, or combat.

Pugna.
Certamen.
Prælium.
Concertatio.
Conflictus.

Comfortable, or like, agreeable vnto.

Conformatus
Similis
Congruens
Conſentaneus } rei.
Conuenicns
Analogus
Conſonus
Effingens
Repræſentans } rem.
Præ ſe ferens

Conformitie, or agreeableneſſe.

Conformitas.
Similitudo.
Congruens conſuetudo.
Paritas.
Æqualitas.
Harmonia.
Vniformitas.
Conſenſus.
Proportio.
Conuenientia.
Repræſentatio.

To Confirme, faſhion, or ſquare himſelfe vnto, &c.

Ex præſcripto alicuius vitam & mores conformare.
Se { conformare / componere } ad.
Inſtituere vitam ad ſimilitudinem alicuius.
Exemplum alicuius imitari.
Aliquem, ceu ſpeculum, ſibi proponere.
Ex alieno inſtituto viuere.
In veſtigijs alicuius inſiſtere.
A præſcripto alicuius non recedere.

To Confound, or deſtroy.

Confundere.
Abolere.
Euertere.
Perdere.
Diſſipare.
Diſpergere.
Commiſcere omnia.
Miſcere ſumma infimis.

To Confound, diſproue, conuince, or confute by argument or reaſon.

Argumentis euertere.
Confutare.
Refellere.
Improbare.
Conuincere.

Ad

Ad confeſſionem erroris & ignorantiæ adducere.
Argumentis obruere.

To Confound, diſturbe, or to inuert order.

Ordinem { perturbare. / inuertere. / Confundere.
Alieno loco collocare.
Conturbare } omnia.
Miſcere }

A Confuſion, or deſolation.

Pernicies.
Confuſio.
Exitium.
Rerum omnium perturbatio.
Reipublicæ nox.
Deſperatio.
Omnium rerum permixtio.
Excidium.
Vaſtatio.
Interitus.
Ruina.
Deletio.

Confuſedly, diſorderly.

Perturbatè.
Confuſè.
Præpoſterè.
Promiſcuè.
Permiſtim.
Inuerſo ordine.

To Confute, refell, or to ouerthrow by argument.

Refellere.
Confutare.
Redarguere falſitatis.
Reuellere aduerſarij firmamenta.
Contraria loca diſſoluere.

A Congregation, or an aſſembly.

Cœtus
Concilium
Conſeſſus
Conuentus } hominum.
Concio
Concurſus
Frequentia

To Conioyne in friendſhip, or to make alliance betweene.

Amicitiâ ac beneuolentiâ homines connectere.
Familiaritate & neceſſitudine coniungere.
Conciliare } homines.
Deuincire }
Fœdus conſtituere inter.

To Conquer, foile, or vanquiſh, &c.

Vincere.
Subiugare.
Fundere.
Sub poteſtatem & ditionem redigere.
Debellare & expugnare.

A Conquerer.

Victor.
Triumphator.
Expugnator.
Debellator.
Fuſor hoſtium.

A Conqueſt.

Deuictio hoſtium.
Conqueſtus. us.
Subactio nationis.
Generalis victorum querela.

A man of a good Conſcience, that carrieth a good minde.

Integer & innocens.
Optimè ſibi conſcius.
Iuſtus.
Nulli nocens.
Omnibus prodeſſe cupiens.
Sine offenſione viuens.
Inuiolatæ fidei.
Vir antiquæ fidei.

Conſcionably, Religiouſly.

Religioſè.
Integrâ, Saluâ, Illæſâ } conſcientiâ.
Sanctè.
Bona fide.
Pie.

To Conſent, or agree with, to aſſent vnto.

Conſentire.
Suffragari.
Aſtipulari.
Suam ſententiam aſcribere.
Approbare.
Conſpirare.
Congruere, Conuenire } inter ſe.
Vnum idemq; ſentire.

By a generall Conſent.

Vnanimi conſenſu.
Nemine refragante.
Conjunctis ſtudijs & votis.
Communi calculo.

A Conſequence, or dependance.

Conſecutio.
Sequela.
Deductio.
Ordo & ſeries.
Connexio.
Cohæſio.
Catenatio.

To Conſider, or ponder of a matter, or marke with himſelfe.

Conſiderare.
Examinare.
Expendere.
Spectare.
Prouidere.
Prǝſpicere.
Cauere.
Reſpicere.
Excutere.
Notare.
Obſeruare.
Mentis acie diſpicere.
Ponderare.
Studioſè meditari ſecum.
Deliberare.
Accuratius cogitare.
Perpendere.

It Conſiſteth or ſtandeth of, &c.

Conſtat.
Conſiſtit.

Con-

Conſtituitur.
Componitur.
Conflatur.
Subſiſtit.
Situs } eſt.
Poſitus. }
Continetur.
Verſatur.

A Conſiderate perſon, or a graue man, ſober and well aduiſed, &c.

Prudens vir.
Sobrius.
Conſideratus.
Nihil temerè agens.
Conſultus.
Deliberatò agens.
Sophus.
Sophron.

Conſiderately, or aduiſedly.

Conſideratè.
Meditatò.
Conſultò.
Re maturè & benè deliberatâ.
Cogitato.
Magna cum deliberatione.
Multa meditatione adhibita.

To Conſpire, or deuiſe, or plot.

Conjurare.
Moliri quid.
Malè machinari Reipub.
Conſpirare contra.
Miſcere.
Scelus concipere contra.
Parturire } malum.
Meditari }
Fabricari }
Scelus contexere.

A Conſpiracie or plot, &c.

Conjuratiò.
Seditio.
Nefaria pactio.
Initum conſilium.
Nefarium ſcelerum fœdus.
Coitio ſcelerata.
Conceptio propitionis.

A Conſpirator or rebell.

Perduellis.
Conjurator.
Inſidiator patriæ.
Perfidus in Rempub.
Seditioſus.
Arma ſumens contra patriam.
Veniens in ſocietatem mali.

Conſtant, ſtable, or ſetled, &c.

Conſtans.
Firmus.
Confirmatus.
Sui ſimilis
Fixus.
Certus.
Immutabilis.
Immobilis.
Permanens.
Stabilis.

Conſtantly.

Conſtanter.
Firmiter.
Fortiter.

Per-

Perſeueranter.
Immutabiliter.
Firmo animi propoſito.

Conſtancie, ſtabilitie, continuance in.

Conſtantia.
Stabilitas.
Perſeuerantia.
Firmitas.
Immobilitas.

To Conſtraine, compell, or enforce vnto, &c.

Impellere.
Compellere.
Cogere.
Invitum trahere.
Adigere.
Appellere & admouere.
Adducere aliquem.
Renitentem torquere.

By Conſtraint or enforcement.

Coactione.
Alieno impulſu.
Vi & armis.
Perinuitus.
Repugnanter.

To Conſter, interprete, expound.

Interpretari.
Exponere.
Senſum dare.
Explanare.
Enodare.
Illuſtrare.

Conſumed, waſted, or ſpent, &c.

Exhauſtus.
Conſumptus.
Confectus.
Diſſipatus.
In nihilum redactus.
Exinanitus.
Deperditus.

To Conſume, or waſte.

Abſumere.
Deuorare.
Perdere.
Exhaurire.
Profundere.
Diſſipare.
Prodigere.
Conſumere.

To conſume, winder or pine away.

Morbo contabeſcere.
Confici dolore.
Oblangueſcere.
Abſumi morbo.
Liquifieri.

A Conſuming diſeaſe, or conſumption.

Syntaxis.
Tabes.
Macies.
Morbus lentus.
Peſtis.

To Conſult, or take aduice, or counſell of a man.

Conſulere.

In

Inconsilium adhibere.
Rem ad aliquem deferre.
Alicujus sententiam rogare.
Quid aliquis sentit exquirere.
Ad alicujus judicium confugere.
Alienam opinionem elicere.

To consume, wast or spend monie to lauish it out.

Bona { abligurire. / dilapidare. / malè perdere.
Omnia deuorare & absorbere.
Fortunas / Rem familiarem { decoquere. / dissipare. / consumere.
Per luxuriam omnia profundere.
Vorago fortunæ esse.
Luxurie & lasciuia diffluere.

To Containe or comprehend.

Continere.
Comprehendere.
Complecti.
Habere.
Tenere.
Suo ambitu includere.
In se habere.

To contemne, or despise.

Pro nihilo reputare.
Aspernari.
Contemnere.
Despicere.
Nullo loco numerare.
Nullã rationem alicui' habere.
Pro nihilo reputare.
Nihili æstimare.
In postremis habere.

Contempt or scorne.

Contemptus.
Derisio.
Dedecus.
Contemptio.
Fastidium.
Despicentia.
Neglectus.
Aspernatio.
Neglectio.

Contemptible or vile, &c.

Abiectus.
Nullius numeri.
Contemptus.
Ir risui / Fastidio } omnibus.
Inglorius.
Sordidus.
In nullo loco.
In minimis positus.
Nullius authoritatis & gratiæ.
Nullum numerum obtinens.
Sordidissimus.
Despectus.
Nullius prætij & estimationis.
Planè ignobilis.
Subjectus ludibrijs.

To bring into Contempt &c.

In odium trahere.
Invidiæ & contemptui obijcere.
Odio subijcere aliquem.
Odium & invidiam creare.

Con

Cõtemptui exponere aliquem.
Gratiâ aliquem priuare
Odio exponere.

To grow into Contempt.

Vilescere.
Dedecus concipere.
Ignominiam contrahere.
Ex gratia excidere.
In reprehensionem incurrere.
Pudoris & honestatis existimationem amittere.
Populi studia amittere.
Invidiam sucipere.

Contemptuously, or stubbornly.

Contèmptim.
Præfractè.
Obstinatè.
Contumaciter.
Pertinaciter.
Morosè.
Refractariè.

To Contemplate, muse, or meditate vpon a matter.

Contemplari, Meditari, Considerare, Commentari } rem.
Cogitare de.
Cogitationem suscipere de.
Animo infigere.

Contention or strife, variance or controuersie.

Verborum pugnæ.
Lites.
Contentio.
Inimicitia.
Altercatio.
Digladiatio.
Controuersia.
Iurgium.
Dissidium.

Contented with a thing.

Contentus.
Acquiescens.
Expletus.
Sui nunquam status pœnitens.
Satis habens.
Non aliud desiderans.
Boni consulens.
Satiatus

Contentment or satisfaction.

Desiderij expletio.
Acquiescentia animi.
Votum.
Cupiditatis fruitio.
Propositi adeptio.

Contentious or quarellous.

Pugnax.
Contentiosus.
Querulus.
Litigiosus.
Concertatorius.
Repugnans.
Turbulentus.
Animi turbidus.
Pugnarum & rixarum author.
Semina dissidiorum serens.

Con-

Contentedly, gladly, with heart and good will.

Æquo animo.
Non repugnanter.
Perlibenter.
Cum animi voluptate non mediocri.
Non inuitus.
Sine offensione.

To giue Contentment vnto, to please, or to satisfie ones mind.

Desiderium explere.
Sitem extinguere.
Animum satiare.
Desiderio alicuius satisfacere.
Nihil non desiderabile afferre.
Perplacere alicui.

Contentiously, or wrangling.

Contentiosè.
Pugnaciter.
Litigiosè.
Rixosè.
Turbulentè.

To Continue, abide, or remaine in a place.

Hærere.
Habitare.
Commorari.
Persistere.
Insistere.
Continere se in loco.
Remanere.
Perdurare.
Retineri.
Permanere.
Versari.

To Continue, to last, abide or to be long Lasting.

Permanere.
Ad diuturnitatem fidelis esse.
Stabilitatem habere.
Durare.

Continuance of time.

Temporis progressus.
Diuturnitas.
Longinquitas.
Annorum spatium.
Mora.
Temporis longitudo.

Continuance, the extent, or lasting of a thing.

Continuatio
Duratio
Diuturnitas
Perpetuitas } rei.
Productio
Stabilitas

To Continue or prolong a thing, to lengthen.

Continuare.
Quàm maximè diuturnum reddere.
Firmum & stabilem efficere.
Prorogare.
Producere.
Protendere.
Extendere.

Con-

Continued or prolonged, &c.

Perpetuus.
Continuatus.
Minimè intermiſſus.
Extenſus.
Non interruptus.
Propagatus.
Productus.

Continually, alway.

Sine intermiſſione.
Semper.
Aſſiduè.
Perpetuò.
Nunquam non.
Noctu diuque.
Indeſinenter.
Iugiter.

Contradiction, gainſaying, or contraying.

Contradictio.
Reclamatio.
Oppoſitio.
Repugnantia.
Verborum pugna.
Contrarij affirmatio.
Reclamatio.

To Contradict or gainſay in argument.

Adverſari
Repugnare
Contradicere
Reclamare
Refellere
Confutare
Refragari
} alicuj.

Se opponere.
Argumentis evertere.
Contrarium affirmare.

Contrarily, &c.

Ex oppoſito.
E diuerſo.
E contrario.
E converſo.
Ex adverſo.
Contra.

A Contrarietie.

Contrarietas.
Repugnantia.
Aduerſatio.
Contradictio.
Oppoſitio.
Pugna.

To be Contrarie to one, or to be againſt, &c.

Aduerſari.
Seſe opponere.
Repugnare.
Reſiſtere.
Refragari.
Contrarius eſſe.
Abhorrere ab aliquo.
Maximè diſiunctus
Alieniſſimus
} eſſe.
Pugnare cum.
Nihil habere cum.
Se infenſiſſimum aduerſarium præbere alicui.

To Controwle, rebuke, cenſure, or reprehend.

Arguere.

In-

Increpare.
Redarguere.
Verbis exagitare.
Cenſere.
Reprehendere.
Vituperare.
Objurgare.
Corripere.
Aſperis verbis perſtringere.

To Contriue, inuent forme, and frame a matter.

Concipere
Inuenire
Excogitare
Comminiſci } quid.
Formare
Fingere
Contexere
Fabricari

A Controwler or cenſurer.

Cenſor.
Monitor.
Præfectus moribus.
Magiſter diciplinæ.
Reprehenſor.
Iudex ſeuerus.
Qui cenſorem agit.
Inſpector morum.

Conuenient or fit, &c.

Appoſitus.
Accommodatus.
Idoneus.
Peropportunus.
Congruens.
Conſentaneus.
Aptus.
Æquus.
Commodus.
Conſequens.

Conueniently, commodiouſly without hurt, or loſſe.

Commodè.
Sine vllo incommodo.
Sine vllo damno.
Sine ſuâ moleſtiâ.

A Countrie man, a fellow of the Countrie, a rude perſon.

Ruſticus.
Ruſticanus.
Rudis.
Agreſtis.
Inurbanus.
Inhumanus.
Homo Plebeius.

A Countrie or natiue ſoile.

Regio natiua.
Patria.
Locus natalis.
Regio in qua quis natus & nutritus eſt.
Ortus noſtri locus.

To Conuerſe with, &c.

Verſari cum quo.
Conſuetudinem } habere.
Commercium }
Multum eſſe cum.
Vna habitare.
Adhærere lateri.
Non diſcedere ab.

Viuere

Viuere
Veſci } vnà.
Colloqui
Eſſe aſſiduus cum.

To Conuert or bring to an amendment of life, &c.

Ad ſaniorem mentem reducere.
Ad ſanitatem conuertere.
Ad meliorem mentem & voluntatem convertere.
Ad cogitationes meliores revocare.
In pietatem & Chriſti contemplationem reſtituere.

Converſation or fellowſhip.

Victus
Sermoniſque } ſocietas.
Vitæ conjunctio.
Mores.
Vitæ conſuetudo.
Forma & modus viuendi.
Communio.

To be Converſant about.

Verſari circa rem.
Operam dare rei.
Studere rei.
Exerceri
Occupari } circa rem.
Operam & ſtudium ponere in.

To Conuince a man, to proove to his face.

Sine excuſatione relinquere.

Conuincere
Coarguere } quem.
Quamuis repugnantem, ad conſenſum trahere.
Nullum diverticulum aut tergiverſationem alicui relinquere.

To Coole a man, to pull downe his ſpirits, to quiet him.

Minuere audaciam.
Retundere arrogantiam.
Frangere hominis pertinaciam.
Impetum reprimere.
Ter. Quietum redere.

A Copie, or Example.

Exemplum.
Exemplar.
Typus.
Idæa.
Præſcripta forma.

To Copie, or to write out.

Exſcribere
Tranſcribere.
Deſcribere.
Ectypum producere.
Exarare exemplum.

A Cormorant, caterpiller, or deuorer of the Commonwealth.

Peſtis
Lues. } reipub.
Calamitas
Everriculum
Direptor } publici boni.
Prædo

Hirudo.

Hirudo ærarij.

To Correct or chastise.

Verberibus mulctare.
Castigare.
Corrigere.
Pœnis coercere.
Plagis afficere.
Punire.
Supplicio plectere.
Vindicare maleficia.
Seuerum & vehementem se præbere contra aliquem.

Corrected, or reformed.

Correctus.
Emendatus.
In melius mutatus.
Limatus.
Castigatus.
Repurgatus.
Reformatus.
Noua forma præditus.

To Correct or reforme.

Emendare.
Corrigere.
In melius mutare.
Instaurare.
Renouare.
Redintegrare.
Reparare.
Labes repurgare.
Collapsam rem restituere.

Correction, chastisement, discipline.

Correctio.
Castigatio.
Animaduersio.
Correptio.
Disciplina.

Correspondent, proportionable vnto.

Congruens.
Conueniens.
Consentaneus.
Consonus.
Adaptatus.
Accommodatus.

Correspondencie or agreeableness.

Congruentia.
Consensus.
Accommodatio.
Similitudo.
Conuenientia.

To Corrupt or infect, &c.

Contaminare.
Deprauare.
Labe inquinare.
Vitiare.
Menti nubem offundere.
Inficere.
Peruertere.
Corrumpere.
Deturpare.
Conscelerare.
Deteriorem facere.
Ad malam consuetudinem deducere.
Polluere.

Corruption or infection.

Labes.

Corruptela.
Prauitas.
Vitiositas.
Macula.
Vitium.
Contagio.
Infectio.
Lues.

Corruptly, badly, faultily.

Corruptè.
Mèndosè.
Vitiosè.
Contaminatè.
Deprauatè.
Malè.
Perperam.

To Cosen or deceiue a man.

Fraudare.
Fallere.
Decipere.
Ludificari.
Vafrè eludere.
In fraudem inducere.
Avertere quid ab aliquo.
Astu circunuenire quem.
Insidijs opprimere.
Dolo malo vti.

Cost or charges.

Sumptus.
Pecuniarum erogatio.
Impensa.
Impendium.
Pretium.
Nummorum collocatio.
Pecuniæ dispensatio.

To be at Cost, or bestow vpon, &c.

Magnum sumptum in aliquem conferre.
Magnas impensas facere in.
Summam liberalitatem exercere in aliquem.
Victum, pecuniam, vestes alicui suppeditare.

Costly, sumptuous, chargeable.

Carus.
Sumptuosus.
Pretiosus.
Magnæ impensæ.
Magno constans.

To Couer or hide, &c.

Occultare.
Abscondere.
Con egere.
Inuoluere.
Ab oculis remouere.

Couetousnesse, greedinesse, desire of, &c.

Auaritia.
Auiditas pecuniæ.
Habendi sitis.
Immoderata pecuniæ cupiditas
Illiberalitas.
Tenacitas.
Parsimonia.
Sordes.

Couetous or desirous of riches.

Auarus.
Auidus pecuniæ

Sordidus

Sordidus.
Illiberalis.
Pecuniæ insatiabiliter tenax.
Sibi tantùm viuens.
Rebus mundanis prorsus addictus.
Nummi deditus amori.
Diuitijs incubans.
Nummos admirans.
Nihil præter diuitias spectans.
Nimis deditus auaritiæ.
Nunquam expletus & satiatus mudanis bonis.
Paulò ad rem attentior.
Parcus.

To couet or desire, &c.

Concupiscere, Desiderare, Expetere } quid.
Auere.
Desiderio, Studio, Cupiditate } rei { teneri. incendi.
Dulcedine rei capi.
Anhelare rei.
Omni studio quærere.
Inflammato animo rapi ad.

A Couenaut, or bargaine, or endenting with.

Pactum.
Pactio.
Stipulatio.
Transactio.
Contractus. us.
Condictio.
Fœdus.

To make a Couenant, or bargaine with, to agree vpon the point.

Paciscì, Contrahere, Stipulari } cum.
Pactionem instituere cum quo.
Pangere.

To keepe touch or couenant.

Pactis stare.
Pactiones seruare.
Promissiones implere.
Liberare fidem.

A Couering or couerlet.

Velamentum.
Operimentum.
Stragulum.
Integumentum.
Involucrum.

To Counsell or aduise, &c.

Suadere.
Author esse.
Consulere.
Monere.
Hortari.
Consilium suum communicare.
Persuadere.
Verbis inducere.

By ones counsaile or aduice.

Alicujus { consilio. suasu. impulsu. hortatu.

Aliquo auctore.

Counsell or aduise, &c.

Consilium.
Monitum.
Suasio.
Hortatus.

To aske Counsaile or aduice.

Consilium expetere.
Sententiam alterius rogare.
Ab aliquo scisitari.
Explorare alicuius opinionem.

To Count or number.

Numerare.
Ad calculos revocare.
Recensere.
Rationes inire.
Computare.
Examinare.
Considerare.
Expendere.

To Countenance, or to grace.

Decorare.
Honestare.
Honorare.
Sua benevolentia & presidio tegere.
Illustri gratia accipere.
Authoritate & gratia subleuare.
Decus & dignitatem adjungere.
Splendorem adaugere, & famam tribuere.
Consilio & authoritate tegere.

Counterfeited, fained or forged.

Commentitius.
Factitius.
Personatus.
Adulterinus.
Mentitus.
Fucatus.
Falsus.
Adumbratus.
Suppositititius.
Non { genuinus. germanus. sincerus.

To Counterfeite, or be like vnto, or to resemble.

Præ se ferre.
Fingere.
Simulare.
Repræsentare.
Alienam & se indignam personam assumere.
Imitari.
Effingere.
Similitudinem rei gerere.

To Counterfeit, corrupt, forge.

Adulterare.
Fucare.
Mentiri.
Vitiare.
Simulare.

To Counterfeit, dissemble, or to play the hypocrite.

Simulare.

Hypo-

Hypocritam agere.
Aliud loqui, aliud factitare.
Ementiri sanctitatem.
Artem simulationis exercere.
Fallaci virtutis imagine alios decipere.

A Countrie, coast or Region,

Regio.
Terra.
Ora.
Gens.
Natio.
Regnum.
Ditio.
Petria.
} Tractus. us.

A Countrie, Region, Land or Nation, &c.

Gens.
Regio.
Natio.
Terra.
Prouincia.
Ora.
Clima.

To trauaile into farre Countries.

Vltimas prouincias & terras peragere.
Remotas Regiones petere.
In disiunctissimas terras abire.
Peregrinationem suscipere ad loca quæ procul absunt.
Remotissimas mundi partes obire.
Patriæ fines egredi.
In procul dissitas gentes pervagare.
Deferri in oras transmarinas.

To Couple or combine, or to ioyne together.

Consociare.
Conglutinare.
Colligare.
Contexere.
Copulare.
Conjungere.
Connectere.
Conjugare
Aptare.

A Coupling or linking together, a conioyning, &c.

Conjunctio.
Consociatio.
Conglutinatio.
Diuinctio.
Iugatio.
Copulatio.
Aptatio.
Conjugatio.

Couragious or valiant.

Maximo animo præditus.
Virum se præbens.
Vir animo intrepido.
Animo acri & præsenti.
Magnanimus.
Erecto
Infracto
Excelso
Magno
} animo.
Fortis.
Minimè timidus.

Couragiously, valiantly, ſtoutly.

Animosè.
Strenuè.
Viriliter.
Fortiter.
Infracto animo.
Animo acri & præſenti.

A Courſe of life.

Gènus.
Ratio.
Inſtitutum.
Curſus.
Studium.
Conſuetudo.
Propoſitum, Via, Ordo } vitam agendi.

To Courſe, or roughly to handle.

Exagitare.
Seuerè agere cum.
Aſperè tractare.
Summo jure agere cum quo.
Malè habere quem.

Courteous or gentle.

Humanus.
Comis.
Affabilis.
Facilis.
Candidus.
Blandus.
Mellitus.
Sociabilis.
Suauiloquus.
Iucund' & ſuauis in colloquijs

Courteouſly, &c.

Humanitùs.
Benignè.
Suauiter.
Mellitè.
Comiter.
Blandè.
Dulciſſimè.

Courteſie:

Humanitas.
Comitas.
Facilitas.
Benignitas.
Affabilitas.
Clementia.

Courteſie humanity, gentleneſſe.

Humanitas.
Vrbanitas.
Comitas.
Benignitas iu ſalutatione.
Morum ſuauitas.

A Coward, or daſtard.

Timidus.
Puſillanimus.
Ignauus.
Meticuloſus.
Impune omnem fert injuriam.
Detrectans militiam.
Demiſſo, Auguſto, Abjecto, Ieiuno, Exili, Puſillo } animo.

Men-

Mentem in fugam deſtinatam habens.

Cowardlineſſe, daſtardlineſſe, &c.

Ignauia.
Timiditas.
Puſillanimitas.
Tergiuerſatio.
Muliebris animus.

Cowardly, &c.

Ignauè.
Timidè.
Meticuloſè.
Languidè.
Abiectè.
Muliebriter.
Sine fortitudine.
Fugitiui inſtar.
Socorditer.
Meticuloſè.

Crabbed or waiward waſpiſh.

Protervus.
Moroſus.
Tetricus.
Difficilis.
Intractabilis.
Irritabilis.
Iracundia.
Aſper.

To Cracke, or to boaſt, &c.

Gloriari.
Iactare.
Seſe prædicare.
Suas vires oſtentare.
Se vendicare.
Oſtentatione vti.
Falſa & ficta de ſe profiteri.

A Cracking or vanting, &c.

Iactantia.
Gloriatio.
Sui predicatio.
Oſtentatio.
Vendicatio ſui.

A Craker or boaſter.

Thraſo glorioſus.
Sui inſolens prædicator.
Oſtentator.

Craft, Art, or occupation.

Studium.
Artificium.
Viuendi inſtitutum.
Vitæ via.
Ars.
Manuaria } ſcientia.
Mechanica }

Craft or ſubtiltie, &c.

Calliditas.
Aſtutia.
Fucus.
Fraudulentia.
Verſutia.
Ars.
Fallacia.
Vafrities.
Dolus.
Inſidiæ.

Craftie, ſubtile, or ſlie.

Aſtutus.

Callidus.

Callidus.
Verſutus.
Inſidioſus.
Fradulentus.
Doloſus.
Veterator.
Ex fraudibus compoſitus.
Inſidijs opprimens.

Craftily.

Aſtutè.
Verſutè.
Doloſè.
Inſidioſè.
Veteratoriè.
Callidè.
Fraudulenter.

Crancatiue, wiſe, wittie, or conceited, &c.

Salſus.
Iocoſus.
Lepidus.
Ingenioſus.
Feſtivus.
Facetus.
Vrbanus.
Dictis breuibus excellens.
Suauis.

Craſie, weariſh, ſickly,

Infirmus.
Languidus.
Procliuis ad morbos.
Aduerſa & penè nulla valetudine.
Morbis tentatus.
Malè ſe habens.

Credible, or probable, &c.

Credibilis.
Probabilis.
Veriſimilis.
A vero non prorſus alienum.
Cum veritate nõnullam habens ſimilitudinem
A fide non abhorrens.

Credibly or probably.

Probabiliter.
Veriſimiliter.
Speciem certitudinis præ ſe ferens.
Credibiliter.
Opinione. } Non abſurdè.
Conjectura. }

To creep, or to winde himſelfe into.

Irrepere.
Illabi.
Influere.
Seſe inſinuare.
Immiſcere.

Credit, reputation, good name and fame.

Fides.
Authoritas.
Exiſtimatio.
Splendor.
Gloria.
Dignitas.
Gratia.
Celebritas.
Honeſtas.

To

To bring Credit vnto, or to bring a man into reputation.

Glorioſum
Splendidum } reddere.
Inſignem facere.
Authoritatem & fidem afferre.
Dignitatem & claritatem nominis afferre.
In maximam laudem adducere.
Splendorem accerſere.
Ornamento
Gloriæ } alicui eſſe.
Honori
Honorem adjungere alicui.

A man of Credit or eſteeme, or reputation.

Homo fide dignus.
In oculis multitudinis.
Fama & nomine excellens.
Gratiâ valens.
Omnibus dilectus & probatus.
Virtutis opinione præſtans.

To tender or reſpect his Credit, name, reputation.

Famæ ſeruire.
Dignitati conſulere.
Suæ exiſtimationis rationem habere.
Omnia ad gloriam & ſplendorem revocare.

To giue Credit, and aſſent vnto.

Credere rei.
Fidem rei adjungere.
Subjungere aſſenſionem.
Certa fide amplecti.
Aſſentiri.

To Crie or make lamentation.

Clamare.
Eiulare.
Queſtum edere.
Plangere.
Lamentari.
Lugubriter loqui.

A Crying or roaring, &c.

Clamor.
Exclamatio.
Ejulatio.
Lamentatio.
Planctus.

A Crime, ſinne, an offence or tranſgreſſion.

Facinus.
Delictum.
Offenſa.
Peccatum.
Crimen.
Flagitium.
Scelus.
Enorme vitium.
Culpa.
Noxa.

A Crop, commoditie, or fruit.

Fœtus.
Fruges
Terræ fructus.

Pro-

Prouentus.
Annirediditus.
Commoditas.
Terræ vſura.

Crooked, bowing not ſtraight.

Curuus.
Obliquus.
Tortuoſus.
Flexuoſus.
Peruerſus.
Minimè rectus.

To Croſſe, elude, diſapoint.

Eludere.
Fruſtrari.
Antevertere.
Impedire.
Retardare.

Croſſe, or affliction.

Miſeria.
Calamitas.
Ærumna.
Afflictio.
Infortunium.
Incommodum.

To Croſſe or to contradict.

Aduerſari } alicui.
Reſiſtere }
Repugnare }
Seſe opponere }
Alicuius voluntati obſtare.
Obuiam ire alicui.
Contradicere.
Contrarius eſſe.

The Crowde, preſſe, or thruſt of people.

Turba confertiſſima.
Frequentiſſimus cætus.
Denſiſſima corona.
Compreſſima multitudo.

Cruell or ſeuere.

Ferus.
Inhumanus.
Agreſtis.
Crudelis.
Immanis.
Immitis.
Inclemens.
Sæuus.
Rigidus.
Atrox.
Aſper.
Truculentus.
Importunus.
Belluinus.
Nimium ſeuerus.
Crudelis.

To deale Cruelly with, &c.

Sæuire in aliqnem.
Crudelitatem in aliquem exercere.
Crudeliter agere.
Exemplum ſeueritatis edere.
Paulo grauiùs ſtatuere in.
Inclementer tractare aliquem.
Nimis ſeuerum ſe oſtendere in puniendo.
Nullum miſericordiæ locum relinquere alicui.

Crueltie, or tyrannie.

Crudelitas
Sæuitia.
Feritas.
Immanitas.
Tyrannis.
Aſperitas.
Inhumanitas.
Atrocitas.
Truculentia.

To Cruſh, keep downe.

Pondere opprimere.
Collidere.
Supprimere.
Non pati reſurgere.
Deprimere.

To Cull, ſort, or to picke out.

Seligere.
Delibare.
Decerpere.
Excerpere.

Cunning, Knowledge or Skill.

Ars.
Peritia.
Scientia.
Eruditio.
Solertia.
Artificium.
Sapientia.
Cognitio.
Inelligentia.

Cunningly or perfectly.

Scienter.
Peritè.
Artificioſè.
Eruditè.
Affabrè.
Elaboratè.
Exquiſitè.
Intelligenter.

Cunning, skilfull or well ſeene in a matter.

Peritus
Callidus
Probè verſatus } in rei.
Exercitatus
Gnarus.
Minimè rei rudis

Cunning, politike, ſubtile.

Callidus.
Solers.
Aſtutus.
Conſultus.
Verſatili ingenio.

To Curbe, bridle, or to reſtrame, &c.

Frænare.
Cohibere.
Reprimere.
Compeſcere.
Impedire quo minùs.
Limites ſtatuere.
Modum ponere.
Perdomare.

To Cure or to heale.

Mederi alicui.
Curationem adhibere.
Ad ſalutem conuertere.

Morbos

Morbos leuare.
Perſanare.
Ad ſalutem vocare.
Medicari.

Curious, or, ouerbuſie.

Curioſus.
In re aliqua nimis negotioſus.
Ea curans quæ ad ſe nihil pertinent.
Se alienis negotijs immiſcens.
In vita aliena nimis oculatus.

To Curtall, mangle, maime.

Delumbare.
Curtare.
Mutilare.
Mancare.

Curſed, Abominable.

Execrabilis.
Nefarius.
Sceleratus.
Dirus.
Maledictus.
Abominabilis.

To Curſe, banne, or to wiſh euill vnto, &c.

Execrari.
Malè precari } alicui.
Deteſtari
Manibus inferis deuouere.
Omnia mala alicui exoptare.
Diras fulminari contra aliquem

Current or allowable, with or among men, &c.

Omnibus gratum & acceptum.
Popularis
Plauſibilis.
Gratus.
Iucundus.
Bene approbatus.
Authoritate ſancitum.
Legitimum.
More receptum.

A *Cuſtome, or manner.*

Mos.
Conſuetudo.
Ritus.
Ratio.
Inſtitutum.
Modus.
Ordo.
Solemne quoddam.

Cuſtomably, woontedly.

Vſitate.
Frequenter.
More. ut plurimum.
Vſu.
Sæpiuſculè.
Diuturna conſuetudine.
Plerumq;.

To cut into peeces.

Conſcindere.
Diſſecare.
Diuidere
Lacerare.
Diſcindere.

Dainty

D.

Dainty, or fine fare, &c.

Conquisitissimæ dapes
Exquisita
Opipara
Lauta } conuiuia.
Magnifica
Splendida
Saliares dapes.

A Dainty, spruse, delicate person.

Homo elegans.
Nitidus.
Comptus.
Primus omnium rerum.
Homo delicatus.
Homo expolitus.
Mundus.
Compositus.

To Dally, or to trifle.

Nugas agere.
Tricari.
Nugari.
Nihil agere.
Ad res inanes studia conuertere.
Ambagibus vti.
Ludere.
Delicias facere.

Dammage, or losse.

Iactura.
Infortunium.
Nocumentum.
Damnum.
Naufragium.
Detrimentum.
Dispendium.
Rei familiaris imminutio.

Damnable, vile, horrible.

Nefarius.
Horrendus.
Teter.
Intolerandus.
Damnatissimus.
Execrabilis.

Damned, or adiudged to eternall torment.

Exitio destinatus.
Inferno adjudicatus.
Perpetuis cruciatibus addictus.
Sempiternis supplicijs deuotus.
Ad inferos damnatus.

To Damnifie, or to hurt

Imminuere.
Lædere.
Iniuria afficere.
Nocere.
Incommodare.
Officere.
Detrimentum } afferre.
Damnum }
Alicuius commoda immunuere.

Dan-

Danger, or perill, &c.

Periculum.
Discrimen.
Molestia.
Difficultas.
Casus metuendus.
Molestiarum } fluctus.
Tempestatum } vndæ.
Vitæ conflictatio.

To bring into danger.

In summum discimen adducere.
Summam (alicui) calamitatem importare.
In miserandas difficultates aliquem conijcere.
In summas miserias conijcere.
Periculũ magnum alicui creare

Dangerous, &c. to, &c.

Periculosus.
Periculum habet.
Exitiosus.
Pernicios⁹.
Incommodus.
Noxius.
Pestilentissimus.
Metuendus } ab aliquo.
Pertimescendus }

To be in Danger.

Periclitari.
Extremo laborare discrimine.
In difficulrates coniectus.
In discrimine versatus.
Quo se vertat non habere.

To Dance, leape.

Saltare.
Tripudiare.
Choros ducere.
Nauare in choreis operam.
In numerum mouere pedes.

Darke, obsure, or intricate.

Obscurus.
Abditus.
Perinconditus.
Difficilis.
Inuolutus.
Interpretationis indigens.
Offuscatus.
In coniectura positus.
Ab imperitorum intelligentia sensuque remotum.
Spinosus.
Sensus præteruolans.

Darkenesse, dimnesse.

Tenebræ.
Nox.
Caligo.
Obscuratio.
Lucis absentia.
Offuscatio.

To Darken.

Obscurare.
Offuscare.
Caligine offundere.
Noctem inducere rei.
Obscuritatem rei afferre.
Lucem rei eripere.
Tenebris occultare.

A Dastard, or Coward.

Homo ignauus.

Ineis

Iners.
Pauidus.
Trepidus.
Belli fugax.
Fortitudinis contemptor.
Meticulosus.
Timidus,
Viribus suis diffidens.
Animo concidens & succumbens.
Hostem aduersum intueri non audens.

Daily, vsuall, ordinary.

Quotidianus.
Vsitatus.
Ordinarius.
Vsu vehimens.
Assiduus.
Consuetus.

In few Daies, shortly.

Breui.
Propediem.
Paucis diebus.
Non longè abhinc.
Citò.
Mox.

Death, or a separation of the soule and body, or a departing of the soule from the bodie.

Mors.
Occasus.
Migratio è vita.
Discessus animæ à corpore.
Exitus.
Lethum.
Obitus.
Animi & corporis diuortium.

Dearth, scarsity, want, or deereneſſe of graine and other victuals.

Exiguus rerum prouentus.
Rerum omnium inopia.
Calamitas fructuum.
Caritas annonæ.
Terræ sterilitas.

Dead, or deprived of life and sense.

Mortuus.
Extinctus.
Vitâ destitutus.
Defunctus.

Death, a dying, destruction, or ouerthrow of people, &c.

Lues.
Pestis.
Destructio.
Pestilentia.
Exitium.
Calamitas.
Bellum.
Internecio.

Deadly, mortall, &c.

Funestus.
Fatalis.
Exitiosus.
Pestiferum.
Mortiferum.
Perniciosus.
Pestifer.
Mortifer.

Cedens

Cedens ad mortem.
Lethalis.
Infestus.

To put to Death, execute, or kill, &c.

Neci dedere.
Interimere.
Vitam adimere.
Morte afficere.
Ad perniciem vocare.
Luce priuare.
E finibus naturæ exterminare.
Securi ferire.
Decollare.
Capitaliter plectere.
In crucem { agere. / tollere.

To haue dealing, trading, or traffick with.

Negotium / Commercium / Rationes } habere cum.
Multum exercere mercimonium.
Negotiari cum quo.

To debarre, or keepe backe.

Ab aditu prohibere.
Arcere / Propulsare / Detinere } quem.
Excludere.
Cohibere ab optato.

To debase, or disgrace a man, &c.

Posternere.
Abijcere.
Obscurare.
Deterrere.
Deprimere in tenebras.
Honorem alicuius minuere.
A dignitate excludere.
Eleuare.
Decus extinguere.
Laudes obterere.
Multis annumerare.
In infimum ordinem conijcere.
Facilè contemnere.
(Alicuius) dignitatem opprimere.
Res gestas verbis extenuare.

To debate, or reason, to intreat of, or handle.

Agitare.
Persequi.
Disceptare.
Pertractare.
In manibus habere.
Ratiocinari.
Agere / Verba facere } de re.

Debate, contention, disagreement.

Dissidium.
Controuersia.
Concertatio.
Rixa.
Contentio.
Digladiatio.

To worke Debate betweene, or to set at variance.

Lites serere inter.
Consensum conuellere.

Inter

Inter se committere.
Scintillas contentionis accendere.
Amicitiam discindere.
Fraternam conjunctionem tollere.
Concordes distrahere.
Amicitias dissoluere.

To be in Debt or in other mens bookes, &c.

In ære alieno esse.
Multum debere.
Obæratus.
Ex ære alieno laborare.
Ære alieno opprimi.
In alicuius nominibus esse.
Beneficijs alicuius diuinctissimus esse.
Magnæ pecuniæ vim debere.

To pay, or to discharge Debts.

Ex ære alieno exire.
Nomina dissoluere.
Debita soluere.
Suis nominibus satisfacere.
Dependere quod debet.

Decaide, or ruinous.

Ruinosus.
Labans.
Collapsus.
Vitium faciens.
Vitiosus.
Ruinæ proximus
Conuulsus.
Debilitatus.

A Decay, weakening.

Imminutio.
Labefactatio.
Defectus.
Infirmatio.

To Decay, decrease, to fade or fall away.

Occidere.
Abire.
Perire.
Euanescere.
Defloreſcere.
Diffluere.
Pati dimnutionem.
Deficere.
Contabescere.
Dilabi.
Effluere.

Decaied, Dammified, impouerished.

Iacens.
Attenuatus.
Imminutus.
Ad vltimam pene fortunam redactus.
Ad inopiam redactus.
Paupertate attritus.
Ære alieno laborans.

To deceiue or to beguile.

In fraudem inducere.
Fallere.
Decipere.
Verba dare.
Deludere.
Fraudare.
Frustrari.

Circumvenire.
Ludificari.
Arte tractare.
Circumscribere.
Illudere } alicui.
Imponere }

Deceitfull, false, vntruſtie.

Perfidus.
Falsus.
Infirmus.
Infidus.
Infida & infesta omnia faciens.

Deceit, or guile, &c.

Vafrities.
Dolus.
Fraus.
Perfidia.
Impostura.
Insidiæ.
Fallacia.
Ars.
Strophæ.

Deceitfull, guilefull, &c.

Dolosus.
Perfidus.
Insidiosus.
Fallax.
Mendax.
Non credendus.
Impostor.
Fraudulentus.

Deceitfully.

Fallaciter.
Perfidè.
Dolosè.

Mendaciter.

To Deceaſe, die, or to yeeld vp the Ghoſt.

Vitam reddere.
Spiritum edere.
Mortem oppetere.
Vsuram lucis amittere.
Animum efflare.
De statione & præsidio vitæ decedere.
Mortem cum vita commutare.

To Decide or end a controuersie, &c.

Definire
Cognoscere
Finire
Concludere } causas.
Expedire } lites.
Dijudicare } controuersias.
Transigere
Dirimere
Componere
Statuere.
Litigantes reconciliare.
Decidere.

Deciding or determination.

Expositio
Definitio
Disceptatio
Agitatio
Determinatio } causæ.
Dijudicatio
Conclusio
Peroratio
Diremptio

To

To Decke, adorne, trimme.

Decus & Venerem rebus conciliare.
Exornare.
Expolire.
Excolere.
Decorare.
Insignire.

A Decking, adorning, trimming.

Exornatio.
Cultus.
Expolitio.
Ornatus.
Decoris adjunctio.

To Declare or shew.

Declarare.
Enuntiare.
Demonstrare.
Indicare.
Exponere.
Expromere.
Patefacere.
Proloqui.
Aperire.
Explicare.

A Declaration or shewing.

Enuntiatio.
Declaratio.
Explicatio.
Explanatio.
Expositio.
Demonstratio.
Indicatio.

To Decline or fall away.

Relabi.
Recedere.
Excidere.
Deficere.
Descisscere.
Se auertere ab.

A Declining or falling away from.

Defectio.
Receſſio.
Relapsus.
Descisſio.
Declinatio.
Apostasia.

A Declining or shunning, an auoiding or visitation, &c.

Fuga.
Vitatio.
Declinatio.
Elusio.
Effugium.
Cautio.
Eluctatio.

To Decline or to goe backward.

Reflectere.
Regredi.
Retro cedere.
Deficere.
Degenerare.
Se auertere ab.
Referre pedem.

To Decline, auoid, or shunne.

Auertere malum.

Declinare
Vitare
Effugere
} quid.
Elabi
Emergere
} è.

Deare, or much loued and eſteemed.

Charus.
Perdilectus.
} Gratioſus.
Omnium bonorum præſidio munitus & armatus.
Plurimis mortalibus charus & iucundus.
Præſidio multitudinis conſtipatus.

To Dedicate to a man, to conſecrate vnto, or to entitle to.

Inſcribere
Dedicare
Nuncupare
Conſecrare
Deuouere
} quid alicui.
Sub nomine alicujus emittere.
Offerre alicui.

A Deed, fact, action.

Actio.
Factum.
Facinus.
Res geſta.

Deere, or at an high rate, or price coſtly.

Magnâ mercede emptus.
Pretioſus.
Charus.
Multis nummis venit.
Magnis pecunijs conſtat.
Magno conſtans

To Defame or ſlander.

Infamare.
Dedecorare.
Calumniari.
Ignominioſè notare.
Maledicè inſectari.
Dedecus alicui imprimere.
Adducere in vituperationem.
Famam alicujus contaminare.
Æſtimationem alicujus diminuere.

To Deface, or Cancell.

Delere.
Abrogare.
Irritum reddere.
Convellere.
Obliterare.
Deformare.
Expungere.

To Defeat or diſappoint a purpoſe.

Eludere.
Fraudare.
Fallere.
Deficere.
Auertere.
Retardare.
Occurrere.
Quo minus fiat impedire.

Defectiue, comming ſhort, maimed, wanting.

Mancus.

Mu-

Mutilus.
Imperfectus.
Elumbis.
Enervus.
Decurtatus.
Defectu laborans.
Claudus.

To Defend or to maintaine against, &c.

Patrocinari, Fauere, Aſſiſtere } alicui.
Defendere.
Tueri omni ratione.
Vindicare.
Patrocinium ſuſcipere.
Propugnare.
Ex alicuius partibus ſtare.
Suſtentare, Tueri, Subleuare } quem.
Subſidio, Præſidio } eſſe.

A Defence vnto, a ſafegard, aid, or countenance, &c.

Præſidium.
Defenſio.
Patrocinium.
Aſylum.
Columen.
Tutela.
Fauor.
Protectio.

A Defendor, or vpholder of a purpoſe.

Defenſor.
Vindex.
Patronus.
Propugnator.
Vltor alicujus iniuriarum.

A Defenced place, a fortified place, or a Skonce.

Munimentum.
Locus munitus.
Caſtellum.
Propugnaculum.
Aſylum.
Turris.
Refugium.
Loca ſepta & munita.
Præſidium.
Acropolis.

To Deferre or to delay, &c.

Procraſtinare.
Proferre.
Reijcere.
Producere.
Moram inijcere.
Prórogare.
Retardare.
Suſpendere.
Comperendinare.
Extrahere.
Longiùs ducere.
Differre.
Protrudere.
Ampliare.
Morari.
Protrahere.
In aliud tempus differre.

To Deſie, contemne, or haue in deteſtation, &c.

Contemnere.

Deteſtari.
Exibilare.
Aſpernari.
Deteſtationi habere.
Deſpicere.
Bellum indicere rei.
In nullo numero habere.
Auerſari aliquem.
Hoſtili animo eſſe in aliquem.
Se alicui opponere.

Deſiance, challenging, prouocation.

Prouocatio.
Indicta inimicitia.
Irritatio ad pugnam.
Euocatio ad certamen.

To Define, or to ſhew the nature of a thing.

Definire rem.
Ex genere & forma demonſtrare.
Vim rei eruere & aperire.
Oſtendere quid ſit res.

To Defile or infect, to ſtaine.

Contaminare.
Inquinare.
Inficere.
Polluere.
Maculare.
Fœdare.
Maculas aſpergere.
Violare.
Conſcelerare.
Scelere peruertere.
Funeſtare.

To Define or determine, to diſcuſſe, &c.

Definire.
Explicare.
Expedire.
Diſimere.
Componere.
Perorare.
Euoluere.
Pertractare.
Enarrare.

To Deflower, diſhoneſt, vitiate.

Conſtuprare.
Comprimere.
Violare.
Corrumpere.
Vim afferre alicui.
Expugnare } pudicitiam.
Eripere }

Deformed, miſhapen or diſfigured, &c.

Informis.
Deformatus.
Protentoſus.
Monſtrum.
Vaſtus.
Longè abeſt a pulchro.
Fœdus.
Immanis.
Monſtroſus.
Vitioſus aſpectu.

To Deforme, diſgrace or deface.

Deformare.

Dede-

Dedecorare.
Ignominia afficere.
Labem invrere.
Imminuere alicujus exiſtimationem.
Splendorem alicuius obſcurare.
Res geſtas verbis extenuare.

To Defraude, couſen, beguile a man.

Intercipere } quid ab.
Invertere }
Emungere quem pecunia.
Fraudare.
Dolo circumuenire.
Ludificari.

To Degenerate or to grow out of kind.

Degenerare.
A parentum veſtigijs recedere, vel reſilire.
A via majorum deflectere.
Meſſem virtutis amittere.
Non perſiſtere in priſtinis moribus.
Ab incæpto curſu deflectere.

To deliberate vide *to conſult*

To Degrade or put out of his office, to diſcharge, &c.

Ornamentis ſpoliare.
Ex honoris poſſeſſione deijcere.
Exauctorare.
Ab imperio remouere.
De gradu deturbare.
Hæreditate } priuare.
Honore } depriuare.
Dignitate } orbare.
Munere } auertere.
Officio }
De Reipub. præſidio demouere.
A gubernaculis repellere.
Abdicare magiſtratu.

A Degree, or aſſent, in dignitie.

Gradus.
Dignitas.
Aſcenſus honoris.
Splendoris acceſſio.

To Dehort, or diſſwade, &c.

Dehortari.
Diſſuadere.
Abſterrere.
Ab inſtituto abducere.
A re aliqua aliquē } reuocare.
} deterrere.
Reflectere ab.
A propoſito argumentis deducere.
In adverſam partem traducere.

A Dehortation or diſſwaſion.

Diſſuaſio.
Dehortatio.
Inhibitio.
Revocatio.
In contrariam partem rectractio.
Ad oppoſitam partem invitatio.

A Delay or lingring, a driuing off, or prolonging.

Mora.
Procraſtinatio.
Prolatio.
Tarditas.
Dilatio.
Comperendinatio.
Rejectio.
Protractio.
Prorogatio.
Productio.
Moræ injectio.
Temporis intervallum.
Protractatio.

To Delay, vide to deferre.

Differre.
Protrahere.
Prorogare.
In aliud tempus reijcere.
Procraſtinare.

Delicate, coy, nice, effeminate.

Delicatus.
Mollis.
Effœminatus.
Voluptuarius.
Faſtidioſus.
Enerũatus.
Muliebris.
Libidinoſus.
Omnes ſuauitates conquirens.
Paulò ad voluptates propenſior.
Omnia voluptate metiens.

Delicates, daintics, fine fare.

Deliciæ.
Lautitiæ.
Cupediæ.
Menſæ ſecundæ.
Opiparæ dapes.
Conquiſitiſſimi cibi.
Delicatiores epulæ.

A Delay or lingering, a deferring or putting off, &c.

Mora.
Tarditas.
Prolatio.
Procraſtinatio.
Dilatio.
Prorogatio.
Productio.
Comperendinatio.

Delicate, daintie, fine.

Lautus.
Opiparus.
Magnificus.
Conquiſitiſſimus.
Quæſitiſſimus.
Delicatus.
Palato gratiſſimus.

To Delight or ioy or glad a man, &c.

Summam iucunditatem afferre.
Motum dulcem afferre.
Lætitiâ [aliquem] cumulare.
Gaudio explere
Suauitate perfundere
Gaudio cumulare } animũ
Iucunditate afficere } alicui'
Delectatione retinere
Dulcedine delinire

Ob-

Oblectare
Delectare
Recreare
Exhilarare } aliquem.
Consolatione permulcere.
Non mediocrem consolationẽ afferre alicui.

Delight or solace &c.

Delectatio.
Voluptas.
Gaudium.
Lætitia.
Iucunditas.
Recreatio.
Hilaritas.
Oblectamentum.
Solatium.

Delightsome or gladsome.

Iucundus.
Delectabilis.
Gratus.
Cordi
Voluptati } est.
Delectationi comparatus.

To Deliuer out of danger, to ride, or set, &c. to free from danger, &c.

E periculis eripere vel eximere.
Vindicare è seruitute.
Exoluere
Extrahere } aliquem.
Expedire
Ex angustijs educere.
A malis liberare.
Afflictis salutem afferre.
Periclitanti succurrere.

Deliuerance, health or safetie, saluation or libertie.

Salus.
Liberatio.
Libertas.
Vindicatio.

To deliuer, or to giue to.

Reddere.
Dare.
Tradere.
Redhibere
Deferre } alicui.

A Deliuerer or Sauiour.

Vindex.
Liberator.
Pater patriæ.
Conseruator.
Saluator.
Salutis auctor.
Assertor libertatis

A deliuerance or sauing from danger.

Abstractio è malis.
Exemptio ab incommodis.
Eductio ex angustijs.
Vindicatio è seruitute.
Mali depulsio. aversio.
Libertatis assertio.
Extractio ex discrimine.

To deliuer out of prison.

Dimittere è custodia.

Liber-

Liberare è vinculis.
Educere è carcere.
Vinctum dimittere.

To delude, deceiue, or blinde.

Dolis deludere.
Vanâ ſpe producere.
Obſcura ſpe & cæca expectatione ineſcare.
Inani ſpe lactare.
In falſum gaudium inducere.
Fallere.
Imponere.
Decipere.

To Demaund, or aske, &c.

Rogare.
Requirere.
Flagitare.
Poſtulare.
Percontari.
Quærere.
Interrogare.
Repetere.

A Demonſtration, or a ſignifying, a ſhewing, a ſigne or ſometime a proofe, a token &c.

Signum.
Demonſtratio.
Declaratio.
Argumentum.
Documentum.
Pignus.
Monimentum.
Significatio.

To denie a man, to ſay him nay, &c.

Negare
Denegare } quid alicui.
Obſecrationem alicuis repudiare.
Contrarium affirmare.
Securim injcere petitioni.
Reſiſtere precibus alicujus.
Repellere.
Refragari petitioni.

To depaint, deſcribe delineate anatomize.

Viuis coloribus
Graphicè } depingere.
Pulchrè delineare.
Lucidè exprimere.
Adumbrare in ſermone.
Diſtinctè
Partitè } tractare.

To depart from a place, or from one place to another, &c.

Diſcedere.
Migrare.
Recedere.
Abire.
Relinquere.
Deſerere.
Commouere ſe loco.
Locum frequenter mutare.

A departure from a place.

Diſceſſus.
Migratio.
Abitio.

Loci

Loci mutatio.

To Depart or die, to end and finish his life, &c.

Interire.
Mori.
E vita discedere.
Diem obire.
Vitam cum morte commutare.
Occidere.
Vitam finire.
Mortem oppetere.
Vitam terminare.
Transigere / Perficere } ætatem.
Morte occumbere.
Fato fungi.

A Departing, ending of life, death, dying, &c.

Obitus.
Mors.
Nox.
Spiritus expiratio.
Extremus vitæ dies.
Vitę terminatio.
Vitæ exitus.

To Depend upon a man, or flie vnto,, &c.

Pendere ex aliquo.
Niti potentia alicujus.
Ad præsidium alicui⁹ cõfugere.
Omnem spem reponere in.
Se ad alicujus authoritatem conferre.
Ad voluntatem accommodare.
Maximam spem habere in.
Salutem suam alicui committere.
Se tutelæ alicui commendare.
Omnia sua præsidia reposita habere in aliquo.
In fidem & patrocinium alicujus se conferre.
Alicujus præsidio confidere.
Omnia ponere & consecrare in aliquo.

Depending, staying, or building vpon, and trusting to.

Nixus / Fretus / Fultus } aliquo.
Confisus.
Pendens ab aliquo.
Sui præsidij / Suæ defensionis. } spem { collocans. / habens. / reponens.

A Dependance, agreement or connexion of one place with another.

Cohæsio.
Series.
Rerum connexio.
Rerum ordo, & consecuutio.
Ex certa lege connexio.

A suit depending or hanging in the law.

Sub iudice lis est.
Lis indecisa.
Controuersia nondum explicata.

To

To Depose or put downe to degrade.

Tribu mouere.
Deponere.
Dignitate exuere.
Munere abdicare.
De gradu deturbare.
Exauthorare.
Ordine mouere.
Honoribus priuare.
A loco dimouere.
A dominatu depellere.
A gubernaculis repellere.
Summouere a Repub.
Potestatem, authoritatem alicui eripere.

A Deposing, putting downe or degrading.

Deiectio.
Exauthoratio.
Abdicatio.
Honorum priuatio.
Potestatis ereptio.
A gubernaculis repulsio.
Ornamentorum dignitatisque detractio.

To Deprave or slander, &c.

Ignominiosè notare.
Maledicè & petulanter aliquèm verbis insectari.
Invehi in aliquem.
Notis stigmatum deprauatum reddere.
Derogare / Detrahere } alicui.
Labem alicujus dignitati inferre.
Dehonestare / Deformare } quem.

Deprauation, or slander.

Opprobrium.
Dedecus.
Contumelia.
Convitium.
Obtrectatio.
Falsa criminatio.

Depriued, or bereft of, or spoiled, &c.

Priuatus.
Spoliatus.
Orbatus.
Exutus.
Nudatus / Viduatus / Exinanitus / Cassus / Vacuus } re.

To Depriue of his honours, or put one downe from his dignities.

Loco mouere.
Honoribus priuare.
Dignitate exuere.
Summouere ab officio.
Authoritatem adimere alicui.
Exauthorare.

Vide plura *in depose.*

A Deputie, substitute, Vicar.

Vicarius.

Lo-

Locum tenens.
Qui vices gerit.
Aſcriptitius.
In locum alicujus ſubſtitutus.

To Deride, to mocke, &c.

Deridere.
Ludibrio exponere.
Exſiibilare.
Ludificari.
Illudere.
Irriſione ludere.
Pro ludibrio habere.
Petulantibus facetijs perſtringere.
Subſannare.

To Deriue or conuey vnto, to continue vnto, &c.

Diffundere.
Propagare.
Tranſmittere.
Poſteritati commendare.
Deriuare.

To deſcant, or to play vpon a matter, to handle it diverſly.

Variè, Minutius } tractare.
Eandem rem dicere commutatis verbis & ſententijs.
Alijs & alijs verbis rem eandem oſtendere.
Enucleatius diſputare de.

Deſcended or ſprung from.

Progenitus.
Genitus.
Ortus, Creatus, Natus, Editus, Satus } aliquo.
In lucem editus.
Stemma, Originem, Genus } ducens, trahens, repetens.

A deſcent of kindred, pedegree, ſtocke, &c.

Stirps.
Genus.
Propago.
Progenies.
Cognatio.
Origo.
Familia.
Stemma.

To Deſcribe or drawe out, &c.

Deſignare calamo.
Deſcribere.
Delineare.
Effingere.
Adumbrare.
Penecillo exprimere.
Depingere.

A Deſcription or declaration, a paterne or definition, &c.

Delineatio.
Deſcriptio.
Definitio.
Adumbratio.
Depictio.
Idea.

A man Deseruing well of the Commonwealth, &c.

Optimè meritus.
Excellentissimis meritis in rempubl.
Insigni in patriam beneuolentia.
Salutis & libertatis reipublicæ vindex.
Meritis in remp singularibus.
In reip. maximis & grauissimis causis cognitus.

A merit or Desert, a good turne, &c.

Meritum.
Beneficium.
Officium.
Gratia.
Donum.

To Deserue well of a man, to binde him, or make him beholden vnto him.

Vetera merita nouis cumulare.
Bene
Preclarè } de aliquo.
Optimè mereri }
Excellentibus meritis quem sibi obnoxium reddere.
Innumeris beneficijs aliquem sibi obligare & obstringere.
Inire gratiam ab aliquo.
Homines suis donis sibi deuincire.

Deseruedly, iustly, not without cause.

Iure.
Iustè.
Meritissimè.
Non iniuria.
Non sine causa.
Æquissimè.

To Desire or beseech a man, &c.

Orare.
Obsecrare.
Obtestari.
Expetere.
Supplicari alicui.
Demississimè rogare.
Humilimas preces alicui fundere.

A Desire or request, &c.

Petitio.
Postulatum.
Votum.
Precatio.
Rogatus.
Rogatio.
Supplicatio.
Desiderium.

A Desire or longing after.

Desiderium.
Studium.
Auiditas.
Cupiditas.
Sitis.
Inflammatus ardor.
Anhelatio.
Appetitus.
Expetitio.

Desireable, or to be desired.

Desiderandus.

Experi-

Expetibilis.
Optabilis.
Per se expetendum.
Desiderabilis.
Quærendus.
Petendus.

Desirous of a matter.

Percupidus.
Auidus.
Appetens.
Expetens.
Studiosus.
Sitiens.
Cupidissimus.
Miro rei desiderio tentus.
Appetentissimus.
Inflammata cupiditate raptus.
Exoptans, Desiderans } valdè rem.

To Desire, wish or long for, greatly to expect or looke for.

Expetere, Exoptare, Desiderare, Auere, Concupiscere, Expectare, Sitire } rem.
Desiderio rei teneri.
Rei desiderio flagrare & laborare.
Mirifico studio rei flagrare.
Percupere quid.
Magno studio rei incendi.

Desirously.

Cupidè.
Sitienter.
Ardenti, Summo } desiderio.
Auidè.
Perlibenter.
Exoptatò.

Desolate or ruinated, and decayed.

Dirutus.
Prostratus.
Deformatus.
Deletus.
Euersus.
Vastatus.
Deiectus.
Oppressus.
Collapsus.
Debilitatus.
Vitium faciens.
Ruinosus.

Desolation or destruction.

Solitudo.
Vastatio.
Deletio.
Extinctio.
Euersio.
Vastitas.
Solitudo.
Rudera.
Interitus.
Excidium.

To make Desolate.

Vastare.

Destruere.

Deſtruere.
Ad ſolitudinem conuertere.
Ferro & flamma populari.
Delere.
Diruere.
Perdere.
Solo æquare.

A deſolate or ſolitarie place.

Locus vaſtus, horridus, incultus, vacvus.
Solitudo.
Seceſſus.
Domus ab arbitris remota.

To deſpaire of a thing, or to dread the end of, &c.

Deſperare.
Dubitare.
Diffidere.
Hæſitare.
Omnem ſpem abijcere.
Abſorberi mali expectatione.
Ad deſperationem adduci.
Eventum valdè metuere.

A deſperate, raſcall, or villaine.

Deſperatè malus.
Extremè ſceleratus.
Plenus inconſideratiſſimæ & amentiſſimæ temeritatis.
Ad quæuis maleficia pronus & præceps.
Profligatiſſimus, Deploratiſſimus, Perditiſſimus } homo.
Nobilitatus flagitijs.

Deſpite.

Contumelia.
Malignitas.
Malitia.
Inuidia.
Nocendi cupiditas.

Deſpiſed or contemptible, &c.

Vilis.
Neglectus.
Abjectus.
Contemptus.
Deriſus.
Faſtidijs adhæreſcens.
Nullius exiſtimationis eſſe.
Nullo loco habitus.
Ab omnibus ſpretus.

To Deſpiſe or contemne a man.

Contemnere.
Deſpicere.
Abijcere.
Spernere.
Negligere.
Non curare.
Aſpernari.
In nullo numero haberi.
Minimè curare.
Pro derelicto habere.
Vili pendere.
Pro nihilo reputare.
Deſpicari.

Deſpightfully, maliciouſly, or contemptibly, &c.

Contumelioſè.
Ignominioſè.

Malitiosè.
Maledicè.
Virulentè.
Acerbè & austerè.
Asperè.
Parato ad nocendum animo.
Injuriosè.
Indignis modis.

To despite a man, to owe him an ill turne.

Maleuolo animo esse in quem.
Malè cogitare alicui.
Læsum cupere.
Insidiari alicui.
Quærere nocendi occasionem.
Infestis oculis intueri.
Ægrè ei facere contendit.
Omnia moliri contra.

A despising, contemning, or setting naught by any thing.

Contemptus
Neglectio
Despicatus. us.
Despectio
Vilis æstimatio
} rei.

To Destroy, ruinate, or ouerthrow.

Euertere.
Delere.
Extinguere.
Vastare.
Excindere.
Perdere.
Conficere.
Malè perdere.
Exanimare.
Destruere.
Sternere.
Deijcere.
Diruere.
Opprimere.
Demoliri.

Destruction or ruine, euersion, extinction, &c.

Eversio.
Ruina.
Excidium.
Occasus.
Pernicies.
Exitium.
Vastitas.
Interitus.
Clades.
Cædes.
Oppressio.
Extinctio.
Subversio.
} rei.

To detaine or withhold from.

Detinere.
Arcere.
Iniustè vsurpare.
Non { reddere / restituere } quid alicui.
Invito vero domino sibi reseruare.
A vero possessore abalienatum.
Ad suos vsus adiungere.
Excludere aliquem.
Prohibere.
Suspendere
Reprimere
} aliquem.

Interdicere ſuis bonis.

To determine or diſcuſſe a matter.

Expedire.
Definire.
Diſſoluere.
Concludere.
Statuere.
Componere.
Dirimere.
Dijudicare.
Evoluere.
Diſceptare.
Determinare.
Examinare.
Diſcutere.

I am determined, or I am purpoſed.

Conſtitutum
Deliberatum
Certum
Propoſitum
} eſt mihi.

Decreui.
Conſtitui.
Deliberaui.
Propoſui.
Nihil eſt mihi deliberatius quàm.

To deteſt or hate, &c.

Deteſtari.
Spernere.
Contemnere.
Odio habere.
Abhorrere ab aliquo.
Infeſtis oculis intueri.
Horrere aliquem.
Quàm longiſſimè diffugere.
Auerſiſſimus eſſe ab.

Deteſtable, vile, abhominable.

Deteſtabile.
Maximè fugiendum.
Nefarium.
Execrandum.
Horrendum.

A determination, or diſcuſſing of a matter, caſe or controuerſie.

Deciſio
Diſceptatio
Diremptio
Dijudicatio
} litium.

To deuiſe, inuent, or find out, &c.

Excogitare.
Comminiſci.
Ex ſe fingere.
Artifex rei eſſe.
Inueuire.
Formare.
Concipere.
Ingenio ſuo fabricari.
Commentari.
Meditari.

A deuice, inuention, or policie.

Figmentum.
Commentum.
Ingenioſum.
Machina.
Inuentum.
Ingenij fabrica.

Arti-

Artificium,
Techna.
Astutia.

The Deuill.

Diabolus.
Dæmon.
Satanas.
Cacodæmon.
Generis humani hostis infensissimus.
Princeps aeris & mundi.

To deuise, muse, or to meditate vpon a matter.

Meditari
Deliberare } de re.
Attentiùs cogitare
Rem { expendere, considerare.
In rei contemplatione versari.
Rem speculari.

Deuoted vnto a man, or greatly bounden, &c.

Deditus
Addictus
Deuotus
Deuinctus
Obæratus
Addictissimus } alicui.
Obligatissimus
Deditissimus
Omnia debens
Beneficiarius alicui.

A deuout person, or ouerzealouse affected towards prayer and Religion.

Sanctus.
Pius.
Religiosus.
Feruenti in Deum pietate.
Deo penitus addictus.
Deo deditus.

To deuore or consume, to spill or scatter.

Deuorare.
Profundere.
Consumere inutiliter.
Dissipare.
Perdere.
Abligurire.
Prodigere.
Amittere.
Dispergere.
Ad vanos vsus conuertere.

Deuotion, zeale, feruent pietie.

Zelus.
Pietas.
Deuotio.
Religionis ardor.

To diuide, or distribute into parts, &c.

Dispertire
Distribuere } partes,
Diuidere } vel
Digerere } membra.
Secare } in
Describere
Distrahere
Diuellere
Plurimis & singularibus beneficijs (ab aliquo) affectus.

Diet, manner of feeding, foode.

Diæta.
Victus.
Victus ratio.
Alimentum.
Cibus.
Pastus.
Penus.
Esca.
Omnia ad victum necessaria.

Difference, or distinction.

Discrimen.
Differentia.
Dissimilitudo.
Delectus.
Distantia.
Distinctio.
Diuersitas.
Disparitas.
Inæqualitas.
Discrepantia.

To die for his Countrie.

Mortem pro patria oppetere.
Vitam pro patria { consumere. profundere. contemnere. amittere.
Obijcere / Offerre } caput pro { salute libertate } patriæ.
Nullos impetus, & nullum vitæ discrimen pro patria vitare.
Se in medios hostes pro salute patriæ inijcere.
In flammas irruere pro patriæ defensione.
In hostilem impetum obijcere pro patriâ.

To die or end his life, &c.

Vitam { exhalare. expiare. edere.
Spiritum emittere.
Occidere.
Mortem obire.
E vita discedere.
Extingui.
E viuis migrare.
Vitam cum morte commutare.
Interire.
Mortem cum vitâ commutare.
Diem obire.
Vitæ curriculo decedere.
Vitam defungi.

Much differing from.

Variat a re.
Multum differt / Valdè discrepat } à.
In multiplici differerentia versatur.
Dispar / Dissimilis / Dissentaneus } rei.

A difficult, or hard matter to be understood.

Res multiplex & obscura.
Res latens & involuta.
Sensus prætervolans.
Longe ab imperitorum intelligentia remotus.

To

To digreſſ, wander, or erre from his matter.

Digredi } à re.
Aberrare }
Declinare } à cauſa.
Deflectere }
Extra propoſitum diuagari.

Diligence, or endeuour, labour or trauell, paine, &c.

Diligentia.
Solertia.
Induſtria.
Vigilantia.
Cura.
Sedulitas.
Aſſiduitas.
Conatus.
Studium.
Nauitas.
Sudor.

Diligent, induſtrious or painfull.

Nauus.
Induſtrius.
Sedulus.
Studioſus.
Diligens.
Solers.
Impiger.

To doe his vttermoſt diligence.

Omnes neruos intendere.
Negligentiæ offenſionem vitare.
Summè in re aliqua elaborare.
In opere non ceſſare.

To diminiſh or little, to make ſmall or leſſe, &c.

Diminuere.
Extenuare.
Eleuare.
Detrahere de re.
Minorem (rem) facere.
Adimere de.

Diligently, carefully, laboriouſly.

Diligenter.
Studioſè.
Accuratè.
Singulari induſtria.
Elaboratè,
Sedulò.

A diminiſhing or leſſning.

Extenuatio.
Diminutio.
Deceſſio.
Detractio.

To direct vnto, &c.

Dirigere.
Referre.
Informare.
Viam commonſtrare.
Digitos ad locum intendere.
Remittere } aliquem.
Deducere }
Præuius ire alicui.
Semitam oſtendere.
Manu ducere quem ad.

A direct courſe, or way to.

Via proxima & compendaria ad

Via facilis & expedita.
Cursus apertus.
Aditus patefactus } ad.

Directly, without circumstances, plainly, &c.

Directè.
Planè.
Conspicuè & evidenter.
Sine circuitione.
Sine ambagibus.
Absque morâ.
Expeditè.
Celeriter & expeditè.

A direction, rule or light.

Norma.
Præscriptum.
Regula.
Canon.
Manu-ductio
Facis prælatio } ad.
Lucis accensio.
Præceptum.
Amussis.
Institutio.

To disable a man, or to deprive him of power and meanes.

Potentiâ priuare.
Eripere alicui rei benè gerendæ facultatem.
Exarmare.

To disagree, or to iarre amongst themselues.

Dissidere.
Discordare.
Simultates alere.
Dissentire.
Sensibus non congruere.

Disallowed or disliked.

Improbatus.
Damnatus.
Vituperatus.
Reiectus.
Repudiatus.

To Disallow or disclaime, &c.

Abrenuntiare.
Abnegare.
Abdicare.
Nullo modo agnoscere.
Auersari.
Procul à se repellere.
Diffiteri.
Nuntium (rei) mittere.

To Disagree or dissent from.

Dissentire.
Dissidere.
Discordare.
Multùm aliter sentire.
Inter se non conuenire.
Digladiari.
Voluntatibus discrepare.
Diuersissimè sentire.

Disagreeing or difference, &c.

Discordia.
Factio.
Schisma.
Iurgium.
Dissensio.
Controuersia.
Discrepantia voluntatum.

Diui-

Diuiſio.

To Diſable or abaſe, &c.

Poſternere.
Abijcere.
Minuere.
Extenuare.
Eleuare alicuius vim.
Deprimere.
Deſpectum reddere.
Alicuius vires & facultatem deterere.
Authoritatem alicuius frangere.

To Diſallow, diſlike, diſcommend.

Improbare.
Damnare.
Reprehendere.
Iniquo animo ferre.
Abhorrere à quo.
Auerſari quid.
Diſparitas.
Inæqualitas.
Diſiunctio.
Contrarietas.
Delectus.
Diſtinctio.

Diſallowed, diſliked.

Improbatus.
Damnatus.
Reprehenſus.
Rejectus.

To Diſappoint, or deceiue.

Præcidere ſpem.
Repellere inde quò quis ferri queat.
Fruſtrari quem ſua expectatione.
Spem alicujus eludere.
A ſcopo depellere.

To Diſciplinate, nurture, breake.

Erudire.
Verberibus in officio continere.
Inſtituere.
Mores informare.

To Diſcerne or diſtinguiſh.

Diſtinguere.
Internoſcere.
Dijudicare.
Delectum facere.
Diſcrepantias rerum notare.
Diſcernere.
Diuidere.
Diſparare.

A Diſcerning or diſtinguiſhing.

Diſcretio.
Diſcrepantium obſeruatio.
Dijudicatio.
Diſcriminis agnitio.
Diſtinctio.
Delectus.
Differentia.
Internotio.
Separatio.

To Diſcharge or execute, &c.

Excqui.
Obire.
Explere.

Absoluere.
Effectum reddere.
Perficere.
Exercere.
Factitare.

To Discharge, to free or absolue a man, &c.

Absoluere
Exoluere
Liberare
Expedire
Leuare
Vindicare
Asserere
Dimittere
} quem.
Immunem præstare.

To Disclose, to discouer or reueale.

Aperire.
Denudare.
Patefacere.
Indicare.
Nihil rectum, nihil occultum esse patitur.
Recludere.
Prodere.

To Discomfort, to dishearten, or discourage.

Frangere animum alicujus.
Desperationem debilitare.
Pusillanimos reddere.
Languorem alicui afferre.
Inclinare quem timore.
Spem omnem eripere alicui.

Discommoditie, disprofit, or losse, &c.

Incommodum.
Malum.
Damnum.
Iactura.
Detrimentum.
Inutilitas.
Infortunium.

Discontentment, distast, dislike of.

Offensio
Querela
Displicentia
Fastidium
Odium
Improbatio
} rei.

To discontent, distast, displease.

Offendere.
Displicere alicui.
Tædium
Querelam
} alicui parere.

To Discontinue, intermit, or

Intermittere rem.
Cessare à re.
Intervallum aliquod afferre.

Discontent, offended, or grieued with, &c.

Offensus.
Commotus.
Querulus.
Minimè rei acquiescens.
Queribundus.
Ægrè & molestè ferens.

Ne-

Nequaquam contentus.
Iratus.
Succensus.

To Discouer or reueale, &c.

Patefacere.
Indicare.
Aperire.
In lucem proferre.
Illustrare.
Reuelare.
Omnibus notum facere.
Divulgare.

A Discouering or manifestation.

Indicatio.
Patefactio.
Manifestatio.
Illustratio.
Reuelatio.
In lucem productio.
Prolatio.
Declaratio.
Dissipatio.

To Discountenance or disgrace a man.

Infamare.
Dedecorare.
Honore indignum declarare.
Honorbus priuare.
Authoritate & potentia opprimere.
Minis & pœnis deterrere quo minùs.
Aduersari voluntati alicuius.

To Discourse or treat of.

Agere.
Disserere.
Loqui.
Verba facere.
Explicare.
Sermonem habere.
Disceptare.
Tractare.
Disputare.

A Discourse, treatie or dispute of.

Tractatio.
Disputatio.
Dissertatio.
Explicatus. us.
Dialogus.

To Discourage, &c.

Animi magnitudinem inflectere.
Exanimare.
Perterrefacere.
Infringere animum.
Languorem afferre.
Deterrere.
Retardare alicuius conatus.
Debilitare metu.

Discord or contention.

Contentio.
Dissidium.
Discordia.
Dissensio.
Dissidentia.
Factio.
Lis.
Iurgium.
Simultas.

To

To appeaſe or aſſwage diſcord.

Animorum metus extinguere.
Diſcordiam tollere.
Lites componere.
Simultates delere.
Sopire diſſenſiones.

To ſet Diſcord betweene men.

Homines inter ſe committere.
Societatem hominum evertere.
Lites ſerere inter.
Amicitiam diſſuere & diſcindere.
Diſſociare homines.
Scintillulas contentionum excitare.
Diſſidia & diuorcium facere.

To Diſcredit himſelfe, &c.

In dedecus incurrere.
Suam authoritatem imminuere.
Aliquid de exiſtimatione depердere.
Dedecus & offenſionem ſuſcipere.
Fontem perennis ſuæ gloriæ perdere.
In vituperationem venire.
In dedecus incurrere.

A diſcredit to a man, &c.

Ad famam ſordidus.
Vituperationi eſt.
Infamis.
Ignominioſus.
Parum honeſtus.
In alicuius contumeliam redundans.
Aliquo indignum.
Contumelioſum
Criminoſum } alicui.
Invidioſum

To diſcredit, diſgrace, or deface a man.

Maculam ignominiæ alicui inurere.
Authoritatem & exiſtimationem alicujus minuere.
Probitatis opinionem detrahere.
Nomen alicujus ſordibus inquinare.
Decus adimere alicui.

Diſcreet, prudent, or wiſe, &c.

Prudens.
Conſideratus.
Sapiens.
Temperatus.
Cautus.
Conſultus.
In omni iudicio elegans.
Omnia ratione & conſilio agens.
Prouidentiſſimus.

Diſcreetly, wiſely, prudently.

Prudenter.
Sapienter.
Cordatè.
Sobriè.
Temperatè.

Co-

Cogitatè.
Consideratè.
Matura deliberatione adhibita.
Moderatè.
Summa ratione.

Discretion or consideration, &c.

Prudentia.
Consideratio.
Iudicium.
Ratio.
Sapientia.
Sophia.
Phronesis.
Discretio.
Consilium.
Delectus.

To discourage a man or dissuade, &c.

Deterrere.
Exanimare.
Perterrefacere.
Infringere animum.
Languorem afferre alicui.
Animi magnitudinem inflectere.
Metu debilitare.
Dissuadere.
Spem perficiendi alicui adimere.

To discusse, vide *to decide or determine, &c.*

Enucleare.
Enodare.
Explicare.
Expedire.
Excutere.
Definire.
Dijudicare.

A disease, or maladie a distemper in the bodie.

Morbus.
Malum.
Inualetudo.
Offensio corporis.
Infirmitas valetudinis.
Ægrotatio.
Mala corporis temperies.

Diseased, sicke.

Graui morbo implicitus.
Vlcerosus.
Ægер.
Ægrotus.
Morbo { tentatus. affectus. implicitus.

Disdainfull, or with scorne and contempt.

Cum contemptu.
Fastidiosè.
Contumeliosè.
Delicatulè.
Superbè.

To Disdaine or contemne.

Fastidire.
Auersari.
Contemnere.
Detestari.
Irridere.
Deridere.
Insultare.

Illu-

Illudere.
Despicere.

Disdainfull, scornfull or proud.

Delicatus.
Fastidiosus.
Vultuosus.
Contemptor aliorum.
Spretor.
Superbus.
Arrogans.
Tetricus.

To Disgrace or detract from to discommend, or dispraise.

Infamem reddere.
Nomen alicuius sordibus inquinare.
De alicujus existimatione { detrahere. derogare.
Famæ nocere & officere.
Infamare.
Dedecorare.
Contumeliosè accipere.
Laudi obtrectare.
Insigni turpitudine afficere.
Deformare.
Offendere alicuius existimationem.
Crudelitate verborum violare.
Infamia notare.

Disgracefull vnto, &c.

Ignominiosum.
Indecorum.
Sordidum.
Inhonestum.
Contumeliosum.
Dignitas exitus non patitur.
Turpe.
Indignum quoddam.
Famam & existimationem vulnerans.
Opprobrio alicui.

Disgracefully.

Contumeliosè.
Ignominiosè.
Cum contemptu.

To grow in disgrace.

Dedecus concipere.
In dedecus incurrere.
Maculam contrahere.
In vituperationm venire.
Gratiâ excidere.
Viri boni nomen & splendorem amittere.

Disguised.

Laruatus.
Personatus.
Fucatus.
Simulatus.
Transmutatus.
Deformatus.
Transfiguratus

Dishoneſt, filthie, vnchaſt.

Turpis.
Infamis.
Inhonestus.
Impudicus.
Flagitiosus.
Contaminatus.

Di-

Dishonestly.

Turpiter.
Inhonestè.
Fœdè.
Impudicè.
Impurè.

To Dishonour or shame, &c.

Inglorium & ignobilem reddere.
Defamare.
Sordibus inquinare.
Dedecorare.
In vituperationem adducere.
Pudore suffundere.

Dishonour, or shame, &c.

Ignominia.
Dedecus.
Indignitas.
Contumelia.
Labes.
Infamia.
Famæ contaminatio.

Dishonourable to, &c.

Ad famam sordidus.
Ignominiosus.
Vituperationi est.
Inhonestum.
Turpe.
Dignitati alicuius contrarium.
Sordidum.
Multum de alicuius splendore detrahens.

Dislike or vnlike, not like to, &c.

Dissimilis.
Dispar.
Quam longissimè abest.
Nihil penè affinitatis habens.
Diuersissimus.
Contrarius alicui.
Aduersus alicui.

Disloyall or treacherous.

Infidus.
Perfidus.
Infidelis.
Subdolus.
Fidem suam violans.
Falsus.
Insidiosus.
Machinator improbissimus.
Græcæ fidei.

Dismaised, amazed, or astonished.

Stupefactus.
Metu perculsus.
Attonitus.
Metu exalbescens.
Animo vehementer fracto & perturbato.
Tristis & conturbatus.
Tremefactus.

To dismay or astonish.

Consternare.
Percellere.
Attonitum reddere.
De mentis statu dimouere.

Dismembred, mangled, maimed torne, rent.

Laceratus.
Discerptus.

La-

Laniatus.
Mutilatus.
Distractus.
Dilaniatus.
Mancus.
Curtatus.

Disobedience or stubbornesse.

Contumacia.
Pertinacia.
Procacitas.
Peruicacia.
Inobedientia.
Obstinatio.
Iugi excussio.

Disobedient or stubborne, &c.

Effrænatus.
Contumax.
Immorigerus.
Iugi impatiens.
Dicto non audiens.
Imperata non faciens.
Retractarius.
Inobsequens.

To disobey &c.

Iussa alicui detrectare.
Repugnare.
Resistere.
Insurgere contra.
Imperata non facere.
Non auscultare alicui.
Se immorigerum ostendere.

A disorder or confusion, &c.

Perturbatio.
Confusio.
Deformatio } Reipub:
Distributio }
Inversio rrdinis.
Rerum conturbatio.
Ἀταξία.
Transpositio.
Peruersio rerum.
Disciplinę & compositionis neglectus.

To disorder or confound, &c.

Perturbare.
Confundere.
Omnia permiscere funditus.
Conturbare.
Peruertere.
Inuertere.
Noctem } rebus afferre.
Obscuritatem }
Permiscere.

Disorderly, confusedly, preposterously.

Incompositè.
Inordinatè.
Perturbatè.
Peruersè.
Confuso } ordine.
Inuerso }
Inconditè.
Præposterè.

Disordered, or confounded, &c.

Confusus.
Perturbatus.
Præposterus.
Perversus.

In-

Incompositus.
Inconditus.
Transpositus.
Mistus.
Sine ordine & methodo.
Inordinatus.
Permixtus.

To dispence, or beare with, &c.

Æquè ferre.
Tolerare.
Licentiam dare.
Indulgere
Gratificari
Veniam tribuere } alicui.
Concedere
Permittere quid alicui

A dispensation or licence to.

Potestas.
Licentia.
Venia.
Immunitas.
Prærogatiua.
Priuilegium.
Concessio.
Permissio.
Facultas.

To dispatch or accomplish &c.

Conficere.
Expedire.
Absoluere.
Complere.
Peragere.
Transigere.
Perficere.

Effectum dare.

To displace or degrade, &c.

E loco mouere.
E sede dimouere.
Disturbare.
Imperium abrogare alicui.
Omni dignitate spoliare.
E loco discludere.
Ab excelso loco detrudere.
A dominatu depellere.
Honoribus priuare.
A præfectura deponere.

To displease, distast, offend a man.

Displicere alicui.
Offendere.
Ad iram prouocare.
Irritare.

Displeasing or unwelcome vnto.

Ingratus.
Iniucundus.
Insuauis.
Molestus.
Odiosus.
Ingratus.

To doe a man a displeasure.

Nocere
Incommodare
Officere } alicui.
Calamitati esse
Lædere
Damno afficere quem.
Obstare commodis alicuius.

To

To Disposse or order, &c.

Digerere.
Dispertire.
Ordinare.
Dispensare.
Collocare.
Constituere.
Componere.
Distribuere.

Well, disposed, addicted, giuen.

Dispositio.
Ordinatio.
In suo loco collocatio.
Methodus.
Digestio.

A Disposition, or setting in order, of, &c.

Optimis studijs { deditus. addictus.
Optimè à natura informatus.
Nihil cogitans nisi cum dignitate conjunctum.
Fictus & factus ad virtutem.
Probè affectus ad munus suum exequendum.
Optimè animatus.

Ill disposed, one that taketh ill wayes.

Malis studijs deditus.
Proclivis } in vitia.
Pronus }
Prauissimis } moribus.
Distortissimis }
Malè animatus.

To Dispossesse or spoile of &c.

Priuare }
Spoliare } quem.
Nudare }
Bonis exuere.
Possessionibus pellere.
Nudum relinquere.
Impetum facere } in bona alicuius.
Inuadere }

Disposed, determined, purposed or minded, &c.

Certus.
In animo habens.
Persuasissimus.
Decernens,
Constituens.
Animo propensus ad.
Animatus.
Secum habens deliberatum.

Dispositions or affections &c.

Affectus.
Motus.
Animi propensiones.
Animi appetitiones.
Impetus.
Inclinatio.

To Dispraise or discommend, or to blame, &c.

Vituperare,
Reprehendere,
Culpare.
Dedecorare.
Carpere.
Increpare.

Lau-

Laudibus priuare.

To Disprofit a man, to hurt him, &c.

Incommodare.
Nocere.
Damnum afferre
Officere.
Iniuria afficere.
Lædere
Rationibus alicuius aduersari.
Retardare alicuius commoda.

Disprofit or hinderance.

Detrimentum.
Damnum.
Iactura.
Dispendium.
Rei familiaris imminutio.

To Disproue or conuince, &c.

Refellere
Confutare.
Improbare.
Falsitatis convincere.
Redargvere.
Argumentis evertere.
Falsum esse docere.
Coarguere.
Eneruare.
Diluere.

A dispraising or discommending of a person or thing.

Vituperatio.
Reprehensio.
Increpatio.
Vituperium.
Infamatio.

To dispute of or reason, &c.

Disputare.
Differere.
Disceptare.
Philosophari.
Sermocinari.
Ratiocinari.
Argumentari.
Colloqui.
Ratione contendere.
Argumentis confligere.

Disputable, or doubtfull, &c.

Anceps.
Controuersus.
Incertus.
Ambiguus.
Dubius.
Obscurus.
In questionè versatur.

Disputation, or examining of.

Disceptatio huius.
Disputatio.
Colloquium.
Quæstionum agitatio.
Argumentorum pugna & concertatio.
Dialectica conflictatio.
Dissertio.

Disputable, or in controuersie, &c.

Controuersus.
Anceps.
Sub iudice lis est.

Dubius.
Suspiciosus.
Suspensus.
Litigiosus.
Non dijudicatus.
Inter eruditos non explicatus.

To disquiet or vex, &c.

Infestare.
Vexare.
Molestus alicui esse.
Vrere.
Solicitare.
Pungere.

Disquietnesse of minde.

Conturbatio.
Ægritudo animi.
Anxietas.
Molestia.
Vexatio.
Angustia.

To Dissemble, or counterfeit, &c.

Aliud sentire, aliud loqui.
Dissimulare.
Animi sensum verbis occultare.
Hypocritam agere.
Fingere verba.
Multis simulationum involucris tegere.

A Dissembler, or counterfeit, &c.

Dissimulator.
Hypocrita.
Nullius fidei.
Aliud loquens, aliud factitans.
Homo fucatæ sanctitatis.
Fallaci virtutis imagine alios decipiens.

To Dissent or disagree, &c.

Discrepare.
Dissentire.
Discordare.
Dissidere.
Contrarias tenere sententias.
Opinione distingui.
Non idem { Velle. / Sentire.

Dissention, discord, disagreement.

Dissensio.
Lites.
Simultas.
Discordia.
Dissonantia.

Dissolute, or licentious &c.

Dissolutus.
Voluptuarius.
Mollis.
In voluptate profusus.
Contaminatè viuens.
Turpi luxuria diffluens.
Delicatè & molliter viuens.
Intemperans.
Animo morem gerens.
Voluptatibus totus deditus.

Dissolutely, loosely, or prophanely

Dissolutè.
Remissè.
Intemperanter.

In

Incompositè.
Luxuriosè.
Profanè.

Distance of, or space betweene place and place.

Distantia.
Intervallum.
Intercapedo.
Disiunctio.
Spatij interiectus.

Farre distant from.

Procul dissitus.
Remotissimus.
Disjunctissimus.
Magno intervallo distans.
Longè semotus à.

To distast, or mislike.

Odio rei imbui.
Abhorrere à re.
Auersari rem.

To distemper, trouble, disquiet.

Molestiam creare alicui.
Habere solicitum.
Vexare.
Perturbare.

To distinguish, note, or discerne.

Distinguere.
Discernere.
Internoscere.
Dijudicare.
Differentiam ponere.
Suo iudicio separare.
Delectum facere inter.

Partiri.

A Distinguishing or noting, &c.

Discrimen.
Distinctio.
Discretio.
Differentia.
Dissimilitudo.
Disparitas.
Diuisio.
Ratio.

A distinction or stop, &c.

Respiratio.
Intervallum.
Interpunctum Verborum.
Mora.
Spiritus suspensio.
Distinctio.
Requiescendi nota.
Apex.

Distinct seuerall, or different.

Distinctus.
In certas leges redactus.
Minimè confusus, aut promiscuus.
Diuersus.
Discretus.
Differens.

Distinctly, differently, &c.

Distinctè.
Discretè.
Diuisim.
Articolatim.
Partite.
Proprio loco.

To distract a man to perplexe and trouble his mind.

Afferre ancipitem cogitandi curam.
Perturbare } animum.
Percellere }
Solicitare } quem.
Inquietare }
Perplexum reddere.

Distresse or calamitie.

Angustiæ.
Difficultas.
Detrimentum.
Iactura.
Calamitas.
Ærumna.
Casus adversi.
Infortunium.
Summum discrimen.

Distressed or miserable, &c.

Calamitosus.
Miseriis pressus.
Afflictus.
Maximam acerbitatem sentiens.
Infortunatus.
Ærumnosus.
In maximas perturbationes cõiectus.
In magno discrimine est.
Malis infinitis implicitus.
Multis incommodis & difficultatibus affectus.
In maximis angustijs versatus.

To be in distresse.

Laborare.
Non habere quò se vertat.
Esse in continuis periculis.
Angi animo.
In extremum deductus discrimen.
Fælicitates omnes habere sibi adversas.

To distrust or suspect, not to trust a man.

Parum confidere.
Minimè credere.
Nullam fidem habere.
Fidem alicui derogare.
Veritatem alicuius suspectam habere.
Subdolum iudicare.
Æquitatem alicuius in quæstionem vocare.

Distressed or afflicted.

Fractus } calamitate.
Afflictus }
In extremo discrimine constitutus.
Fractus & debilitatus malis.
Grauissimis malis vrgetur.
Calamitatibus implicatus.
Malis conflictatus.
Extrema mala patiens.
Magnas calamitates hauriens.
In miseria esse.
In maximas difficultates illapsus.
Remedium malorum nõnãveniens.

Subsidijs omnibus destitutus.

To disturbe or to hinder.

Impedire.
Interpellare.
Perturbare.
Studia alicuius retardare.
Opus incohatum interrumpere.
Retardare
Remorari } quid.

Destitute, depriued bereft, or naked of, &c.

Priuatus.
Vacuus.
Nudus.
Orbus.
Expers.
Inanis.
Spoliatus.
Minime particeps.

To dissuade or turne from.

In aliam persuasionem traducere.
Dissuadere alicui.
Ad contrariam partem convertere.
A proposito avertere.
A sententia dimouere.
Restringere alicuius cupiditatem.
Desperatione debilitare.
A re aliqua deterrere.

To disuse or disuont.

Dedocere.
Se se revocare.
Abstrahere.
A consuetudine rei sese disiungere.
Intermittere.
Omittere.
Relinquere.

Disuse or discontinuance of.

Desuetudo.
Insolentia.
Intermissio.
Desuefactio.

Diuersitie, difference, or variety.

Varietas.
Diuersitas.
Dissimilitudo.
Vicissitudo.
Contrarietas.
Disparitas.
Discrepantia.
Discordia.
Repugnantia.
Delectus.
Non eadem ratio.

Diuersly, or variably &c.

Diversè.
Variè.
Multifariam.
Aliàs.
Aliter.
Non eodem modo.
Alia forma.

Diuell sh or mischieuous, &c.

Maleficus.

Nefarius.
Sceleſtus.
Prauus.
Scelere gaudens.
Dona ſibi à Dèo data ad fraudem perniciemque hominum convertens.

Diuerſe, manifold.

Multiplex.
Varius.
Diſtinctus.
Multiformis.
Copioſus.

A Diuine or Preacher.

Theologus.
Verbi Diuini diſpenſator.
Prædicator.
Concionator.
Præco.
Diuinæ voluntatis interpres.
Legatus Chriſti.

A diuiſion, or diſtribution into partes.

Diuiſio.
Partitio.
Sectio.
Diſtributio.
In partes diſtinctio.

Diuiſion, variance, contention.

Diſſidium.
Lis.
Diſcordia.
Contentio.
Inimicitia.

To diuide into parts, &c.

Diuidere
Diſpertire
Diffundere
Secare
Diſtribuere
Diſſipare
Tribuere
Deſcribere
} in { partes. genera. membra.

To diuide or diuorce from, &c.

Diuellere.
Separare.
Secludere.
Segregare.
Diſſuere.
Dirimere.
Diſiungere.
Diuertere.
Diſtrahere.

To diuorce, put away renounce, ſeparate from.

Repudiare.
Nuntium mittere alicui.
Separare ab.
Diuortium facere.
Abrenuntiare.
Abdicare.
Abrumpere ſacrum nodum.

To doat, to be fooliſh.

Deſipere.
Delirare.
Ineptire.
Repuerascere.

To doe or goe about, &c.

Conari.
Operam dare.
Moliri.
Tentare.
Experiri.
Aggredi.
Manum rei admouere.

To doe his endeuour.

Operam dare.
Enitì ſedulò.
Omnem diligentiam adhibere.
Omnes neruos intendere.
Omnia ſumma facere.
Conatum adhibere.
Nullum laboré prætermittere.
Omnenm mouere lapidem.

Doleſull, ruthfull, heauie.

Lugubris.
Lamentabilis.
Calamitoſus.
Intolerabilis ad dimittendum animum.
Ad cogitationem ſenſumque triſte &.

Dominion or Lordſhip.

Dominatus.
Principatus.
Imperium.
Iuriſdictio.
Poteſtas.
Authoritas.
Præſidentia.
Præfectura.

Done, diſpatched, finiſhed.

Factus.
Transfactus.
Confectus.
Abſolutus.
Conſummatus.
Ad finem perductus.

A doubt, ſcruple, or reſolution.

Dubitatio.
Scrupulus.
Æſtus in animo.
Hæſitatio.
Ambiguitas.

To bring into doubt to perplexe.

In dubitationem adducere.
Scrupulum inijcere.
Dare locum ſecùs exiſtimandi.
Incertum reddere.
Aſſenſionem extrahere ex animis.
Obijcere dubitationem.

Doubtingly.

Dubitanter.
Suſpenſo animo.
Hæſitanter.
Titubanter.
Perplexè.
Timidè.

Double hearted, or falſe, &c.

Perfidus.
Fallax.
Doloſus.
Inſidioſus.
Simulator.
Inſidus.

To doubt or dread, &c.

Dubitare.
Ambigire.
Suſpenſo animo eſſe.
Fluctuare.
In varias opiniones diſtrahi.
Aliud aliàs ſentire.
In dubio verſari.
Variè trahi.
Æſtuare.

Doubting, vnreſolued, varying or vnconſtant, &c.

In dubio.
Paulo momento huc illuc impulſus.
Variè animo tractus.
Huc & illuc iactatus & commotus.
Hæſitans.
Timidus & titubans.
Inſtabilis.
Iudicio minus firmo.
Suſpenſo animo.
In ancipites curas diſtractus.

Doubtfull or vncertaine, &c.

Dubius.
Anceps.
Controverſus.
Ambiguus.
Incertus.
Obſcurus.
Dubitationem res habet.
In diſceptatione & controuerſia eſt.
In vtramque partem diſputatus.
In dubium vocatus.
Diſputabilis.
Dubitabilis.

A Downefall or a ſteepe falling &c.

Præcipitium.
Caſus.
Occaſus.
Ruina.
Prolapſio.
Deſcenſus.
Deturbatio.

A draught or abſtract.

Ectypum.
Exſcriptum.
Delineatio.
Antitypus.

To draw neere vnto, or to approach, &c.

Appropinquare.
Proprius accedere.
Adire.
Ingruere.
Inſtare.
Imminere { loco. / rei.
Propendere.

To draw a man on, to allure or to entice.

Allicere.
Promiſſis lactare.
Promiſſis inducere.
Invitare.
Pellicere.
Attrahere.

Verbis

Verbis blandiſsimis prouocare.

To draw or take from, &c.

Detrahere.
Subtrahere.
Diripere.
Diſtrahere.
Eripere.
Tollere.
Auellere.
Priuare.
Spoliare.

To draw vpon himſelfe.

Accerſere } ſibi.
Attrahere }
Aggregare.
Suſcipere.
Deuenire in periculum.

To draw or wring from, &c.

Exprimere.
Extorquere.
Expiſcari.
Exquirere.
Elicere.
Vi obtinere.

Drawne, borrowed, or taken from a place or out of an Authour.

Petitus.
Arreptus.
Hauſtus.
Expreſſus.
Expromptus.

Dread or feare, &c.

Metus.
Horror.
Timor.
Formido.
Expectatio mali.
Pauor.
Pallor.
Reuerentia.

To dread or feare a thing, &c.

Pertimeſcere.
Horrere.
Reformidare.
Expaueſcere.
Expalleſcere.
Vereri.

Dreadfull or fearefull.

Horrendus.
Portentoſus.
Pertimeſcendus.
Formidoloſus.
Metuendus.
Minax.
Aliquod malum } protendens. denuntians.

The dregs or refuſe, the common-people.

Fæx.
Colluuies.
Sentina.
Infima plebs.
Sordes.
Eluuies populi.
Vulgus hominum.
Populi ſcoria.

Drie, or void of moiſtneſſe.

Aridus.

Siccus

Siccus.
Humoris & humiditatis expers.
Flaccidus.

The drift or scope of a place, the intent or meaning.

Scopus
Mens
Sententia
Intentio
Propositum
Finis
} loci.

To drinke much.

Exhaurire pocula.
Ebibere.
Græco more bibere.
Permultum potare.

To drowne, sinke or ouerwhelme in the waters.

Demergere.
Aquis obruere.
Opprimere.
Deprimere.
Vndis suffocare.

Drowsie, sleepie, sluggish.

Oscitans.
Somniculosus.
Socors.
Ignauus.
Veturnosus.

Drunken, or giuen ouer-much to drinke.

Ebrius.
Temulentus.
Vinolentus.
Potu obrutus.
Ebriosus.
Minimè sobrius.
Inebriatus.

A Drudge, a droile.

Mancipium.
Mediastinus.
Vilissimis ministerijs destinatus.
Abiectissima munia obiens.
Baiulus.

To Dull, wearie, or stupifie a man.

Hebetare.
Obtundere.
Defatigare.
Obstupefacere.
Retardare.

Dull, or blockish, &c.

Indocilis.
Plumbeus.
Stupid[illegible]
Hebes.
Tardus.
Ingenij inopiâ laborans.
Ad cõprehendendum ineptus.
Segni ingenio.
Crassus.
Bardus.

Dumbe, or speechlesse.

Mutus.
Vocis expers.
Elinguis.
Penitus obmutescens.

Lin-

Linguæ vſum non habens.
Nihil diſtinctè & articulatè loqui valens.
Sermonis vacuus.

To doe his Dutie.

Officium { facere. præſtare.
Penſum abſoluere.
Partes { peragere. exequi.
Suo munere fungi.
Munus ſuum adminiſtrare.
Partes ſuas percurrere.
Imperata facere.

Dutifull, or obſequious.

Officioſus.
Obſeruantia plenus.
Humanus.
Obſequium præſtans.
Multi officij.
Omnia officia pollicens.
Obtemperans.
Auſcultans.
Obediens.
Obſequens.
Ad omnia imperata paratus.
Fidem & diligentiam præſtans.
Sedulum miniſtrum ſe præbens.

Dutifully, or reſpectiuely.

Officioſè.
Obedienter.
Obſeruantiſſimè.
Morigerè.

Pſè.

A Dwarfe.

Nanus.
Pumilio.
Homuncio.
Staturæ breuiſſimæ.
Prodigioſæ breuitatis.
Perpuſillus.

To ſhift his Dwelling, or Habitation.

Migrare.
Vertere ſedes.
Mutare ſolum.
Se ad alium locum recipere.

To Dwell in a place, &c.

Locum incolere.
Habitare
Sedem figere
Reſidere
Remanere
Retineri
Subſiſtere
Immorari
Fixus eſſe
} in loco.

A Dwelling place, &c.

Domicilium.
Commorandi locus.
Diuerſorium.
Sedes.
Manſio.
Domus.
Habitaculum.

E.

To be Eager, or greedie of.

ARdere rei cupiditate.
Instare.
Auidissimè appetere quid.
Summè cupere } rem.
Acerrimè persequi }
Inflammato animo concupiscere.

To Earne, deserue, get.

Lucrari } quid.
Promereri }
Mercedis loco accipere.
Acquirere.
Pro labore postulare.

Earnestnesse, or importunitie.

Importunitas.
Vehementia.
Animi ardor.
Feruor.
Acrimonia.
Contentio.
Inflammatus ardor.
Vrgens petitio.

To be Earnest with, or to request earnestly, &c.

Finem rogandi non facere.
Cum aliquo vehementer agere.
Maiorem in modum contendere.
Pluribus verbis rogare.
Obnixè obtestari.
Maximopere petere.
Vehementer orare & obsecrare.
Summo studio petere.
Non desistere rogare.
Cupidus instare.

Earnest, zealous, or vehement, &c.

Vehemens.
Ardens.
Acer.
Incitatus.
Feruens.
Instans.
Concitatus.
Paulo feruidior.
Singulari studio.

Earnestly, or importunately.

Vehementer.
Seriò.
Acriter.
Ardenter.
Omni animi contentione.
Fortissimo animi impetu.
Etiam atque etiam.
Mirandum in modum.
Inflammato animo.
Acerrimo studio.
Obnixè.
Summo studio.

Magna

Magna contentione.

To liue at Eaſe, or quietly.

In portu requieſcere.
In tranquillitate acquieſcere.
In pace viuere.
Quietè, Otiolè, Tranquillè } vitam { ducere, degere.
Facilem & expeditum vitę curſum habere.
Omnium perturbationum expers eſſe.
Vitam ab omni moleſtia remotam, ſeiunctam, ſegregatam, diſiunctam } { agere, traducere, peragere.
Contra omnes aduerſos impetus armatus.
Bene beateque viuere.
Quàm commodiſſima conditione viuere.

To eaſe, lighten, or to vnburden.

Onere leuare, Moleſtia liberare } quem.
De pondere detrahere.
Alleuare quem.

Eaſie, or quickly to be done.

Facilis.
Nullius negotij.
Minimè arduus.
In medio poſitus.
Expeditiſſima res.
Cognitionem habens facilem.
Non laboris multi.
Res cognitu perfacilis.
Res explicata.
Sole clarior.
Mediocris diligentiæ.

Eaſily, or with little adoe, or ſmall paines.

Facile.
Nullo negotio.
Nullo labore.
Vno digitulo.
Sine difficultate.
Citra laborem.
Abſq; moleſtia.

To Eate, or feede vpon.

Comedere.
Deuorare.
In nutrimentum ſumere quid.
Paſci.
Veſci.
Nutriri.
Ali.

Immoderate Eating, or glattonie.

Immodicus edendi appetitus.
Edacitas.
Voracitas.
Ingurgitatio.
Ingluuies.
Intemperantia diætæ.

Education, or good bringing vp, nurture.

Educatio.
Diſciplina.
Recta inſtitutio.
Morum formatio,

An

An Effect, or worke, &c.

Opus.
Effectum.
Actum.
Actio.
Operatio.
Consequentia.
Euentum.

An Effect of doing, power of working, or bringing to passe.

Effectus.
Opera.
Ingenium.
Studium.
Facultas.
Vis.
Virtus.

To take Effect, or to be effectuall.

Benè succedere.
Efficaciam suam exerere.
Prosperè euenire.
In effectum educi.
Vim suam imprimere.
Valere.
Effectum optatum producere.
Effectu non carere.

Effectuall.

Efficax.
Vim habens.
Effectos certissimos habens.
Valentissimus.

To Effect, or to accomplish.

Facere.
Efficere.
Absoluere.
Complere.
Expedire.
Perficere.
Ad finem perducere.
Terminare.
Consummare.

Effeminate, lasciuious, or wanton, &c.

Effœminatus.
Libidinosus.
Muliebris.
Voluptuarius.
Mollis.
Eneruatus.
Delicatus.

To this Effect or purpose.

In hanc sententiam.
Huc recidit.
Huc { spectat / pertinet.
Eodem reuoluitur.
Eundem habet scopum.
Eodem sensu.

To Effeminate corrupt.

Effœminare.
Delicijs corrumpere.
Emasculare.
Languore afficere.
Mollitie liquefacere.
Eneruare.

An Egging, entising, or prouoking vnto.

Sollicitatio.
Prouocatio.

Alle-

Allectatio.
Incitatio.

To Egge, or entice to, &c.

Impellere
Stimulare
Concitare
Propellere
Exacuere
Solicitare
Incitare } aliquem ad.
Allicere
Inuitare
Inducere
Inſtigare
Elicere
Pellicere

Elders, or Anceſtors, &c.

Maiores.
Generis auctores.
Patres.
Ætate antecellentes.
Sui generis principes.
Seniores.

Elder, or more ancient in yeares.

Senior.
Maior.
Ætate prouectus.
Annis ſuperior.

Eldeſt in yeares.

Natu maximus.
Ætate prouectiſſimus.
Annoſiſsimus.
Annorum numero.
Reliquos præcedens.

Elegant or fine.

Elegans.
Ornatus.
Politus.
Comptus.
Mundus.
Decorus.
Scitus.
Nitidus.
Splendidus.
Fulgens.
Glorioſus.

Eloquent or elegant.

Perdiſertus.
Eloquens.
Politus dicendi magiſter.
In dicendo elegans.
Suadæ medulla.
Suauis.
Dicendi gloria excellens.
Dicendi princeps.
Dicendi artificio inſtructiſsimus.
Luculentus in verbis.
Præſtans dicendi artifex.

Eloquence or elegance, &c.

Eloquentia.
Elegantia.
Dicendi ſuauitas.
Splendida & illuminata elocutio.
Orationis facultas.
Verborum bonitas & ſplendor.
Purus & incorruptus ſermo.
Ornatum & minimè vulgare dicendi genus.

Sin-

Singularis dicendi facultas & ornata.
Elaborata dicendi vis & copia.
Accuratum dicendi genus.
Suauiloquentia.

Eloquently or elegantly trimly or notably.

Disertè.
Eloquenter.
Ornatissimis verbis.
Suauissimè & elegantissimè.
Illuminatè & politè.
Splendore verborum illustratum.
Ornatè.
Splendidè.
Eleganter.
Luculenter.
Rhetoricè.
Oratoriè.

To embolden or animate, &c.

Animare.
Animum addere.
Hortatu incitare.
Accendere.
Inflammare.
Confirmare.
Erigere.
Excitare.
Metu liberare.
Spiritum afferre alicui.
Vim inijcere cui.
Alacriores efficere.
Sua cohortatione incitare.
Maximam confidentiam alicui parere.
Cupiditatem alicui inijcere.

To Embrace or loue, &c.

Amplecti.
Suscipere.
Exosculari.
Fouere.
Colere.
Charissimum habere.
Amore complecti.
Diligere.
Venerari.
In sinu habere.

An embracing or salutation.

Amplexus.
Exosculatio.
Amicissima salutatio.
Consaluatio.
Complexus.
Veneratio.
Humanitatis mutua expressio.

Emphaticall, or significant.

Notabilis.
Emphaticus.
Efficax.
Magnam vim habens.
Significantissimus.

To bee idle, or to want employment.

Stare otiosi.
Nullam habere occupationem.
Procuratione & negotio carere.

To Employ, laie out, or bestow.

Impendere.

Con-

Conferre.
Erogare,
Insumere.
Collocare.

Emploiments, or affaires.

Occupationes.
Exercitamentum.
Negotium.
Munia.
Procuratio.
Prouincia.
Onus.
Pensum.
Administratio.

To Employ a man &c.

Ad opus aliquod destinare.
Exercere.
Prouinciam alicui tradere.
Onus alicui imponere.
Procurationem alicui attribuere.
Non otiosum esse pati.
Negotium / Rem } alicui { cõmittere. / credere.
Partes aliquas alicui assignãre.

To Empaire a mans credit.

Detrahere / Diminuere } de alicuius facultate.
Derogare.
Posternere / Abijcere } hominem.
Alicuius existimationem violare.
Dignitatem alicuius lædere.
Fidem alicuius labefactare.
Authoritatem frangere.

Employed or busied.

Negotiosus.
Exercitatus negotijs.
Occupationibus distentus.
Procurationi allegatus.
Laboribus conserratus.
Labori assiduo assuetus.

To Enchant, bewitch.

Incantare.
Fascinare.
Fascino lædere.
Diabolicis artibus infestare quem.

An Enchantment.

Carmen.
Incantamenta. } Magicum inventum.
Fascinus.

To endamage, or hurt.

Lædere quem. } Damno afficere.
Calamitatem afferre.
Cæs. Grauem injuriam facere alicui.

To Encloſe, compaſſe, ſhut in.

Intercludere.
Circumsepire.
Intersepire.
Circumvallare.

To Encourage a man, &c.

Animare.
Vegetare.
Alacriorem facere.

Alacritatem injeere.
Sua hortatione incitare.
Metum & diffidentiam alicui adimere.
Summam confidentiam alicui parere.
Cohortatione sua concitare.
Minimè spem dubiam alicui afferre.
Maiores animos facere.
In bono proposito confirmare.

To Encounter, or buckle with.

Incurrere in quem.
Irrumpere, Inuadere, Grassari } in quem.
Petere, Oppugnare } quem.
Impetum conuertere in quem.
Arma expedire contra.
Aggredi hostem.
Congredi, Decertare } cum aliquo.

To Encrease a thing, &c.

Adaugere.
Multiplicare.
Duplicare.
Addere.
Ampliorem facere.
Augere.
Amplificare.
Exaggerare.
Accessionem facere.
Progressus, Incrementum } rei dare.

An Encrease, multiplication, addition.

Accessio.
Additio.
Incrementum.
Amplificatio.
Accumulatio.
Continua progressio.
Accretio.

To End, or to finish, &c.

Finire
Absoluere.
Ad finem perducere.
Peragere.
Complere.
Terminare.
Concludere.
Consummare.
Perpolire.
Vltimam manum imponere.
Periodum constituere.

To Endanger a man, &c.

Periculum conflare.
Incredibilem molestiam inferre.
In magna pericula conijcere.
Omnem perturbationem alicui infligere.
In discrimen adducere.
In fraudem impellere.
Periculis aliquem subijcere.
Obijcere periculis.
Summum calamitatis metum importare alicui.
Alicuius { vitam, fortunas, statum } { tentare, conuellere, re.

An

An End, or a concluſion, or an Epilogue, &c.

Finis.
Terminus.
Peroratio.
Epilogus.
Concluſio.
Extremum.
Clauſula.
Exitus.
Periodus.
Meta.
Calx.

To Endeuour, or employ his vtmoſt diligence.

Elaborare omni ſtudio.
Inflammato ſtudio rapi ad.
Aſpirare ad.
Eniti ſedulò.
Anniti.
Contendere.
Operam nauare.
Omnem diligentiam adhibere.
Conari ſtudioſè.
Summum conatum adhibere.
Omni ſpe & opere eniti.
Toto animo ſtudio incumbere.
Vehementiſſima animi contentione vti.
Flagranti ſtudio contendere.

An Endeuouring, labouring, ſtriuing.

Conatus.
Emolitio.
Contentio animi.

With all his Endeuour.

Omnibus { nervis. viribus.
Maximâ induſtriâ.
Toto pectore.
Manibus pedibuſq;.
Summis velis.
Summa animi contentione.

To Endite, accuſe, arraigne.

Nomen alicuius indicare.
Poſtulare in iudicio.
Accuſare.
Crimen { obijcere. intendere.
Adducere in iudicium.
Actionem inſtituere contra.

To Endue with, to make partakers of.

Ornare, Ditare, Dotare, Locupletare, Inſtruere } quem.
Participem rei facere.

Endued with, or partaker of, poſſeſſed of.

Particeps.
Compos.
Ornatus.
Locupletatus.
Prædituſ.
Illuſtratus.
Excultus.
Cumulatus.

Insignis.
Ditatus.
Institutus.
Instructus.
Non expers rei.
Habens } rem.
Possidens }

To Endanger a man.

Periculo exponere.
In discrimen adducere.
In magnam perturbationem conijcere.
Summum periculum accersere.
Pericula conflare.
Periculo obijcere.
Malum apportare.
In periculum includere.
Calamitatibus involuere.

To Endure or continue.

Permanere.
Durare.
Persistere.
Constanter perseuerare.
Stabilis } esse.
Firmus. }
Statum & vigorem suum retinere.
Non deficere.

To Endure or abide a thing.

Pati.
Sustinere.
Perferre.
Perpeti.
Tolerare.

Subire. } molestias.
Exorbere }
Ferre patienter laborem.
Excipere casus aduersos.

To Endure sorrow or griefe.

Exhaurire
Exorbere
Haurire
Subire
Concoquere } dolorem.
Pati
Sustinere
Sufferre

To Enforce a man vnto, &c.

Cogere.
Vi impellere.
Protrahere ad.
Vi & minis cogere.
Adigere aliquem ad.
Inuitum torquere.
Vim afferre alicui.
Viribus & minis adducere aliquem.

To Enforce, or to straine himselfe.

Eniti.
Contendere.
Omnem operam adhibere.

To Enfeeble, or to weaken.

Infirmare.
Debilitare.
Eneruare.

Engaged, or beholden to.

Plurimum debens alicui.

Ob.

Obæratus, Obstrictus, Obligatus } alicui.

Alicui { deditissimus. addictissimus.

To engender or beget, &c.

Gignere.
Suscipere.
Generare.
Procreare.
Edere.
Proseminare.
Parere.
Germinare.
Producere.

To Engraue or imprint, &c.

Imprimere.
Infigere.
Insculpere.
Inscribere.
Inserere.
Impingere.

An enemie, aduersarie, or foe, repugnant, &c.

Hostis.
Aduersarius.
Inimicus.
Malè cogitans.
Infestus.
Infensus.
Qui oppugnat aliquem.
Inimicitias indicens.
Nimis grauis alicui.
Antagonistes.
In omnibus alicui contrarius.
Insidiator.

To Enioy or possesse, &c.

Percipere.
Colligere.
Obtinere.
Potiri.
Frui.
Vsum fructum rei habere.
Dominus, Vsu-fructuarius, } rei esse.
Possidere, Tenere } rem.
Vsurpare.

To Enlighten.

Illuminare.
Irradiare.
Illustrare.
Lucem rei afferre.
Splendorem rei accersere.

To Enlarge or extend, to multiplie or amplifie.

Vberius disputare.
Cumulatiùs augere.
Ornando amplificare.
Pleniorem facere.
Pluribus persequi.
Quàm plurimis argumentis docere.
Dicendo exaggerare.
Accessionem rei adjungere.

An Enlarging or amplification of.

Amplificatio.
Accessio.
Exaggeratio.
Vberior explicatio.

Augmentum.
Incrementum.

To Enlarge, or to make bigger.

Laxare
Propagare
Amplificare } quid.
Dilatare

Acceſſionem rei adjungere.
Protendere.

An Enormitie, or a great abuſe.

Indignum ſcelus.
Abuſus notabilis.
Horrendum facinus.
Impia } conſuetudo.
Praua }
Maleficium.

Enraged, horne mad.

Excandeſcens iracundiâ.
Animi impotens.
Omnia omnibus minans.
Rabioſus.
Furore abreptus.
Sui non compos.

To Enrage or mad a man, to make wood.

Irritare.
Ad iram accendere.
Exaſperare.
Exulcerare.
Ad furorem impellere.
Commotum reddere.
Ad inſaniam redigere.
Iratiorem facere.
Grauiſſimè commouere.

To Enrich a man, &c.

Ditare.
Locupletare.
Ad magnam dignitatẽ evehere.
Dignitate aliquem donare ampliſſima.
Ornare hominem.
Magnam pecuniæ vim alicui præbere.
Opibus inſtruere.
Diuitijs cumulare.

To Entangle or intrappe, to inſnare, &c.

Implicare.
Impedire.
Involuere.
Irretire.
Circumvenire.
Illaqueare.
Inſidias parare.
Inſidijs opprimere.
Dolo excipere.
Irretitum tenere.
Nullum effugium alicui relinquere.

Entangled or circumuented.

Impeditus.
Implicatus.
Irretitus.
Inuolutus.
Intercluſus.
Illaqueatus.
Captus.
Ineſcatus.
Sine effugio interceptus.
Innexus.

To Enter or goe into a place.

Intrare } in locum.
Ingredi }
Introire.
Penetrare in locum.

An Enterance, or beginning.

Introitus.
Ingreſſus.
Exordium.
Principium.
Aditus.

So Enterlace, or to put betweene.

Intermiſcere.
Interſpargere.
Intertexere.
In medio inſerere.

To Enterpriſe or take in hand.

In ſe ſuſcipere.
Tentare.
Aggredi.
Moliri.
Conari.
In manus ſumere.
Exordiri.
Inire.
Incipere.
Inchoare.
Auſpicari.

An enterpriſe, or an attempt.

Conatus.
Molimen.
Ceptum.
Tentatio.
Molitio.
Aggreſſio.
Suſceptio.
Inceptatio.
Auſpicatio.

To Entertaine, or welcome.

Hoſpitio excipere.
Honorificè tractare.
Liberaliſſimè complecti.
Intra ſuas ædes recipere.
Magna humanitate tractare.
Menſa & lare recipere.
Lautè & opiparè accipere.
Cibo & humanitate beneuolentiam allicere.
Quam liberaliſsimè habere.
Tecto recipere.

Entertainment, &c.

Hoſpitium.
Amicitiæ officia.
Lauta exceptio.
Humanitas.
Admiſsio ad ædes & menſam benigniſsima.
Inuitatio & tractatio beneuolentiſsima.

To Enthrall, or to bring into bondage.

Mancipare.
Captiuare.
Subijcere tyrannidi.

Seruitute premere.
Libertatem alicui eripere.
Subiugare.

To Entice, or allure.

Allectare.
Inuitare.
Promissis inducere.
Pellicere.
Lactare.
Allicere.
Sollicitare.
Conciliare.
Trahere.
Rapere.
Mouere.
Illecebris accendere.

An Enticement, or allurement.

Illecebra.
Inductio.
Inuitamentum.
Blandimentum.
Illectamentum.
Prouocatio.

Entire, perfit, whole.

Totus.
Integer.
Illibatus.
Sine tantillâ diminutione.
Minimè mancus.

Entirely, singularly, admirably.

Vnicè.
Intimè.
Eximiè.
Singulariter.
Imprimis.

To Entrap, ensnare, to entangle.

Illaqueare.
Implicare.
Irretire.
Insidijs excipere.

To Entreat, or beseech.

Orare
Precari
Obsecrare } quem.
Obtestari
Precibus solicitare.
Exorare.
Precario obtinere.
Rogare.
Petere ab aliquo.
Supplicare alicui.

To Entreat, sue, or supplicate for a man.

Supplicare.
Submissè intercedere.
Orare.
Non defatigari supplicando.
Deprecari.
Intercedere.

To Enuie a man, or be grieued at his good, or felicitie.

Splendorem & gratiam alicuius deprimere.
Alicuius fœlicitate offendi.
Alicuius virtutem extinctam cupere.

Alicui inuidere.

Enuie, or a griefe for another mans wel-fare.

Inuidia.
Liuor.
Ægritudo ex aliena fœlicitate.
Gaudium ex alienis incommodis.

Enuious, or spitefull.

Inuidus.
Alienæ laudis obtrectator.
Alijs sua commoda inuidens.
Malo alieno lætus.
Aliquid de laudibus cupiens diminutum.

To Enure, or accustome.

Assuefacere
Condocefacere
Instituere
Exercere
Fingere
Formare
Flectere
} aliquem.

In { vsum / consuetudinem } { rei deducere.

Enured or accustomed to.

Assuetus.
Assuefactus.
Familiarem habens.
Exercitationibus exultus.
Exercitatus.
Factus & fictus ad.
Flexus.
Condocefactus.
Vsu { tractatum / agitatum } habens.

Factitans / Agitans } rem.

An Epicure, one wholy giuen to sensualitie or pleasure.

Epicuræus.
Homo voluptuarius.
Voluptate omnia metiens.
Totus deditus iucunditatibus.

To Equall a man, or match one, &c.

Assequi.
Æquare.
Exprimere / Reddere } aliquem.
Par esse.
Æquiparare.
Non cedere.
Non inferior esse.
Effingere.
Eiusdem esse præstantiæ, meriti, doctrinæ, fortitudinis.

Equall, or correspondent to.

Æqualis.
Par.
Minimè inferior.
Conferendus.
Comparandus.
Exæquandus.
Non cedens.
Non { minor. / inferior. }
Eiusdem gradus, gratiæ, præstantiæ.
Socius alicuius.
Eiusdem rei particeps.

To

To Equiuocate, or to speake doubtfully or deceitfully.

Æquiuocè, Obscurè, Perplexè, Enigmaticè } loqui.
Ludere ambiguitatibus.
Flexuosis ambagibus.
Rem occultare.
Verborum tendiculas adhibere.

To Erre or to be deceiued.

Errare.
Labi.
Falli.
Decipi.
Titubare.
Offendere.
Hallucinari.
De via declinare.
A veritate deflectere.
In errore versari.
E recta regione deflectere.
Vagam & errantem habere opinionem.
A veritate aberrare.
In errores abduci.
In magnis erroribus esse.
Falsum sentire.

Errours or false opinions.

Errores.
Superstitiones.
Vanæ & fictæ opiniones.
Contaminata dogmata.
Falsæ opiniones.
Falsitates.
Errantes & vagæ sententiæ.

Erroneous or false, &c.

Falsus.
A veritate alienus.
Cum veritate pugnans.
A recta sententia errans.
Diuinis placitis alienum.
Hæreticus.
Insalubris.
Commentitius.

To bring into Errour, to seduce.

In errorem inducere.
Falsis opinionibus imbuere.
Fidem alicuius pervertere.

An Eschewing of, &c.

Fuga.
Declinatio rei.
Vitatio.
Auersio.
Anticipatio.
Cautio.
Eluctatio ex

To Eschew or decline.

Effugere, Auertere, Declinare } quid.
Euadere, Elabi, Euolare } è vel ex.
Subter fugere rem.
Subducere.
Deuitare.

To

To Escape, or find an euasion.

Declinare
Effugere
Eludere
Euadere
} quid.
Euolare.
Exitum reperire.
Elabi
Emergere
} ex.
Præterire.
Transuolare.
Eluctari
Expediri
} ex aliquo malo.

An Escaping, or an auoiding of a danger.

Fuga
Euitatio
Declinatio
Depulsio
Auersio
} periculi.

Especiall or principall.

Præcipuus.
Princeps.
Singularis.
Potissimus.
Primarius.
Maximus.
Specialis.
Extraordinarius.
Invsitatus.
Minimè vulgaris.

To Espie, find out, or take notice of.

Speculari.
Obseruare.
Animaduertere.
Deprehendere.
Notare.
Comperire.

To establish or confirme.

Confirmare.
Stabilire.
Sancire publico edicto.
Suâ authoritate comprobare.
Corroborare.
Firmare.
Constituere.

An Estate, order, or condition of life.

Vitę
- Status.
- conditio.
- ordo.
- lex.
- Via.

At mans Estate.

Sumpsit togam virilem.
Ad ætatem virilem peruenit.
Virilem ætatem attigit.
Excessit ex ephæbis.

To Esteeme greatly.

Præcipuo honore habere.
Magno pretio habere.
Magni æstimare.
Plurimi facere.
Admirari.
Multum deferre alicui.
Eximium habere.
In summo honore habere.
In delicijs habere.
Osculari.

Am-

Amplexari.
Fouere.
Suſcipere.

A man greatly Eſteemed.

Florens honoribus & gratia.
Virtutis opinione præſtans.
In ſua ciuitate magnus & clarus.
Omni laude cumulatus.
Fama & nomine excellens.
In {pretio / honore} habitus.
Gloria florens.
Magnum & memorabile nomen conſecutus.

A man in no eſteeme, account, or requeſt.

Vilis.
Sordidus.
Deſpectus.
Spretus.
Nullius numeri.
Nullo ſplendore commendatus.
Neglectus.

Eſtimation or reputation.

Æſtimatio.
Splendor.
Celebritas.
Exiſtimatio.
Fides.
Fama.
Gloria.
Dignitas.
Amplitudo.
Gratia.

Eſtranged or alienated from.

{Abalienatus / Auerſus} ab.
Alicuius inimicitias ſubeuns.

To Eternize, or make immortall.

Æterna gloria illuſtrare.
Immortalem alicuius memoriam reddere.
Immortalitati commendare.
Monumentis conſecrare.

An Euaſion or ſhift out, &c.

Effugium.
Latebra.
Diuerticulum.
Euadendi via.
Eluctatio.
Emerſio.
Euolatio.

An euent, or iſſue.

Caſus.
Euentus.
Exitus.
Euentum.
Fortuna.
Succeſſus.
Contingentia.

Euermore, or for euer continually.

In æternum.
In perpetuum.
In omnes ætates.
Semper.
In ſempiternum.
In omnem perpetuitatem.

Euer,

Euer, or at all times.

Semper.
Perpetuò.
Nullo non tempore.
Sine intermissione.

Euerie where, in all places.

Vbique.
Passim.
Nusquam non.
Vsquequaque.
In omnibus locis.

Euerie man, or any man.

Quisque.
Vnusquisque.
Singulus.
Quilibet.
Omnis.

Euerie where, or in any place, all abroad.

Vbique.
Passim.
Vbiuis.
In omnibus locis.
Vbilibet.
Vbicunque.
Generaliter.
Apud omnes.

Euerlasting, or eternall.

Sempiternus.
Perpetuus.
Æternus.
Perennis.
Duraturus sine tempore.
Nullis seculis interiturus.
Nullum exitium habens.
Indelebilis.
Immortalis.
Nunquam morituras.
Non extinguendus.

Euident, manifest.

Res non parum clara.
Perspicuum.
Notum.
Illustre.
Nemini obscurus.

Euidently, plainly, perspicuously, manifestly.

Conspicuè.
Planè.
Apertè.
Dilucidè.
Manifestè.
Luculentè.
Euidenter.
Splendidè.
Illuminatè.
Non obscurè.

To make a matter Euident, or plaine.

Enodare
Enucleare } quid.
Explanare
Illustrare.
Perspicuum facere.
Explicare.
Splendorem accersere }
Lucem afferre } rei.
Apertam rem reddere.
Ambiguitati nullum locum relinquere.

An

An euill or miſchiefe, &c.

Infortunium,
Malum.
Grauiſſimus caſus.
Maleficium.
Caſus adverſus.
Periculum.
Diſcrimen.

An euill deed or act.

Facinus.
Nefarium.
Maleficium.
Malefactum.
Flagitium.
Scelus.

An Euill Doer, a wicked perſon, a naughtie fellow.

Nequam.
Nefarius.
Maleficus.
Facinoroſus.
Homo malignus.
Flagitioſus & infeſtus.
Malefactor.
Seditioſus & turbulentus.
Criminoſus.
Fax
Signifer } ſceleris.
Anteſignanus
Vir improbiſſimus.

To doe a man much euill.

Eſſe alicui multis modis injurius.
Infeſtare aliquem.
Affligere quem.

An Euill or naughtie man, an vnhoneſt perſon.

Improbus.
Flagitioſus.
Facinoroſus.
Vitijs deditus.
Malis moribus corruptus & contaminatus.
Inhoneſtus.
Scelere contaminatus & inquinatus.
Maleficijs omnibus depravatus ac vitiatus.
In omni flagitio verſatus.

To Exalt, lift vp, promote.

Attollere in ſummum faſtigium.
Ex communi hominum ordine ſegregare.
Ad dignitatem extitare.

Exact, elaborate, exquiſite.

Accuratus.
Exquiſitus.
Elaboratus.
Limatus.
Perfectum ingenio.
Minimè vulgare.

Exaltation, promotion, preferment.

Dignitas.
Honor.
Fortunæ amplificatio.
Honeſtior viuendi conditio.
Dignitatis aſcenſus.

Loci

Loci ornamentum.

To be greatly Exalted or promoted, or set vp, &c.

Nobilitari.
Ab obscuritate in claritatem vindicari.
Magnificè illustrari.
Clarus & illustris reddi.
Singulari præconio efferri.
Ad magnos honores ascendere.
Ad altiorem locum peruenire.
Surgere ad gloriam.
Crescere ad decus.
Amplissimas fortunas consequi.

To giue one a good Example.

Sui exempli luce alijs prælucere
Facem virtutis prætendere.
Se exemplum bonorum operum præbere.

To Examine or search, to trie or proue.

Examinare.
Explorare.
Expendere.
Probare.
Inquirere.
Mentis acie perspicere.
Perpendere.
Exigere.
Disquirere in rem.
Excutere.
Ventilare.

Examination or search.

Inquisitio.
Exploratio.
Examen.
Indagatio.
Ventilatio.
Inspectio.
Cognitio rei.
Consideratio } negotij.
Perpensio }

To Exceede or excell.

Superare.
Vincere.
Exuperare.
Multis gradibus post se relinquere.
Omnibus rebus esse superior.
Excedere.
Præstare.
Excellere.
Antecedere.
Gloria & dignitate superare.
Aliorum luminibus obstruere.
Omnia habere superiora.

Excesse or lauishment.

Luxus. }
Luxuries. }
Intemperantia, } Nimietas.
Effusio opum. }
Intemperies. }
Nulla mediocritatis & moderationis obseruatio.
Bacchatio.

Excessiuely or vnmeasurably.

Immoderatè.
Intemperanter.
Immodice.
Nimis.

Supra

Supra modum.
Paulo licentiosiùs.
Paulò liberiùs.
Plus iusto.
Prodigè.
Effusè.

Excessiue or superfluous.

Hyperbolicus.
Nimius.
Profusus.
Immodicus.
Immoderatus.
Redundans.
Diffluens.
Superfluens.
Intemperans.

Excessiue, immoderate, vnmeasurable.

Immodicus.
Immoderatus.
Modum excedens.
Intemperans.
Limites non habens.

Excellencie or notableneſſe.

Præstantia.
Exuperantia.
Excellentia.
Eminentia.
Præcellentia.
Dignitas.
Nobilitas.
Principatus.
Primarum partium adeptio.

To Excell or surmount, or surpasse, &c.

Excellere.
Antecellere.
Præcedere.
Facilè primas tenere.
Vincere.
Superare.
Post se longo interuallo relinquere.
Præcurrere } alicui.
Præstare }
Principem locum obtinere.
Vide plura in *Exceede.*

Excellent, notable, or famous.

Excellens.
Præstans.
Præstabilis.
Singularis.
Diuinus.
Eximius.
Egregius.
Ornatissimus.
Præstantissimus.
In omnibus rebus præcellentissimus.
Flos
Lumen } populi.
Sidus
Omnium expectationem vincens.
Inclytus.
Illustris.

Excellently or notably.

Egregiè.
Insigniter.
Valdè.

Lauda-

Laudabiliter.
Exquisitè.
Magnificè.
Excellenter.
Perfectè.
Optimè.
Eximiè
Elaboratè

To Exclame, crie out, or enueigh against.

Acclamare alicui.
Vociferari contra.
Inuehi in quem.
Exclamare contrà aliquem.
Acerbè carpere.

To Exclude or debarre from.

Excludere.
Nihil loci relinquere.
Expellere.
Exturbare.
Prohibere quo minus.
Arcere ab.
Interdicere alicui re aliquâ.
Repellere, Remouere } aliquem.

To Excomunicate or exclude out of the Church.

Ex Ecclesia { eijcere. expellere. exterminare.
Ab Ecclesiæ communione expellere.
A publicis sanctorum congressibus excludere.
Ex omni conuentu bonorum eijcere.
A consilio Ecclesiæ repellere & secludere.
Ab Ecclesiæ præcibus & mysterijs prohibere.

An Exercise or taske.

Exercitium.
Animi occupatio
Prouincia.
Munus.
Procuratio.
Onus.
Negotium.

Exercise, practise, vse.

Exercitatio.
Vsus.
Agitatio mentis & corporis.
Consuetudo.

To Execute or put to death.

Percutere.
Extremo supplicio afficere.
Vitâ priuare, Neci dedere, Capite plectere } quem.

To Exercise or practise.

Exercere.
Factitare.
Profiteri.
Rei studere.

To Excuse a man.

Excusare.
Defendere.
Offensionem minuere.
Neglecti officij reprehensionem mitigare.

De culpa detrahere.

An Excuſe, or leſning of a fault.

Excuſatio.
Purgatio.
Extenuatio facti.
Apologia.
Detractio de criminis grauitate.
Subleuatio offenſionis.

To Exhort or ſtirre vp.

Hortatione impellere.
Suadere alicui.
Adhortari
Incitare
Inſtigare
Promouere
Excitare
Admonere
Impellere
Illicere
Inuitare
} aliquem verbis iucundiſſimis.

Exhortation or inſtigation.

Horratio.
Admonitio.
Monitus.
Suaſio.
Inſtinctus.
Inſtigatio.
Impulſus.

To Execute, to follow, or put in practiſe.

Exequi.
Exercere.
Perficere.
Prouinciam quam nactus eſt exornare.
In { actum / effectum } producere.
Factitare.
Actitare.
Opere complere.
Agendo conficere.

Exempt or priuiledged from.

Immunis
Liber
Liberatus
Fxolutus
Exceptus
Præmunitus
Tutus
} ab.

Exhibition, allowance, maintenance.

Certæ pecuniæ.
Dimenſum.
Stipendium.
Stips.
Pecunia collatitia.
Viuendi præſidia & adminicula.
Res ad victum cultumque neceſſariæ.
Victus quotidianus.

Exorbitant.

Extra legum metas.
Iuris æquabilitatem ſuperans.
Intolerabilis.
Iniquiſſimus.

Expenſes, coſt or charges.

Sumptus.

Im-

Impensa.
Pecunia exposita.
Pecuniarum erogatio.
Rei familiaris imminutio.
Nummorum collocatio.

Expedient or conuenient, it behooueth or becommeth, &c.

Congruens
Conueniens
Conducens
Conducibilis
Expedit
Decet
Iuuat
Habilis
} rei.

Aptus
Accommodatus
Necessarium est
Valdè requisitum
} ad.

Res exigit & postulat.

A man well Experienced, very well seene in, &c.

Cognitus.
Spectatus.
Probè versatus.
Exercitatus.
Minimè rudis.
Peritus vsu.
Sciens.
Gnarus.
Pertractatas res multas habens.
In rebus agendis { exercitatissimus. experientissimus.
Intelligenti iudicio in re.
Non { ignarus. hospes.

Longo rerum vsu sapit.

To trie by Experience.

Experiri.
Conquirere aliquid experientia.
Tentare.
Explorare.
Probare.
Vsu dicere.
Vsu perspectum habere.
Perspicere
Cognoscere } re & effectis.

To haue Experience of.

Sentire.
Experiri.
Comperire.
Vsu cognoscere.

Found true by experience.

Longo vsu percepta.
Res { obseruatione cognita. exemplis comperta.

Expertly, or skilfully.

Peritè.
Artificiosè.
Scienter.
Eruditè.
Solerter.
Gnarè.

Expert perfect or readie in a matter.

Peritus
Gnarus
} alicuius rei.

Multi consilij.
Non hebes.

Non peregrinus.
Paratus
Absolutus
Expertus
Accinctus
Apparatus
Perfectus
} in re aliqua.
Promptus
Rem vsu tractando cognoscens.

Expired, fulfilled, complet, ended, &c.

Expletus.
Perfectus.
Finitus.
Peractus.
Completus.
Transactus.
Præteritus.
Ad finem perductus.
Consummatus.
Ad exitium perductus.

An exploit or famous deed.

Illustre
Pulcherimum
} facinus.
Egregium factum.
Res præclarè gesta.

To doe an exploit or famous act.

Egregium facinus edere.
Rem præclaram efficere.

An Expositor.

Interpres.
Explanator.
Expositor.
Commentator.
Explicator.

Exposed, liable, or in danger vnto, &c.

Expositus
Obnoxius
Subjacens
Propositus
Subjectus
Apertus
Proximus
Obvius
Patens
} periculis.
Nudatus.

To Expound or interpret, declare or open, &c.

Exponere.
Interpretari.
Expedire.
Enodare
Illustrare.
Lucem rei afferre.
Adiuuare & expedire.
Explanare.
Explicare.
Illuminare.
Aperire.

An Exposition or interpretation or opening.

Interpretatio.
Explanatio.
Expositio.
Explicatio.
Enarratio.
Illustratio.
Enodatio.
Euolutio.
Patefactio.

To

To Expresse in wordes, &c.

Verbis exprimere & explicare.
Oratione aperire & ostendere.
Dicendo complecti.
Eloquendo comprehendere.
Fando enuntiare.
Sermone proferre.
Animi complicatam notitiam verbis evoluere.

Extempore or suddenly, &c.

Subito.
Nullo dicendi spatio sumpto.
Nullo interiecto intervallo.
Tumultuarie.
Ex tempore.
Incredibili celeritate.
Nullo sumpto excogitandi spatio.
Insperantibus hominibus.

Exquisite, curious, exact.

Exquisitus.
Politus.
Ornatissimus
Accuratus.
Elaboratus.

Exquisitely, exactly, perfectly.

Exquisitè.
Accuratè.
Elaboratè.
Haud vulgàriter.
Splendidè.
Summa arte & cura.
Politissimè.
Ad amussim.

To Extort, draw, or to wring from a man.

Extorquere } ab.
Exprimere } ex.
Rapere } ex.

To Extoll or set forth, to commend or magnifie, &c.

Multi æstimare.
Magnifacere.
Prædicare.
Extra modum efferre.
Laudibus exornare.
Maximis ornare verbis.
Magnificis encomijs celebrare.
In cælum laudibus inferre.
Efferre ad cælum elogijs.
Insigni laude cumulare.
Splendide & magnificè laudare
Extollere laudibus.
Meliore nota commendare.
De (alicuius) laudibus non conticescere.
Commendare rei dignitatem.
Se totum in laudes alicuius effundere.
Celebrare.
Magnificè } laudare.
Copiosè } laudare.

Extremitie or rigour, severitie, crueltie, or austeritie.

Summum ius.
Iniquitas.
Litera legis.
Seueritas.
Iustitia sine æquitate.

Rigor.
Tyrannis.

To Exact from a man, or exact to his owne vse.

Aliorum ſpolijs ſuas facultates augere.
Alienis incommodis ſua commoda adaugere.
Alijs eripere & ſibi aſſumere.
Vi erjpere ab alijs.
Extorquere } ab.
Exprimere }
Eradere }
Ex ſcelere diteſcere.

Extortion, pillage, rapine.

Raptum.
Rapina.
Exactio.
Oppreſſio.
Violentia.

An Extortioner, piller, poler.

Rapax.
Raptor.
Oppreſſor.
Exactor.
Ex rapto viuens.
Non neceſſaria onera imponens.

To deale Extreamely or ſeuerely with, &c.

Seuerè } agere.
Summo iure }
Paulò duriùs tractare.
Nullam æquabilitatem obſeruare.
Sæuire in aliquem.
Immanis } eſſe in aliquem
Teter }
Durior }
Vehementior }

Extrauagant or from the purpoſe.

A re alienus.
A cauſa maximè diſiunctus.
Ad rem nihil pertinens.
Nihil cum cauſa commercij habens.
Nullum cum re habet commercium.
Mentem & ſcopum rei non attingit.

An Extraordinarie, rare or ſingular perſon.

Vir maximè rarus & penè ſingularis.
Maximè excellens.
Vir egregius.
Diuinus.
Planè admirabilis.
In ſuo genere princeps.
Parem non habens.

Extraordinarily, or ſingularly.

Extra ordinem.
Singulariter.
Præter communem conſuetudinem.
Admirabiliter.
Modo nouo & inuſitato.
Præter exemplum.
Raro priuilegio.

To see with his Eyes, to view or behold.

Oculis { peruidere. aspicere. cernere.
Contemplari.
Spectare.
Obtueri.
Perlustrare.
Intueri.
Considerare.
Inspicere.
Notare.
Speculari.
Oculos in rem conljcere.

F.

A Fable, vntruth, or lie, &c.

Fabula.
Figmentum.
Mendacium.
Commentum.
Opinio adumbrata.
Falsum.
Somnium.
Nullam cum veritate habet similitudinem.

Fabulous or fained, &c.

Commentitius.
Fictus.
Simulatus.
Mendacijs aspersus.
Falsissimus.
Somnium.
Nullam cum veritate habens similitudinem.

Factious or seditious.

Factiosus.
Turbulentus.
Seditiosus.
Coniurator.
Machinator improbissimus.
Contentionis fax.
Tumultuosus.
Rixarum excitator.

A Factor, dealer, or agent for a Man.

Procurator.
Factor.
Curator.
Mercatoris œconomus.
Negotiator.
Institor.

To Fade or decay, wither, &c.

Effluere.
Defluere.
Defloreſcere.
Decreſcere.
Decidere.
Exareſcere.
Concidere.
Præterire.

Euanescere.
Transire.
Dilabi.
Non esse diu vno eodemque statu.

To Faile a man, or to forsake, to leaue destitute.

Relinquere
Deserere
Destituere } quem.
Deficere

Orbum inopemque relinquere
Desciscere ab.
Amicis spoliare.
Periculis aliorum deesse.

To Faile, faint, or to come short in a matter.

Deficere
Claudicare } in re.
Deesse rei.
In defectu peccare.
Delinquere.

A Failing, a decay, or want.

Defectus.
Imminutio.
Decessio.
Debilitatio.
Næuus.
Claudicatio.

To Faine, imagine, or to sucke out of his fingers.

Comminisci.
Ementiri.
Fingere vt aranea telas.
Neminem auctorem habere.

Fained, counterfeite, forged, false.

Fictitius.
Commentitius.
Simulatus.
Falsus.
Mendax.

Faint, cold, remisse in a matter.

Remittens studium.
Remittens de ardore.
Negligens
Tardus } in re.
Languidus

To grow Faint or wearie.

Defetiscere.
Onerj cedere.
Elanguescere.
Labi in torpedinem.

Faint-hearted or fearefull.

Timidus.
Metu abiectus.
Perterritus.
Meticulosus.
Ignauo
Imbecillo } animo.
Muliebri
Deficiens
Languescens } animo.
Pusillanimus.
Minis facile permotus.

To Faint or to quaile.

Animo concidere.
Languescere.
Deficere.

Suc-

Succumbere.
Animum subijcere.
Despondere & demittere animum.
Diffidere rebus suis.
Cadere
Prosterni
Frangi
Debilitari
} animo.
Minuere de constantia.

Fainting or quailing.

Languor.
Deliquium.
Defectio.
Debilitatio
Abiectio
Contractio
Dissolutio
} animi.
Desperatio.

Faintly, false-heartedly.

Timidè.
Ignauè.
Parum viriliter.
Pusillanimiter.
Languidè.

Faire or beautifull, comely.

Formosus.
Venustus.
Pulcher & elegans.
Facie liberali.
Speciosus in aspectu.
Eximia pulchritudine excellens.
Formæ elegantia conspicuus.
Dignus spectatu.
Singulari pulchritudine.
Forma apposita ad dignitatem.
Ornatus aspectu.

It fareth well with a man, &c.

Præclare agitur cum.
Omnia eueniunt ex sententia.
Fœliciter succedit ei.
Prospera fortuna fungitur.
Bene cedit alicui.
Prospere contingit alicui.
Non pessime cum eo agitur.
Res suas optimè constitutas habet.

Faireneſſe, or beautie, comelineſſe, or handſomeneſſe.

Faciei dignitas.
Forma.
Venustas.
Pulchritudo.
Splendor faciei & dignitas.
Spectabilis corporis elegantia.
Decor.
Flos ætatis.
Apta membrorum compositio.

It Farethill, or goethill with.

Malè cum eo agitur.
Res ejus sunt loco pessimo.
Astris excidit.
Est valde infortunatus.

Faithfull, loyall, or truſtie.

Fidelis.
Homo antiquus.
Minimè insidiosus.
Fidelitate firmissimus.
In fide & constantia manens.
Fuci ignarus.

In

In rebus aduerſis ſpectatus.
Fidem ſeruans.
Homo antiqui officij.
Singulari & incredibili fide.
Animo fideli in aliquem.
Fidem & animum ſingularem habens.

It falleth well out with, or it chanceth well.

Percommodè accidit.
Præclarè res ſe habet.
Bene ſe res habet.
Optime ſe res habet.
Proſpere cecidit.
Optimo in ſtatu res eſt.
Bene res habet.
Meliore in ſtatu res eſſe minimè poteſt.
Ex animi ſententia geritur.

A fall, or ſlip.

Lapſus.
Prolapſio.
Inclinatio.
Ruina.
Præcipitium.
Offenſio.

To Fall downe.

Ruere.
Ruinam dare.
Collabi.
Concidere.
Labare.
Cadere.

To fall out, to bee at variance.

Iras gerere.
Mutuas inimicitias ſibi indicere.
Exercere, Alere } ſimultates.

Falſe, deceitfull not to bee truſted.

Malæ fidei.
Perfidus.
Mendax.
Falſus.
Fidem fallens.
Multiplici & tortuoſo ingenio.

Falſhood or deceit.

Dolus malus.
Fallacia.
Fraus.
Proditio.
Inſidioſa tractatio.

Falſe or vntrue.

Falſus.
Fictus.
A veritate alienus.
Minimè verum.
Ficta, Falſa, Commentitia, Fucata, Mendax, Vana } res.
Nullam veri ſimilitudinem habens.
Fabula.
Nulla veritate nixa res.

To

To fall into, or to chance into, &c.

Incidere
Prolabi
Præcipitari
Deuolui
Incurrere
Illabi
Inuolui
Detrudi
} in { malum, miserias.

Falsly or deceitfully.

Dolosè.
Insidiosè.
Falsò.
Fallaciter.
Perfidè.
Mendaciter.

To falsifie or corrupt.

Violare.
Lædere.
Corrumpere & interlinere.
Inuertere.
Peruertere.
In falsum convertere.
Deprauare.
Vitiare.
Falsum reddere.
Mendacijs contaminare.
Alienum sensum rei affingere.

Familiaritie, or acquaintaince.

Familiaritas.
Necessitudo.
Vsus.
Commercium.
Amicitiæ fœdus.

Familliar with, &c.

Familiaris.
Necessarius.
Intimus ab alicuius consilijs.
Quàm familiarissimus alicui.
Necessarius & familiaris.
Communionem cum aliquo habens.
Omnes necessitudines habens.
Sociabilis.
Sese alijs familiariter admiscens.
Beneuolentia & consuetudine cum aliquo coniunctissimus.
Copulatissimus cum aliquo.
Coniunctissimus cum.

Familiar or easie, &c.

Facilis.
Perspicuus.
In medio
In communi
} positus.
Minimè difficilis.
Obuius.
Parui negotij.
Exigui operis.
Non obscurus.
Nullius negotij.
Mediocris artis.
Minimè arduus.
Non laboris multi.
Leuis & non magnæ difficultatis, sed facilis & expedita res.

Familiaritie or acquaintance.

Familiaritas.
Consuetudo.

No.

Notitia.
Necessitudo.
Commercium.
Amicitia.
Vsus.

Fame, reuerence, or glorie.

Fama.
Splendor.
Gloria.
Nominis claritas
Existimatio.
Dignatio.
Celebritas.
Amplitudo.
Honor.

Famine, dearth, want of necessarie food.

Fames.
Annonæ angustia.
Rerum ad victum necessariarum absentia.
Penuria.
Inopia.

To famish, starue, or pine a man.

Fame conficere.
Inedia enecare.
Necessario cibo priuare.

Famous, glorious, or renowned.

Illustris.
Glorioſus.
Splendidus.
Celeberrimus.
Clarissimus.
Celebritate & splendore florens.
Homo gloriâ & rebus gestis amplissimus.
Gloriâ maximè excellens.
Magnificis laudibus exornatissimus.
Laudibus illustris.
Ad claritatem & amplitudinem natus.
Laudi ampliorem locum non relinquens.
Orbem nominis sui gloriâ implens.
In gloriæ theatrum prodiens.

To make Famous, or renowned, &c.

Clarum & illustrem reddere.
Magnificè illustrare.
Nobilitare.
In claritatem ab obscuritate vindicare.
Famam (alicuius) laudib' magnificis amplificare.
Illustrem reddere.
Magnum splendorem alicui afferre.
Multum alicui honorem accumulare.
Æternâ gloriâ aliquem illustrare.
Nomen alicuius æterna memoria consecrare.
Gratiam & gloriam alicui parere.

To be Famous or renowned.

Inclarescere.

Ex-

Excellere.
Eminere.
Fama & nomine illustris esse.
Immortales laudes consequi.
Memorabile nomen obtinere.
Gloria florere.

A toye, fancie.

Figmentum.
Commentum.
Ludicrum.
Nugamentum.
Inuentum nouum.
Res leuissima.
Ludibrium.

To Fancie, or affect, &c.

Adamare maximè.
Animum adijcere.
Probare.
In amoribus & delicijs habere.
Singulari esse benevolentia in aliquem.
Studijs prosequi.
Benevolentia complecti.
Exosculari aliquem.

After his owne minde, will, fancie.

Suo arbitrio.
Prout sibi placet.
Ex sua ipsius libidine.
Pro benè placito.

Fantastical, variable, not long in a minde or fashion.

Homo { curipus. varius. sui nunquam similis.

Ad quamuis occasionem mutabilis.
Nullum certum vitæ finem sibi proponens.
Vanus.
Leuis.
Inæqualis.

It Fareth well with him.

Fœlix est } agitur cum eo.
Benè }
Præclarè }
Prospero fortunæ flatu vtitur.

To farewell, to haue an exquisite diet.

Delicatè pasci.
Cupedijs & scitamentis vesci.
Saliarem in modum epulari.

Farre off, or farre abhorring from, strange, &c.

Alieniſſimus
Remotus
Procul
Abhorrens } ab aliquo.
Auersus
Puriſſimus
Diſiunctiſſimus

A farre Countrie, &c.

Regio longinqua.
Terra extera.
Transmarina gens.
Remotissima natio.

A Fashion, guize, or manner.

Mos.
Consuetudo.

Ritus

Ritus.
Modus.
Forma.
Via.
Disciplina.

To Fast, or vse abstinence.

Iejunare.
Ab omnibus vitæ adjumentis abstinere.
Carnem { macerare. / affligere.

A cibo & potione sibi temperare.

A Fault, or vice, an offence.

Peccatum.
Vitium.
Culpa.
Offensa.
Erratum.
Lapsus.
Noxa
Crimen.

To commit a Fault, or to offend.

Errare.
Peccare.
Labi.
Culpam committere.
Offendere.
Decipi.
Contrahere.
Flagitium designare.
Delinquere.
Peccatum admittere.
Noxam concipere.

For fashion or complement.

Ad speciem tantùm.
Moris gratiâ.
Prætexu.
Similitudine quadam.
Simulatione.
Consuetudine magis quàm ex scientia inductus.
Pro forma tantùm.
Ostentationis causâ.

Faultie or blame-worthie.

Reprehendendus.
Reus.
Culpæ affinis.
Mendosus.
Criminosus.
Accusandus.
Increpatione dignus.
In culpa hæret.
In vitio.

To find fault with one.

Alicui vitio vertere.
Crimini dare alicui.
Culpam (in aliquem) vertere.
Conuitijs carpere.
Conuitijs vrgere.
Malè (in re aliqua) accipere.
Crimen in aliquo reprehendere.
Culpæ insimulare
Criminis / Culpæ } arguere } aliquem.
Criminis / Peccati / Errati } nótam { inurere / alicui.

Culpæ

Culpæ notam inurere.

Tribuere / Aſcribere } aliquid alicuius { fraudi. ſtultitiæ. ignorantiæ.

Conferre culpam in aliquem.
Verbis caſtigare.

Fautleſſe, blameleſſe, innocent.

Extra noxam.
Innocens.
Culpâ carens.
Purus à culpa.
Expers criminis.
Remotus a vitio.
Nulla reprehenſione dignus.
Minimè incuſandus.

To Fauour, to like one, or to wiſh well vnto.

Approbare.
Amplecti.
Illuſtri gratia excipere.
Collaudare.
Laudi alicuius ſuffragari.
Indulgere. / Fauere / Bene cupere } alicui.
Beneuolentia complecti.
De ornamentis alicuius cogitare.
Inclinatione voluntatis in aliquem propendere.
Præcipue indulgere alicui.
Bene velle alicui.
Beneuolentiæ ſignificationes dare.

Fauor, loue, liking.

Gratia.
Fauor.
Amor.
Approbatio.
Studium.
Beneuolentia.
Charitas.

Fauourable, or gratious to.

Benignus.
Facilis.
Propitius.
Indulgens.
Placidus.
Bonus.
Amicus.
Clemens.
Almus.
Beneuolus.
Omnia ſentiens pro aliquo.
Studia ſua erga aliquem voce, vultu & facto ſignificans.

Fauourably, gratiouſly, kindly.

Benignè.
Indulgenter.
Candidè.
Beneuolè.
Propitiè.
Clementer.
Singulari beneuolentia in quem.

To winne fauour.

Influere in aures.
Beneuolentiam experiri.

Gra-

Gratiam parare.
Studia hominum comparare.
Omnes in amorem sui vertere.

Fauoured or in fauour or gratious.

Gratiosus apud omnes.
Vnicè dilectus.
Multæ authoritatis & existimationis.
Gratia excellens.
In omnium ore & oculis.
In hominum charitate.
Gratia florens.
Priuatis, summis & infimis charus.
Gratia & authoritate valens apud.
Charus & dilectus omnibus.

A fauourer of a man, &c.

Ascriptor alicuius dignitatis.
Amantissimus alicuius.
Fautor, Adiutor, Patronus } alicuius dignitatis.
Singulari in aliquem beneuolentia.
Adamator, Autor, Amplexator } alicuius.
Ascriptor alicuius sententiæ.
Suffragator alicuius laudis.

To grow or fall out of fauour, or requeſt to be disfauoured.

Populi studium amittere.
Perdere beneuolentiam.
Ex hominis studijs excidere.
Ex animis & amore effluere.
In vituperationem incidere.

Ill-fauoured, vnseemely, deformed.

Deformis.
Horridus.
Inornatus.
Squalidus.
Invenustus.
Monstrum hominis.

To bring into fauour.

Gratiosum reddere.
In gratia { ponere. constituere.
Gratiam alicuius conciliare.
Sua gratia & potentia adiuuare.

Fearefully, dastardly, vnresolued.

Timidè.
Titubanter.
Diffidenter.
Meticulosè.
Pusillanimiter.
Abiecto animo.

To feare or stand in awe of, to dread, &c.

Pertimescere.
Horrere.
Reformidare.
Metuere.
In metu versari.
Expauescere.
Terrore opprimi.
Trepidare.

Con-

Contremescere.
Formidare.
Timere.
Alicuius aduentum horrere.
Minas horrescere.
Metu exalbescere.
Perhorrescere quid.
Cohorrescere.

To Feare or terrifie a man.

Perterrere.
Metum incutere.
Perturbare.
Metu afficere.
In timorem conijcere.
Causam timoris alicui afferre.
Spe deijcere.
Metu debilitare.

Feare, or dread.

Terror.
Metus.
Formido.
Pauo.
Trepidatio.
Mali expectatio.

Void of Feare, or feareleſſe.

Imperterritus.
Animo infracto.
Intrepidus.
Nullos casus pertimescens.

Fearfull or hartleſſe.

Meticulosus.
Timidus.
Demisso & abiecto animo.
Pusillanimus.
Teneriori animo.
Timori succumbens.
Ignauus.
Minis cadens.

Fearefull or terrible, dreadfull to, &c.

Horrendus.
Terribilis.
Horridus.
Pertimescendus.
Metuendus.
Reformidandus.
Formidolosus.
Minax.
Timendus.
Aliquid mali { portendens. / denuncians.
Ominosus.

To Feaſt a man, or to giue him good entertainment.

Conuiuio excipere.
Ad epulas inuitare.
Prandium / Cænam { dare alicui.

Featly, neatly, finely.

Scitè.
Venustè.
Tersè.
Politè.
Compte.
Ornatè.
Concinnè.

Feeblenesſe, or weakneſſe.

Infirmitas.
Imbecillitas.
Debilitas.
Languor.

Impotentia.
Defectus virium.

Feeblely, or weakly.

Infirmè.
Languidè.
Invalidè.
Impotenrer.
Pusillanimiter.
Imbecillè.

To feele one, to ferret out his meaning.

Tentare sententiam alicuius.
Opinionem exquirere.
Explorare mentem.
Elicere
Expiscari } quid quis sentit.
Exsculpere

Feeble, weake, or crasie.

Debilis.
Infirmus.
Impotens.
Languidus.
Nullarum virium.
Imbecillus.
Morbis affectus.
Valetudinarius.
Ægrotans.

To fetch from a place.

Accersere.
Haurire.
Petere.
Sumere.
Ducere.
Delibare.
Colligere.
Mutuari.

Farre fet.

Longè petitus.
Transmarinus.
Paulò longiùs ductus.
Aduentitius.
Peregrè arcessitus.

Farre distant, or a great way of.

Longè distans.
Procul remotus.
Disiunctissimus.
Multis abest milliarijs.

To Feede or to nourish, to cherish or maintaine diet.

Pascere.
Nutrire.
Saturare.
Alere.
Victum alicui præbere.
Fouere.
Pabulum
Diætam } suppeditare.
Cibaria
Sustentare.

To feast a man, &c.

Conuiuio excipere.
Lautè tractare.
Conuiuium alicui dare.
Cibo alicuius beneuolentiam allicere.
Invitare aliquem cœnâ.
Cœna aliquem dignari.
Epulum alicui instituere.

Con-

Conquisitissimis dapibus saturare.

A Fellow, or companion.

Socius.
Comes.
Sodalis.
Conuictor.
Conterbunalis.
Cum aliquo conjunctissimus.

Fellowship, communion, societie.

Societas.
Communio.
Conjunctio.
Conuictus.

Fierce, eager, violent.

Acer.
Vehemens.
Feruidus.
Ferox.
Turbulentus.
Paulo concitatior.
Commotior.

Fertile, batle, fruitfull.

Fertilis.
Fructuosus.
Fœcundus.
Vber.
Magnam copiam effundens.

Fewnesse, or a small number.

Paucitas.
Infrequentia.
Exiguus numerus.
Raritas.
Exiguitas.
Penuria.
Defectus.

In few wordes briefly.

Paucis verbis.
Pressè.
Concisè.
Breuiter.
Strictè.
Summatim.
Genera rerum breuiter attingendo.

To fight in battaile.

Pugnam ire.
Prœliari.
Acie congredi.
Dimicare } cum.
Confligere }
Armis disceptare.
Digladiari.
Conflictari.
Decertare.
Manum conferre vel conserere.

A Fight or battle, &c.

Prœlium.
Pugna.
Conflictus.
Certamen.
Digladiatio.
Certatio.
Dimicatio.

Ouercome in fight, or battell.

Fusus.

Profligatus.
Deuictus.
Cæsus.
Fractus.
Superatus.
Manus dans.

A Figure, a shape or forme, &c.

Forma.
Figura.
Idea.
Facies.
Effigies.
Species.
Character.
Similitudo.
Imago.
Simulachrum.

Figures or flowers Rhetoricke.

Figuræ
Tropus
Ornamenta
Insignia
Lumina
Suadæ medulla
Elegantiæ
Flores
Veneres
Suauitates
Delibati flosculi
Vbertate
} orationis.

Myrothecia
Pigmenta
} oratoria.

Figurate, set forth or adorned with figures.

Oratio metaphorica.

Sermo { Modificatus. Figuratus. Tropicus. Translatus.

Verborum & sententiarum floribus conspersus sermo.

To Fill vp or to replenish.

Implere
Cumulare.
Onerare.
Locupletare.
Refercire.
Complere.
Exaggerare.
Explere quod deest.
Addere quod deficit.
Nullum vacuum locum pati.
Nullam inanitatem permittere

A Filling vp, or replenishing.

Supplementum.
Repletio.
Complementum.
Compressio.
Expletio.
Exaggeratio.
Inanitatis exclusio.

Filthy, foule, sluttish, vncleanely.

Sordidus.
Inquinatus.
Squallidus.
Fœdus.
Illotus.
Immundus.
Obscœnus.

Filthy,

Filthy, beastly, vnhonest.

Turpis.
Fœdus.
Pudicitiæ expugnator.
Inhonestus.
Spurcissimus.
Ad libidines natus.
Inquinatus.
Impurus.
Contaminatus.
Vitiosus.
Dissolutus.
Turpitudini seruiens.
Palàm ad omnes libidines diuulgatus.
Impudicus.
Omnibus turpitudinis notis insignis.
Vino & lustris obrutus.
Impura intemperantia homo.
Spurcissimus.
Vitijs inquinatissimus.

Filthily, vnhonestly, beastly.

Flagitiosè.
Inhonestè.
Impudicè.
Sordidè.
Turpiter.
Libidinosè.

Filthinesse, foulenesse, or impuritie, &c.

Turpitudo.
Fœditas.
Vitæ inquinatio.
Impuritas.
Immundities.
Spurcities.
Libido.
Morum { Fœditas. / Obscœnitas.
Inhonesti mores.

To commit Filthinesse.

In turpitudinem delabi.
Turpitudinem suscipere.
Flagitium committere.
Impudicè } viuere.
Impurè }
Alienam pudicitiam expugnare
Turpitudini seruire.
Intemperanter viuere.
In impuritates incidere.
Fœdissimam vitam agere.

Fine, trimme, braue, gallant, &c.

Nitidus.
Elegans.
Ornatus.
Comptus.
Splendidus.
Politus.
Lautus.
Tersus.
Limatus.
Fulgidus.
Magnificus.

Finnesse of speech, eloquence.

Emendatior }
Purior } sermo.
Politior }
Dicendi elegantia.
Accuratum loquendi genus.

Cultus { sermonis
Ornatus { orationis.
Elocutionis præstantia.
Optimus dicendi character.

To Find out, to search out.

Adinuenire.
Deprehendere.
Inuestigare.
Eruere.
Expiscari.
Comperire.
Resciscere.

Finally, to conclude.

Deniq;.
Demum.
Ad postremum.
Postremò.
Vltimò.
Ad summam.
In summa.
Vt comprehendam breui.

Fineneſſe, braucrie or elegancie.

Elegantia.
Ornatus.
Vestium magnificentia.
Splendidissimæ vestes.
Fulgens stola.
Decor.
Lautitia.
Mundities.
Vestium luxus.
Curiosior cultus.

Finely, gallantly, or exquisitely.

Eleganter.
Ornatè.
Exquisitè.
Comptè.
Accuratè
Elaboratè.
Splendidè.
Illuminatè.
Politè.
Limatè.
Admirabiliter.
Industriè.
Concinnè.
Peruenustè.
Compositè.
Nitidè.

To Finish or to conclude.

Finire.
Terminare.
Perorare.
Concludere.
Pertexere.
Perficere.
Absoluere.
Consummare.
Extremam manum imponere.
Exædificare.
Fastigium operi imponere.
Vsque ad extremum exequi.
Explere quod deest.

To Fire, to set on fire, to burne or to waste, &c.

Inflammare.
Incendere.
Ignibus committere.

Flam-

Flamma delere.
Concremare.
Exurere.
Comburere.
Ignes ſubijcere rei.

A firing or burning, &c.

Incendium.
Conflagrâtio.
Ignis.
Inflammatio.
Combuſtio.

Fired, conſumed, burned.

Ignibus vaſtatus.
Incendio ſepultus.
Flammis conſumptus.
Ad flauillas & cineres redactus.

Fit or apt to or for a matter.

Aptus, Habilis, Idoneus, Accommodatus, Appoſitus } ad rem.

It is fitting or meet.

Par eſt.
Conuenit.
Decet.
Æquum, Iuſtum } eſt.
Congruum.

Fitted, or prepared for a matter.

Opportunus & ex vſu.
Vſui alicui inſeruiens.

Par, Idoneus } negotio.
Opportunus, Vtilis } rei.
Aptus & inſtructus ampliſſime ad.

To flatter or currie fauour with, to diſſemble.

Aſſentari.
Adulari.
Blandiri.
Se ſuppliciter inſinuare alicui.
Loqui omnia ad colligendum beneuolentiam.
Ad alterius voluntatem loqui.
Compoſitis ſermonibus aures mulcere.
Falſis laudibus exornare.
Falſam laudem alicui affingere.
Gratiam inire apud omnes.
Blanditijs beneuolentiam captare.
Seſe in gratiam alicuius inſinuare.

Flatterie or gloſing, fallacitie, diſſimulation, or falſehood, &c.

Adulatio.
Aſſentatio.
Blanditiæ.
Obſequium.
Delinitio.
Inſinuatio.
Verborum { illecebræ, lenocinia.
Blandiloquentia.

A flatterer, a cogger or gloser, a falſe diſſembler, &c.

Adulator.
Aſſentator.
Blandidor.
Gratiæ captator.
Auribus inſeruiens.
Gnatho.
Blandiloquus.
Ad gratiam omnia loquens.

To flatter, or beare it out in eloquent wordes.

Rem ſplendore illuſtrare verborum.
Iactationem habere apud populum.
Proluſione vti.

Flaunting'y.

Proſuenter.
Oſtentatione adhibita.
Ambitiosè.
Popularitèr & affectatè.
Iactabundè.

To flie, or haue recourſe vnto.

Confugere
Se recipere } ad.
Recurrere

Receptum habere in quo.

To flie, or to runne away, to betake him to his heeles.

Aufugere.
Salutem fugâ quærere.
Sibi fugâ conſulere.
Tergum vertere.
Se in pedes conijcere.
Se fugæ mandare.
Fugam captare.
Pedibus confidere.

Fleeting, fading, tranſitorie.

Fluxus.
Celeriter prætervolans.
Caduc⁹.
Cito decidens.
Diffluens.

To cauſe to flie, or to put to flight.

Subigere
Perdomare
Profligare
Conſternare
Frangere
Comprimere } hoſtes.
Opprimere
Euertere
Fugare.
Fugæ mandare
Diſſipare.

Flight or flying from, &c.

Fuga.
Tergiuerſatio.
Auolatio.
Preproperа diſceſſio.
Quæſita peruolitatio.

To flit or remoue to a place.

Migrare.
Solum vertere.
Sedem mutare.

Mutato domicilio alium locum habitare.
Ad aliud locum migrare.
Domo remigrare.

To Flocke vnto, to reſort to, &c.

Itare.
Confluere } magno numero
Aduolare } ad.
Effundere ſe ad.
Frequenter adeſſe.
Globatim conuertere ſe aliquo
Concurſum facere.

To Flocke to a place,
Vide *Reſort.*

Concurſum facere
Advolare & confluere } ad.
Frequenter ire

To Flout or mocke at.

Deridere.
Salſe notare.
Facetè perſtringere.
Ludificari.
Deriſione ludere quem.
Subſannare.
Dicaciter alicui inſultare.

Fouriſhing or happie.

Florens.
Vigens.
Floridus.
Fœlix.
Perbeatus.
Fortunatus.
Bene beatèque viuens.
Omnia ſubſidia habens.

Omni { moleſtia perturbatione } carens.
Omnia ad voluntatem fluentia habens.

To Flout, mocke, or ſcoffe at a man.

Dignum putare quem illudat.
Indignis modis irridere.
Pro ridiculo & delectamento putare.
Probroſis nominibus illudere in quem.
Ludificari quem.

To Flouriſh, or to proſper.

Florere.
Fœlicitate vti.
Optimè ſe habere.
In rerum omnium abundantiâ viuere.
Diuinitùs habere fortunam adjunctam.
Omnia ſecunda experiri.

To Flow from or to proceed.

Fluere
Procedere.
Effloreſcere.
Gigni.
Emanare.
Effluere. } ex à.
Naſci.
Deſcendere
Prouenire
Proficiſci

To Flout, mocke, scoffe at.

Ludere in quem.
Ab aliquo iocum captare.
Satyrica dicacitate exagitare.
Risu prosequi.
Illudere } quem.
Deridere }

Food, meat or nourishment.

Cibus.
Alimonia.
Victus.
Pastus.
Cibaria.
Nutrimentum.
Alimentum.
Pabulum.

A Foe, aduersarie, or enemie.

Pessimè animatus erga quem.
Infensissimus alicui.
Inimicissimus.
Hostili animo in quem.

To Foile or vanquish.

Fundere.
In fugam conjicere.
Profligare.
Superare.
Euertere.
Consternare.
Cogere ad deditionem.
Virtute superare.
Manu & ferro opprimere.
Subfugare.
Frangere.
Hostiles opes atterere.

A Foile, vanquishing or ouerthrow, conquering.

Ignominia.
Offensio.
Labes.
Incommodum.
Repulsa.
Calamitas.
Clades.
Titubatio.

To receiue a Foile or ouerthrow, to be put to flight, &c.

In cladem incidere
Calamitatem accipere.
Pessimè accipi.
Plagam accipere.
Ignominiam accipere.
Victoriam amittere.

Foiled, subduced, ouercome.

Fugatus.
Victus.
Prælio fractus.
Cæsus.
Subactus.
Superatus.
Infugam coniectus.

Foolish, doltish, blockish or sottish.

Imprudens.
Stultus.

Sine

Sine ratione omnia agens.
Ineptus.
Insulsus.
Delirus.
Planè desipiens.
Ratione expers.
Insipiens.
Sapientiæ expers.
Nullius iudicij.
Futilis.
Nihil planè sapiens.
Nullius consilij.
Imprudenti consilio omnia moliens.

Foolishnesse, sottishnesse, folly and witlesnesse, &c.

Stultitia.
Insipientia.
Imprudentia.
Insulsitas.
Vanitas.
Ineptiæ.
Stoliditas.
Imprudentia.
Fatuitas.
Amentia.
Vecordia.

Foolishly.

Ineptè.
Stultè.
Temerè.
Insulsè.
Insipienter.
Sine ratione.

A Foolish, unwise or witlesse person.

Insipiens.
Delirus.
Nullius consilij.
Ineptus.
Verecundiâ laborans.

To play the Foole, to deale unwisely.

Ineptire.
Suas ineptias prodere.
Stultè agere.
Desipere.

It Followeth or remaineth, that.

Relinquitur
Sequitur
Restat
Superest
Reliquum est
} vt.

A Follower, a seruitour, an attendance.

Assectator.
Cultor.
Assecla.
Minister.
Obseruatissimus alicuius.

To Follow or imitate.

Imitari.
Persequi.
Æmulari.
Vita exprimere.
Vestigijs alicuius insistere.
Reddere.
Effingere.
Se ad alterius mores & consuetudinem componere.

Se

Se ad alterius exemplum conformare.

To Follow a matter, or to prosecute it.

Persequi.
Vrgere.
Premere.
Agitare.
Insistere.
Hærere.
Immorari.
Amplificare.
Exornare.
Dicendo exaggerare.

Fond, foolish or witlesse.

Stolidus.
Fatuus.
Homo minimi consilij.
Ridiculus.
Vide antè in Foolish, &c.

Fond or cockering, &c.

Indulgens.
Nimium amans.
Paulò facilior.
Nimio plus diligens.
Indulgentia plus nimia suos liberos amans.
Deprauans liberos indulgentia.
Nimis leni ingenio in aliquem.
Nimia indulgentia mores filiorum deformans.
Sua immodica conniuentia liberos corrumpens.

Fond or cockering, indulgencie.

Indulgentia.
Nimius amor.
Tenerrimus affectus.
Immoderata dilectio.
Lenitas vitiosa.
Cæcus amor liberorum.

To Forbid, to prohibit, to interdict or restraine.

Prohibere.
Interdicere.
Vetare.
Verbis impedire.
Inhibere.
Minis deterrere quo minus.
Pœnis, Edicto } reuocare.

Forbidden or vnlawfull.

Illicitus.
Vetitus.
Inconcessus.
Nefas.
Prohibitus.
Interdictus.
Contra leges.
Verbo Dei repugnans.

A Forbidding or restraint.

Interdictio.
Prohibitio.
Interminatio.
Inhibitio.
Restrictio.
Imperiosa reuocatio.

To

To Force or impell, to enforce or constraine, &c.

Impellere.
Adigere aliquem.
Inuitum trahere.
Vi protrahere.
Cogere.
Compellere.
Necessitate vrgere.
Protrudere.

Of no Force or weight forceleſſe.

Irritus.
Vix minimi instar habet.
Nullam habet authoritatem.
Nullius omninò { ponderis. roboris. momenti.
Inutilis.
Vanus.
Nullam habet vim.

A Forcing or compelling.

Coactio.
Compulsio.
Adactio.
Motus violentus.

Forcible, powerfull, effectuall.

Vehemens
Efficax
Valens
Actuosus
Vim habens
Magni ponderis
} ad.

Forcible, or with violence.

Violentè.
Vi quadam.
Impetu & armis.
Coactè.
Imperioſè.

Force or violence.

Vis.
Impetus.
Violentia.
Coactio.
Vehemens impulsus.
Terror.
Protrusio.

To Foretell or foreshew.

Prædicere.
Præsagire.
Præmonstrare.
Diuinare.
Præcinere.
Augurari.
Vaticinari.
Prænuntiare.
Futura canere.

To Foresee or perceiue, &c.

Prouidere.
Percipere.
Præuidere.
Præsentiscere.
Præscire.
Præsentire in posterum.
Prospicere in futurum.
Præcognoscere.
Cogitatione prouidere.

To Forsweare himselfe.

Peierare.
Falsò iurare.

Esse

Esse periurij reus.
Conceptis verbis peierare.
Iuramentum violare.

To Forestall, engrosse, or buy before hand.

Præmercari.
Coemere.
Intercipere.
Prior emere.

To Forewarne, or admonish aforehand, &c.

Præmonere vt sibi quis caueat.
Prædicere.
Præsignificare alicui.
Præmonere.
Denuntiare quid euenturum sit
De futuris euentibus certiorem facere.

Forged or counterfeited.

Fictus.
Commentitius.
Adulterinus.
Falsus.
Ementitius.
Suppositititius.
Mendax.
Non { germanus. genuinus,
Fictitius.

To Forget or blot out of remembrance, to extinguish, &c.

Obliuiſci rei.
Obliuioni tradere.
Perpetuo silentio obruere.
Obliuione voluntariâ cõterere.
Ex memoria delere.
Memoriam rei abijcere.
Ex animo deponere.
Sepelire caligine.
Obliuione delere.
Memoriam rei deponere.
Nunquam cogitare de re.
Non recordari rei.

To forgiue or to pardon, to dispense with, or release, &c.

Remittere.
Condonare.
Præterire.
Impunitum dimittere.
Erratis veniam tribuere.
Impunitatem dare.
Ignoscere.
Licentiam concedere.
Pœnas ab aliquo non repetere.

Forgiuenesse or pardon, &c.

Venia.
Condonatio.
Impunitas.
Remissio.
Ignoscentia.
Conniuentia.

Forgetfulnesse.

Obliuio.
Mumoriæ defectus.
Rei ex animo deletio.

Forgetfull, oblivious.

Obliuiosus.
Nullâ pene memoriâ.

Aud-

Audita & lecta obruens oblivione.
Labili memoriâ
Rerum auditarum vel lectarum non tenax.

Forlorne, or graceleſſe, &c.

Omnium præſidio ſpoliatus.
Perditus.
Profligatus.
Deſertus.
Nullis præſidijs munitus.
Omnibus copijs & facultatibus orbatus.
Bonis omnibus defectus.
Ab omni ſpe derelictus.
Subſidijs omnibus deſtitutus.
Ad inſignem pœnam reſeruatus.

Formally, agreeably vnto.

Conſentaneè.
Congruenter.
Accommodatè.
Conſonè.
Conuenienter.

For forme, ſhew faſhion for complement only.

Dicis cauſâ.
Pro forma tantum.
Præluſione quadam.
Speciè tenus.
Simulatè.

Forraine, out-landiſh, farre fet.

Externus.
Aduentitius.
Tranſmarinus.
Petitus aliunde.
Exoticus.
Peregrinus.
Ex remotiſſimis nationbus importatus.

To forſake or leaue deſtitute.

Deſerere.
Deſtituere.
Derelinquere.
Orbum inopemque relinquere.
Aliquem deficere.
Diſceſſionem facere ab aliquo.
Ab aliquo recedere.
Deſertum & amicis defectum reddere aliquem.

Forſaken or left deſtitute.

Deſertus.
Derelictus.
Deſtitutus.
Inops & ab omnibus reiectus.
Amicis orbatus.
Omnibus præſidijs nudatus.
Perditus.
Abdicatus.
Omnibus malis expoſitus.

To Foreſee, perceiue, know, or vnderſtand before.

Cogitatione ſua prouidere.
Prænoſcere.
Præſagire.
Præcognoſcere.
Præſentiſcere.
Proſpicere in futurum.
Præcire.

Augu-

Augurari coniectura futura.
Diuinare.
Præuidere.

To Fortifie or make ſtrong.

Munire, Sepire, Vallare } vallo.
Corroborare.
Obuallare.
Firmare.
Stabilire.
Exaggerare.

A Fortified or defenſed place.

Munimentum.
Caſtellum.
Propugnaculum.
Turris.
Septus & munitus locus.
Vallum.
Septum.

Forth-with, preſently, immediately.

Mox.
Illicò.
Confeſtim.
Continuò.
E veſtigio.
Dictum factum.
Nullâ morâ interpoſitâ.
Primo quoque tempore.
Momento temporis.

A Fortreſſe, Hold, Sconce, Caſtle.

Caſtellum.
Turris.
Propugnaculum.
Munimentum.
Arx.
Locus munitiſſimus.

To Forward a matter or further, to helpe forward.

Promouere, Adiuuare, Prouehere, Incitare } rem.
Magno adjumento eſſe.
Vrgere.
Inſtigare.
Alas edere.
Omnia adminicula ſuppeditare

Forward, or readie to.

Promptus, Expeditus, Paratus, Incitatus, Propenſus, Alacer, Volens, Accinctus, Pronus } ad.

In a forwardneſſe, or readineſſe.

In promptu.
In procinctu.
In bono cinctu.
In bono curſu.
Expeditus.

Accin-

Accinctus
Satis propensus } ad.
Paratus

To goe forward or proceed.

Procedere.
Pergere.
Prouehi.
Sese promouere.
Progredi.
Proficere.
Gradum promouere.
Festinare.
Properare.

A Forme type or map.

Forma.
Idæa.
Imago.
Species.
Simulachrum.
Typus.
Effigies.
Figura.

Fortunate or prosperous.

Fælix.
Fortunatus.
Beatus.
Faustus.
Secundus.
Florentissimus.
Incredibili fœlicitate.
Digito cœlum attingens.
Auspicatus.
Ex animi sententia res suas confici.

Fortunately, happily, luckily.

Fortunatè.
Faustè.
Prosperè.
Auspicatè.
Fæliciter.

Foule or deformed, &c.

Aspectu { teter. deformis.
Invenustus.
Sordidus.
Fædus.
Squalidus.
Turpis.
Inhonesta facie.
Longè abest à pulchro

Foule or distempered weather.

Cœlum pluuiosum.
Tempestas minimè serena.
Magna pluuiarum vis.
Intemperies aeris.
Spurcissimum cœlum.

Foule, or filthie.

Turpis.
Fædus.
Inquinatus.
Spurcus.
Obscœnus.
Inhonestus

To lay a foundation, or ground-worke.

Fundamentum ponere, iacere, collocare.
Auspicari opus.

Ordiri, Inceptare } quid.

Fraile or mortall.

Momentaneus.
Caducus.
Fragilis.
Mortalis.
In casu positus.
Fluxus.
Vanus.
Non duraturus.
Non { constans. permanens.
Celebriter dilabens.

Frailtie, or weakneſſe, mortalitie.

Fragilitas.
Mortalitas.
Vanitas.
Fugacitas
Inſtabilitas.

To frame or make a ſpeech, &c.

Efficere, Conficere, Componere, Fabricari, Contexere, Formare, Inſtituere, Habere, Excogitare, Invenire } epiſtolam, orationem, &c
Inventor, Author, Artifex } rei eſſe.

Framed to, for, or according to.

Factus, Fictus, Compoſitus, Aſſuefactus, Aptus, Informatus, Idoneus, Temperatus } ad.

Fraud, craft, or guile, &c.

Fraus.
Dolus.
Impoſtura.
Verſutia.
Vafrities.
Calliditas.
Inſidiæ.
Præſtigiæ.
Diſſimulatio.
Aſtutia.

A Fray, or tumult.

Tumultus.
Rixa.
Digladiatio.
Motus.
Sicarum, Gladiorum } diſtrictio.

Freed or ſet at libertie.

Liberatus.
Exemptus.
Abſolutus.
Exolutus.
Ereptus.
Expeditus.
Non alligatus.

Libe

Liber.
Solutus.
Ingenuus.
Suæ poteſtatis.
Nemini ſeruiens.

To Free a man from, or to deliuer from, &c.

Liberare
Exoluere
Expedire.
Vindicare
Eximere
Aſſerere
Eripere.
Soluere.
} aliquem ab.

Immunitatem
Libertatem
} à re concedere.

Free from, or without mouie monileſſe, gratis, &c.

Gratuitus.
Sine mercede.
Aduentitius.
Nequaquam mercenarius.
Ex ſola Dei bonitate proficiſcens.
Minimè mercinarius.
Sine pecunia & pretio.
Ex gratia & dono.
Immeritò.
Non emptitius.

To make a man Free of any place, Citie, incoporation, companie.

Manu-mittere.
Ciuitate donare.
In ſocietatem aſcribere.
Liberum facere.
Impertire ciuitatem alicui.
Immunitatem dare.
Rudi donare.
A ſeruitute eximere.

Free or at libertie.

Liber.
Solutus.
Sui iuris.
Libertate donatus
Nulli ſeruiens.
Ingenuus.
Suæ poteſtatis.

Free from, &c.

Liber.
Immunis.
Liberatus.
Procul remotus.
Purus.
Remotiſſimus.
Diſiunctiſſimus
Longè diſtans
} ab.

Freely or without reward.

Gratuitò.
Sine mercede.
Gratis.
Ex mera gratia.
Ex dono.
Sine vlla pactione.

Freedome, or libertie.

Libertas.
Manumiſſio.
Immunitas à ſeruitute.
Ingenuitas.

To get gaine, or winne friendes.

Parare
Acquirere } sibi amicos.
Adjungere
Beneuolentiam sibi comparare.

Friendlesse.

Inops amicorum.
Patrocinio destitutus.
Expers fautorum.

A trustie or sure friend.

Certus
Probatus
Compertus
Exploratissimus } amicus.
Cognitissimus
Conjunctissimus
Constantiam & fidem amicis præstan.
Egregiè fidelis alicui.
Periculi perspectus amicus.

Friendly, or kinde vnto.

Benignus.
Amicus.
Indulgens.
Humanus.
Liberalis.
Beneficus.
Hospitalis.
Amicissimus.
Perbeneuolus.

To frighten, or to scare, or feare.

Terrorem inferre.
Metu percellere.
Horrore perstringere.
Exterrere.
Complere horrore.
Metum afferre.

To frequent or resort vnto.

Confluere
Concurrere } ad.
Ititare
Advolare
Aggregare se ad.
Multum adesse.
Frequenter ire ad.
Concursum facere ad.

A place much vsed or frequented.

Frequens.
Frequentatus.
Locus celebertrimus.
Frequentiâ hominum maximè illustrissimus.
Congressione hominum celeberrimus.
Locus hominum multitudine completissimus.
Confertissimus ciuibus locus.

Frolike, iocund, mervie.

Totus spirans hilaritatem.
Præ lætitiâ gestit.
Explicans frontem.
Iucunditate plenus.
Hilarus.

Froward or peeuish &c.

Peruersus.
Morosus.

Di-

Difficilis in vitæ consuetudine.
Iracundus.
Incommodis moribus.
Querulus.
Insuauis convictor.
Acerbissima natura.
Intractabilis.

Fruit or encrease of the earth.

Fruges
Fructus
Prouentus
Fœtus. } terræ.
Fœnus
Commodum
Reditus

Fruit, benefit, or commoditie.

Fructus.
Commodum.
Beneficium.
Vtilitas.
Emolumentum.
Bonum.
Lucrum.
Accessio.

Fruitfull or commodious.

Fructuosus.
Vtilis.
Ferax.
Vberes fruges effundens.
Frugifer.
Non pœnitendus.
Non inutilis.

A fruitfull or plentifull soile or Countrie.

Vbertate agrorum abundans.
Varietate fructuum & pastionis magnitudine excellens.
Frugifer.
Ferax.
Fructuarius. } Pinguis.
Prouentum edens.
Fœcundus.
Fructuosus.
Fertilissimus.
Cultissimus.
Vberrimus.
Vberiores fructus edens & afferens.
Fructuum copiam producens.

Fruitfulnesse.

Fœcunditas.
Vbertas.
Feracitas.
Fertilitas.

To make fruitfull.

Fœcundare.
Fructuosum efficere.
Fertilitatem infundere.
Feracitatem dare.

Frustrate or void, &c.

Inanis.
Irritus.
Nullo fructu.
Vanus.
Abrogatus.
Nullius vsus.
Inutilis.

To make frustrate or void.

Ab opere efficiendo prohibere.

A scopo suo depellere.
Conatus alicuius irritos reddere.
Frustrari } quem.
Eludere }

A Fugitiue, or runne away.

Fugitiuus.
Profugus.
Transfuga.
Erro.
Sedem solumque mutans.

To Fulfill or accomplish.

Explere.
Exequi.
Absoluere.
Perficere.
Effectum dare.
Consummare.
Perpolire.
Finire.
Peragere.

Full of, filled or repleniſhed.

Plenus.
Cumulatus.
Abundans.
Repletus.
Exaggeratus.
Refertus.
Locupletatus.

Fulneſſe or plentie.

Plenitudo.
Abundantia.
Copia.
Vbertas.
Vis infinita.
Cumulus.
Varietas.
Multitudo.
Amplitudo.

Fully or or plentifully, &c.

Copioſè.
Amplè.
Expletè.
Pluribus.
Abundanter.
Fluenter.
Effluenter.
Profluenter.
Cumulatè.
Completè.

Fumiſh, wrathfull, teſtie.

Iracundus.
Irritabilis.
Homo summâ iracundia.
Morosus & difficilis.

Furious or outragious.

Faces furorum intentans.
Impotentiſſimus.
Omuia omnibus minans.
Furens.
Animi impotens.
Inſanus.
Intemperantiſſimus.
Iræ nullum modum habens.

Furious or frantike &c.

Furioſus.
Efferueſcens iracundia.
Facibus furorum incenſus vel inflammatus.
A tota mente deficiens.

Fu-

Furore ac irâ excandescens.
Omnia omnibus minans.
Præceps actus ab affectibus.

To Furnish, or store with, &c.

Instruere
Ornare.
Locupletare
Cumulare
Replere.
Onerare.
Complere.
Exaggerare.
} aliquem.

A Furtherance or helpe vnto.

Adiumentum.
Præsidium.
Adminiculum.
Auxilium.
Instrumentum.
Incitamentum.
Progressus.
Calcar.

To Further a man vnto.

Prouehere.
Promouere.
Adjuuare.
Magno vsui esse alicui.
Alicui magnum adiumentum affere & approbare.
Materiam & facultatem alicui suppeditare.
Auxilium (alicui) subministrare.
Magna momenta afferre alicui ad.

A Furtherer of a man, &c.

Adiutor.
Auxiliator.
Incitator.
Author.
Impulsor.
Fautor.
Subleuator.
Amplificator.
Ornator.
Illustrator.

Furie, madnesse, rage.

Furor.
Rabies.
Indignatio.
Amentia.
Bacchatio.

Furniture, or prouision.

Apparatio.
Ornatus.
Apparatus.
Prouisio.
Choragium.

Furnished, prepared for.

Instructus
Paratus.
Præmunitus
Accinctus
} ad.

To Furnish, trimme, scoure.

Interpolare.
Nitorem dare rei.
Repolire.
Tergere.
Reparare.

Splendorem accersere rei.

Furthermore, or moreouer.

Præterea.
Quinetiam.
Huc addatur etiam.
Huc accedit quòd.
Porrò.
Vt progrediar.

To Fyre or burne.

Inflammare.
Incendere.
Ignibus delere.
Ignibus committere.
Flamma delere & consumere.
Flammis loca absorbere.
Concremare.
Exurere.
Comburere.
In cineres redigere.

G.

To Gad vp and downe.

Circumcursitare.
Huc & illuc vagari.
Sursum deorsum cursitare.
Nullo certo loco consistere.

To Gaine or get, &c.

Emolumentum } facere.
Operæpretium }
Lucrari.
Fructum recipere.
Fructum discerpere.
Diuitias & copias colligere.
Opes conquirere.
Lucrum facere.
Suis seruire commodis.
Vtilitatem colligere ex.

Gaine or commoditie, &c.

Quęstus.
Lucrum.
Fructus.
Commodum.
Fœnus.
Vtilitas.
Vsura.
Compendium.

Gainefull or profitable, commodious or gainefull to.

Quæstui alicui.
Quæstuosus.
Commodus.
Ad magnitudinem quęstus immensus.
Ad vtilitatem alicuius compositus & comparatus.
Vtilitati } esse alicui.
Emolumento }
Fructuosus } alicui.
Perutilis }

To Gaine grace or fauour.

Colligere gratiam.
Elicere voluntates.
Comparare beneuolentiam.
Influere } in animos homi-
Insinuare se } num.

To Gainesay or contradict.

Contradicere.
Repugnare.
Reclamare.
Refragari.
Obnuntiare.
Obstrepere.
Occinere.
Verbis oppugnare.
Obnuntiationem opponere alicui.
Aduersari.
Dicendo obstrepere alicui.
Contrarium affirmare.
Obloqui.
Reclamare.
Responsare.

A Gainesaying or contradiction.

Repugnantia.
Reclamatio.
Contradictio.
Intercessio.
Oppositio.
Obnuntiatio.
Refragatio.
Aduersatio.

Gallant, fine, or braue, &c.

Ornatus.
Splendidus.
Nitidus.
Excultus.
Fulgens.
Expolitus.
Præstans.
Pictus.
Comptus.
Tersus.
Lautus.
Venustus.
Speciosus.

To Gall, nip, touch, or nettle a man.

Vrere.
Pungere.
Exulcerare } quem.
Angere
Commouere
Malè habere

A Gallant, a braue fellow

Primus rerum omnium adolescens.
Florentissimus.
Elegantissimus.
Moribus & vestibus ornatissimus.
Splendidissimus.

Gallantly, finely, brauely.

Ornatè.
Eleganter.
Venustè.
Splendidè.
Nitidè.
Comptè.
Pulchrè.

Floridè

Floridè.
Illuminatè.
Cum dignitate.

To Gape-after, to be greedie of.

Inhiare rei.
Vehementer appetere.
Ardere rei cupiditate.
Imminere rei.
Spe deuorare quid.

To Garnish, adorne, trimme.

Exornare.
Excolere.
Instruere.
Decorare.
Expolire.
Decus conciliare } rei.
Splendorem accersere }
Distinguere.

Gard, defence, or attendance vpon, &c.

Præsidium.
Satellitium.
Magna turba stipantium.
Comitatus.
Frequentia stipatorum.
Ministrorum } multitudo.
Assectatorum }

To Gard or defend, &c.

Tueri.
Defendere.
Propugnare.
Stipare.
Patrocinium suscipere.
Præsidio communire.
Præsidio & custodia sepire.
Instructu & ornatu comitari.

Garments, attire or apparell.

Indumentum.
Vestis.
Amictus.
Vestimentum.
Ornatus.
Stola.
Habitus.
Integumentum corporis.

Gathered out of, collected.

Expressus } de.
Excerptus }
Collectus } ex.
Desumptus }
Delibatus }
Elicitus.
Extructus.

To Gather, to reape, or to receiue, &c.

Carpere.
Percipere.
Colligere.
Metere.
Delibare.
Accipere.
Sumere.
Frui.

To Gather together, &c.

Conuocare.
Cogere.
Congregare.
Concire.
Contrahere.
Centuriare.
Conglobare.

In

In vnum compellere.

To Gaze, or ſtare vpon a man.

Fixis oculis intueri.
Spectatu dignum arbitrari.
Oculos { Conijcere / Conuertere / Defigere } in quē.
Aſpicere.
Curioſius contemplari.
Viſendum ducere.
Spectare quem.

A Generation, linage, offspring, or deſcent.

Progenies.
Soboles.
Propago.
Generatio.
Genus.
Geneſis.
Stirps.
Procreatio.
Familia.

Generally, or in groſſe.

Generatim.
In vniuerſum.
Communiter.
Vniuerſaliter.
Plerumq;.
Maxima ex parte.

Gentle, courteous, milde, &c.

Humanus.
Clemens.
Tractabilis.
Placabilis.
Facilis.
Facilitate par infimis.
Ad lenitatem propenſus.
Comis.
Commodus.
Perfacilis in colloquijs.
Suauis.
Manſuetus.
Indulgens.
Candidus.

A Gentleman, one well borne, deſcended of auncient petigree.

Domi ſuæ clarus & nobilis.
Claro / Summo } loco natus.
Ex illuſtri domo editus.
Ex nobili familia ſplendidiſſimus.
Nobilis natu.
Vetuſtis inſertus familijs.
Summa nobilitate homo.
Splendidè natus.
Homo minimè obſcurus.

Gentleneſſe, curteſie, meekeneſſe.

Comitas.
Humanitas.
Facilitas.
Lenitas.
Placabilitas.
Manſuetudo.
Clementia.
Vrbanitas.
Humilitas.
Candor.

Gentle

Gently, curteously.

Clementer.
Humaniter.
Leniter.
Placidè.
Candidè.
Comiter.
Benignè.
Blandè.

To make gentle, or to tame, breake, subdue.

Manſuefacere.
Domare.
Mollire.
A fera & agreſti vita ad humanam ciuilemque deducere.
A pertinacia abducere.

To grow gentle or tame.

Miteſcere.
Ferocitatem deponere.
Humanitatem inducere.
Remolleſcere.

Gentrie, or nobilitie.

Genus.
Nobilitas.
Natalium ſplendor.
Stemma illuſtre.
Generis claritas.
Generis & nominis inſignis dignatio.
Familiæ præſtantia.
Maiorum illuſtrium vetuſtas.
Generoſæ ſtirpis antiquitas.
Ortus claritas.

To geſſe, to coniecture, to weene or thinke, &c.

Coniectura aſſequi quid.
Diuinare.
Vaticinari.
Coniecturam facere rei.
Putare.
Exiſtimare.
Arbitrari.
Autumare.
Tantum opinari.
Præſagire.

To Get or winne good will.

Hominum aprobationem mouere.
Hominum ſtudia complecti.
Ad beneuolentam allicere.
Gratiam inire.
Colligere beneuolentiam.
Animos hominum conciliare.
Ad beneuolentiam hominum aſpirare.
Amores hominum aſſequi.
Gratias & ſtudia parere.
Beneuolentiam adiungere.
Influere in ſenſus hominum.

To Get or procure a thing, &c.

Comparare.
Conſequi.
Acquirere.
Parare quid.
Impetrare
Lucrari.
Nanciſci.

Ad-

Adipiſci.
Aſſequi.
Parere.
Peruenire } ad aliquem.
Aſpirare }

A Gyant, or a man of an huge, or extraordinarie ſtature.

Gigas.
Homo vaſtus.
Inuſitatæ magnitudinis.
Maximæ } ſtaturæ.
Proceriſſimæ }
Vaſto corpore.

Well gifted, or graced.

Excellentiſſimis donis commendatus.
Præclaris animi ornamentis excultus.
Animi dotibus excellens.
Diuinis quibuſdam bonis inſtructus & ornatus.
Virtute & pietate præſtans.

Giuen to ſome vice.

Procliuis
Pronus } ad.
Propenſus }
Vitioſtudens.
Vitio { cumulatus. inquinatus. contaminatus.
Infamis aliquo flagitio.

To giue or beſtow vpon.

Deferre beneficium.
Conferre in aliquem.
Dare
Tribuere } quid alicui.
Donare
Largiri }
Impertire alicui.
Ornare } beneficio.
Ditare }
Tradere

To giue ouer or leaue off, to leaue.

Ceſſare.
Deſiſtere.
Abſtinère.
Decedere.
Abire.
Finem facere.
Intermittere.
Superſedere.
Omittere.
Quieſcere.
Deſerere.

To giue himſelfe vnto or betake.

Seſe { dedere. addicere. conſecrare.
Operam dare.
Applicare } ſe ad.
Apponere }
Attendere.
Accumbere.
Dicare
Dare } ſe ſtudijs.
Deuouere }
Operam nauare rei.
Se conferre ad.

Giddie

Giddie headed or light, variable, &c.

Leuiculus.
Inconſtans.
Mutabilis.
Varius.
Lubricus.
Sui ſemper diſſimilis
Vagus.
Leuis.
Aliâs aliud ſentiens.
Opinione valde labilis.
Sententiam identidem muta[illegible]

A Gift or good turn.

Donum.
Munus.
Beneficium.
Præmium.
Meritum.
Officium.
Ornamentum.
Gratia.

A Gift or qualitie of the mind, a grace of God.

Donum.
Chariſſima.
Munus.
Ornamentum.
Bonum.
Dos.
Habitus mentis laudabilis.

To beſtow Gifts or benefits, on a man.

Dona conferre in quem.
Beneficia tribuere alicui.
Suis meritis ſibi obligare
Beneficentiâ devincere.
Officia præſtans alicui.
Demereri quem.

Gladſome, ioyfull.

Lætabile ad efferendum animum.
Lætus nuntius.
Iucunditatem afferens.
Gratus.
Acceptus.

Gladly, willingly, ioyfully.

[illegible]ſi
Læto } animo.
Æquo }
Mira animi [illegible]acritate.
Non } grauatè.
Perlibenter.
Cum ſumma voluptate.

Glad or ioyfull, &c.

Lætus.
Hilaris.
Iucundus.
Gratulabuudus.
Triumphans.
Magno gaudio perfuſus.
Multa lætitia accumulatus.
Incredibili iucunditate expletus.
Alacer.
Triumphabundus.

Gladneſſe or ioyfulneſſe.

Lætitia.
Hilaritas.
Voluptas.
Triumphus.

Gau-

Gaudium.
Exultatio.
Iucunditas.
Diffusio animi.

To be Glad or merrie.

Lætari.
Gaudere.
Recreari nomine (alicuius.)
Delectari.
Exhilarari.
Palam exultare lætitiâ.
Gaudio triumphare.
Gestire.
Diffundi lætitiâ.
Omnem mœstitiam ex animo deponere.

To make Glad or merrie, &c.

Gaudio perfundere.
Exhilarare.
Gaudio { complere. cumulare. efferre.
Magnam lætitiam obijcere.
Hilaritatem afferre quamplurimam.
Suauitate mentes hilarare.
Voluptate explere.
Lætitiam dare alicui.
Materiam exultandi ministrare.

To Glaunce at, or to giue a touch onely.

Obiter perstringere.
In transcursu attingere.
Non ex { professo / compositò } tractare.
Aliud agens persequi.
Per transennam præterire.
Genera rerum & capita tantùm notare.

A Glimpse, taste, proofe.

Gustus.
Specimen.
Præludium.
Modica scintillula.

To Glorie, vaunt, or bragge.

Gloriari.
[illegible]erbire.
Magnificè se efferre.
Iuueniliter exultare.
Se { ostentare. venditare.

Glorie, fame, or renowme.

Gloria.
Splendor.
Fama.
Celebritas.
Nominis claritas.
Honor.
Existimatio.
Decus.

Glorious, honourable, for ones credite.

Commemorabilis.
Glorioſus.
Ad gloriam insignis.
Illustris.
Prædicabilis.
Splendidus.
Inclytus.
Ad famam honestus.
Mentione & memoria dignissimus.

A

A Glorie or credit vnto.

Res insignis ad maximam laudem.
Glorioſus } alicui.
Splendidus }
Authoritatem & fidem afferens alicui.
Honeſtus.
Exiſtimationem alicuius ampli. ficans.

Vaine-Glorious, ambitious, greedie of praiſe.

Ambitioſulus.
Falſæ gloriæ vmbras conſectans.
Vanæ gloriæ auidus.
Hominum fauorem venans.
Honores { appetens. aucupans.

A Gloſer, flatterer, diſſembler.

Aſſentator.
Adulator.
Gnato.
Fucata ſpecie blandiens.
Blandiloquus.
Omnia ad gratiam loquens.
Blanditijs benevolentiam captans.

To Glut, fill, or pamper himſelfe.

Ingurgitare cibum.
Se infercire.
Abdomen explere.
Curare cuticulam.
Inſatiabiliter paſcere.

A Glutton, or an immoderate eater.

Venter cibo ſolario eſt.
Edax.
Guloſus.
Bibax.
Victu intemperans.
Porcus Troianus.
Nimio cibo & potione ſe complens.
Vorax.
Ventris & gulæ mancipium.

Gluttonie, or immoderate eating.

Voracitas.
Edendi intemperantia.
Cibi potuſq; ingurgitatio.
Ingluuies.
Curatio cuticulæ.
Immodicus cibus & potus.

To ſerue or worſhip God.

In pietatis ſtudium diligenter incumbere.
Deum { inuocare. colere. venerari.
Diuinum numen horrere.
Iuſtam venerationem Deo tribuere.
Dei offenſionem vita
Deum timere.

God, Almightie God, &c.

Summus rerum parens.
Solus cœlo dominator.
Dominus & moderator omnium rerum.

Conditor

Conditor
Artifex
Architectus } omnium rerum.
Creator

A cuius nutu omnia pendent.

Opifex
Sator
Effector } omnium.
Conseruator
Deus ipse

Godlinesse or religiousnesse.

Pietas.
Religio.
Sanctitas.
Purus numinis cultus.
Vitæ ad verbi regulam compositio.
Syncerus in Deum affectus.

God willing, or with the helpe of God.

Deo { adjuuante. propitio. propitiante.
Diuino concessu.
Dei { beneficio. præsidio. auspicio & ductu.

A Godly or holy man.

Sanctissimus religionis cultor.
Studiò religionis florentissimus.
Pietatem adhibens.
Colens religionem.
Religiosus.
Iehouam sanctè & augustè colens.
Puram religionem sanctissimè colens.
Omnem impietatem & injustitiam perosus.

A Good or an vpright man.

Plane bonus.
Optimus.
Probus.
Incorruptus.
Optimè meritus vir.
Optimis & sanctissimis moribus.
Optimis studijs deditus.
Inprimis honestus & bene moratus.
Grauissimus } vir.
Benignissimus }

I haue thought good, &c.

Commodissimum putaui.
Nihil duxi esse commodius quàm.
Mihi visum est.
Mihi perplacuit.
Nihil mihi fuit prius & antiquius quàm.
Censui.

Goodwill, fauour.

Beneuolentia.
Gratia.
Studium.
Amicitia.
Amor & benignitas.
Charitas.
Voluntas.
Animi propensio.
Gratiosus affectus.

To Get good will.

Gratiam inire.
Hominum approbationem mouere.
Animos hominum conciliare.
Beneuolentiam hominum allicere.
Hominum ſtudia aſſequi & complecti.
Colligere gratiam.
Homines ad vſus ſuos adjungere.

Goodly, faire, ſightly.

Spectabilis.
Pulcher.
Decorus.
Ad ſpeciem ſplendidus, & illuſtris.
Speciosus.
Dignus conſpectu.
Pulchritudine conſpicuus.

Good for, or ſeruing well for a purpoſe.

Bonus, Vtilis, Commodus } rei.
Salutaris.
Opportunus, Aptus } ad.

To beare Good-will to a man.

Summo ſtudio proſequi.
Studium ſuum ſignificare alicui.
Totum ſe ad alienam vtilitatem aſtringere.

A good Common-wealths man.

Reipub. commodis ſeruiens.
Omnia ad ciuium vtilitatem referens.
Nihil niſi Reipub. bonum & vtilitatem ſibi proponens.
Natus ad homines juvandos.
Patriæ vtilis.
Reipub decus & dignitatem ſuſtinens.
Communis ſalutis ſtudioſiſſimus.

To Goe to a place, &c.

Itare, Proficiſci, Seſe conferre, Concedere, Ambulare, Iter ſuſcipere, Habere iter, Contendere, Tranſire, Ferri, Ire, Gradi. } ad.

To goe before, in place or order.

Præcedere.
Præire.
Antecedere.
Priorem locum habere.
Antegredi.

To

To goe, or walke vnto.

Ire, Vadere, Accedere, Ambulare } ingredi, progredi, procedere } ad.

Gorgeous, great or sumptuous, costly.

Sumptuosus.
Magnificus.
Regificus.
Splendidus.
Nitidus.
Fulgens.
Lautus.
Pretiosus.
Ornatissimus.
Glorioſus.
Delicatus.

Gorgeousnesse or sumptuousnesse.

Splendor.
Ornatus.
Magnificentia.
Elegantia.
Nitor.
Fulgor.
Gloria.
Pulchritudo.

To Gouerne or to rule.

Regere.
Gubernare.
Procurare.
Moderari.
Ad gubernacula reipublicæ ſedere.
Temperare.
Imperio continere.
In ſua poteſtate habere.
Præeſſe, Præſidere, Imperare, Dominari } alicui.
Clauum reipublicæ tenere.
Imperium habere in aliquem.

Gouernment rule or Empire.

Imperium.
Principatus.
Magiſtratus.
Regimen.
Reipublicæ adminiſtratio.
Authoritas.
Eiminentia in Republica.

A Gouernour Ruler, Magiſtrate.

Gubernator.
Rector.
Imperator.
Moderator.
Præfectus.
Adminiſtrator populi.
Præſes populi.
Imperium habens in populum.

Gouernment, rule, authoritie.

Imperium.
Rerum adminiſtratio.
Regimen.
Authoritas.
Præfectura.

Grace or an holy disposition, in a man.

Indoles ad virtutem.
Sanctus animi habitus.
Optima mentis dispositio.
Probitas.
Sanctitas.
Animus optimè informatus.
Mens pia.

To finde grace or fauour with a man, or to grow in fauour with.

Animum alicuius sibi conciliare.
Gratiam inuenire apud quem.
Amicum & beneuolum sibi experiri.

With a Grace, comelinesse, Maiestie.

Cum dignitate.
Venustè.
Decorè.
Grauiter.
Cum authoritate.
Ornatè.

Gratious, in request, in fauour, &c.

Gratiosus.
Omnibus charus.
Omnibu acceptus & charus.
In oculis & ore omnium.
Ab omnibus dilectus.
In honore & dignatione habitus.
Gratia antecellens.
In populi gratia.
Gratia & authoritate valens apud.

To Grace or honour a man.

Decorare
Honestare } aliquem.
Commendare
Honorem addere
Decus conciliare } alicui.
Nobilitare.
Clariorem efficere.
Splendorem & dignitatem alicui afferre.
Decori
Honori } alicui esse.

By Gods grace or helpe.

Deo { adjuuante. propitiante. prosperante.
Præsidio
Auxilio } Christi.
Beneficio
Diuino concessu.
Auspicio & ductu.
Christo duce & auspice.

A Grace or gift, &c.

Donum.
Charisma.
Dos.
Munus.
Ornamentum.
Donatio spiritualis.

Grace

Graceleſſe or deſperately minded.

Perditus.
Deploratæ / Depoſitæ } ſpei.
Deſperatus
Ab omni honeſtate relictus.
Profligatus.
Improbiſſimus.
Reprobæ mentis.
Nullius frugis.
Vitiorum gurges.
Omnes virtutis neruos elidens.
Nullâ ad facinus verecundiâ.

Gratious or kind vnto, beneficiall to.

Gratioſus
Benignus
Beneficus
Salutaris
Amicus. } alicui.
Propitius
Indulgens.
Commodus.
Vtilis.

Gratiouſly, fauourably, or kindly, &c.

Beneficè.
Amicè.
Propitiè.
Benignè.
Peramanter.
Humaniter.
Blandè.
Mellitè.

To Grant to ones requeſt or deſire.

Concedere / Permittere / Largiri } petita.
Non pati eſſe inauem.
Facilem ſe præbere.
Satisfacere roganti
Deſiderium alicuius explere.
Exaudire alicuius præces.
Dare rogantibus quod petunt.
Petenti non denegare.

A Grant or licence.

Conceſſio.
Permiſſio.
Venia.
Indulgentia.
Conceſſus.
Tolleratio.
Poteſtas.

To Gratifie or to pleaſure a man.

Gratificari.
Gratum facere.
Bene-ficio. / obligare / obſtringere } aliquem.
Alicuius commodis inſeruire.
Gratiam ab aliquo inire.
Optimè mereri de aliquo.
Alicuius voluntati ſatisfacere.

Gratious, toward, virtuouſly diſpoſed.

Optimis ſtudijs addictus.
Fictus & factus ad virtutem.
Optimè a natura informatus.
Sibi optima quæq; proponens.

Gratefull or thankfull.

Memor } beneficij.
Tenax }
Dignus in quem beneficium conferatur,
Meritum animo custodiens.
Se gratum benefactori præstans.

A Gratuitie, or free gift, a beneuolence.

Donum.
Gratuita donatio.
Eleemosyna.
Stips
Stipendium ex merâ benevolentiâ.

A Graue, or place of buriall.

Sepulchrum.
Monumentum.
Bustum.
Tumulus.
Conditorium.
Locus sepulturæ.

A Graue Reuerend or Sage person.

Grauis
Modestus.
Sobrius,
Reverendus,
Honestus.
Seuerus.
ætate reuerendus
Canitie venerandus,
Austerus.
Ad seueritatem factus,
Seuero vultu.
Decoris & honestatis studiosus,
A leuitate remotissimus.
Prudens vir.

Grauely, seemely, or honestly.

Grauiter.
Sobriè.
Ornatè.
Cum dignitate quadam.
Seuerè.
Constanter.
Decorè.
Honestè.
Cum dignitate & grauitate.

Grauitie,

Grauitas.
Dignitas.
Seueritas.
Compositissimi mores.
Moderata in omni vita constantia.
Decus.
Authoritas.

Great, gratious, or familiar with a man.

Necessitudine & familiaritate cum aliquo conjunctissimus.
Primus apud quem.
Priores partes habens apud aliquem.
Copulatissimus cum quo.
Familiarissimus alicui.
Ab intimis alicui.

Great, high, or mightie.

Magnus.
Potens.

Potens.
Natu grandis ac valens.
Magnum gradum in repub. consecutus.
Sua authoritate pondus habens.
Amplissimus, Maximus } vir.

Great or huge in quantitie.

Magnus.
Immensus.
Grandis.
Ingens.
Vastus.
Quantitate incredibilis.
Præamplus.

Greatly or wonderfully.

Magnopere.
Maximè.
Mirificè.
Summè.
Valdè.
Vehementer.
Insigniter.
Non mediocriter.
Admodum.
Mirum in modum.
Immodicè.
Abundanter.
Affatim.
Quamplurimum.
Inprimis.
Præcipuè

Greedie of a thing.

Appetens.
Auidus.
Paulo cupidior rei.
Spe deuorans quid.
Auariſsimus.
Vorax.
Rapax.

Grimme, sowre, gest.

Vultu terrico & formidabili.
Truci aspectu.
Luridus.
Peracerbus natura.
Austerus.
Torvus.

To Grow mightie or great, to rise or grow vnto honour, &c.

Crescere.
Surgere ad decus.
Ad magnam dignitatem aspirare.
Adolescere, Ascendere } ad dignitatem.
Ad magnam potentiam peruenire.
Attolli, Efferri, Evehi } ad honores.

Griefe or heauinesse, anxietie or sorrow.

Dolor.
Solicitudo.
Angor.
Cura.
Molestia.
Mœror.
Vexatio.
Ægritudo.

Tædium.
Anxietas.

To Greet or ſalute, &c.

Salutare.
Humaniſſimè appellare.
Alloqui.
Salutem aſcribere alicui.
Humanitatis officia præſtare.
Amplexari.
Amiciſſimè affari.

To ſuffer Griefe, or be afflicted, &c.

Magnam anxietatem exhaurire.

Dolores, vel labores { tolerare. / ſuſtentare. / pati. / ferre. / perpeti. / ſubire. }

Summa ſolicitudine affici.
Mœrore abſorberi.
Affligi / Vexari { dolore.

Grieued vexed, or heauie.

Afflictus / Confectus { angoribus. / dolore. / curis.

Animo deiectus.
Solicitudine divexatus.
In mœrore & ſordibus iacens.
Concurſu moleſtiarum convulſus.
Summam ſentiens animi acerbitatem.
Ægritudine & mœrore perculſus.
Lachrymis & mœrore perditus.
Mœrore afflictus.
Mœrens.
Sollicitus.

To Grieue or trouble a man, &c.

Sollicitum habere / Vexare / Torquere / Affligere / Perturbare / Augere / Dolore afficere / Cruciare / Fodicare / Infeſtare / Vrere / Excruciare / Pungere. } aliquem.

Alicuius moleſtiam augere.
Mœrori eſſe alicui.

Grieuouſly, heauily.

Grauiter.
Moleſtè.
Dolenter.
Acerbè.
Mæſtè.
Luctuoſè.

A Greeting or ſalutation.

Salutatio.
Mutua comprecatio.
Humanitatis officium.
Compellatio.

A Griper, or an oppreſſor.

Rapax.
Exactor.
Raptor.
Oppreſſor.
Auidus diuitiarum.

A Ground, principle, foundation, article.

Principium.
Fundamentum.
Firmamentnm.
Caput.
Articulus.
Baſis.

Grounded vpon, depending on.

Nixus re.
Fundatus } ex.
Conſtitutus }
Pendens à re.
Pro fundamento habens.

A Grieuous or lamentable thing.

Miſerandum quiddam.
Res { moleſta. grauis. acerba. luctuoſa. intoleranda. lamentabilis.
Aduerſiſſimus caſus.

Groſſe, rude, or dull.

Craſſus.
Abſurdus.
Imperitus.
Obtuſo & hebeti ingenio.
Rudi minerua.
Ruſticus.
Stupidus.
Tardus.
Iners.

Groſſely, dully, rudely, &c.

Craſſa minerua.
Abſurdè.
Abſonè.
Impolitè.
Imperitè.
Barbarè.
Spiſſe.
Corruptè.
Permiſtè.
Indoctè.
Nullo artificio.
Nullo iudicio.

To Grow, ſpring or proceed from.

Naſci
Procedere
Fluere
Manare
Prouenire } ex.
Gigni
Oriri
Duci
Deriuari

To Grow bigge, to bee great to riſe to grow vnto.

Ad magnam potentiam peruenire.

Aſcen

Aſcendere
Attolli
Efferri
Euehi
} ad dignitates.
Creſcere ad decus.
Surgere ad gloriam.
Honores gradatim obtinere.

To Grow bigger, to multiplie, or encreaſe.

Creſcere.
Adoleſcere.
Vires & incrementa ſumere.
Aſſiduos habere progreſſus.
Acceſsionem quotidianam habere.
Maior
Auctior
Amplior
} fieri.
} effici.

Grudge, or ill-will.

Simultas.
Malevolentia.
Infuſcata malitia.
Ira acerba intimo animo concepta.
Inueteratum odium.
Occulta inimicitia.
Animi alienatio.

To Grudge, or murmur at.

Obmurmurare alicui.
Tacitè ſtomachari.
Tectè odiſſe.
Subinvidere alicui.
Eſſe maleuolo animo in quem.

Guile, or fraud.

Dolus.
Fraus.
Fallacia.
Impoſtura.
Perfidia.
Calliditas.

Guilefully.

Doloſè.
Fallaciter.
Perfide.
Fraudulentè.
Inſidioſè.
Veteratoriè.

To Guide or lead, &c.

Ducere
Agere
} aliquem.
Aditum patefacere alicui.
Viam oſtendere,
Præferre lumen alicui.
Prælucere alicui.
Se ducem, authorem & principem alicui præbere.
Præire
Antecedére
} alicui ad.
Viam commonſtrare.

A Guide or leader.

Dux.
Conſiliarius.
Norma.
Lumen.
Fax.
Ductor.
Anteceſſor.

Guiltie, faultie, or partaker of euill.

Reus.

Par-

Particeps.
Conſcius.
Suſtinens culpam.
Affinis.
Noxius.
Peccator.
Conſentiens malo.
Facinoroſus.
Maleficus.

Guiltineſſe or faultineſſe.

Reatus.
Culpa.
Animus malè conſcius.
Offenſio.
Criminis materia.
Meritum.

To Gull, delude, beguile a man

Fruſtrari.
Deludere.
Fraudare.
Vana ſpe lactare.
In fraudem obſequio impellere.
Ludificari.

H.

An Habitation or houſe.

Commorandi locus.
Domicilium.
Sedes.
Habitaculum.
Domus
Tectum.
Diuerſorium.

To Halt betweene two perſons, to carrie fire and water.

Claudicare inter duos.
Duabus ſellis ſedere.
Fauere / Studere } partibus.
Duobus ſeruire magiſtris.
Ἐπαμφοτερίζειν.
Vtriſque partibus fauere.
Se ad diuerſè ſentientium mores conformare.
Huc & illuc nutare.
Ad vtramque partem ſe applicare.

To Hallow, conſecrate, or to ſet a part to a Diuine vſe.

Dedicare.
Conſecrare.
Diuino vſui deſtinare.
Dei cultui addicere.
A profano vſu eximere.
Separare ad Dei honorem.

To Hang a man, to crucifie, &c.

Suſpendere.
In crucem agere.

Tol-

Tollere.
Patibulo ſuffigere.
Crucifigere.
Laqueo ſuffocare.
Reſte ſtrangulare.

To Hang ouer, or be neere at hand.

Imminere.
Inſtare.
Propendere.
Incumbere.
Vrgere.
Appropinquare.
Ingruere.

To be at hand, or hard by.

Imminere.
Ingruere.
Impendere.
Inſtare.
Præſto adeſſe.
Non procul abeſſe.
Appropinquare.

An Handi-craſts-man.

Artifex.
Mechanicus.
Qui manu victum quærit.
Opifex.
Operarius.
Mercenarius.

To Handle a matter learnedly, and exquiſitely.

Ornamentis verborum & ſententiarum diſtinguere quid.
Adhibere ornamenta innumerabilia.
Cum dignitate explicare.
Ornatiſsimè & copioſiſsimè diſputare.
Compoſitè, copioſè, & ornatè pertractare.
Orationem verbis ornare & perpolire.
Verborum inſignibus & ſententiarum floribus variare.
Præclarè conſiſtere in re aliqua.
Calidè & peritè verſari in re.
Luce verborum illuſtrare.

To Handle or treat of, &c.

Tractare.
Perſequi.
Agitare.
Enarrare.
Diſputare.
Diſceptare.
Oratione proſequi.
In manibus habere.
In re aliqua verſari.
Sermone complecti.
Dicendo exprimere.
Rem dicendo { expedire. / explicare.

An Handling of, &c.

Pertractatio.
Agitatio.
Diſputatio.
Diſceptatio.
Perculsio.
Enarratio.
Explicatio.

Hand-

Handſome, neat.

Elegans.
decens.
Commodus.
Habilis.
Concinnus.
Venuſtus.

Handſomely feately.

Aptè.
Commodè.
Concinne.
Decorè.
Venuſtè.
Eleganter.

To Hang or ſtrangle.

Suffocare.
Strangulare.
In crucem agere.
Ligno ſuffigere.
De patibulo ſuſpendere.
Laqueo collum frangere.

To happen or chance, &c.

Contingere
Euenire
Accidere } alicui.
Cadere
Obtingere
Vſu venire.
Caſu offerri.
Fieri.

Happie, proſperous, luckie, or bleſſed, &c.

Fœlix.
Fauſtus.
Beatus.
Fortunatus.
Doloris vacuus.
Adverſæ fortunæ ignarus.
Secunda fortuna vtens.
Vacuo } animo.
Soluto }
Omnibus præſidijs abundans.

Happineſſe or felicitie, &c.

Fœlicitas.
Beatitudo.
Miſeriarum & peccati immunitas.
Florentiſſima vitæ ratio.

Happily or luckily.

Fauſtè.
Fortunatè.
Proſperè.
Fœliciter.
Ex animi ſententia.

An Harbour or a place of ſhelter.

Portus.
Aſylum.
Perfugium.
Sanctuarium.
Tuta ſedes.
Receptus, us.

To Harbour or entertaine.

Hoſpitio excipere.
Alere.
Fouere.
Suſtentare.
In ædes ſuas recipere.
Menſa & lecto dignari.

Quàm

Quàm liberalissimè habere.
Tecto invitare.
Cibum victumque præbere alicui.

An Harbourer or defender of.

Fautor.
Patronus.
Defensor.
Tutor.
Hospes.
Propugnator.
Susceptor alicuius partium.
Receptor.

Hard, or of much labour or difficultie.

Multę industrię & laboris magni.
Operæ non exiguæ.
Inprimis arduum.
Difficilis.
Durus.
Magni negotij.
Quod difficiles habet explicatus
Impeditus.
Summæ difficultatis.
Res operosa & hominis perdiligentis.
Magnum opus & arduum.

Hard hearted or vnmercifull.

Duro
Ferreo
Adamantino } pectore.
Lapideus.
Prorsus non homo.
Ab humanitate auersus.
Obduratus.
Implacabilis.
Precibus non flectendus.
Inexorabilis.
Humanitatis expers.
In crudelitate obfirmatus.

Hard by, or adioyning.

Vicinus.
Propinquus.
Proximus.
In proximo.
Confinis.
Non procul remotus.

To harden, or to make obstinate.

Indurare.
Obfirmare.
Pertinacem reddere.
Callum inducere alicui.

Hardie, enured to labour and paines.

Sudoris & algoris patientissimus.
Hyemis pruinarum & laboris tolerantissimus.
Rebus asperis & adversis assuetus.
Nullas molestias recusans.
Homò maximè industrius.

Harme, losse or hinderançe.

Damnum.
Detrimentum.
Iactura.
Dispendium.
Imminutio.

Nocu-

Nocumentum.
Incommodum.

To Harme, hurt or disprofit, &c.

Lædere.
Minuere.
Obterere.
Opprimerere.
Nocere.
Incommodare.
Fraudi esse.
Damnum dare.
Officere.
Afferre damnum.
Inique agere.
Crudeliter tractare.

Harmelesse, innocent, faultlesse.

Innocens.
Integer.
Innoxius.
Nullius criminis conscius.
Nullo flagitio contaminatus.

Hartily, soundly, or vnfainedly.

Ex animo.
E corde.
Toto pectore.
Animitus.
Vere & ex animo.
Citra dissimulationem.
Syncere.
Ardenter.
Propensissimo animo.
Medullitus.
Ex intimo animo.

To Harden his heart.

Offirmare.
Obdurare.
Callum obducere.
Animi duritiem induere.
Indurescere.
Omnes monitus aspernari.
Omnem sensum amittere.
Callere.

To Harten or encourage.

Animare.
Vegetare.
Sua hortatione incitare.
Alacriorem facere.
In bono proposito confirmare.
Cohortatione sua concitare.
Maiores animos facere ad.
Summam confidentiam alicui parere.
Impellere } ad rem.
Acuere }
Animum addere } alicui.
Spiritum afferre }

Harmelesse.

Innocens.
Innoxius.
Sibi ab omni maleficio cauens.
Purus a malo.
Neminem lædens.
Expers criminis.

To Hasten or make speed.

Accelerare cursum.
Passus celeriter explicare.
Properare.
Festinare.

Matu-

Maturare.
Veloci cursu contendere.
Incredibili celeritate sese promouere.
Sese proripere.
Cursu tarditatem corrigere.
Omnem moram abijcere.
Omnem festinationem adhibere.

Hast or speed, &c.

Festinatio.
Velocitas.
Celeritas.
Pernicitas.
Properatio.
Acceleratio.
Incitatus cursus.
Maturatio.

Hastie, or rash, &c.

Temerarius.
Consilij expers.
Præceps.
Improuidus.
Inconsultus.
Imprudens.
Nimium properans.
Inconsideratus.
Præproperus.
Impetu potius quàm consilio omnia agens.

Hastie, testie, angrie, waspish.

Iracundus.
Irritabilis.
Facilè excandescens.
Difficilis.
Morosus.
Biliosus.
Paulo ad iram propensior.

Hatefull, hated or odious.

Contemptus.
Omnibus perinvisus.
Inuidiosus omnibus.
Ab omnibus reiectus.
Despectissimus.
Odiosissimus.
Explosus.
Detestabilis.
A quo omnes abhorrent.

To Hate or detest, &c.

Odisse.
Odio habere.
In hostium numero habere.
A charitate (alicuius) abhorrere.
Odio & vituperatione prosequi.
Abhorrere ab aliquo.
Detestari.

Hatred or ill-will, &c.

Odium.
Maleuolentia.
Simultas.
Inimicitia.
Inuidia.
Invidentia.
Offensio.
Abalienatio voluntatis.
Inueterata ira.

To grow hatefull.

Contemptum contrahere.

In

In omnium offensionem incurrere.
Suscipere odium.
Ex gratia hominum excidere.

To bring into Hatred, to bring out of conceit.

Odium creare alicui.
Odio subijcere.
In contemptum adducere.
Conflare invidiam alicui.
Invisum reddere.

To Haunt, frequent, or oft to visit a place.

Frequentare locum.
Celebrare.
Ititare ad.
Cursitare ad.
Visere locum.

To Hazard himselfe, or adventure his life for.

Periculo exponere vel committere.
Periclitari omnia.
Fortunæ subijcere.
Nullos aduersos casus reformidare.
Sese periculis obijcere.
In perspicuum periculum incurrere.
Omnia subire pericula pro.
Incertam subire fortunam.
Extremum discrimen adire.
In flammas irruere.
Nulla pericula pro aliquo subterfugere.

Headie, rash, vnaduised.

Præceps.
Temerarius.
Effrænus.
Peruicax.
Obstinatus.
Contumax.
De sua sententia omnia gerit.

To Heale or cure, &c.

Curare } quem.
Sanare }
Mederi }
Sanitati restituere.
Incolumitatem parere.
Ad priorem sanitatem restituere.
Morbos expellere.
Remedium afferre malo.
Pharmaca malis adhibere.

Health or good plight, &c.

Salus.
Incolumitas.
Sanitas.
Integritas corporis.
Ægritudinis vacuitas.
Integra valetudo.
Optimus corporis status.
Firmitas & vigor corporis.

Healthfull or prosperous to.

Salutaris.
Prosper.
Vtilis.
Secundus.
Fortunatus.
Benignus.

Commodus.
Bonus.

To bee in Health, aliue, and aliues like.

Viuere & valere
Omnibus carere morbis.
Spirare & sperare.
Salvus.
Incolumis.
Viuax.
Incorrupta sanitate vti.
Pancraticè valere.
Optimâ valetudine.

To Heape or store vp, &c.

Cumulare.
Exaggerare.
Congerere acervum.
Condere.
Constructuere.
Reponere.
Reseruare.
Coaceruare.
Condensare.
Colligere.

To Heape or hoard vp.

Accumulare.
Coaceruare.
Congerere.
Recondere.
Constructuere.

The Heart, mind, affection.

Mens.
Animus.
Cor.
Affectus.
Appetitiones.

To take a good Heart vnto him, to be courageous.

Audere.
Animum sumere.
Spiritum recolligere.
Omnem metum abijcere.
Confidere.
Se adversus mala confirmare.

To Hearken or listen to.

Auscultare quem.
Dicentem attentè audire.
Aures dicenti accommodare.
Ab ore dicentis pendere.
Diligenter excipere quæ quis proponit.
Auidissimè } audire.
Summo silentio }

Heat or hotnesse, ardour.

Æstus.
Ardor.
Calor.
Excandescentia.
Caliditas.
Feruor.

To bee in Heauen, or to enioy euerlasting blisse and glorie.

In æternis esse gaudijs.
In cælo esse.
Sempiterno æuo frui.
In cælesti paradiso degere.

To

To take a thing heauily, to take it to heart.

Molestè } ferre.
Dolenter }
Dolorem capere de.
Non sine dolore cogitare de.

Heauen, &c.

Cœlum.
Superæ sedes.
Paradisus.
Dei { Thronus. Aula. Palatium.
Cœleste domicilium.

A Heauenly or excellent man.

Cœlestis.
Diuinus.
Diuinitùs datus.
Singularis.
E cœlo dilapsus.
Rarus & admirabilis.
Summus.
Præstantissimus.

To be Heauie or sad, &c.

Mœrere.
Dolore percelli.
Angi.
In mœrore versari.
Ingemiscere.
Solicitudine premi.
Curis implicari.
Dolere.
Ægritudini confici.
Dolore { frangi. perturbari.

Heauinesse or sorrowfulnesse.

Tristitia.
Mœstitia.
Solicitudo.
Dolor.
Angor.
Squalor.
Ægritudo.

To take heed or beware of.

Cauere
Prouidere } ab aliquo.
Declinare
Timere.
Suspectum habere aliquem.
Cautè agere cum aliquo.
Nullam spem reponere in.
Non familiariter versari cum.
Ab insidijs alicuius cauere.

Heedie, warie, charie.

Cautus.
Prouidus.
Consideratus.
Prudens.
Minimè temerarius.
Vigilans.

To heed, regard, marke.

Attendere } quid.
Notare }
Considerare.
Animaduertere.
Obseruare.

Heinous or horrible &c.

Nefarius.
Horrendus.
Indignus.

Horribilis.
Atrox.
Grauis.
Teter.
Capitalis.
Incredibilis.
Immanis.
Deteſtabilis.
Truculentus.
Deterrimus.
Fœdiſſimus.
Non ferendus.
Intolerandus.
Turpiſſimus.
Inauditus.

To helpe or aſſiſt, &c.

Adjuuare, Sublevare } aliquem.
Adeſſe, Præſto eſſe, Opem ferre, Opitulari, Auxiliari, Subſidio eſſe, Aſſiſtere } alicui.
Commodare operam.

An helper or furtherer.

Adjutor.
Auxiliator.
Patronus.
Fautor.
Opitulator.
Subleuator.
Fultor.
Illuſtrator.

Hell, or the place of the damned.

Infernus.
Gehenna.
Locus damnatis aſſignatus.
Barathrum.
Abyſſus.

Helpfull to, or a furtherance vnto a matter.

Non parum valet ad.
Magno adjumento ad.
Opportunus, Neceſſarius } ad.

To helpe forward, to further, to readie.

Adjumento eſſe, Adjumentum } afferre alicui.
Auxilium ſuppeditare.
Prouehere, Promouere } ad.

Hereticall or ſuperſtitious.

Superſtitione implicatus.
Prauis opinionibus imbutus.
Falſa religione implicatus.
In errore pertinax.
Falſorum dogmatum patronus ac defenſor.
Prauis & falſis dogmatibus cumulatus.

An Heretike, or one that erreth in the foundation of true Religion.

Falſorum dogmatum aſſertor.
Craſſiſſimis erroribus imbutus.

Spi-

Spiritu erroris dementatus.
Hereticus.
Saluificæ veritatis oppugnator.

An heritage, liue-lood or possession.

Hæreditas.
Prædium.
Possessio.
Patrimonium.
Hæredium.
Latifundium.

Heroically minded, &c.

Omnia humana infra se ducens.
Benè audire ab omnibus cupiens.
Res humanas minoris æstimans.
Omnia ampla & præclara cogitans.
Animo excelso & præstanti.
Alta & sublimia spectans ac cogitans.
Gloriæ & dignitati seruiens.
Res magnas & magnopere extensas concupiscens.
Diuinus.
Heroicus.
Magnificus.
Altus.

To hinder, preiudice, or let, &c.

Obstare alicui.
Tardiorem } facere.
Segniorem }
Deterrere quo minus.
Impedire }
Retardare }
Remorari } aliquem.
Reprimere }
Interpellare }
Prohibere }
Implicare.
Interturbare
Obijcere incommoda alicui.

An Hinderance or let.

Impedimentum.
Obstaculum.
Remora.
Auocamentum.
Retardatio.
Interpellatio.
Scandalum.

To Hide or lay vp.

Recondere.
Reponere.
Asseruare.
Ad futuros vsus reseruare.
Θησαυρίζειν } in futurum.
Congerere }
Coaceruare

To Hide or conceale a matter.

Abscondere.
Celare.
Obtegere.
Occultare.
Celatum velle.
Supprimere.
Condere.
A conspectu remouere.

Tacitum tanquam myſterium tenere.

To Hide or keepe cloſe himſelfe.

Se latebris occultare.
Incluſus & abditus.
Latens in occulto.
Abdere ſeſe aliquo.
Latitare.
In tenebris ſe abdere.
In occulto ſe continere.
Ab hominum oculis ſeſe remouere.

Hidden, cloſe, darke.

Abditus.
Reconditus.
Involutus.
Abſtruſus.
Abſconditus.
Celatus.
Tectus.

Height, highneſſe or greatneſſe

Altitudo.
Sublimitas.
Celſitudo.
Faſtigium.
Apex.
Culmen.
Aſcenſus.

High, tall, or loftie.

Altus.
Sublimis.
Excelſus.
Exaggeratus.
Erectus
Elatus.
Eminens.
Editus

To Hire for monie, &c.

Mercede conducere.
Pretio invitare.
Pecunia, Præmijs, Benignitate } adducere.

Hired for monie.

Mercenarius.
Conductitius.
Mercede conductus.
Suam elocat operam.

An Hiſtorie, or ſtorie, a relation of thinges done.

Hiſtoria.
Rerum geſtarum narratio.
Chronica, orum.
Annales.
Literarum monumentum.
Chronologia.

To hiſſe openly at, or to diſgrace, &c.

Clamore & conuitijs repudiare.
Conuitijs & ſibilis inſectari.
Sibilis conſcindere & eijcere.
Exſibilare, Explodere } quid.
Deridendum proponere, Ludibrio habere } quid.

Ve-

Vehementer reclamare.

To write an Hiſtorie.

Conſcribere hiſtoriam.
Rerum actarum.
Commentarios conficere.
Res geſtas literis mandare.

Hot, fierie, burning.

Feruens.
Calidus.
Igneus.
Incandeſcens.
Inflammans.
Efferueſcens.
Adurens.

To be Hot; earneſt, or eager in a matter.

Ardere.
Concaleſcere.
Inſtare.
Vehementiam adhibere.

An Hold, Caſtle, or ſconce, a Bulwarke, &c.

Turris.
Munimentum.
Caſtellum.
Propugnaculum.
Aſylum.
Caſtrum.
Vallum.
Arx.
Locus munitiſſimus.

To Hold on, or to continue in, &c.

Perſiſtere.
Perſeuerare.
Inhærere.
Habitare.
Immorari.
Inſiſtere.
Permanere.
Suum curſum non abrumpere.

To hold, enioy, poſſeſſe.

Tenere.
Poſſidere.
Habere.
In poteſtate habere.
Perfrui re.

To Hold faſt.

Arctè tenere.
Firmiter apprehendere.
Non e manibus amittere.

An Holy Perſon, or verie Religious.

Sanctus.
Vir planè cæleſtis.
Cælitum vitam in terris imitans.
Sanctitate mirabilis.
Purus.
Minimè profanus.

Hollow, falſe, not to be truſted.

Lubrica fide.
Perfidus.
Nemini fidus.
Ei nihil veri & ſyncere ſubeſt.
Subdolus.
Infido ingenio.

Homely, or rude in speech.

Incomptus
Inornatus
Impolitus
Incompositus
Vulgaris
Planè rudis
Subrusticus
Incultus
Oppidanus
Peregrinus
Inconditus
Agrestis
} in oratione.

To keepe or liue at home.

Domi se continere.
Infra parietes suos se tegere.
Priuatam vitam agere.
Foris non prodire.
Domo rarò abesse.
Latitare.
Se latebris occultare.

After a rude, and homely manner.

Crassiore Minerua.
Rusticè.
Inculte.
Vulgariter.
Inornatè.
Impolitè.
Incitè.
Parum artificioſè.

Honest, or vpright, &c.

Honestus.
Ingenuus.
Probus.
Integer.
Probatus.
Spectatissimus.
Pudorem & innocentiam sanctissimè colens.
Probitate excellens.
Sanctissimus vir.
Homo optima religione præditus.
Frugi vir.
Perspecta vitæ morumque probitate ornatus.
Omni carens dedecore.

Honourable, reuerend, or worshipfull.

Honoratus.
Amplissimus.
Ornatissimus.
Nobilissimus.
Splendidus.
Florentissimus.
Generosissimus.
Magnificus.
Honorificentissimus.
Excellentissimus.
Clarissimus.
Inclytus.

Honour or reputation, &c.

Amplitudo.
Honor.
Dignitas.
Splendor.
Gloria.
Ornamentum.
Decus.
Celebritas.
Nominis dignatio & claritas.

Orna-

Ornamenta fortunæ.

Desirous of Honour or estimation.

Honoris appetentissimus.
Gloriæ paulò auidior.
Auidissimus gloriæ.
Famæ cupidissimus.
Omnia ad dignitatem referre.
Ad laudem incensus & incitatus.

Honourably descended, &c.

Ex amplissima familia natus.
Summo loco natus.
Clarissimus.
Splendidus.
Vetustis insertus familijs.
Domi nobilis.
Ex illustri familia editus.

Honourable in calling or in worship.

Vir maximè illustris.
Magnificus.
Honorabilis.
Venerabilis.
Ornatissimus.
Honoratus.
Splendidus.
Celebris.
Augustus.
Glorioſus.

To Honour or exalt, &c.

Ad dignitatem evehere.
Gloriam & dignitatem afferre alicui.
Claritate illustrare.
Ad decus excitare.
Honori / Amplitudini } esse alicui.
Gloriæ insignibus ornare.
Honestare / Suscipere & admirari / Obseruare / Colere } aliquem in.
Alicui honorem præstare.

To Honour or reuerence.

Honorare.
Reuereri.
Existimationi esse alicui.
Præcipuum honorem habere alicui.
Reuerentiam alicui exhibere.
Amplecti / Exosculari / Admirari } aliquem.

Honourably minded; one that respecteth his credit and existimation.

Ad res præclaras animum adiungens.
Ad summam laudem contendens.
Gloriæ seruiens.
Omnia ad gloriam & splendorem revocans.
Heroico ingenio.
Præclara sibi proponens.
Existimationis studiosissimus.

Honourably, worthily, heroically.

Honorificè.

Mag-

Magnificè.
Amplè.
Heroicè.
Glorioſè.
Splendidè.
Auguſtè.
Excellenter.

To Hope well of, &c.

Optimè / Honorificè } {ſperare / ſentire} de.
Præclaram concipere ſpem de.
Præclarè ſentire de.
Magnas res ab aliquo expectare.
Nullo modo de aliquo deſperare.

Hope, or confidence.

Spes.
Fiducia.
Confidentia.
Expectatio.

A Perſon of Excellent Hope, towardneſſe, expectation.

Eximiæ ſpei.
Summæ expectationis.
Expectatiſsimus ad.
Miram de ſe mouens expectationem.
Magnam ſui opinionem concitans

To put a man in good hope.

Expectationem non prauam affere.
In ſummam ſpem adducere.
De euentu quem confirmare.
Expectationem concitare.

An Horrible offence.

Indignum facinus.
Nefandum ſcelus.
Horrendum peccatum.
Immane flagitium.
Crimen inauditum.

A man that keepeth good Hoſpitalitie, &c.

Homo multorum hoſpitum.
Ædes patentes habens.
Lautiſsimè & liberaliſsimè homines tractans.
Omnes ad menſam ſuam admittens.
Gratiam & benevolentiam cibo colligens

Hoſtilitie or enimitie.

Inimicitia.
Hoſtilitas.
Simultas aperta.
Armorum / Belli } indictio.
Oppoſitio.

A fine Houſe or ſtately habitation, a goodly houſe, &c.

Domus dignitatis plena.
Domicilium præclarum.
Receptaculum.
Sedes ornatiſsima.
Habitandi locus magnificus.
Habitaculum excultiſsimum.

Te-

Tectum exornatum.

An Houſe, or dwelling place.

Domus.
Domicilium.
Tectum.
Habitandi locus.
Sedes.

To Hudle vp, to handle a man perfunctorily.

Tumultuarie agere.
Effundere.
Præcipitare.
Nimis properare.
Præpropera feſtinatione vti.
Inconſideratè efficere.

Huge or bigge.

Immenſæ magnitudinis.
Prægrandis.
Ingentis molis.
Vaſtus.
Portentoſæ quantitatis.
Non exiguæ magnitudinis.
Viſendâ magnitudine.

Humble, lowly, meeke.

Humilis.
Demiſſus.
Modeſtus.
Ab omni arrogantia remotus.
Humiles ſpiritus gerens.
Supplex.
Reuerentiam humilitate captat.

To Humble a man, &c.

Modeſtum reddere.
Spiritus retundere.
Reprimere arrogantiam alicuius.
Humilem efficere.
Manſuefacere.
Ad humilitatem revocare.
Inſolentiam alicuius frangere.
Ad ſuæ nuditatis ſenſum perducere.

Full of Humanitie, curteous.

Omni humanitate excultus.
Expoſitus, Amicus, Familiaris, Indulgens } omnibus.
Commodiſsimis, Facilimis } moribus.
Affabilitate & comitate homines ſibi concilians.
Homo ſumma humanitate.

Humilitie, lowlineſſe, or courteſie.

Humilitas.
Animi ſubmiſsio.
Manſuetudo.
Lenitas.
Modeſtia.
Humanitas.
Candor.

Humbly to beſeech.

Demiſſiſsimè obſecrare.
Magnopere petere.
Studioſiſsimè rogare.
Suppliciter ſuplicare.
In pedes provolutus, Proſtratus } obteſtari.

To

To follow a mans Humour.

Alicuius cupiditati morem gerere.
Se ad aliquem applicare.
Se totum ad alicuius arbitrium fingere & componere.
Libidini alicuius obtemperare.
Voluntati alicuius in omnibus inſeruire.
Alicuius nutum & imperium in omnibus ſequi.
Aſſentari & obſequi in omnibus.

An Humerous, or fantaſticall perſon, a Noueliſt.

Factioſus.
Præpoſtero zelo plenus.
Varius.
Rerum nouarum ſtudioſus.
Certæ parti addictus.
Tumultuoſus.

To be Hungrie.

Eſurire.
Famelicus eſſe.
Cibum appetere.
Latrantem habere ſtomachum.

To Hunt wild beaſtes.

Venari.
Feras agitare.
Captare aues.
Se venando exercere.

Hurt, harme, loſſe.

Damnum.
Detrimentum.
Calamitas.
Nocumentum.
Diſpendium.
Læſio.
Incommodum.
Iactura.
Invtilitas.

To Hurt, or harme, &c.

Lædere.
Impedire.
Oppugnare vtilitatem alicuius.
Labefactare, Incommodare, Nocere, Obeſſe } alicui.
Fraudi & damno eſſe, Calamitati eſſe } alicui.
In fraudem inducere.
Detrimento afficere.
Alicuius rationibus aduerſari.
Officere alicui.
Iniuria exagitare.
De commodis alicuius detrahere.
Nocumento eſſe.

Hurtfull, dangerous, or noyſome.

Noxius.
Pernicioſus.
Incommodus.
Calamitoſus.
Periculoſus.
Damnoſus.
Exitioſus.
Peſtilens.
Alicuius bono repugnans.

Hurt

Hurt, or endamaged.

Læsus.
Damno affectus.
Incommodatus.
Naufragium patiens.
Nocumentum passus.
Calamitate affectus.
Attritus.

To Hurt, or to throw downe

Deijcere
Diruere
Prosternere
Solo æquare
Demoliri
Deturbare
} quid.

A Hurly burly, commotion

Tumultus.
Turba.
Commotio.
Seditio.
Motus tragicus.

To hurrie, hast, flocke to a place.

Certatim concurrere ad.
Se effundere ad locum.
Pleno gradu ferri.
Confertim confluere.

An Husbandman, &c.

Agricola.
Rusticus.
Villicus.
Cultor agri.
Ex agris refectus.
Rei rusticę studiosus.
Qui rationem habet cum terra.

To play the good Husband, to bee thriftie.

Frugalitatem exercere.
Suæ vtilitati seruire.
Homo rusticâ & incultâ parsimoniâ.
Esse rarum parsimoniæ exemplum.
Benè rem gerere.

An Hypocrite or dissembler.

Hypocrita.
Dissimulator.
Fingens & simulans quam non habet sanctitatem.
Mentis & linguæ disidium alens.

Hypocrisie or false dissimulation.

Ficta & vana disimulatio.
Hypocrisis.
Falsa & hypocritica religio.
Nuda bonitatis simulatio.
Ficta sanctitas.
Larvata pietas.

To play the Hypocrite.

Simulatione vti.
Aliud agere, aliud simulare.
Inanem pietatis speciem præ se ferre.
Fingere synceritatem.
Aliud loqui, aliud factitare.
Simulatione tegere suos mores

I.

To Iarre or disagree.

VEhementer dissentire
In contraria studia abribi.
Perpetuas simultates alere.

Discrepare
Digladiari
Dissidere
Dimicare
Contendere
Conflictari
} inter se inuicem.

A Iarring or disagreeing, &c.

Dissensio.
Discordia.
Incensa inimicitia.
Simultas animorum.
Lites mutuæ.
Dissidium.

An Idiote, or man of simple vnderstanding.

Nullo judicio præditus.
Fatuus.
Omnium rerum rudis.
Ex opinione omnia æstimans.
Temerè rebus omnibus assentiens.

Idle or lither, &c.

Otiosus.
Nihil agens.
Parum diligens.
Languidus.
Desidiosus.
A rebus gerendis vacans.
Deses.
Cessator.
Curam laboremque omnem remittens.
Deditus otio.
Inertiæ indulgens.
Planè cessans.

Idleneſſe or ſlothfulneſſe.

Otium.
Inertia.
Desidia.
Oscitantia.
Negligentia.
Segnities.
Tarditas.
Socordia.
Acedia.
Languor.
Indiligentia.

To bee Idle, lither negligent.

Otiari.
Desidere.
Otio languere.
Cessatione vti.
Nihil agere.
Torpere.

Idolatria

Idolatrie.

Idololatria.
Cultus ſimulachrorum.
Adoratio creaturarum.
Idolamania.

To bee Ignorant or know nothing, &c.

Neſcire.
Ignorare.
Non cognoſcere.
Omnium rerum rudis eſſe.
Ignarus
Imperitus } omnium rerum.
Inſciens

Ignorant or rude, &c.

Rudis & ignorans.
Imperitus.
Peregrinus & hoſpes.
Neſcius.
Inſcius.
Barbarus.
Præceptis deſtitutus.
Mulla præditus cognitione.

Ignorance, or vnſkilfulneſſe.

Ignorantia.
Inſcientia.
Imperitia.
Inſcitia.
Error.

Ignorantly, or vnwittingly.

Imprudenter.
Ex } inſcitia.
} ignorantia.

Ignoranter.
Per errorem.
Inſcienter.
Ex errore.

A Ieſt or merrie conceipt.

Iocus.
Bella ridendi materies.
Scomma.
Dictum breue.
Facetiæ.
Salſus ſermo.

To Ieſt, ſport, board, &c.

Iocare.
Verbis ludere.
Iocoſè illudere.
Facetijs vti.

Ill, naught, or lewdly diſpoſed

Malus.
Pravus.
Improbus.
Flagitioſus.
Sceleſtus.
Sceleratus.
Impius.
Deterrimus.
Malis ſtudijs addictus.

Ill-fauoured or deformed.

Informis.
Invenuſtus.
Ad aſpectum fœdus.
Pulchritudinis expers.
Pravus.
Diſtortiſſimus.
Ad aſpectum odioſus.

Fœda

Fœda facie.
Aſpectum deformem habens.
Vaſtus.
Squalidus.
Inelegans.

An Illuſion deceit, leger-demaine.

Illuſio.
Impoſtura.
Ludibrium.
Spectrum.
Præſtigiæ.
Deceptio viſus.

Image, ſhape, or repreſentation.

Imago.
Forma.
Adumbratio.
Idæa.
Species.
Simulachrum.
Similitudo.
Repræſentatio.

Imagination or thought.

Figmentum.
Cogitatio.
Senſa animi.
Cogitatum.
Opinatio.
Fictio.
Conjectura.
Commentum.
Inventum.

To Imagine, plot, conceiue or deuiſe.

Fingere.
Comminiſci.
Excogitare.
Machinari.
Concipere, Parturire, Deſignare } animo.
Fabricari, Inuenire, Reperire } quid.
Proponere ſibi.

Imagined, deuiſed, pretended.

Imaginarius.
Fictitius.
Commentitius.
Fucatus.
Simulatus.
Laruatus.

To Imitate or to follow.

Imitari.
Æmulari.
Exprimere.
Authorem ſequi aliquem.
Se ad alicuius exemplum inſtituere & conformare.
Ingredi veſtigijs alicuius.
Eniti eſſe alicui quàm ſimillimum.

Immoderate or exceſſiue.

Plus nimio.
Immoderatus.
Immodicus.
Redundans.
Nimius.
Prodigus.
Effuſus.
Inſanus.

Intemperans.
Effræ nus.
Nullum modum habens.

Immediately.

Mox.
Illico.
Sine vllius rei interuentu.
ἀμέσως
Nullo interpoſito ſpatio.

Imortall or euerlaſting.

Immortalis.
Æternus.
Non habens finem.
Perpetuus.
Perennis.
Semper duraturus.
Vetuſtatem non ſentit.

To Immortalize, or to make immortall.

A ſilentio & interitu vindicare.
Rei memoriam æterna laude celebrare.
Æternitati mandare.
Memoriam alicuius conſecrare.

To Impart vnto, &c.

Communicare } alicui.
Impertire }
Aperire }
Participare quid cum aliquo.
Patefacere }
Indicare }
Significare } quid alicui.
Explicare }
Participem facere.

In ſinum alicuius deponere quid.

Imperfection or defect.

Defectus.
Labes.
Infirmitas.
Imbecillitas.
Nævus.
Macula.
Vitium.
Lapſus.
Error.

Imperious, ſtately or ſcornefull.

Imperioſus.
Faſtuoſus.
Vultuoſus.
Ambitioſus.
Subiectionis impatiens.
Omnibus inſultandi cupidus.
Tumidus.
Alios nimium deprimens.

Impire, Rule or Gouernance.

Imperium.
Dominatus.
Principatus.
Monarchia.
Ditio.
Regnum.
Eminentia.
Præfectura.
Regimen.
Gubernatio.

Impertinent or ſtrange from

Alienus & abhorrens ab eo quod

quod propoſitum eſt.
Extra rem.
Longiùs aberrans ab.
Ad rem nihil pertinens.
A cauſa quam maximè diſiunctum.
Nullum locum habet in.
Rem omninò non attingit.
Nihil ad præſens inſtitutum.
Ad rem nihil intereſt.
Ne minima ſocietate cum re conjunctus.

Impertinently, or wide from the purpoſe.

Nihil ad rem.
Extra propoſitum.
Extra oleas.
Otioſè.
Futiliter.
Abſurdè.

To Implie, or to intimate, darkely to ſignifie.

Subindicare.
Submouere.
Subobſcurè ſignificare.
Inſinuare.
Ex parte patefacere.

A matter of Importance or weight, &c.

Res { grauis. / ſeria.
Magni { ponderis. / momenti.
Cauſa illuſtris.
Res auribus & expectatione digna.
Negotium { grande. / non contemnendum.

To Importance, or to be earneſtly with a man.

Vrgere / Premere } quem.
Inſtare apud.
Multis verbis poſtulare ab aliquo.

To Impoſe vpon, or enioyne vnto a man a charge.

Obtrudere / Imponere / Præſcribere / Imperare } quid.
Dare / Tradere } alicui { munus. / procurationem.
Aſſignare / Committere / Attribuere } partes alicui.

Impoſſible.

Quod fieri non poteſt.
Plus quàm difficilè.
Quod nullo labore poteſt effici.
Difficultatem non ſuperabilem res habet.

To Impouerish or begger, to ſpoile or vtterly vnaoe a man.

Fortunis omnibus exuere.
Sedibus eruere.
Bonis omnibus nudare.

Minu-

Minuere opes alicuius.
Ad mendacitatem redigere.
Ære alieno { opprimere. / obruere.
Debilitare incommodis.
Fortunis alicuius valdè incommodare.
Nocumentum afferre alicui.

Impouerished.

Ad paupertatem redactus.
Attenuatus.
Penè exhaustus.
Omnibus penè fortunis euersus.
Attritus.
Multa detrimenta & damna passus.

An Impression in ones minde, a perswasion.

Notio.
Impressiuncula.
Persuasio.
Consignatio in animo.

To leaue an Impression in ones minde.

Intimis infigere animorum sensibus.
Relinquere oculos in animo.
Animum permouere.

To Imprison or lay vp a man.

A libero spiritu excludere.
In custodiam dare.
Vinculis alligare.
In carcerem conijcere.
Custodia sepire.
In carcerem condere.
In custodia seruare.
Concatenare.
In vincula & tenebras abripere.
Pedibus de vincire.
In carcerem { concludere. / includere.
Tenebris & vinculis mandare.
In compedes alligare.

To Imprint or ingraue in a mans minde.

Imprimere
Infigere
Inscribere
Iusculpere } in animo.
Defigere
Impingere
Inserere

Impudent or shameless, &c.

Impudens.
Petulans.
Ore durissimo.
Neque Deum nec homidem reformidans.
Pudoris expers.
Parum modestus.
Alienus â modestiâ.
Incredibili importunitate & audaciâ.
In facinotibus glorians.
Intolerabili petulantia.
Ad audendum proiectus.
Immodestus.
Armatus.
Modestiæ fines transiens.

Impudency, ſaucineſſe, vnſhamefaſtneſſe or malapertneſſe.

Impudentia.
Minimè erubeſcens audacia.
Immodeſtia.
Inuerecundia.
Audacia.
Nullius exiſtimationis pudor.
Petulantia.
Os.
Pudoris abiectio.

Impudently, ſhameleſſe, with a brazen face.

Sine rubore.
Impudenter.
Verecundia depoſita.
Petulantiſſimè.
Ore duriſſimo.
Inuerecundè.
Abſque omni pudore & reuerentia.
Immodeſtè.

Impunitie, liberty, or pardon from puniſhment.

Impunitas.
Scelerum licentia.
Supplicij impunitas.
Libertas viuendi vt velis.
Immunitas.
Nulla peccatis propoſita pœna.

To Impute or father vpon, &c.

Aſsignare, Aſcribere, Attribuere } quid alicui.
Conferre quid in aliquem.
Obijcere, Imputare } quid alicui.
Authorem nominare.

A falſe Imputation or ſlander.

Tranſlatio criminis.
Calumnia.
Conuitium.
Falſa criminatio.
Mendacium.
Iniuſta accuſatio.
Contumelia.
Confictum.

To Inable or ſtrengthen, &c.

Vires alicui ſubminiſtrare.
Potentia inſtruere, Præſidijs armare. } aliquem.
Vim & facultatem indere.
Vires præbere alicui.
Corroborare.
Confirmare.
Habilem, Idoneum, Parem } efficere.

Inability, or want of power.

Impotentia.
Virium defectus.
Infirmitas.

Inaugurated, entered, or ſolemnely inueſted into.

Inauguratus, Admiſſus, Initiatus, Conſecratus. } in.

To

To Incense or prouoke.

Ad iram accendere.
Irritare.
Exasperare.
Stomachum mouere alicui.
Verbis exagitare aliquem.
Prouocare aliquem ad.
Inflammare, Incendere } furoribus.

Incessantly, or continually.

Sine intermissione.
Continue.
Indies.
Nullo spatio interposito.
Perpetuò.
In horas.

To Incite, or to stirre vp vnto, to prouoke.

Incitare, Accendere, Exuscitare, Exstimulare, Acuere } ad.

An inclination vnto.

Animi propensio ad.
Appetitus.
Impetus.
Inclinatio animi.
Inductio.
Appetitio.
Ductus.
Animi procliuitas.

To Incline, or be disposed vnto.

Rapi, Trahi, Duci, Vehi, Ferri, Propendere } ad.

To Incline a man vnto.

Animos, Mentes } ad quid { attrahere. inducere. allicere.
Flectere, Inclinare, Mouere } voluntatem ad.

Inclined, bent or prone vnto.

Propendens, Propensus, Procliuis, Promptus, Pronus, Flexibilis, Natus, Præceps, Paratus } ad.

Inclinable vnto.

Naturaliter propendens ad.
Procliuis, Comparatus } ad.
Inclinans se ad.

Incomparable, or not to bee paralleld.

Incomparabilis.

Non habet parem.
Sine socio.
Plane singularis.

An Inconuenience or hindrance.

Incommodum.
Molestia.
Malum.
Fraus.

Inconuenient for.

Incommodus.
Alienissimus alicuius rationibus.
Noxus.

To Incourage a man or hearten.

Alacritatem alicui inijcere.
Animare.
Incitare.
Adhortari.
Impellere.
Præmijs inuitare.
Pretio allicere.

To Increase or grow in a matter.

Adolescère.
Crescere.
Augeri.
Cumulari.
Progressus magnos facere.
Prouehi.

To Increase, adde to, or to inlarge.

Augere.
Multiplicare.
Duplicare.
Accessionem adiungere.
Ingeminare } rem aliquam.
Amplificare }
Dilatare.
Pleniorem facere.
Fœnerari.
Protendere.
Propagare.

Increase or augmentation.

Augmentum.
Fœtus.
Incrementum.
Accessio.
Multiplicatio.
Amplificatio.
Additio.
Dilatatio.

Incurable, that cannot be healed.

Insanabilis.
Immedicabilis.
Mulla ratione ad sanitatem res conuerti potest.
Nullam curationem recipit.

Indifferent or meane betwene both.

Nulli parti addictus.
Æquus.
Iustus.
Rectus.
Medius.
In neutram partem propensus.
Iuris æquabilitatem seruans.
Incorruptus.
In neutram partem propensior.
Neque dependens nec propendens.

In

Indifferently, or without reſpect of perſons.

Adempto diſcrimine.
Citra perſonarum reſpectum.
Ex æquo.
Sepoſito partium ſtudio,
Nullâ partium diffidentium injuria.
Nullo diſcrimine.

Indignation, wrath, diſpleaſure.

Ira.
Indignatio.
Furor.
Stomachus.
Excandeſcentia.
Offenſa.
Vindictæ cupiditas.

An Indignitie, or horrible abuſe.

Horrendum facinus
Intolleranda injuria.
Grauiſſima Offenſio.
Indigniſſima alicuius perſona contumelia.
Scelus inexcuſabile.

Indirectly, or by vnlawfull meanes.

Illicitis modis.
Inconceſſis vijs
Malis artibus.
Obliquis rationibus.
Iniuſtè.
Per fraudem & injuriam.

Induſtrie or diligence.

Induſtria.
Diligentia.
Opera.
Studium.
Contentio animi.
Labor.
Solertia.
Sedulitas.
Cura.

A man Induſtrious or painfull.

Laborioſus.
Maximè induſtrius.
Nunquam otioſus.
Semper in opere.
Aſſiduè aliquid agens.
Nullum tempus infructuoſè tranſmittens.

Infallible or vndoubted.

Exploratus.
Certus.
Minimè dubius.
Teſtatus.
Expreſſus.
Conſtat.
Liquet.
Ipſiſſimus.

Infallibly, vndoubtedly or manifeſtly.

Procul dubio.
Certò.
Teſtatè.
Liquidò.
Planè.
Manifeſtè.

Euidenter.
Perſpicuè.

A man Infamous, or ignominious.

Infamis.
Turpiſſimus.
Malè audiens.
Graui & diuturna flagrans infamia.
Infamiam æternam ſubiens.
In magna infamia verſatus.
Varias reprehenſiones ſubiens.

To Infect or defile.

Inficere.
Contaminare.
Polluere.
Inquinare.
Commaculare.
Labe aſpergere.
Maculis imbuere
Vitiare.
Tingere.

Infectious or contagious.

Contagioſus.
Peſtilens.
Venenoſus.
Luridus.
Contactu nocens.
Labe ſua inficiens.
Viroſus.

An Infection, taint or pollution.

Labes.
Contagio.
Lues.
Infectio.
Peſtis.
Venenum.

Inferiour to a man.

Infimi ordinis.
Imperium concedit ei.
Minoris authoritatis.
Inferior alicui.
Cadens, Succumbens } alicui.
Impar alicui.
Secundus, Tertius } ab aliquo.

An Infirmtie, weakeneſſe, want imperfection.

Infirmitas.
Labes.
Offenſiuncula.
Animi morbus.
Imbecilitas.
Nævus.

To Informe a man of, &c.

Docere aliquem.
Certiorem facere.
Nuntiare, Declarare, Exponere, Renuntiare, Edifſerere } quid alicui.
Facere vt quis intelligat.
Operam dare vt quis ſciat.

Ingendred, implanted or bred in, &c.

Innatus.
Ingenitus.

In-

Ingeneratus.
Insitus.
Insculptus.
Inditus.
Inscriptus.

An Inhabiter or dweller in, or Citizen,

Incola.
Ciuis.
Indigena.
Habitator.
Inquilinus.
Colonus.

To Inhabite a place.

Incolere locum.
Versari
Habitare
Sedem ponere } in loco.
Immorari.
Domicilium exercere.
Affixus esse loco.

Inhabited, or populous, peopled.

Frequens populis.
Celeberrimus.
Populosus.
Multitudine habitantium refertus.
Incolis completus.
Habitatoribus densissimus.

To Inherite, &c.

Possidere } rem.
Tenere
Hæreditario iure habere quid.
Occupare } quid.
Percipere
Frui } quid
Potiri

Inheritance, or, &c.

Hæreditas.
Patrimonium.
Prædium â parentibus relictum.
Possessio.
Terræ.
Agri.
Ædificia.

Iniurious to a man.

Iniurius
Iniquus
Noxius } alicui.
Grauis
Importunus
Damnosus.
Indignum aliquo.
Infamè.
Ignominiosum.

Iniudiciously.

Nullo iudicio adhibito.
Nullo delectu.
Temerè.
Imprudenter.
Insipienter.

To doe a man iniurie.

Iniuriam inferre alicui.
Lædere quem.
Nocere } alicui.
Incommodare
Iniustè agere cum.

To

To giue an Inkling of a matter.

Subnotatum mittere.
Insusurrare in aurem.
Submonere quem,
Subindicare alicui.
Tenuissimam significationem dare.
Significare.
Subobscurè ostendere.

Innocent or harmelesse.

Innocens.
Integer.
Parus.
Neminem lædens
Singulari innocentia prædicatus.
Nullius injuriæ sibi conscius
Nullo scelere astrictus.
Incorruptus.
Inviolatæ fidei.
A scelere abborrens.
Nulli nocens.
Vir sanctissimus.

Innocently, harmelessely.

Innocenter.
Innoxiè.
Inculpabiliter.
Sine cuiusquam injuria.

An Inne or lodging place for Guests.

Hospitium.
Diversorium.
Taberna.
Pandochium.
Viatorum receptaculum.

Innumerable or infinite.

Innumerabilis.
Infinitus.
Ingens multitudo.
Incredibilis.
Multiplex.

An Insight into a matter, a knowledge of, a skill in.

Inspectio.
Cognitio.
Notitia.
Peritia.
Scientia rei.

To Inspire, instill or infuse into a man.

Inspirare
Instillare
Imprimere
Infundere
Inscribere
Insinuare.
Indere
Suggerere
Dictare
} quid.

Inspiration, instinction or motion.

Instinctus.
Motus.
Impulsus.
Inflatus.
Inspiratio.
Suggestio.
Dictatio.

By Diuine inſpiration.

Diuinitus.
Diuino { motu. / inflatu. }
Inſpiratione.

To Inquire into, &c.

Inquirere.
Inueſtigare.
Indagare.
Inſpicere diligenter.
Altiùs penetrare.
In rem introſpicere.
Cognoſcere / Rimari / Scrutari } quid.

To Inquire or aske of a man.

Quærere / Percontari / Sciſcitari / Rogare } quid ab aliquo.
Conſulere aliquem.
Alicuius ſententiam exquirere.

An Inquiſition or ſearch into.

Inquiſitio.
Inueſtigatio.
Indagatio.
Exagitatio rei.
Inſpectio.
Examinatio.
Scrutatio.

To Inſtall or to ſettle.

Collocare
Confirmare
Stabilire
Corroborare
Imponere
Conſtituere
Inaugurari } quem.

Inſtantly, incontinently, forthwith.

E Veſtigio.
Extemplo.
Curſim.
Continuè.
Quam celebrimè.
Illicò.

To Inſtruct, to teach, or traine vp.

Docere.
Edocere.
Inſtituere.
Præceptis inſtruere.
Perpolire.
Erudire.
Expolire.
Informare.
Ad humanitatem fingere.

An Inſtructor or teacher.

Præceptor.
Doctor.
Pedagogus.
Inſtitutor.
Magiſter.
Inſtructor.
Formator puerorum.

In-

Instruction or Doctrine.

Institutio.
Doctrina.
Documentum.
Præceptum.
Disciplina.
Præceptio.
Eruditio.
Catechesis.
Ars.

To Insult, triumph ouer, or ouercome a man.

Glorioſè contemnere.
Impunè illudere aliquem.
Inſolenti faſtidio inſectari.
Iacentem conculcare.
Ferocire aduerſus quem.
Humilibus inſultare.
Superbus eſſe in contumelijs.
Faſtidioſè deſpicere.

An Inſurrection, commotion, mutinie.

Seditio.
Tumultus.
Coitio.
Motus.
Concitatio populi.

An Intelligencer or ſpie.

Index.
Inquiſitor.
Speculator.
Explorator.
Obſeruator.
Nuntius.
Emiſſarius.

To giue a man Intelligence, or notice of.

Certiorem facere.
Narrare, Nuntiare, Indicare } quid alicui.
Dicere alicui quid factum ſit.
Non celare quem.

Intemperate or vnruly.

Intemperans.
Impotens.
Effrænatus.
Indomitus.
Intractabilis.
Terminos ſuos tranſiens.
Qui ſui modum non habet.
Luxurioſus.

To Intend or purpoſe.

Statuere.
Decernere.
Deliberatum in animo habere.
Sibi prrponere.
Velle.
Ante oculos ſtatuere.

To Intend, or aime at a matter.

Sequi.
Animum referre ad.
Tanquam ad metam eniti.
Sibi proponere.
Spectare.
Sibi ſubijcere.
Intendere.
Conſilia dirigere ad.
Moliri quid.

Cogita-

Cogitationes referre ad.
Agere quid.

Intent or intention.

Mens.
Scopus.
Sententia.
Propositum.
Consilium.
Animus.
Intentio.

Intention, scope or meaning.

Mens.
Sensus.
Sententia.
Intelligentia.
Propositum.
Finis.
Scopus.
Meta.
Consilium.
Intentio.

To Interpret or open, &c.

Interpretari.
Exponere.
Explicare.
Planum facere.
Definiendo explicare.
Explanare interpretando.
Sensum eruere.
Euoluere.
Enucleare.

An Interpretation or expo-sition.

Interpretatio.
Expositio.
Explanatio.
Commentatio
Explicatio.
Commentarius.
Explicatus.

To Intermeddle in a matter, to make himselfe busie in it.

Se rei immiscere.
Se temere ingerere in.
Se interponere.
Se ardelionem præbere.

To Interrupt, disturbe, or binder.

Interpellare.
Interturbare.
Interloqui } alicui.
Obstrepere }
Loquentem impedire.
Non sinere quem pervenire quo vult.
Reclamare alicui.

Intolerable or bainous.

Minus ferendum.
Intolerandum.
Miserum & indignum.
Superbum & non ferendum.
Nimis injurius.
Quod quis sustinere nequit.

An Introduction vnto.

Aditus.
Preparatio.
Rudimentum.
Ingressus.
Procœmium.

Exor-

Exordium.
Initium.

An Intricate, or difficult matter, &c.

Latens,
Tortuosa.
Ardua.
Numero Platonis obscurior.
Lumen doctrinamque desiderans.
Explicatu difficilis.
Obscuritate inuolutus.
Sensum præteruolans.
Res ardua.

An intricate, confuse, or difficult matter.

Flexuosa, Impedita, Inuoluta } res.
Cognitionem habet perdificilem.

To Inuade or assault.

Inuadere
Impetum facere } in locum.
Irruere.
Adoriri.
Incursionem facere.
Attentare, Vi occupare } terram.
Insilire in aliquem.
Ferro & igni grassare in locum.

An Inuasion or inrode into a place.

Iucurseo, Impressio, Irruptio, Incursus } in locum.
Violentus ingressus.

To Inuent or finde out, &c.

Excogitare.
Inuenire.
Ex sese comminisci.
Suo ingenio fabricari.
Artifex, Inuentor } rei esse.
Machinari.

Invention or witte.

Indoles.
Acumen.
Vis ingenij.
Excogitandi facultas.
Intelligendi subtilitas.
Solertia.
Inueniendi virtus.

Inuincible or inconquerable, &c.

Inuiolabilis.
Inuictus.
Inexpugnabilis.
Fœlix & fortunatus.
Infractus.
Indomabilis.
Insuperabilis.
In bello semper fœlix.

Inuisible, or that which is not, or cannot be seene.

Non aspectabilis
Inconspicuus.
Oculis non obiectus.
In aspectum non cadens.
Ab oculis remotus.

Inwardly.

Intimè.

Peni-

Penitiſſimè.
Intrinſecus.
Internè.

Inward, ſecret, or cloſe.

Intimus.
Inteſtinus.
Internus.
Intrinſecus.
Inhærens.
Incluſus intus.
Inſitus.

Inward with a man, or familiar with, &c.

Ab alicuius intimis conſilijs.
Arcanorum alicuius conſcius.
Intima familiaritate coniunctus.
Copulatiſſimus.
Omnes neceſsitudines habens.

Ioy or gladneſſe, &c.

Gaudium.
Lætitia.
Voluptas.
Delectatio.
Iucunditas.
Hilaritas.
Animi erectio.
Conſolatio.

To Ioy or glad a man.

Aliquem gaudio maximo cumulare.
Maximâ lætitiâ aliquem afficere.
Iucunditatem afferre.
Exhilarare.
Voluptate perfundere.
Omnem metum adimere alicui.

Ioyfull, merry, or glad.

Lętus.
Hilaris.
Gaudio cumulatus.
Plauſu triumphans.
Hilaritate perfuſus.
Gratulabundus.
Alacer.
Exhilaratus.
In magnam lætitiam coniectus

To be ioyfull or glad, &c.

Gaudere.
Gaudio exultare.
Lætitia { efferri. / geſtire.
Lætari.
Triumphare.
Ridere.
Frontem explicare.

To take Ioy or pleaſure in a matter.

Valde delectare in.
Magnam iucunditatem percipere ex.
Lætari re.
Voluptatem haurire ex re.

To Ioyne together, or vnite, &c.

Coniungere.
Copulare.
Conglutinare.
Conſociare.
Connectere.

Colli-

Colligare.
Coniugare.
Vnire.

A Iorney or voyage.

Iter.
Profectio.
Abitus.
Discessus.
Viæ susceptio.

To iorney or trauell.

Iter facere.
Expeditionem suscipere.
Proficisci aliquo.
Dare se in viam.
Viam capescere.
Contendere ad.

The Issue and point of the controuersie.

τὸ κριτόμενον.
Continens, Firmamentum } rei.
Caput, Gardo, Summa, Euentus rei. } causæ.

To Iudge or determine a matter, &c.

Iudicare, Definire, Secare, Componere, Finire, Dissoluere, Distrahere. } lites.
Decidere de.

Iudgement or discretion.

Iudicium.
Ratio.
Prudentia.
Intelligentia.
Delectus dijudicandi.

Iudicious or skilfull in discerning a thing, &c.

Summo iudicio præstans.
Iudicio excellens.
Iudicio eruditissimus.
Peracris iudicij.
Recte valens iudicare.
Criticus.
Magna in rebus omnibus intelligentia.
Homo inprimis acutus.

A Iudge.

Iudex.
Arbiter.
Decretor.
Qui vitæ & necis habet potestatem.
Iudicij pronunciator.

A Iustice of Peace.

Iustitiæ antistes.
Irenarcha.
Curator Pacis.
Tribunus plebis.
Iustitiæ administrator.
Æquitatis Minister.
Censor morum.
Qui exercet iudicium in causis minoribus.

To Iuſtifie, warrant or to make good.

Præſtare
Comprobare } quid.
Confirmare
Complere
Re exequi } promiſſum.

A Iuſt or vpright man.

Iuſtus.
Perhoneſtus.
Integer.
Æqvus.
Iuris æquabilitatem ſeruans.
Ab injuria remotiſſimus
Homo æquiſſimus.

To deale Iuſtly or purely.

Iuſtè & ſyncerè agere.

Suum cuique tribuere.
Iuſtitiam exercere.
Iuris æquabilitatem ſeruare.
Ad legum trutinam omnia examinare.
Ius & leges adminiſtrare.

To Iuſtifie a man, or to cleere or quit.

Purgare
Abſoluere } aliquem.
Defendere
Innocentem pronunciare.
Culpam dimouere.
Criminis ſuſpicionem ab aliquo amoliri.
A criminis accuſatione liberare.

K.

One Kept Priſonar or a Captiue.

Captivus.
Vinctus.
Servus.
Mancipium.
In vincula & tenebras coniectus.
Incarceratus.
In cuſtodia detentus.

To Keep, nouriſh, maintaine.

Alere
Suſtentare } quem.
Nutrire
Victum præbere quem.

To Keepe cloſe or conceale.

Celare.

Abſcondere.
Tegere.
Tacere.
Silere.
Silentio involuere.
Supprimere quid.

To Keepe the Houſe or to keep at home, &c.

Se domi continere.
Abdere.
Foris non diſcedere.
Lucem non aſpicere.
Publico carere.
Se domi includere.
Se domeſticis parietibus tegere.

To Keep companie with.

Conſuetudinem habere
Verſari
Multum eſſe
Conjunctiſſime viuere.
} cum aliquo.
Comitari aliquem.
Raro diſcedere ab.

To Keepe or hold backe a man from, &c.

Arcere
Prohibere
Excludere
} aliquem.
Detinere quid ab.

To Keep, ſaue, or to preſerue a man.

Seruare.
Conſeruare.
A malis vindicare.
E periculis eripere.
Tutari.
Protegere
} quem.

To Keep backe, keepe of awaid, preuent.

Prohibere
Arcere
Auertere
Repellere
Propulſare
Summouere
} quid ab.

A Keeper or preſeruer.

Cuſtos
Salvator.
Servator.
Vindex.
Salutis auctor.

To Kill or ſlay, &c.

Vitam alicui eripere.
Ad perniciem vocare.
Contrucidare.
Occidere.
Perimere.
Interficere.
Vita priuare.
Confodere.
Vita exuere.
E medio tollere.
Obtruncare.
Enecare.
Exinguere.
Communi luce priuare

Killed, or ſlaine.

Vitâ privatus.

Occiſus

Occisus
Contrucidatus.
Interfectus,
Extinctus.
Ex hominum numero electus.
Ex rerum naturâ sublatus.
Ex naturę finibus exterminatus.
Cæsus.
Peremptus.
E medio sublatus.
Jugulatus.
Confossus.

A Killing or slaying, a murthering or massacring.

Contrucidatio.
Occisio.
Mactatio.
Homicidium.
Clades.
Cædes.
Internecio.
Laniena.

Kinne to alied, or of affinitie with.

Maximis affinitatis & propinquitatis vinculis conjunctus cum.
Communione sanguinis conjunctus.
Propinquus } alicui
Cognatus }
Necessarius }
Affinis }
Sanguine coniunctissimus.
Arcta propinquitate attingens aliquem.
Eodem cognationis propinquitatis iure conjunctus.
Eiusdem stirpis.

Kind to, or bountifull and beneficiall vnto.

Benignus.
Humanus.
Beneficus.
Liberalis.
Optimè de omnibus merens.
Studens.
Indulgens.
Liberalissime complectens.
Omni humanitate comprehendens

To deale kindly with.

Magna humanitate complecti.
Beneficè gerere.
Omnia studia & officia in aliquem conferre.
Beneficijs & liberalitate prosequi.
Omnia signa beneuolentiæ impertire alicui.

Kindnesse or curtesie.

Humanitas.
Benignitas.
Charitas.
Beneficentia.
Amicitia.
Indulgentia

Kindred or affinity, &c.

Cognatio.

Affinitas.
Sanguinis propinquitas.
Coniunctio sanguinis & communio.
Necessitudo generis.
Ab eadem stirpe & familia origo.

To Kindle or stirre vp, &c.

Accendere.
Inflammare.
Excitare.
Concitare.
Cohortatione incitare.
Erigere
Animare } aliquem.
Acuere

A Kind, sort, suite, distinct substance.

Genus.
Species.
Distinctio.
Differentia.
Forma.
Discrimen.

Kindly, courteously.

Benignè.
Indulgenter.
Comiter.
Humanissimè.
Peramicè.
Liberaliter.
Blandè.

A King, Prince, or chiefe Ruler.

Rex.
Monarcha.
Summus dominus.
Regium dominatum habens.
Imperium in omnes habens.
Summus imperij moderator.
Imperator.

A Kingdome or Empire.

Regnum.
Monarchia.
Imperium.
Ditio.
Principatus.
Dominatus.

Kingly, or beseeming the Maiestie of a King, &c.

Regius.
E dignitate regis
Magnificus.
Regificus.
Imperatorius.
Augustus.
Splendidus.

To Kisse, busse.

Exosculari.
Suaviari.
Labia labijs premere.

A Knaue.

Nebulo.
Homo { nequam, praavus, improbus.
Subdolus impostor.
Insignitè improbus.
Insigni scelere & audacia.

To

To Kneele to.

Genu flectere.
Genu flexo venerari.

To Know or vnderſtand.

Vſu doctrinaque percipere.
Intelligere
Tenere
Callere
Probè noſſe. } quid.
Perſcire
Cognoſcere
Scientia comprehendere.
Pernoſcere.
Comprehenſum
Cognitum } habere.
Ingenio conſequi.
Scientia & cognitione comprehendere.

Knowne well &c.

Cognitus
Notus.
Illuſtris.
Pervulgatus.
Perſpectus.
Decantatus.
In omnium ore celebris.
Non obſcurus.

To make Knowne, to notifie &c.

Illuſtrare.
In lucem proferre.
Divulgare.
Notum facere.
In medium producere.
Prędicare quid.
In vulgus diſſipare.
Patefacere
Diſſeminare } quid.

Knowledge or vnderſtanding.

Intelligentia.
Notitia.
Scientia.
Iudicium.
Peritia.
Doctrina.
Cognitio.
Ars.

To giue a man Knowledge, &c.

Significare
Nuntiare
Declarare } alicui.
Indicare
Facere vt quis ſciat.
Certiorem aliquem facere.
Renuntiare.

To be Knowne bruted, or publiſhed abroad.

Divulgari.
Innoteſcere.
Percrebeſcere.
Non latere.
Ad ſcientiam pervenire.

To Knocke, ſtrike, beate.

Ferire.
Contundere.
Pulſare.
Percutere.
Fuſtigare.

L.

To Labour or trauell in his vocation or calling &c.

IN ſuo munere omnem diligentiam adhibere.
Res ſuas non indiligenter tractare.
In ſuis rebus & negotijs gnauiter ac ſtrenue operam nauare.
Res ſuas agere.
Spartam quam nactus eſt exornare.

Labour, trauell or induſtrie.

Opera.
Labor.
Diligentia.
Induſtria.
Conatus.
Sedulitas.
Molitio.
Sudor.
Contentio.

A Laboured, exquiſite or ſtudious ſpeech, &c.

Elaboratum induſtriâ.
Res multum diuque cogitata.
Elucubrata oratio.
Exquiſita dictio.
Multis vigilijs & laboribus confecta res.
Perfectum ingenio.

To Labour in vaine or to no purpoſe.

Fruſtra elaborare,
Operam male collocare.
Studium inutiliter conſumere.
Inanem laborem ſuſcipere.
Operam & oleum perdere.
Omnes induſtriæ fructus perdere.

To Labour or doe his endeuour, or to labour vehementlie.

Elaborare
Eniti ſedulo.
Omnem laborem adhibere.
Omnem diligentiam præſtare.
Omnem operam nauare.
In opere non cellare.
Nullum punctum temporis negotijs vacuum relinquere.
Omnes neruos & induſtriam adhibere.
Sudare
Vigilare } in re aliqua.
Excubare

Negli-

Negligentiæ offensionem vitare.

A Laborious or painefull man, &c.

Industrius.
Diligens.
Laboriosus.
Gnauus.
Sedulus.
Assiduus.
Operi suo intentus.
Semper aliquid agens.

To Labour, toile or to take paines.

Labores { suscipere, exantlare, excipere, adhibere.

Omnes labores leues existimat.
Omnem vitæ cursum in labore corporis & animi contentione consumere.
Strenuè operi incumbere.
Omnem nauare operam.
Magnis vitam traducere laboribus.

A Labourer.

Laborator.
Operator.
Artifex.
Mechanicus.

Laboriously or painfully.

Laboriosè.
Industriè.
Operosè.
Perdiligenter.

To Lacke, want or misse, &c.

Carere.
Destitui.
Priuari.
Egere.
Desiderare, Requirere } quid.
Penuria, Inopia } rei premi.

Lacke of thinges necessarie.

Egestas.
Indigentia.
Penuria.
Inopia.
Paupertas.

To Lament or bewaile a thing, to mourne, &c.

Deplorare.
Deflere.
Plangere
Lugere.
Lamentari
Dolere
Gemere
Plorare
Contristari
Ejulare
} in quid.

Ægre Dolenter } ferre quid.

Lamentation or sorrow.

Lamentatio.
Luctus.
Lachrymæ.

Ploratus.
Planctus.
Querela.
Gemitus.

Lamentable or wofull.

Luctuosus.
Lamentabilis.
Flebilis.
Lugubris.
Lachrymabilis.
Miserabilis.
Miserrimus.
Tristis.
Ad cogitationem sensumque lugubrè.

Lame.

Mutilus.
Mancus.
Claudus.
Impotens ad cursum.
Minimè integer membris.

Lameneſſe.

Claudicatio.
Membrorum impotentia.
Defectus } partium.
Debilitas } corporearum.

A Land or Region.

Terra.
Gens.
Regio.
Prouincia.
Natio.

To Land in a place.

Attingere.
Appellere } ad locum.
Pervenire }
Portum ingredi.
Portum tenere.

Lands, reuenewes or liuing, poſſeſſion or patrimonie, &c.

Reditus.
Prædium.
Patrimonium.
Agri.
Latifundium.
Terra.
Hæreditas.
Aruum.
Poſſeſſio locorum.

Large, ample or plentifull, &c.

Amplus.
Multiplex.
Copioſus.
Vberrimus.
Fuſus.
Prolixus.
Magnus.
Multus.

Larges or bountie, &c.

Largitio.
Nimia liberalitas.
Magnificentia.
Profuſa benignitas.
Beneficentia.
Sumptuum magnitudo.

Largely or in manie wordes.

Paulò fuſiùs.

Pluri-

Plurimis verbis.
Fusè.
Copiosè.
Rhetoricè.
Amplè.
Fusissimè.
Longo sermone.
Incredibili rerum varietate & copiâ.

Large, vide *spatious*.

Amplus.
Laxus.
Spatiosus.
Capacissimus.
Patientissimus.
Longè lateque diffusus.
Miræ amplitudinis.

To speake Latine verie exactly.

Latinissime loqui.
Latinæ linguæ elegantiam nulli concedit.
Perbenè Latinò loquitur.
Verbis valdè Latinis.
Animi sententiam exprimit.

To Lauish or to waste.

Profundere.
Patrimonium dissipare.
Largitiones maximas facere.
Malè perdere.
In res leues & invtiles erogare.
Decoquere.
Dispergere.

Lauishment, waste, or prodigalitie.

Profusio.
Prodigalitas.
Rei familiaris dissipatio.
Luxuria.
Suæ pecuniæ in res inanes erogatio.
Invtiles & insani sumptus.

Lauishof, or wastfull.

Profusus.
Prodigus.
Nepos.
Nihil sibi suisque reseruans.
Fundum non habens.
Immodicus dissipator.

To laugh at, to scoffe at.

Pro delectamento habere.
Deridere.
Illudere.
Risu prosequi.
Subsannare.

To last, continue, endure.

Durare.
Permanere.
Diuturnitatem induere.
Firmitatem } habere.
Constantiam }
Perstare.

Lastly or to conclude.

Postremò.
Vltimò.
Denique.
In summa.
Ne longius progrediar.
Extremò.

Late-

Lately, or not long sithence.

Nuper.
Recens.
Modo.
Non ita pridem.
Recenti memoria.
Paucis abhinc diebus.

A breaker or transgresser of Lawes, &c.

A legibus recedens.
Iuris hostis.
Omnis ordinis & institutorum contemptor.
Legum violator & perruptor.
Legis transgressor.
Ordinis transgressor.
In leges sceleratus.

A Law, Statute or Ordinance.

Lex.
Decretum.
Edictum.
Institutum.
Scitum.
Præscriptum.
Placitum.
Sanctio.
Constitutio.
Senatus consultum.

To sue a man at the Law, or goe to Law with &c.

Iure / Iudicio { postulare / contendere } cum.
Lege experiri cum aliquo.
Lite iudicio persequi.
Litem intendere alicui.
Diem dicere alicui.
Litibus agere.
Iudicio certare.

To make lawes &c.

Leges { ferre. / ponere. / sancire. / conscribere. }
Iura constituere.
Instituta condere.

Against Law or right.

Contra omnium iura & consuetudines.
Contra omne fas.
Iuri { infestus. / inimicus. }
Iniquum.
Injustum.
Legibus prohibitum.
Inconcessum.

Lawfull or rightfull, &c.

Iustus.
Concessus.
Licitus.
Legitimus.
Æquus.
Legibus receptus..
Lege sancitus.

Lawlesse, or a contemner of all lawes.

A legibus recedens.
Legum omnium contemptor.
Ius & fas omne negligens.
Legum reiector.

Le-

Legum repagula perfringens.

A Lawyer or Counſeller.

Cauſarum patronus.
Legis peritus.
Cognitor cauſæ.
Iuris profeſſor.
Cauſidicus.
Leguleius.
Iuris conſultus.
Actor cauſarum.

Laudable, praiſe-worthie.

Laudabile.
Laudem habens.
Cum laude coniunctum.
Prædicabile.
Gloriоſum.

To Lay vp ſafely or ſurely, &c.

Reponere.
Aſſeruare.
Repoſitum habere.
Sanctiſſimè conſeruare.
Reſeruare.
Inſcrinijs includere.
Recondere.
Coaceruare.

Lazie, lither, idle.

Otio } torpens.
Deſidia }
Inertiâ langueſcens.
Oſcitans.
Deſidio deditus.
Lentus.
Ignavus.
Piger.
A labore abhorrens.

Lazineſſe, ſlothfulneſſe.

Languor.
Deſidia.
Oſcitantia.
Pigrities.
Socordia.
Segnitius.
Ignauia.
Indiligentia.

Lazily, loyteringly.

Languidè.
Oſcitanter.
Ignauè.
Deſidioſè.
Torpidè.
Segniter.

To Lead or guide, a man to

Dirigere } aliquem ad.
Ducere }
Præire alicui } ad rem.
Prælucere }
Viam demonſtrare.
Præcurſor eſſe alicuius ad.

A Leader or guide, a Captaine.

Dux.
Imperator.
Ductor.
Præcurſor.
Preuius.
Lucem facemque alicui præferens.

A Leaguer or Confederate.

Fœderatus.
Socius.
Eiuſdem pactionis particeps.

In

In ſocietatem aſcitus.
Coniuratus.
Mutuo conſenſu & ſacramento deuinctus.

A League or confederacie.

Fœdus.
Confœderatio.
Pactio.
Conſociatio.
Concordiæ ſtipulatio.
Conuentio pacis.

To make a League or truce.

Pactionem conficere.
Fœdus { pangere / Inire. / Inſtituere } cum.
Societatem contrahere cum quo

To Leane or depend vpon.

Niti.
Inniti.
Inhærere.
Pendere.
Confugere } ad alicuius
Seſe conferre } præſidia.
Fundari } re aliqua.
Fulciri }

Very learned, or a great Clearke or Schollar, &c.

Eruditus
Literatus.
Scientiâ florens.
Preclarè doctus.
Præſtantiſſimus artifex.
Homo politus de ſchola.
Doctrinâ ornatiſsimus.
Artium & linguarum præſidijs inſtructiſsimus.
Omni liberali eruditione ornatiſsimus.
Omnibus diſciplinis excultus.
Preclarè, eximie literis perpolitus, & magnopere eruditus.
Præclara eruditione & doctrina ornatus.

Learnedly or exquiſitely.

Eruditè.
Exquiſitè.
Perdoctè.
Artificioſè.
Politè.
Subtiliter.
Perſcienter.
Peregregiè.
Perliteratè.
Limatè.
Artificioſè.

Learning, or good literature, skill, knowledge or ſcience.

Doctrina.
Eruditio.
Ars.
Scientia.
Politior humanitas.
Literæ
Intelligentia.
Rerum humanarum diuinarũque cognitio.
Diſciplina.

To

To Learne or conceiue a thing, or the knowledge of, &c.

Addiſcere.
Imbibere.
Exugere.
Comprehendere.
Diſcere.
Haurire.
Percipere.
Prouehi in cognitionem rei.

A Learner or prety Schollar.

Neophytus.
Literarum alumnus.
Diſcens.
Tyro.
Scholaſter.

At Leaſure.

Vacuus negotijs.
Otio affluens.
Summam facultatem vacui & liberi temporis habens.
Liber & ſolutus opere.

Leaſure, idle, or ſpare time.

Otium.
Vacui & liberi temporis facultas.
Vacatio à ſerijs negotijs.
Succiſiuæ } horæ.
Subceciuæ }
Sepoſitum tempus
Quies à negotijs.

Leaſurely or when a man conueniently may.

Otioſè.
Cum fructus otij datur.
Ex interuallo.
Cum vacat quis.
Horis ſurreptitijs.
Peropportunè.

To Leaue, faile or forſake.

Deſtituere.
Derelinqnere.
Deficere.
Orbum nudumque eſſe pati.
Diſcedere ab.

To Leaue off, or to end.

Intermittere.
Deſiſtere.
Ceſſare.
Finem facere.
Superſedere.
Omittere quid.
Ad exitum rei peruenire.

Leaue, a grant, or licence.

Copia.
Venia.
Licentia.
poteſtas.
Facultas.
Conceſsio.
Permiſsio.

To giue one leaue, or licence to doe.

Permittere alicui vt.
Facile pati vt.
Veniam largiri.
Poteſtatem facere.
Facultatem concedere.
Licentiam dare.

To Let or hinder, &c.

Viam alicui obstruere.
Obstare
Aduersari } alicui.
Resistere
Detinere
Impedire
Intercipere } aliquem.
Remorari
Retardare
Destinere
Magna impedimenta obijcere.
Magnas difficultates opponere.
Deterrere ab.
Reprimere.

A Let or hinderance.

Impedimentum.
Obstaculum.
Remora.
Auocamentum.
Interpellatio.
Disturbatio.

To write Letters.

Tabulas conficere.
Epistolam componere.
Literas } exarare. scribere. Contexere.

To lend to a man.

Mutuo dare } alicui.
Commodare
Pecuniam alicui credere.
Ad tempus tradere.
Accommodare.
Vsum reipermittere.
Vtendum concedere.
Dare in vsum.

To Lend vnto a man, To permit him the vse of a thing for a time.

Mutuare.
Mutuo dare.
Commodare.
Vtendum dare.
Fœnori exponere.

Length or continuance of time.

Longinquitas temporis.
Cursus, spacium.
Diuturnitas.
Progressus ætatis.

To lengthen, or to draw out, or make long.

Extendere
Producere
Propagare } quid.
Con inere
Perpetuare
Protendere

To lessen or extenuate.

Minuere.
Extenuare.
Aliquid dirimere de
Eleuare.
Mitigare.
Aliquid } detrahere decerpere } de re.
Abijcere
Prosternere } quid.

A

A Leſſon or Inſtruction, a document or precept.

Documentum.
Doctrina.
Præceptio.
Præceptum.
Obſeruatio.
Collectio.
Theſis.

Lewde, naughty, or wicked.

Nefarius.
Nequiſsimus.
Sceleſtus.
Vile turpitudinis mancipium.
Contaminatus.
Omni flagitiorum genere inquinatus.
Flagitioſus.
Homo deterrimus.
Nequam.
Perditus.
Impudicus.
Improbus.
Homo plenus flagigij & ſceleris.
Flagitijs coopertus & contaminatus.
Ad omne facinus mancipatus.
Cupiditatibus ſuis ſeruiens.
Fœdiſsimam vitam agens.
Intemperans.

Lewdneſſe or naughtineſſe,

Improbitas.
Prauitas.
Impietas.
Nequitia.
Impuritas.
Vitioſitas.
Turpitudo.

Lewd'y, or wickedly, &c.

Prauè.
Sceleratè.
Impiè.
Flagitioſè.
Tetre.
Nefariè.
Impudicè.
Intemperanter.
Libidinoſè.
Impurè.

Liable or ſubiect vnto.

Propoſitus.
Expoſitus.
Subiacens.
Obnoxius.
Obiacens.
Subiectus.
Minimè { tutus. / ſecurus.
Obiacens.

A Lyar, or an vntrue Speaker.

Mendax.
Homo vanus.
Falſiloquus.
Fabulator.
Mendacijs aſſuetus.
Homo inſigni vanitate.
Confictor } mendaciorum
Conflator }
Ex mendacijs conflatus.

Splen-

Splendidè } mentiens.
Prodigiosè }

A Libell or inuective.

Inuectiua.
Famosus libellus.
Contumeliosus Rhysmus.
Charta dentata.

Liberall or franke hearted.

Liberalis.
Largus.
Beneficus.
Benignus.
Hospitalis.
Beneficijs omnes obligans.
Liberalitatis thesauros aperiens.
Muneribus ornans.
Beneficijs homines sibi adiungens.
Prolixâ & beneficâ naturâ.
Quamplurimum studij, officij, & liberalitatis conferre.
Instrumentum bonitatis in diuitijs quærens.
Plurimum benignitatis conferens.

Liberalitie or bountifulnesse.

Liberalitas.
Beneficentia.
Munificentia.
Largitio.
Benignitas.
Hospitalitas.

Liberally. Frankly.

Liberaliter.
Beneficè.
Prolixè.
Munificè.
Opulentè.

Libertie, freedome, enlargement.

Libertas.
Laxatio.
Laxitas.
Licentia.
Manumissio.
Sursum atollere.
In sublime tollere.
Erigere.
Subleuare.

A licence or dispensation.

Dimissio.
Concessio.
Facultas.
Licentia.
Libertas.
Priuilegium.
Copia.
Potestas.

Licentiously, loosely.

Licentiosè.
Dissolutè.
Intemperanter.
Luxuriosè.
Prodigè.

Licentiousnesse, or ouer much libertie.

Nimia licentia.
Immoderata libertas.
Luxus.

Per

Permiſſio quid vis faciendi.
Prodigalitas.
Intemperantia.

To Licence a man, or authorize, or ſuffer to haue licence.

Licentiam dare.
Permittere.
Authoritate ſua incitare.
Imperio armare.
Poteſtatem alicui facere vt.
Priuilegio munire.
Facultatem rei alicuius dare.

Licentious or diſſolute, &c.

Voluptate omnia metiens.
Diſſolutus.
Licentioſus.
Luxurioſus.
Perditus.
Flagitioſus.
Mollis & voluptuarius.
Vitijs cumulatiſſimus.
Suo viuens [illegible].
Animum ioſum gerens.
Voluptatibus totus deditus.

To Lighten or mitigate, &c.

Alleuare.
Mitigare.
Lenire.
Mulcere.
Conſopire.
Minuere.
Mollire.
Conſolari.
Temperare.

To Lighten or make bright.

Illuſtrare.
Illuminare.
Sua claritate tenebras expellere.
Explanare.
Lucem dare rebus.
Interpretatione ſuâ rem perſpicuam reddere.

Light or ſhining, &c.

Lux.
Splendor.
Lumen.
Fulgor.
Claritas.
Coruſcatio.

Light-headed or vaine.

Leuiculus.
Vagus.
Inconſtans.
Mutabilis.
Nihil habens grauitatis.
Nimium credulus.
Vſura falſi gaudij fruens.
Leuem auditionem pro re comperta habens.
Varius.

Lightſome or bright, &c.

Illuſtris.
Splendidus.
Clarus.
Illuminatus.
Minimè obſcurus.

Light or eaſie to be borne.

Leuis.

Portatu non onerosus.

To bring to Light, to discouer, or to make manifest.

Indicare
Illustrare } quid.
Patefacere
Oculis exponere.
Prodere.

To giue Light or shine to.

Illucere.
Illuminare.
Luce collustrare.
Splendorem afferre.
Irradiare.

To come to Light, to be knowne, or discouered.

In lucem prodire.
Innotescere.
Elucescere.
Foris exire.

Lightsomely, brightly.

Lucidè.
Splendidè.
Illuminatè.
Perspicuè.
Minimè obscurè.
Clarè.

A Lie or vntruth, &c.

Mendacium.
Falsum.
Commentum.
Figmentum.
Vanitas.
Fabula.
Inventum fictum.

Lying or that which is vntrue.

Mendacijs inquinatus.
Mendax.
Falsus.
Ementitus.
Fallax.
Falsiloqvus.
Vanus.
Decipiens.
A veritate alienissimus.

To Lie or faine, to cogge or fable, &c.

Mentiri.
Falsum dicere.
Mendacia { excogitare. / comminisci.
Ex se fingere.
Vanitatem orationis adhibere.
Palam falsa asseuerare.
Rem commentitiam afferre.
Fabulari.

To Like or affect, to accept of.

Illustri gratia accipere.
Approbare.
Animum adijcere.
Amplecti.
Animi inclinatione in aliquem propendere.

By a generall Liking or consent.

Plausu & approbatione omnium.

Mag-

Magno omnium assensu.
Magna hominum acclamatione & approbatione.
Omnium testimonio & iudicio.
Omnium ordinum assensionibus.

To bee Like vnto, or resemble.

Quàm maximè accedere ad.
Similitudinem alicuius referre vel gerere.
Referre aliquem.
Proximam cognationem habere cum aliquo.

Likenesse or similitude.

Similitudo.
Cognatio.
Imitatio.
Repræsentatio.
Proportio.
Congruentia.
Paritas, Æqualitas } nonnulla.

Likely, or probable.

Verisimilis.
Vero proximus.
Probabilis.
Credibilis.

Likewise or in like manner.

Pariter.
Consimiliter.
Eodem planè modo.
Ad eundem modum.
Ad eandem rationem.

Liking or good acceptance.

Approbatio
Comprobatio.
Candida interpretatio.
Benevola acceptio.

A Limit, or meere, a bound.

Limes.
Terminus.
Finis.
Modus.
Meta.
Pomerium.

Limited or determinate.

Terminis septus.
Certis regionibus definitus
Finibus quibusdam contentus.
Terminatus.
Regionibus quibusdam circumscriptus.
Modificatus.

To Limit, restraine, or bound.

Conditiones præscribere.
Definire, Moderari, Frænare } aliquem.
Modum imponere.
Intra cancellos coercere.
In gyrum ducere.
Præstituere limites alicui.
Determinare.
Spatijs includere.
Terminum præscribere.

Like vnto or resembling.

Similis.
Cognationem habens cum.
Accedens proximè ad.
Similitudinem habens cum.
Referens
Repræsentans } quem.
Præ se ferens.

To Linger or differre.

Procrastinare.
Rem differre.
Producere.
In aliud tempus reijcere.
Lentè rem agere.

A Lingering or delaying.

Mora.
Procrastinatio.
Cunctatio.
Protractio temporis.
Lenta progressio.

Lingering or delaying.

Mora.
Procrastinatio.
Cunctatio.
Prorogatio
Protractio } temporis.
Dilatio
Lenta progressio.

To Listen or hearken vnto.

Attendere & auscultare quem.
Aures præbere } rei.
Aures arrigere
Attente bonaque cum venia audire.
Auidissimis auribus animaduertere.
Cum magna audiendi expectatione considere.
Animis adesse.
Mentem adhibere.

Listlesse, vnwilling, backward vnto.

Lentus
Piger } ad rem.
Tardus
Auersus ad.

Little, small, slender.

Parvus.
Paruolus.
Exiguus.
Minutus.
Modicus.

Ittle or small &c.

Exiguus.
Tantulus.
Parvus.
Minutus.
Exilis.
Modicus.
Pertenuis.

Litigious or in controuersie &c.

In controuersia posita res.
Lis } dubia.
Res } ambigua.
suspensa.
obscura.
In iure vario.
Controuersijs implicata res.

In

In cauſis & diſceptationibus verſata.

By Little and little.

Paulatim.
Senſim.
Pedetentim.
Gradatim.
Minutatim.
Lentè.
Fruſtulatim.
Tardè.
Modicis progreſſionibus.

To Liue exiſtent or to be, &c.

Spiritum è loco ducere.
Viuere.
In viuis eſſe.
Vſura lucis frui.
Spirare.
Vitam agere.
In terris morari.
Exiſtere.

Aliue or in life, &c.

Viuens & valens.
In rerum natura.
In vita manens.
Salvus.
Incolumis.
Spirans.
Exiſtens.
Viuidus.
Spirabilis.

Liuelihood, inheritance, patrimonie or liuelood, &c.

Patrimonium,
Hæreditas
Poſſeſſio.
Præſidium.
A parentibus relicti agri.
Latifundium.

Liuely, luſtie, frolicke.

Viuax.
Vegetus.
Alacris
Ferox.
Iocundus.

Loftie or ſtately, &c.

Excelſus.
Altus.
Sublimis.
Tumidus.
Superbus.
Elato animo.
Faſtidioſus.
Exaggerato animo.
Omnes alios præ ſe contemnens.

Loftineſſe or hautineſſe.

Sublimitas.
Altitudo animi.
Exaggeratus animus.
Elatio.
Immoderati ſpiritus.
Tumidus ſpiritus.
Superbia.

Looke or countenance.

Vultus.
Facies.
Frons.
Aſpectus.

Perſona.
Oculorum obtuſus.

To Looke vpon, &c.

Aſpicere.
Intueri.
Spectare.
Oculis contemplari.
Omni mente intueri.
Oculos defigere.
Oculis obſeruare quid.
Suſpicere in aliquem.

To Loath, diſtaſt, diſallow.

Faſtidire.
Abijcere rei cupiditatem.
Reijcere.
Abhorrere à re.
Auerſari.
Alieniſſimum animum a re habere.

Loathſome or diſtaſtfull to.

Odioſus.
Moleſtus.
Ingratus.
Inſuauis.
Faſtidium pariens alicui.
Faſtidioſus.

To Lodge a man.

Hoſpitio excipere.
Tecto / Lecto } recipere.
Diuerſorium ſuppeditare alicui.

A good Logitian.

Optimus logicus.
Præſtantiſſimus Dialecticus.
Diſſerendi acumine excellens.
Diſputandi ſcientiſſimus.

Long agoe, &c.

Iampridem.
Olim apud ſeculum prius.
Antiquitùs.
Multis { diebus / annis / menſibus } abhinc elapſis.
Iamdudum.
Præteritis temporibus.

Loſtie or hautie.

Elatus.
Tumidus.
Faſtuoſus.
Superbus.
Turgidus.
Elatos / Exaggeratos { ſpiritus habens.
Inſolens in pecunia.

Loſtily, hautily, proudly.

Elatè.
Ambitioſè.
Superbè.
Inſolenter.
Alto / Excelſo } animo.
Faſtuoſè.

To Long for, or to deſire.

Deſiderare.
Expetere.
Exoptare.
Anhelare.
Concupiſcere.

Sum-

Summè cupere.
Ex desiderio rei laborare.
Incredibili studio rei flagrare.

Lordly, vide stately, or lostie.

Imperiosus.
Dominandi cupidus.
Exaggerato animo.
Erecto, Alto, Excelso } animo.

To Lose or forgoe, &c.

Amittere.
Perdere.
Iacturam facere.
Naufragium rei facere.
Dispendium subire.
Privari, Nudari, Spoliari } rebus.

Loosely or licentiously.

Perditè.
Dissolutè.
Luxuriosè.
Paulò liberiùs
Negligenter.
Incompositè.
Indecore.
Effræna tè.
Molliter.
Effœminatè.

Losse or hinderance.

Damnum.
Iactura.
Detrimentum.
Læsio.
Naufragium.
Acerbitas.
Calamitas.
Incommod u m.
Malum.
Dispendium.

To sustaine, or suffer detriment and losse.

Damna pati.
Calamitates { subire. sustinere.
Incommodis affici.
Naufragium facere.

Lordship, power, Dominion.

Dominatus.
Principatus.
Ditio.
Authoritas.
Potestas.
Imperium.

Leyall, trustie.

Fidelis.
Singulari fide in quem officiosus.
Obsequium præstans.
Cum eo in tenebris micare digitis licet.

Loue or good will, &c.

Amor.
Beneuolentia.
Charitas.
Animi propensio.
Approbatio.
Studium.
Affectus animi singularis.

To Loue or fauour.

Vehementissimè amare.
Summa pietate & fide diligere.
Vnicè diligere.
In delicijs habere.
Adamare.
Ex omnibus plurima diligere.
Omni studio complecti.
Omni charitate comprehendedere.
Charum habere.
Fide & animo singulari esse in quem.
Benevolentia prosequi.

Louing or kind, &c.

Amans.
Blandus.
Humanus.
Benignus.
Indulgens.
Dulcis.
Suauis.
Officiosus.
Beneficijs affabilis.

Louely or amiable, worthie of loue.

Amabilis.
Amore dignissimus.
Vultu gratioso.
Vultu gratiam iniens.
Facie & moribus benevolentiam concilians.
Ad aspectum venustus.
Incredibiles amores excitans sui.
Blandus.
Suavis.
Gratus aspici.

To Loiter or to bee idle.

Cessare.
Langueſcere.
Nihil agere.
Desidiæ se dare.
Otiari.
Tempus inaniter consumere.

Loitering or idleneſſe.

Pigritia.
Segnities.
Inertia.
Otium.
Desidia.
Languor.
Cessatio.

Luckily happily.

Faustè.
Fæliciter.
Ex animi sententia.
Auspicatè.

Luſt, or wanton deſire.

Libido.
Turpis cupiditas.
Fædę voluptatis appetitio.
Concupiscentia } æstus libi-
Venerius ardor } dinis.
Appetitio inhonestior.

To luſt after, or vnhoneſtly deſire.

Concupiscere.
Ardere rei libidine.
Anhelare ad

Suspirare

Suſpirare ad.
Inflammato animo perſequi.

To Lurke or hide, &c.

Se occultare.
Latitare.
Conſpectum hominum fugere.
Abdere ſe.
Lucem { fugere. / Vitare.
Se parietum præſidio tueri.
Deliteſcere.

M.

Made of or compounded, &c.

FActus.
Compoſitus
Coagmentatus.
Conflatus.
Fictus.
Conflatus.
Mixtus.
Confectus.
Effectus.

Madde or franticke.

Ratione priuatus.
Inſanus.
Furioſus.
Rabioſus.
Non mentis compos.
Mente captus.
Efferatus immanitate.
Vecors.
Furijs agitatus ardentibus.
Impetu furens.
In furorem impulſus.
In apertum erumpens furorem.
Atrabile exagitatus.
Manifeſta agitatus phreneſi.

Madneſſe or furiouſneſſe.

Amentia.
Furor.
Dementia.
Mentis alienatio.
Rabies.
Inſania.
Vecordia.
Extaſis mentis.
Delirium.

To bee madde, enraged, to bee beſides himſelfe.

Furoris tædis exagitari.
Furere.
Inſanire.
Maniâ laborare,
Mente carere.
A recta ratione deficere.

To

To make a man madde.

De ſtatu mentis dimouere.
De mentis ſtatu deturbare.
Ad inſaniam redigere.
Amentia afficere.
In furorem vertere.

To bee a Magiſtrate, or beare rule,

Magiſtratum gerere.
Præeſſe } populo.
Præfici }
Habere imperium in populum

A Magiſtrate or officer, &c,

Rector }
Adminiſtrator }
Gubernator } Reip.
Præſes }
Magiſtratus }

Magiſtracie, rule, or authoritie.

Præfectura.
Authoritas.
Magiſtratus.
Imperium.
Dignitas.
Populi regimen.
Eminentia.

To magnifie, extoll, praiſe.

Extollere.
Beatum prædicare.
Altius tollere dicendo.
Laudibus in Cœlum efferre.
Decorare } laudibus.
Exornare }

Mirabilius ornare.
In laudes alicuius ſpatiari, & excurrere.

Maieſtie, royaltie, magnificence.

Maieſtas.
Dignitatis ſplendor.
Magnificentiæ præcellentiſſima amplitudo.

To Maime, hurt, or mangle

Mutilare }
Delumbare }
Truncare }
Curtare }
Comminuere } quem.
Vulnerare }
Sauciare }
Violare }
Debilitare }

Maimed, or defective, mangled.

Mutilus.
Curtus.
Claudicans.
Delumbatus.
Imperfectus.
Partibus non expletus.

To Make much of, or eſteeme.

Plurimi exiſtimare.
In delitijs habere.
Amplecti maximo amore.
Fouere.
Plurimum indulgere alicui.

To Maintaine, or defend a man.

Tutari
Sustentare
Fulcire } quem.
Defendere.
Patrocinare alicui
Vindicare,

To Make, or endite a matter.

Instituere
Facere
Contexere } orationem.
Componere
Formare
Inuenire } epistolam.
Fingere
Excogitare

Maintenance or allowance.

Præsidium.
Stipendium.
Certa pecunia.
Redditus.
Prouentus.
Victus pretium.
Omnia ad tuendam vitam necessaria.
Victus quotidianus.

To maintaine, nourish, or to giue one meat, drinke, apparell.

Alere.
Nutrire.
Sumptus necessarios suppeditare.
Victum { sufficere. præbere. }
Subministrare res naturæ necessarias.
Sustentare.
Suppeditare quæ ad victum satis sunt.

Maintenance or defence, vpholding.

Defensio.
Tuitio.
Patrocinium.
Propugnatio.
Assertio.

Malepert, saucie, impudent.

Impudens.
Petulans.
Procax.
Contumeliosus.
Paulò audacior.

A Malefactor, &c.

Maleficus.
Reus.
Noxius.
Facinorosus.
Legum violator.
Nocens.
Sceleratus.
Malorum artifex.
Scelerum author.

To Malice, to owe ill will. &c.

Malè cogitare alicui.
Simultates gerere aduersus aliquem.

Male-

Maleuolo animo esse in aliquem.
Virulentus
Acerbus } in aliquem.
Teterrimus
Acerbè penitusque odisse.
Scelus alicui cogitare.

Malitious or spitefull.

Inuidus.
Liuidus.
Maleuolus.
Malè cogitans.
Ad nocendum promptus.
Odio imbutus acerbo.
Summam nocendi voluntatem habens.
Acerbissimo (in aliquem) percitus odio.
Implacabili odio.
Malo animo in salutem alicuius.
Iracundiâ obstinatus.
Sempiternas inimicitias habens.
Suas iniurias vehementer persequens.

Malice, grudge, ill-will.

Malitia.
Maleuolentia.
Simultas.
Latens } odium.
Iucusum }
Improbitas.
Nocendi cupiditas.
Inimicitia.
Eructatio Cœdis

Malitiously, spitefully.

Malitiosè.
Virulentè.
Odiosè.
Inimicè.
Infœstè.

A Manner, forme, fashion.

Modus.
Forma.
Ratio.
Mos.
Ordo.
Consuetudo.

To Mangle or deforme.

Mancare.
Mutilare.
Delumbare.
Deformare.
Dissecare.
Detruncare.

To play the Man, or be courageous, &c.

Fortiter rem gerere.
Se fortem declarare.
Fortitudinem præstare.
Metum deponere.
Viriliter agere.
Strenuè pugnare.
Se virum præbere.

Manfull or stout, &c.

Virilis.
Strenuus.
Fortis.
Magnanimus.

Maximi

Maximi animi.
Nullo metu perterritus.
Imperterritus.
Inuictus.
Virtute & fortitudine præstans.
Animosus.

Manfully or valiantly.

Viriliter.
Animosè.
Gnauiter.
Fortiter.
Strenuè.
Vt virum fortem decet.
Generosè.
Præsenti animo.

Manhood or prowesse.

Fortitudo.
Animi magnitudo.
Virilitas.
Generositas.
Virtus.
Animus inuictus.

In, or after an excellent manner,

Excellenter.
Egregiè.
Singulari ratione.
Non vulgariter.
Præclarè.

Manifestly, euidently, notoriously.

Manifestè.
Aperte.
Euidenter.
Liquidè.
Expressè.
Notabiliter.
Non obscurè.

Manifest or plaine, &c.

Sole clarior.
Res pro se loquitur.
Clarus.
Manifestus.
Inter omnes constat.
Omnibus perspicuus.
Euidens.
Luculentus.
Omnibus notus.
Compertus.
Testatissimus.
Liquidus.
Cognitus.
Apertus.
Assensu omnium concessum.
Ante oculos positus.
Expressus.
Illustris.

To make Manifest, or explaine.

Explanare.
Expedire.
Illustrare.
Dilucidiorem rem facere.
Tenebras discutere.
Lucem afferre rei.
Illuminare rem.

Manifold or plenteous.

Multiplex.
Varius.
Infinitam habens varietatem.
Copiosus.
Multifarius.

Abun-

Abundans.
Immensa } res.
Infinita }
Copiosa res.

After the old manner.

More apud veteres recepto.
Ad priscorum consuetudinem.
Antiquo ritu.

Manners or behauiour.

Mores.
Vitæ ratio.
Viuendi { consuetudo. / disciplina.
Vitæ modus.
Vitæ habitus.

A Manner or fashion.

Modus.
Ratio.
Mos.
Consuetudo.
Disciplina.
Ritus.

To Marke out, or appoint vnto.

Designare
Destinare } ad.
Describere
Constituere }

To Marke or obserue, &c.

Notare.
Obseruare.
Animaduertere.
Perpendere.
Reputare secum,
Acie mentis dispicere.
Quàm maxima diligentia animaduertere.

To Marre or corrupt.

Corrumpere
Deprauare
Inficere
Peruertere } mores.
Inquinare
Deformare
Decolorare
Deteriorem facere.
Perdere.

A Marke or note, &c.

Nota.
Signum.
Character.
Testimonium.
Indicium.
Impressio.
Stigma.

Markeable, or memorable.

Obseruatione dignissimum.
Memorabilis.
Insignis ad memoriam.
Notandus.
Animaduertendus.
Res ad laudem prædicabilis.
Notatione & laude dignum.
Magna res & memoria digna.

To Marry, &c.

Ducere vxorem.
Nubere viro.
Matrimonium { trahere vel / contrahere.
Connubia iungere.
In vxorem accipere.
Nexu patrimonio coniungi.
Copulare.

Mari-

Mariage or wedlocke, &c.

Nuptiæ.
Coniugium.
Matrimonium.
Connubium.
Viri & mulieris copulatio.
Coniugatorum conditio.

A Martiall man or a valiant warlike person.

Vir bellicosus.
Vtilissimus in bello.
Ad rem militarem aptissimus.
Præstantiam animi in bellis ostendens.
Invictus bellator.
Militari laude excellens.
In acie illustris.
Bellicæ disciplinæ peritissimus.

To Massacre.

Atrocissimè tollere.
Enecare } iugulare.
Summo scelere } extinguere.
Per insidias & vim perimere.
Obtruncare.
Contra omnes leges diuinas & humanas aliquem mactare.
E finibus humanæ naturæ exterminare.
Vitam innocentibus adimere.
Indignissimè vita priuare.

A Massacre or murder.

Laniena.
Cædes.
Immissio percussorum.
Internecio.
Strages.

A Matter or businesse.

Res.
Negotium.
Occupatio.
Exercitium.
Onus
Obiectum.

A difficult or doubtfull matter.

Magnæ deliberationis.
Res anceps.
Dubia.
Incerta.
Magnæ molis.
Multi negotij.
Multæ disquisitionis.

A Matter or argument to write on.

Materies.
Thesis.
Argumentum.
Thema.
Quæstio.
Obiectum.

To match a man, or to be equall vnto.

In societatem laudum venire.
Exæquare quem.
Par } alicui.
Æquipollens }
Esse } socius.
consors.
Exæquare se cum quo.

Mate-

Materiall or to the purpose.

Ad rem facit.
Proposito cogruens.
Ad rem permagni interest.
Ad causam maximè spectat.
Cum instituto congruit.
Rem maximè attingit.
Est e visceribus causæ.
Cum causa maximè est coniunctum.

A Maxime, rule, or principle, a sentence proued, &c.

Axioma.
Propositio.
Thesis.
Pronuntiatum.
Enuntiatum.
Regula.

To Meditate or studie vpon.

Commentari.
Meditari.
Contemplari.
Speculari.
Ponderare.
Animo complecti.
Cogitatione complecti.
In attentissima cogitatione ponere.
Animo pertractare quid.
Studere alicui rei.

Meditation or studie.

Commentatio.
Meditatio.
Studium.
Consideratio.
Contemplatio.
Speculatio.
Mentis agitatio.

A premeditate speech, laboured or much thought on.

Accurata
Præmeditata } oratio.
Elaborata
Elucubrata

Magno studio adornata concio.

Cogitata
Exacta } dictio.

To keepe a meane.

Modum tenere.
Mediocritatem retinere.
Medium non transire.

A Meane, measure, mediocritie.

Modus.
Mediocritas.
Moderatio.
Temperamentum.
Mensura.
Restrictio.

By good meanes.

Licitè.
Honestè.
Bonis artibus.
Concessis medijs.

A Meeke or gentle person.

A simultatis reliquijs remotissimus.

Homo

Homo mitissimus.
Mansuetus.
Placidus.
Lenis & remissus.
Minimè acerbus.
Nihil ad eius mansuetudinem addi potest.
Moribus facilimis
Iniuriarum patientissimus.
Homo natura lenissimus.

Meane or indifferent, &c.

Vulgaris.
Tolerabilis.
Medius.
Vnus e multis.
Inter summos & infimos interiectus.
Medium locum obtinens.
In tertijs & quartis consistens.
In vulgari disciplina institutus.
Inferiore ordine.

To Meane or intend ill vnto.

Periculum intendere alicui.
Mala contra aliquem moliri.
Alicui insidiari.
Male / Scelus } cogitare alicui.
Animo inimicissimo esse in aliquem.

A Meane or homely person of qualitie or Estate, &c.

Tenuioris ordinis homo.
Terræ filius.
Nulla maiorum dignitate commendatus.
Nullum pene locum obtinens.
Nullius honoris & nominis.
Inferioris conditionis.
Minoris authoritatis.

Meanely, simply, or homely.

Vulgariter.
Tenuiter.
Non adeò politè.
Minus ornatè.
Minimè politè & eleganter.
Mediocriter.
Vtcunque.
Crassè.
Exiliter.
Planiùs & rudiùs.
Non eruditissimè.
Inornate.

Meaning or sense, &c.

Sensus.
Intelligentia.
Significatio.
Mens.
Interpretatio.
Dianoia.
Sententia.
Vis.

Meanes, helpe, furtherance, ministerie or seruice.

Opera.
Studium.
Auxilium.
Subsidium.

Facultas.
Adminiſtratio.
Adminiculum.
Miniſterium.

To Meaſure or wen.

Metiri.
Ponderare.
Pendere.
Librare.
Expendere.
Lancibus imponere.
Trutinâ iudicare.

Meaſure or proportion.

Modus.
Portio.
Menſura.
Quantitas.
Proportio.
Symmetria.
Ratio.
Dimenſio.

To Meane or underſtand.

Intelligere
Significare
Sentire
Velle
Spectare
Intendere
} quid.
Collimare ad quid.

To tell, or to ſhew his minde, or meaning.

Dicere quæ in mentem ſibi veniant.
Mentem ſuam interpretari.
Indicare voluntatem.
Explicare conſilium ſuum.
Quid ſibi videtur pronuntiare.
Animi cauſa { exprimere. enuntiare.
Animi notionem quemadmodum ſentit, loqui.

Meat or nouriſhment, &c.

Alimentum.
Nutrimentum.
Eſca.
Cibus.
Victus.
Annonæ.
Cibaria.

A buſie Medler in other mens matters.

Curioſus rerum alienarum.
Irrumpens in alienum officium.
Se alienis rebus { immiſcens, ingerens, implicans.
Ea curans quæ ad ſe nihil pertinent.
Falcem in alienam meſſem mittens.

To meddle with, or in a matter.

Se implicare negotio.
Curare.
Rationem habere cum.
Rei ſatagere.
Se interponere rei.

Meeknesse humilitie,

Manſuetudo.

Hu-

Humilitas.
Submiſſio animi.
Candor.
Lenitas.
Facilitas.
Placabilitas.

A Memoriall of, a token, &c.

Mònumentum.
Inſigne.
Pignus.
Indicium.
Veſtigium.
Nota.

Memorie or remembrance.

Memoria.
Recordatio.
Reminiſcentia.
Cuſtodia rerum in animo ex auditu vel lectione perceptarum.
Lectarum & auditarum rerum tenacitas.

To Keep in memorie or to remember.

Memoriæ mandare.
Animo cuſtodire.
Probè meminiſſe.
Non pati ex animo excidere.

A memorable or notable matter.

Ad memoriam inſignis.
Memorabilis.
Aureis inſcribendum literis.
Cognitu valde neceſſarium.
Mentione } dignissimus.
Scriptione }
Mentione digniſſimum.
Digna res quam ſeriò meditemur.
Ad cognoſcendū non illiberale.
Omnium teſtimonio commendata res.

Mention of, or ſpeaking of a matter, &c.

Mentio }
Vſurpatio }
Sermo } de.
Oratio }
Colloquium }

To make mention of a matter.

Commemorare quid.
Vſurpare memoriam rei.
Sermonem habere de.
Referre quid.
Crebro vſurpare ſermone.
In ore habere.

Meet, fit for, or congruable.

Idoneus.
Aptus.
Congruens.
Accommodatus.
Conformatus.
Factus } ad rem.
Fictus }

Meeter or verſe, &c.

Oratio vincta.
Sermo ligatus.
Carmen.
Poema.
Numerus.
Rhythmus.

To meet one in the way.

Obuiare alicui.
Conuenire quem.
Occurrere alicui.
Concurrere alicui.
Obviam fieri.
Obviam prodire.

Mercifull, or full of compaſſion.

Clemens.
Exorabilis.
Miſericors.
Ignoſcentior.
Miſericordiam tribuens alijs.
Molli animo ad deponendum offenſionem.
Plenus clementia & manſuetudine.

To ſhew mercie or fauour vnto.

Se facilem & lenem alicui præbere.
Commiſeratione alicuius miſeriæ commoueri.
Miſericordiâ proſequi aliquem.
Offenſam præterire.

Mercifulneſſe or pittie, &c,

Miſericordia.
Commiſeratio.
Indulgentia.
Lenitas.
Clementia.
Bonitas.
Placabilitas.
Ignoſcentia.

Mercifull or without pittie or compaſſion, &c.

Cas' alienos ſine dolore intuẽs.
Ferreo pectore.
Inexorabilis.
Inclemens.
Implacabilis.
Immani crudelitate.
Truculentus.
Nullum locum miſericordiæ relinquens.
Miſerorum fortunas vehementiſſimè inſectans.

To bee merrie or glad.

Lætari.
Exultare.
Gaudere.
Gaudia maxima percipere.
Ridere.
Frontem exporrigere.
Recreari animo.

Merrie or glad, &c.

Hilaris.
Lætus.
A dolore vacuus.
Animo quieto & ſoluto.
Feſtivus.
Gaudio perfuſus.
Recreatus.

Merrie conceited, or full of pleaſant ieſts, &c.

Facetus.
Leporibus ac facetijs præſtans.
Homo ſumma ſuauitate.
Maximo dicendi lepore perfacetus.

Salſus

Salſus.
Perurbanus.
Argutus.
Feſtivus.
Lepidus.
Argutijs plenus.

Merrineſſe, or conceited pleaſantneſſe.

Hilaritas.
Feſtiuitas.
Lepos.
Vrbanitas.
Facetiæ.
Sal.

A Marchant.

Mercator.
Negotiator.
Qui mercimonium exercet.
Emptor.
Vendax.

Mercifully.

Clementer.
Indulgenter.
Miſericorditer.
Benignè.
Propitiè.
Condolenter.

To make merrie, to cheere a man.

Gaudio explere.
A triſtitia deducere.
Exhilarare quem.
Iucunditatem afferre alicui.
Lætitiâ afficere.
Ad certam fiduciam concipiendam erigere.
Riſum mouere alicui.

Merrily pleaſantly.

Hilariter.
Iocoſè.
Feſtiuè.
Salſè.
Facetè.
Lepidè.

To maruell at, to wonder at.

Admirari.
Admiratione proſequi.
Obſtupeſcere ad.
Attonitus intueri.
Rei conſideratione percelli.

A Meſſage or errand.

Nuntius.
Legatio.
Mandatum.
Præceptum.
Rei enarratio.

A Meſſenger, &c.

Nuntius.
Tabellarius.
Prodromus
Legatus.
Internuntius.
Curſor.

To doe his meſſage, or errand.

Exponere, quæ in mandatis habet.
Imperata fideliter exponere.
Quę iuſſit[illegible] verè expromere

A method, order or way.

Via.
Methodus.
Ratio.

Disciplina.
Ordo.

Methodically or orderly.

Methodicè.
Partitè.
Artificiosè.
Dialectice & Rhethoricè.
Via & ordine.
Distinctè.
Non perturbato ordine.

Might, power, or strength.

Vis.
Potentia.
Virtus.
Facultas.
Robur.
Authoritatis magnitudo.

Mighty or power full.

Potens.
Numine valens.
Dynastes.
Numen terrenum.
Satrapas.
Dominatione poliens.
Valentissimus.
Vir florentissimus.
Homo summæ potentiæ, magnæ cognationis & clientelæ.
Pollens.

To be mighty, or of power.

Vim obtinere.
Viribus valere.
Principatum obtinere.
Inter alios eminere.
Summa potentia.

Authoritate } pollere.
Potestate }
Magnam habere dominationem.
Multa habere in potestate.
Suo arbitrio omnia dispensare.

Milde or meeke, &c.

Mitis.
Mansuetus.
Facilimus.
Placabilis.
Tractabilis.
Humanus.
Comis.

Mildnesse or meekenesse.

Lenitas.
Mansuetudo.
Humanitas.
Affabilitas.
Comitas.
Facilitas.
Flexibilitas.

The Minde, sense, meaning.

Mens }
Scopus }
Intentio }
Sententia } loci.
Sensus }
Vis }

To Minde, or plie a matter.

Animum } intendere in
Cogitationem } rem.
Toto animo & mente in rem incumbere.
Studere rei.

Ani-

Animum { applicare / conuertere } ad.
Omni cura versari in re.
Attentius cogitare quid.
Omni cogitatione pertractare.
In cogitatione rei defigi.
Se maximè applicare ad.

The Mind or vnderstanding.

Mens.
Intellectus.
Intelligentia.
Animus.
Anima.

To keepe in Mind, or lay vp, &c.

In animo custodire.
Memoria tenere.
Imprimere.
Consignare.
Probè meminisse.
Recordari.

Mindfull of, &c.

Memor.
Sæpius cogitans de.
In animo semper habens.
Solicitus de re.
Meditans rem.

To open his Mind or speake his mind, or meaning. &c.

Occulta mentis suæ aperire.
Sensa & consilia mentis verbis explicare.
Exprimere quod sentit.
Opinionem suam proferre.
Expromere quid sentit.
Mentis cogitata enuntiare.

A Minister or Preacher.

Minister.
Præco.
Sacrarum Scripturarum interpres.
Verbi Dei enunciator.
Verbi interpres.
Antistes.
Sacer orator.
Religionis magister.

Ministrie, meanes or seruice.

Opera.
Beneficium.
Ministerium.
Auxilium.
Subsidium.
Medium

A Miracle, or worke aboue the power of Nature.

Signum.
Miraculum.
Prodigium.
Virtus.
Ostentum.
Factum rei creatæ
Vires prorsus excedens.

To doe a Miracle.

Signum edere.
Operari ea quæ creaturæ vires excedunt.
Miraculum facere.
Prodigium producere.

Mirth, or gladnesse of mind.

Lætitia.

Diffusio animi.
Hilaritas.
Iucunditas.
Oblectatio.
Gaudium.
Animi recreatio.

Mischiefe, or euill, &c.

Scelus.
Facinus.
Malefactum.
Flagitium.
Malum.
Prauitas.

Mischieuous or wicked. &c.

Improbissimus.
Maleficus.
Infestus.
Scelestus.
Pestis.
Nefarius.
Detestabilis & odiosus.
Maleficio & scelere pascens.
Inexpiabiles fraudes concipiens.
Furore & audacia plenus.
Incendiarius.
Prauus.
Sceleratus.
Facinorosus.
Scelere ac furore inflammatus.
Artifex malorum.
Humano generi infestus.

Mischieuously, villanously.

Sceleratè.
Nocendi animo.
Scelestè.
Nefariè.
Facinorosè.
Virulentè.

To Misconster.

Aliorsum ac res est, accipere.
Peruersè interpretari.
In contrarium sensum rapere.
Detorquere verba.
Perperam intelligere.

A Miserable, couetous, or niggardly person.

Parcus.
Tenax.
Sordidus.
Illiberalis.
Ad dandum restrictus.
Admirator pecuniæ.
Corrasor pecuniarum.
Nimis exiguè & exiliter.
Ad calculos reuocans amicitiam.

Miserie, or calamitie.

Miseria.
Ærumna.
Calamitas.
Difficultas.
Infortunium.
Res aduersæ.
Rerum asperitas.

Miserable, or distressed, &c.

Miserrimus.
Infœlix.
Infortunatus.
Afflictus.
Calamitosus.

Ærum-

Ærumnosus.
Perditus.
Omni rerum præsidio destitutus.
In miserrima conditione viuens.
Magnis cladibus expositus.
Omnibus miserijs oppressus.
Omnes acerbitates doloresque perferens.
In magnos luctus detrusus.

To Misinforme a man, &c.

Falsa alicui narrare.
Mendacia insusurrare.
Falsa suggerere.
Aliter quam res est alicui significare.
Falsa alicui nuntiare.

To Mislike or improoue.

Improbare.
Damnare.
Reprehendere.
Vituperandum putare.
Arguere.
Offendi in re aliqua.
Auersari.

To Mislead, seduce or pervert a man.

Seducere.
In fraudem impellere.
Errore inficere.
A viriute detorquere.
Ad mala consilia traducere.
Errores alicui infundere.

A Misliking of a man or matter.

Improbatio
Displicentia
Auersatio } rei.
Fastidium
Reiectio

To Misplace or set out of order.

Traijcere.
Transponere.
Ordinem inuertere.
In alieno loco collocare.
Perturbare.

To Mispend or waste, &c.

Malè collocare.
Inutiliter profundere.
Dissipare.
Inaniter conterere.
Frustra consumere.
Luxuriosè prodigere.

To Misuse or abuse a man.

Dignitatem alicuius violare.
Malè tractare quem.
Contumeliosissimè accipere.
Indignè lædere.
Maledictis vexare.
Iniurijs magnis afficere.

One greatly missed.

Desideratus a suis.
Tristissimum sui desiderium relinquens.
Cuius memoria & posteris charissima.

Acer-

Acerbissimo fletu } defletus.
Multis lachrymis }

To misinterprete, to wrest, or to misconster.

Peruersè interpretari.
Sensu omisso in nudis verbis insistere.
Verba detorquere.
Verba inflectere.
A verbis sententiam loci vel auctoris abducere.
Mente & consilio scriptoris neglecto verbis & literis hære.

To Misse of his expectation, to be disappointed.

Spe frustrari.
Conatibus } excidere.
Expectatione }
Eludi.

To misuse a man.

Malè tractare.
Malis infæstare.
Lædere.
Vexare.
Iniuriosè tractare.

To Mistake or misconster a man.

Errare de verbis alicuius.
Malè interpretari.
Falsum & alienum sensum affingere verbis.
Non satis iustè interpretari quid.
Aliter accipere quàm intenditur.

To Mitigate or qualifie.

Mollire.
Lenire.
Mitigare.
Temperare.
Moderari.
Alleuare.
Aspergere.
Sopire.
Extenuare.
Minuere.

Mixture or confusion.

Immixtio.
Commistio.
Confusio.
Perturbatio.
Ordinis inuersio.

To Mocke or deride, &c.

Deridere.
Deludere.
Irrisione excipere.
Risui habere.
Irridere.
Ludibrio habere.
Illudere.
Scurriliter & dicaciter violare.
Subsannare.
Medium digitum alicui ostendere.

Mocking or derision, &c.

Derisio.
Illusio.
Ludificatio.
Subsannatio.
Ludibrium.

To

To Moderate or qualifie.

Moderari.
Temperare.
Minuere.
Demulcere.
Mitigare.
Sopire.

Moderately or temperately.

Modicè.
Moderatè.
Temperate.
Modestè.
Frugaliter.
Verecundè.
Sobriè.

A Moderator or Iudge in disputation, &c.

Moderator.
Temperator.
Iudex.
Præses.
Arbiter.

A Moderator or modest person, &c.

Vir temperans.
Vir permodestus.
Sese submisse gerens.
Prudentissimus.
Homo singulari pudore.
Summa honestate præditus.
Multorum sermonum expers.
Sobrius.
Modestus.

To Molest a man, or disease him, &c.

Molestia afficere.
Sollicitum habere.
Molestiam creare.
Quietum esse non pati.
Negotium exhibere.
Vexare.
Infestare.
Iacentem vrgere.
Inquietare.

Of Moment, or of importance, &c.

Res { grauis, seria.
Magni momenti.
Multi ponderis.
Memorabile.
Res minimè leuis.
Illustris causa.

A Monstrous matter, &c.

Portentum.
Res { noua. inaudita. intoleranda.
Prodigium.
Non ferendum.
Noui exempli.
Ostento similis, prodigiosus.

A Monster or mishapen person.

Monstrum.
Homo deformis.
Vastus.

Por-

Portentosus } homo.
Prodigiosus }

Monie, coine, siluer.

Pecunia.
Argentum.
Nummus.
Peculium.
Aurum.
Æs.
Numus.

Motion, or affection.

Motus.
Affectus.
Appetitio.
Impetus animi.
Passio animi.
Perpessio.

To Moue one to, or perswade, &c.

Permouere
Inducere
Persuadere
Impellere
Instigare
Stimulare
Incitare
} aliquem ad.

To Moue affection, or powerfully to perswade.

Commouere } affectus.
Perturbare }
Dicendi faces admouere.
Aculeos in animis audientium relinquere.
In quemcunque velut affectum } trahere. deducere.

Incendere } animi motus.
Inflammare }
Animos hominum permiscere.

To Mourne or be heauy.

Mœrere.
In luctu & sordibus iacere.
Dolere.
Gemere.
Lachrymare.
Se demittere.
Animum despondere.
Animum mœrore dedere.
Contristare.
Se gemitibus conficere.
Suam conditionem deplorare.

To Mourne for, or lament.

Lugere.
Deflere.
Lamentari.
Deplorare.
Lachrymis prosequi.
Ingemiscendo desiderare.

Mourning, heauinesse, sadnesse or sorrowfulnes.

Luctus.
Gemitus.
Dolor.
Mœstitia.
Lamentatio.
Ægritudo.
Tristitia.
Solicitudo.
Cura.

Mourne-

Mournefull, ſad, or heauie.

Lugubris.
Lamentabilis.
Triſtis.
Mœſtus.
Deplorandus.
Miſerandus.
Animo perturbatus.

To Mourne, to bee heauie or ſad.

Mœrere.
Altis ſuſpiriis dolere.
Totus à dolore occupari,
Ingemiſcere.
Se Luctu macerare.
Sordidari.

A Mortified, or a regenerate perſon.

Seiunctus à mundi contagione.
Renatus.
Regeneratus.
Innouatus.

Mortall, fraile, ſubiect to death, of ſhort continuance.

Mortalis.
Fragilis.
Momentaneus.
Caducus.
Interitum ſenſurus.
Fluxus.

To Mortifie his will or affection.

Animi libidines reſecare.
Labes animi repellere.
Domitas habere cupiditates.
Coercere ſe.
Appetitus ſuos reprimere.
Suos impetus ſubiugare.

Mortall or deadly.

Capitalis.
Funeſtus.
Fatalis.
Mortifer.
Perniciosus.
Exitioſus.

The Multitude, or common people.

Plebs.
Populus.
Multitudo.
Cœtus.
Turba,
Hominum communitas.
Vulgus.

Before a great Multitude, or openly before an audience, &c.

Magna hominum frequentia.
Palam & publicè.
Multis audientibus.
In magno hominum conuentu.
In ſumma audientium corona.
In magna hominum corona.

To Multiplie, or encreaſe.

Adaugere.
Cumulare.
Multiplicare,
Addere.

Acceſſe-

Accessionem adiungere rei.
Exaggerare.
Propagare.

A Murderer.

Homicida.
Parricida.
Percussor.
Occisor.
Lanius.
Interfector.
Sicarius.

To Murder or massacre.

Contrucidare
Interficere
Perimere
Enecare
Mactare
} quem.
Ad pernitiem vocare.
Vita priuare indignissimè.
Vitam alicui eripere.
E naturæ finibus exterminare.
Iugulare.
Occidere.

A Musitian.

Censor sonorum.
Musicus.

Murder or Massacre.

Cædes.
Strages.
Homicidium.
Laniena.
Internecio.
Trucidatio.
Occisio.
Iugulatio hominum.
Sanguinis innocentis effusio.

Tr Murmur or grudge, to repine.

Murmurare.
Musitare.
Fremere.
Obgrunnire alicui.

A Murmuring or grudging.

Murmuratio.
Fremitus.
Querela.
Susurrus.

To Muse, or thinke seriously vpon a matter.

Acrius & attentius cogitare de.
Ruminari
Meditari
Considerare
} quid.
Apud animum proponere.
Ponderare
Perpendere
Secum reputare
Examinare
} aliquid.

A Musitian, a professor of musicke, or practitioner in.

Musicus.
Symphoniacus.
Cantor.
Tibicen.
Aulædus.
Professor canendi.
Sonorum artifex.

To caſt a Miſt before a mans eyes.

Caliginem oculis obijcere.
Nubem offundere.
Præſtringere
Fallaci ſpecie fallere } oculos.
Dementare
Illudere.

To Muſter or to leuie a Armie.

Contrahere copias.
Cogere milites.
Delectum facere.
Centuriare.
Conſcribere milites.
Cenſere.

A Miſticall or verie intricate matter, &c.

Res multiplex & obſcura.
Altius quàm quiſque ſuſcipere poteſt.
Longè ab imperitorum intelligentiâ ſenſuque diſiunctum.
Res multi laboris.
Hominum ſenſum præteruolans.
Maius quiddam quàm vt hominis ſenſu & cogitatione comprehendi poſſit.

N.

To Name or call by ones name, &c.

Vocare.
Nomine appellare.
Nuncupare.
Nomine inſignire.
Nominare.
Verbo notare.
Nomen indere.

In good name, fame or reputation.

Laudibus illuſtris.
Gloria maximè excellens.
Benè paſſim audiens.
Exiſtimatione præſtans.
Præclarum nomen habens.
Omnium ſermone celebratus.

A good Name, or good report.

Exiſtimatio.
Laus.
Celebritas.
Præclara fama.
Nomen bonum.

Laudis

Laudis possessio.
Gloria.

A Name, terme, or title.

Nomen.
Vocabulum.
Appellatio.
Titulus.
Inscriptio.

A Nation or Countrie.

Natio.
Gens.
Terra.
Regio.
Tractus.
Prouincia.
Clima.

Nativitie or birth, &c.

Ortus.
Origo.
Natiuitas.
Generatio.
In lucem productio.
Procreatio.

Naturall, syncere, not counterfeited.

Nativus.
Ingenvus.
Germanus.
Simplex.
Syncerus.
Naturalis.
Genuinus.
Verus.
Minimè fictus.

Narrow, straight, or comprised in small roome.

Angustus.
Arctus.
Finibus exiguis contentus.
Minimè spatiosus.

Naughtily, lewdly, badly.

Nequiter.
Improbè.
Prauè.
Sceleratè.
Perfidè.
Flagitiosè.

Naughtie, wicked, or lewd, &c.

Improbus.
Impurus.
Peruersus.
Sceleratus.
Flagitiosus.
Facinorosus.
Inquinatus.
Malis prauisque studijs deditus
Nequissimus siue deterrimus.

Naughtinesse or vitious disposition, &c.

Improbitas.
Malitia.
Perversitas.
Nequitia.
Impuritas
Prauitas.
Malus habitus.

Need,

Neat, feat, fine.

Mundus.
Elegans.
Concinnus.
Politus.
Purus.
Tersus.
Limatus.
Venustus.
Scitus.
Compositus.

Neatly, finely.

Eleganter.
Limatè.
Venustè.
Tersè.
Concinnè.
Politè.
Scitè.

Necessarie, of necessarie vse.

Necessarius.
Peropus ad.
Quo facilè carere non possumus.
Vitæ necessitatibus seruiens.
Pervtilis.

Need, want, or powertie.

Inopia.
Penuria.
Indigentia.
Difficultas.
Egestas.
Absentia rerum necessariarum.

Needfull behouefull, or necessarie.

Necessarius.
Opus: indeclinabile.
Valdè conueniens.
Maximè consentaneus.
Valdè pertinet ad.
Vehementer ad rationes alicuius pertinens.
Valdè {requiritur / desideratur} ad rem.

Needlesse or that may be well spared.

Minimè necessarius.
Supervacaneus.
Inanis.
Nullius loci & vsus.
Otiosus.
Nequaquam requiritur ad.
Nugatorius.
Ad rem minùs pertinet.

Needie or poore, &c.

Spoliatissimus.
Egentissimus.
Inops.
Pauperrimus.
Tenuissimus.
Ad inopiam deductus.
Parcè & duriter viuens.

To Need or to want.

Egere.
Carere,
Indigere.
Destrui.
Desiderare.

Opus habere.

Neere or nigh vnto, &c.

Proximus.
Vicinus.
Propinqvus.
Affinis.
Contigvus.
Proximè accedens ad.
Non procul dissitus.

To draw Neere or approch.

Propius accedere.
Appropinquare.
Instare.
In proximo esse.
In vicino esse.
Imminere.

Negligently, careleſſely or ſlackely, &c.

Negligenter.
Remissè.
Indiligenter.
Languidè.
Oscitanter.
Leuiter.
Lentè.
Frigidè.
Perfunctorie.
Dissolutè.
Otiosè.

Negligent or careleſſe.

Negligens.
Remissus.
Indiligens.
Iners.
Laborem refugiens.
Socors.
Omnem diligentiam remittens.
Nulla industria commendatus.
Minus solicitus de.
Labori insuetus.
Ignavus.

Negligence or careleſneſſe.

Negligentia.
Indiligentia.
Incuria.
Oscitantia.
Segnities.
Torpor.
Remissio.

To Neglect, foreſlow not to care for.

Negligere
Posthabere } quid.
Non curare

Curam rei abijcere.
Nullam curam suscipere.
Minimè laborare de.
Avocare cogitationem à re.
Neglectui habere.

A Neighbour or borderer.

Vicinus.
Proximus.
Propinqvus.
Contigvus.
Iuxta nostras ædes habitans.

A Neuter, or of no ſide.

Neutrarum partium.

Nul-

Nullis partibus fauens.
Homo medius.
Sibi soli sapiens.
Neutri parti assentiens.
Nullarum partium.

New, late, fresh.

Movus.
Recens.
Minimè antiquus.
Novitius.
Nuperus.

Newes, or tidings of things not formerly knowne or heard of.

Noua.
Nuntius.
Rumor.
Rerum gestarum indicatio.
Fama rerum in auditarum.

New-fangled in his attire.

Vestes subinde varians.
Peregrinos habitus imitans.
Indumenta identidem mutans.

Nice, delicate or effeminate.

Delicatus.
Mollis.
Effœminatus.
Voluptuarius.
Voluptatibus liquefactus.
Fastidiosus.
Muliebris.
Mollitudini indulgens.
Fluens delicijs.
Liquescens.

Paulo ad voluptates propensior.
Duritiei } impatientissimus.
Laboris }
Inediæ }

Nicely or effeminately.

Delicatè.
Molliter.
Effœminatè.
Voluptuariè.
Muliebriter.
Dissolutè.
Remissè.

Niceneſſe or delicacie.

Delicies.
Mollities.
Fastidium.
Contemptus laborum & duritiei.
Animi & verborum liquefactio.

A Niggard or miserable, a micher.

Parcus.
Sordidus.
Sui tenax.
Miser.
Immani auaritia restrictus.
Illiberalis.
Pecuniarum corrasor.
Sibi tantum natus.
Omnes sumptus vitans.

Nigardly or ouer sparingly, couetously, miserly.

Parcè.

Exiguè.
Auarè.
Sordidè.
Illiberaliter.
Tenuiter.
Restrictè.
Misere.

Niggardlineſſe, or ouermuch ſparing.

Tenacitas.
Illiberalitas.
Nimia parſimonia.
Sordes.
Nimia ad dandum restrictio.

Nigh to, bordering not farre off.

Propinqvus.
Vicinus.
Finitimus.
Adjacens.

Nimble, or qüicke-ſiluer headed.

Verſatili ingenio.
Perſpicaciſſimus.
Oculatiſſimus.
Acerrimo iudicio.
Linceus.
Aragus.

To Nip, touch to the quicke, to gaule.

Pungere.
Mordere.
Vrere.
Vellicare.
Lacerare.
Aculeos in animo relinquere.

To Nip in the head, to ſuppreſſe betimes.

Naſcens malum opprimere.
In herba extinguere.
Principijs obſtare.
Maturè occurrere rei.

Noble in vertue or calling, noble in exploits.

Auguſtus.
Nobiliſſimus.
Illuſtriſſimus.
Splendidiſsimus.
Præſtantiſſimus.
Clariſsimus.
Egregius.
Summus.
Maxime admirandus.

Noble in birth or nobly deſcended.

Illuſtri genere.
Claro loco natus.
Ex honorata ſtirpe generatus.
E nobili familia ortus.
Ex ſplendidiſsima familia natus vel editus.
Splendore nobilitatis excellens.
Antiqua nobilitate illuſtris.
Domi vir nobilis.

Nobles, Peeres, or States.

Purpurati.
Magnates.

Primores

Primores.
Heroes.
Ordines Regni.
Proceres.
Patres } regionis.
Numina }

Noyſome, hurtfull, contagious.

Nocens
Noxius
Peſtilens
Contagioſus } cui.
Pernicioſus
Calamitoſus

For the Nonce, or of purpoſe.

De induſtriâ.
Deditâ operâ.
Meditatò.
Cogitatò.
Exprofeſſo.
Excompoſito.
Quæſitò.

To be Notable, famous or excellent, &c.

Elucere.
Eminere.
Maximè excellere.
Enitere.
Primas partes obtinere.
In magnâ gloriâ & honore eſſe.
Suâ præſtantiâ alios longe ſuperare.

Notable or excellent &c.

Inſignis.
Illuſtris.
Excellens.
Præſtabilis.
Egregius.
Prædicabilis.
Memorabilis.
Admirabilis.
Sumnius.

Notably or excellently.

Eximiè.
Præclarè.
Inſigniter.
Exquiſitè.
Egregiè, vt nihil ſupra.
Summè.
Splendidè.
Elaboratè.
Admirabiliter.

To Note, or take a view of, to marke, &c.

Advertere.
Obſervare.
Notare.
Perluſtrare.
Diſquirere.
Mente oculiſque circumſpicere.
Animadvertere.
Conſiderare.

A Notarie, Scriuener or a Scribe.

Amanuenſis.
Scriba.
Librarius.
Scriptor.
Tabellarius.

Descriptor.
Tabularius.

A Note, collection or lesson.

Documentum.
Institutio.
Obseruatio.
Præceptio.
Animadversio.
Notatio.
Nota.

To Notifie, or to giue notice and knowldge of.

Certiorem facere.
Indicare alicui.
Renuntiare } cui.
Significare }
Patefacere.

To Note or to set downe in a booke.

In commentarios conijcere.
In { tabulas } referre.
{ album }
In codice inscribere.
In libro describere.
Literis { tradere, mandare.
Chartis consignare.

Notorious, publike, or manifest.

Omnium sermone pervulgatus.
Abscondi nequit.
Palam est.
Notus.
Manifestus.
In omnium ore.
Sole clarior.
Palam & publice divulgatus.
Notabilis
Insignis.
Nemini obscurus.
Pro confesso habetur.

To Nourish or feed, &c.

Nutrire.
Alere.
Sustentare
Fouere.
Educare.
Alimentum præbere.
Cibos suppeditare alicui.

Nourture, education, or good bringing vp.

Educatio.
Institutio.
Morum informatio.
Disciplina liberalis.

Nourishment, foode, or victuals.

Nutrimentum.
Cibus.
Esca.
Alimentum.
Victus.
Pabulum.
Ea quæ vitam alunt & sustentant.
Cibaria.

To

To Noise, or publish abroad.

In vulgus enuntiare.
Divulgare.
Efferre.
Longè latèque disseminare.
Prædicare in omni cœtu.
Eliminare.
Dissipare.
Foras proferre.

Noisome or hurtfull vnto.

Exitiosus
Inimicissimus
Noxius
Perniciosus
Infestus
} alicui.

Pestilens
Nocentissimus
Damnosus.
Incommodus
Adversissimus.
} alicui.

A Nouice, a Punie, a young Scholler.

Tyro.
Neophytus.
Musis tantum initiatus.
Literis tinctus.
Incœptor.

To Nourture, traine vp, educate.

Erudire.
Instituere.
Informare.
Præceptis excolere.
Sub disciplina continere.
Mores formare.

To Nullifie or abrogate.

Abrogare
Antiquare
Delere
Rescindere
Irritum reddere
Tollere
Infectum reddere
Abolere
} quid.

Numberlesse, or vncountable.

Certo numero nequit comprehendi.
Innumerabilis.
Infinitus.

To Number or reckon to, or amongst.

Annumerare.
Accensere.
Aggregare ad.
Referre.
Ascribere
Recipere
} in numerum.

A Number or multitude of.

Multitudo.
Numerus.
Frequentia.

Turba.
Copia.
Abundantia.
Vis.
Affluentia.

To Number, count, recite, rehearse, or recken, &c.

Numerare.
Commemorare.
Recenſere.
Inire numerum.
Recitare.
Ad memoriam reuocare.
Iterare.
Nominare.
Suis apellationibus diſtinguere
Nomenclaturam exercere.

O.

To take a religious Oath, or proteſt by the name of God.

IVreiurando aſſereri.
Deum teſtare.
Teſtem aduocare.
Religioſè affirmare.
Affirmare iureiurando.
Iuramentis ſuſcipere.

To take a mans Oath, or to ſweare him.

Adiurare quem.
Iuramentum ſuſcipere ab aliquo.
Iureiurando in ſua verba adigere.
Imponere alicui iuſiurandum.

Obedience or duety.

Obedientia.
Obſeruantia.
Reuerentia.
Obſequium.
Officium.
Subiectio.
Fides.
Imperatorum effectio.
Iugi ſuſceptio.

Obedient, ſubiect, dutifull, obſequent vnto, &c.

Obſequens.
Obediens.
Dicto audiens.
Se Imperio ſubmittens.
Iuſſis obtemperans ſuperiorum.
Iugum ſuſcipiens.
Imperata præſtans.
Moriger.
Colens & diligens magiſtratum.
Se in officij regionibus continens.
Alicuius nutum intuens.

To

To Obey, or yeelde to ones command.

Morem gerere
Parere
Obtemperare } alicui.
Placita exequi.
Obsequi
Obsecundare } alicui.
Obedire
Imperata præstare.
Mandata perficere.
Auscultare magistro.
Alicuius authoritatem vereri.
Obsequium præstare alicui.

To vpbraid a man with, or to cast into his teeth.

Commemorare data beneficia.
Exprobare
Obijcere } quid alicui.
Contumeliæ causa.
In memoriam alicui reducere.

An Obligation, bond or bill.

Obligatio.
Nexus.
Syngraphe.
Chirographum.
Auctoramentum.
Stipulatio.
Natæ tabulæ.

An Obseruation, or experiment.

Obseruatio.
Animaduersio.
Experimentum.
Documentum.
Doctrina.
Præceptio.
Admonitum.

Obscure, or darke, or intricate.

Difficilis explicatu.
Latens.
Obscurus.
Inuolutus.
Abditus.
Perinconditus.
Tectus.
Perarduum demonstratu.
In tenebris & caligine iacens.

To Obserue, or keepe, &c.

Obseruare.
Custodire.
Seruare.
Obsequi
Non violare
Non transgredi } leg[illegible]
Obire mandata.

To Obserue, marke, watch, to prie into.

Obseruare.
Notare.
Animaduertere.
Acrius inquirere in quem.
Inspicere in.
Rimari.
Recognoscere.

Worthie Obseruation.

Memorabilis.
Maxime considerandum.
Inprimis animaduertendum.
Audiendus.

Dili-

Diligenti consideratione dignus.
Notandus.

Obstinate or wilfull in his opinion or error, &c.

Obstinatus.
Pertinax.
Suæ sententiæ addictus,
Opiniaster.
Opiniosissimus homo.
Suæ opinioni consecratus.
Obfirmatus } in opinione.
Obduratus }
Pugnacissimè adamatas sententias defendens.
Refractarius.

To Obtaine, compasse, or come by.

Consequi.
Indipisci.
Comprehendere.
Sortiri.
Obtinere.
Peruenire ad rem.
Adipisci quod petit.
Nanciscì.
Assequi.

To giue Offer, or to minister an occasion.

Aperire aditum.
Occasionem { offerre. / ministrare.
Materiem offerre.
Ansam dare.
Aditum patefacere ad.

To take an Occasion.

Non sinere dilabi occasionem.
Facultatem rei non prætermittere.
Ansam auidè arripere.
Sequi temporis opportunitatem.
Opportunitatem non negligere.
Vti occasionibus.

To Omit, or let slip an occasion.

Occasionem negligere.
Rei bené gerendæ facultatem prætermittere.
Opportunitatem prætermittere.

To seeke for an Occasion.

Captare occasionem.
Insidiari temporibus.
Expectare tempotibus.
Obseruare opportunitatem.

Occasion or opportunitie.

Occasio,
Causa.
Facultas,
Ansa.
Locus.
Tempus idoneum,
Opportunitas.

An Occupation or trade, &c.

Artificium.
Studium.

Ars.

Ars.
Vitæ inſtitutum,
Viuendi via.
Vitæ genus.
Scientia.
Ars mechanica.

To Occupie, hold or poſſeſſe, &c.

Tenere.
Poſsidere.
Habere.
Occupare.
Frui.
Percipere.

Occupied or buſied in a matter.

Exercitatus.
Occupatus.
Verſatus.
Exercitus.
Vehementer vexatus.
Diſtentus.

Odious or hatefull to, &c.

Odioſus
Inviſus } alicui.
Inuidioſus

Odio omnium preſſus.
Magnas inimicitias ſuſpiciens.
Offenſiſsimus.
Omnibus perinviſus.
Invidioſiſsimus apud omnes.
Infeſtis oculis ab omnibus ſpectatus.

To make Odious.

Odio ſubijcere.
Inuidiam conflare alicui.
In contemptum adducere.

An Offence or fault, &c.

Offenſa.
Culpa.
Scandalum.
Delictum.
Vitium.
Erratum.
Iniuria.
Peccatum.

To Offer his dutie or ſeruice.

Officium præbere.
Suum ſtudium deferre.
Operam alicui polliceri.
Fidem & laborem exponere.
Miniſterium ſuum alicui exhibere.
Eſſe alicui deditiſſimus.

To Offend or diſpleaſe one, &c.

Offendere.
Ad iram accendere,
Exaſperare.
Stomachum alicui mouere.
Vehementer commouere.
Irritare.
Iratiorem facere.
Alienare alicuius voluntteam.
Infenſum reddere.

To Offend, or commit a terrible offence.

Nefarium ſcelus concipere.
Se ſcelere obſtringere.

Scelus

Scelus nefasque patrare.
Flagitiosissimé facere.
Facinus admittere.
Nefarium scelus perpetrare.

To be Offended or angrie at, &c.

Succensere
Indignari
Irasci
Stomachari
Offendi
Incandescere
Molestè ferre.
} alicui.

An Offender, a trespaser.

Malefic[illegible].
Peccator.
Designator flagitij.
Culpæ affinis.
Delinquens.
Reus.
Facinorosus.

Offensiue or scandalous to.

Offensionem { afferens. pariens.
Odiosus
Molestus
Vehementer displicens
} alicui.

An Office, charge, employment.

Præfectura.
Munus.
Procuratio.
Functio.
Administratio.
Curatio.

To put a man in an office.

Provinciam mandare alicui.
Curatorem constituere.
Onus imponere alicui.
Muneri præficere quem.

An Officer, Sergeant, Minister or seruant.

Satelles.
Minister.
Famulus.
Ministrator.
Assectator.
Lictor.
Stator.

An Office or dutie.

Officium.
Munus.
Functio.
Pars.
Provincia.
Procuratio.
Præfectura.

To beare Office in the Common-weale.

Magistratum gerere.
Honoribus perfungi.
Munera Reip. obire.
In Rep. illustris esse.
Ad remp. accedere.
Rempublicam attingere.
Munijs in rep. fungi.

Officious or dutifull.

Officiosus.

Ob-

Obſeruantiâ plenus.
Diligentiſſimus.
Ad nutum expeditus.
Sedulus.
Ad nutum præſto.
Deditiſsimus.
Alicui conſecratiſsimus.
In fide & officio permanens.

An Offspring, or generation.

Progenies.
Soboles.
Propago.
Poſteritas.
Propagatio.
Incrementum.
Proles.

Oftimes, or eftſoones.

Sæpenumero.
Identidem.
Freqnenter.
Credro.
Quàm creberrimè.
Non rarò.
Multis temporibus.
Non bis aut ſemel.
Centies.
Millies.
Infinities.

Old, ancient.

Antiqvus.
Priſcus.
Non novus.
Vetus.
Senex.
Canus.

Old age, or gray-head, &c.

Canities.
Senectus.
Extrema ætas ingraueſcens.
Affecta ætas.
Senium.
Vltima vitæ fabula.
Longæuitas.

Old greatly ſtriken in yeeres, or verie aged, &c.

Homo ſummâ ſenectute.
Longiùs ætate prouectus.
Canus
Annis obſitus } ſenex.
Decrepitus
Senio confectus.
Extremam vitæ partem agens.
Ingraueſcens ætate.
Natu grandis.
Ætate præcipitata.
Senectute affectus.

In Old-time, anciently, long agoe, or in time paſt.

Antiquitus.
Olim.
Seculis ſuperioribus.
Superiore memoriâ.
Patrum memoriâ.
Primitus.
Iampridem.

An Omiſſion, or letting paſſe of a thing.

Omiſſio.

Neg-

Nèglectio.
Prætermiſsio.
Præteritio.

Omnipotent, almighty.

Inexhauſta, Infinita } Potentia.
Omnipotens.
Qui nutu omnia conficit.

To Omit or paſſe by, &c.

Ne ſuſpicione attingere.
Omittere.
Prætermittere.
Miſſum facere.
Ne omninò attingere.
Silentio præterire.
Inuoluere ſilentio.
Supprimere.
In præteritis relinquere.

To Open, reueale, or deplore, vncouer.

Aperire
Patefacere
Indicare } veras cauſas.
Recludere
Exponere } quid.
Explanare
Enarrare

An Opening or declaring.

Explicatio.
Expoſitio.
Declaratio.
Illuſtratio.
Reuelatio.
Euarratio.
Euolutio.

Openly or publikely in the ſight of, &c.

In conuentu.
In luce populi.
Palam & apertè.
Palam & publicè.
Omnibus inſpectantibus & audientibus.
In propatulo.
Fama & ſcientia omnium.

Open, plaine, manifeſt.

Perſpicuus.
Omnibus notus.
Non poteſt negari.
Manifeſtus.
Sole, Chryſtallo } clarior.
Illuſtris.

Opinatiue or conceited.

Opinaſter.
Suæ ſententiæ nimium conſecratus.
Nimium ſibi placens.
Pertinax.
Sui admirator.
Sua opinione ſapientiſſimus.

To haue a good Opinion of a man, &c.

Honeſtam habere opinionem:
Omni honore dignum iudicare.
Bene exiſtimare de.
Commodè ſentire de.
Magna ſuſpicari de.
Omnia ampla & diuina ab aliquo

quo expectare.
Nihil humile & vulgare cogitare.
Iustitiæ alicuius summam habere opinionem.

To haue a hard or ill opinion of a man.

Contumelia & odio dignum aliquem putare.
Malè existimare de.
Suo iudicio improbare.
Testimonio suo condemnare.
Vilem & ignobilem iudicare.

An Opinion or conceit.

Opinio.
Animi notio.
Imbecilla assensio.
Existimatio.
Animi conceptus.
Coniectura
Probabilis affirmatio.
Placitum.

My Opinion is, thus I thinke.

Mea sic fert opinio.
Sic statuo.
Iudico.
Arbitror.
Existimo.

To take the opportunity, Vide *Occasion.*

Opportunity or occasion.

Occasio.
Ansa rei gerendæ.
Opportunitas.
Tempus idoneum.
Facultas.
Exoptatissimum tempus.
Tempestiuitas.
Locus, Facultas } rei agendæ.

Opposite, or contrary vnto.

Aduersus.
Contrarius.
Inimicus.
Infestus.
Dissimilimus.
Oppositus.
Infensissimus.

To Oppose himselfe against.

Aduersari, Sese opponere, Sese obijcere, Intercedere, Obluctari, Obniti, Reclamare, Reluctari } alicui. alicui rei.

To Oppresse or wrong.

Dominatu & potentia opprimere.
Violare.
Conculcare
Iniuriosè tractare.
Affligere.
Calamitati esse.
Potentia sua circumuenire.
Vi dominari.
Duriores conditiones imponere alicui.
Oneribus opprimere aliquem.

Oppres-

Oppreſſion or tyrannie.

Crudelitas,
Tyrannis.
Oppreſſio.
Summa iniuria.
Violenta dominatio.
Dominatus nimius.
Potentiæ abuſus.
Iniuria.

An Oppreſſor, grinder, extortioner.

Qui aliena violenter invadit.
Fœnerator acerbiſſimus.
Exactor.
Iniurioſus in pauperes.
Graſſator.
Vexator.
Oppreſſor.
Raptor.

A braue eloquent and learned Oration.

Oratio { compta. compoſita: ornamentis abundans. ornata. erudita. perelegans. ſplendida. copioſa. illuſtris. polita.

An Orator, pleader of cauſes.

Rhetor.
Orator.
Actor cauſarum.
Exornator rerum.
Eloquentiæ Antiſtes.

To make an Oration.

Orationem { habere. inſtituere.
Dictionem parare.
Concionari.
Facere concionem.
Sermonem longiorem inſtituere.
Perorare.

To Ordaine, appoint or impoſe.

Inſtituere.
Ordinare.
Ponere.
Præſcribere
Deſignare
Præſtituere } quid alicui.
Imponere
Imperare

Ordained, appointed, deputed vnto.

Deſtinatus
Comparatus } ad.
Deſignatus
Conſtitutus.
Præfinitus.

An Ordinance, or Law.

Præſcriptum.
Inſtitutum.
Sanctio.
Lex.

Decre-

Decretum.
Edictum.
Statutum.

Ordinarie or vſuall.

Conſuetus.
Vſitatus.
Frequens.
Quotidianus.
In communi vſu.
Creber.

To order, digeſt, diſpoſe, or to ſet in order.

Ordinare.
In ordinem reducere.
In loco ſuo collocare.
Diſponere.
Digerere.
Tranſcribere in certos ordines.

It is ſo ordered and prouided.

Ita conſtitutum eſt.
Proviſum } eſt.
Cautum }
Eo perductum eſt.

An orderly, modeſt, perſon of good gouernment.

Vitâ & moribus rectè conſtitutus.
In omni actione compoſitiſſimus.
Legum præſcriptis obſequens.
Se nihil indignum committens.
Purè, eleganter, & ſplendidè vitam agens.

An Order or courſe.

Ratio.
Diſciplina.
Inſtitutum.
Mos.
Modus.
Lex.
Via.

An Order or cuſtome.

Conſuetudo.
Mos.
Inſtitutum.
Ritus.

To take Order that.

Curare
Prouidere
Efficere.
Comparare } vt fiat vel
Operam dare } non fiat.
Elaborare
Contendere
Eò rem redigere

An Order or method.

Via.
Ratio.
Diſciplina.
Series.
Conſequentia.
Ordo.
Methodus.
Diſpoſitio & collocatio.

Orderly or methodically.

Partitè.
Diſtinctè.

Aptè & ordine.
Distributè.
Consequenter.
Viâ & disciplinâ.
Ratione & disciplinâ.
Dialecticè.
Ordine minimè perturbato.

An Ornament of the Commonwealth, &c.

Ornamentum
Lumen
Decus
Splendor
Dignitas & gemma } Reipub.
Splendidum sydus
Gloria
Gemma

Originally.

Primitus
In principio primo.
A prima origine.
In initio.
Primo ortu.

To Ouer-runne, inuade, or spoile a Countrie.

Incursionibus vastare.
Diripere
Populari } regionem.
Invadere
Occupare.

To ouershoot himselfe, to bee ouerseene, or to erre.

Desipere.
Ex errore peccare.
Labi.
Delinquere.
Periculosè errare.
Impudenter agere.

To Ouercome or vanquish.

Superare.
Vincere.
In fugam conijcere.
Frangere.
Manu & ferro opprimere.
Expugnare
Sternere } hostes.
Obterere
Perdomare

An Ouersight or fault, &c.

Erratum.
Lapsus.
Offensio.
Delictum.
Titubatio.
Defectus.
Imprudentia.

An Ouerthrow or ruine.

Clades
Casus.
Ruina.
Strages.
Calamitas.
Occasus.
Oppressio.

To Ouerthrow in warre.

Prælio profligare.
Bello fundere.
Acie vincere.
Fugare.

Cladem

Cladem afferre.
Victoriam obtinere de.
Manu & ferro opprimere.
Ad deditionem cogere.

An Ouerseer or one that hath the chiefe inspectation of, &c,

Præfectus.
Recognitor.
Curator.
Monitor.
Inspector.
Dispensator.

To Ouersee or view.

Summâ curâ ac diligentiâ recognoscere.
Penitus introspicere.
Procurare.
Præfici operi.
Reuisere.
Dispensare.

To Ouerwhelme or to oppresse.

Opprimere
Pessundare
Prosternere
Conculcare
Conterere
Obruere
} quem.

To Ouersway a man.

Imperitare alicui.
Dominari alicui.
Temporibus plus valere.
Potestate & gratia superare.
Authoritate & amicitia frangere.
Graria & opibus opprimere.
Luminibus alicuius officere.

To Ouerthrow or destroy a house.

Euertere.
Destruere.
Demoliri.
Vastare.
Deturbare.
Solo æquare.
Diruere.
Prosternere.
Pessundare.
Excindere.

To Outface a man, or to beare him downe.

Suâ potentiâ opprimere.
Falsissimè persuadere.
Impudentissimè contradicere.
Vere dicentem fide priuare.

Outragiously, furiously.

Impotenter.
Furiosè.
Tyrannicè.
Immaniter.
Intolerabiliter.

Outlandish, or forraine.

Exoticus.
Peregrinus.
Transmarinus.
Aduentitius.
Ab exteris petitus vel assumptus.

Outragious or furious, &c.

Furore ac amentia plenus.
Iracundia & stomacho incandescens.
Furens.
Impotens.
Immanis.
Atrox.
Scelere præceps.
Effrænatus.

To Owne, or to possesse.

Pro suo vindicare.
Tenere.
Possidere.
In sua potestate habere.

To Owe to, or bee indebted vnto, &c.

Debere alicui.
In nominibus alicuius esse.
In ære alieno esse.
Pecunias grandes creditas habere.

P.

To Pacifie or to quited, &c.

APB omni contentione reuocare.
Ex inimicitijs in gratias vocare.

Pacare
Mitigare
Discordem sopire
Lenire
Mollire
Mitiorem reddere
} hominem.
Pacificare.
Delinire.
Placatum efficere.

Paine, labour or industrie

Opera.
Labor.
Sudor.
Studium.
Industria.
Diligentia.
Sedulitas.

Paine, griefe or smart.

Dolor.
Ægritudo.
Acerbitas.
Cruciatus.

An

Angor.
Moleſtia.
Difficultas.

Painefull, or laborious

Induſtrius.
Laborioſus.
Aſſidvus in opere.
Indefeſſus.
Impiger.
Diligentiſſimus omnium.
Homo ſummi laboris.
Homo ſingulari induſtria.
Invictum ſe a laboribus præſtans.
In opere ſuo nunquam ceſſare.

Painfull or grieuous.

Dolendus.
Calamitoſus.
Ærumnoſus.
Grauis.
Vellicans.
Fodicans.
Acerbus.
Amarus.

Painfully, laborioufly, induſtrioufly.

Summo ſtudio.
Maximâ induſtriâ.
Laborioſè.
Operoſè.
Elaboratè.
Summa curâ.

Pangs, fits, torments.

Tormenta.
Cruciatus.
Dolores.
Morſus.
Acerbitas.

To pardon or forgiue,

Condonare
Ignoſcere } alicui.
Remittere

Omne vltionis conſilium penitus abijcere.

Abſoluere
Concedere
Veniam tribuere } alicui.
Indulgere

A pardon or forgiueneſſe.

Venia.
Vindictæ omiſſio.
Condonatio.
Ignoſcentia.
Abſolutio.
Pœnæ remiſſio.
Obliuio iniuriarum.
Suplicij relaxatio.
Indulgentia.

Parentage or gentrie, race, or linage.

Genus.
Familia honeſtior.
Natalium ſplendor.
Generis præſtantia.
Stemma.
Gens.
Stirps.
Origo.

Partiall or vniuſt.

Iniqvus.
Partium ſtudio abductus.

Iniuſtus.
Partibus fauens.
Nummarius vir.
Æquitatem legis tranſiens.
Partium ſtudioſus.

To Part, diuide, diſtribute.

Diuidere.
Secare.
Partire.
Diſtribuere.
Tribuere in partes.

To take Part with one, to be on his ſide.

Stare à partibus alicuius.
Se cum aliquo coniungere.
Tranſire ad partes alicuius.

Partially, or with reſpect of perſon.

Inique.
Intuitu perſonæ non cauſæ.
Aſpectu perſonarum.
Nimis in alteram partem inclinando.

Particularly.

Speciatim.
Particulatim.
Singulatim.
Membratim.
Per partes.
Diuiſim.
Separatim.

To take in good Part.

Grato & beneuelo animo accipere.
Perhumaniter accipere.
In optimam partem interpretari.
Cum ſumma voluptate amplecti.
Bene ſuſcipere.
Recti bonique conſulere.
Cum ſumma approbatione ſumere.

Pertaker of, or endowed with, &c.

Particeps
Præditus
Compos
Conſors
} rci.

Non expers.

Ornatus
Locupletus
Cumulatus
} re.

A Partner or partaker with a man in a purpoſe.

Omnium conſiliorum ſocietate couiunctiſsimus.

Conſors
Socius
Particeps
Adiutor
Fœderatus
Coniuratus
} alicuius.

A man of good Parts, &c.

Ornatiſsimus moribus.
Optime à natura informatus.
Optimè animo & moribus conſtitutus.
Omnibus virtutum ornamentis excultus.

Opti-

Optimis ſtudijs deditus.
Excellentiſsimis Dei muneribus decoratus.
Vir rarus & ſingularis.

Partiality or vniuſtice.

Iniquitas.
Partium ſtudium.
Iniuſtitia.
Animi ad perſonas magis quàm ad cauſſæ æquitatem propenſio.
Nummaria iuſtitia.
Venale iudicium.

To Paſſe by, or to paſſe ouer.

Tranſire.
Præterire.
Curſim attingere.
Silentio obruere.
Nullum verbum facere de.
Præteruehi.
Omittere.
Prætermittere.

A Paſſage or way to, &c.

Tranſitio.
Aditus.
Præmunitio.
Occaſio.
Præparatio.
Tranſitus.

I Paſſe not of it, I care not for it.

Non curo illud.
Non moror.
Non laboro } de.
Non ſolicitus ſum }
Quid ad me attinet.

A Paſſion or affection.

Affectus
Motus
Perturbatio
Perpeſsio } animi.
Concitatio
Commotio
Appetitio

A Paſſionate perſon.

Prauiſsimis affectibus abreptus.
Affectibus indulgens.
Perturbationibus cedens.
Animi impotens.

Paſt, or that is already gone.

Præteritus.
Antelapſus.
Retro actus.
Præterlapſus.
Factus.
Tranſactus.

Paſtime or ſport.

Ludus.
Animi relaxatio.
Spectacula.
Ridendi obiecta.

Patiently, Comfortably.

Æquo animo.
Patienter.
Toleranter.
Æquanimiter.
Sine quærula & muſitatione.
Longanimiter.
Æquo animo.

Placatè.
Placidè.
Apte.
Quietè.
Non repugnanter,
Quam leuissimè.
Sedato animo.

Patience or sufferance.

Patientia.
Tolerantia.
Longanimitas.
Perpessio.
Patiens animus.
Sustinendo fortitudo.

Patiently.

Æquo animo.
Remissè.
Placatè.
Quam leuissimè.
Tacitè.

Patheticall, or forcible to worke vpon the affections.

Magnam vim ad peruincendum habens.
Flexanimus.
Voluntates impellens.
Mentes alliciens.
Ad persuadendum accommodatus.
Lachrymas ab aliquo exprimens.
In auditorum animis aculeos relinquens.
Animos hominum pertractans.
Ad permouendum homines instructus.
Paratus orator.

Patient or long suffering.

Patiens.
Quietus.
Sedatus.
Constans.
Tranquillus.
Æquus, vel æquo animo.
Aduersis non succumbens.
Longanimus.
Tacitus.
Quam leuissimè ferens.
Callum dolore obducens.
Iniurias reticens.
Silens in malis.
Æquo animo aduersa tolerans.
Mala patientiâ deuorans.
Tacitè ferens
Dissimulans miserias.
Celans sua mala.

A Paterne or president, a Mappe, &c.

Exemplum.
Exemplar.
Effigies.
Forma.
Typus.
Idæa.
Delineatio.
Descriptio.

A Patrone, or an vpholder of.

Patronus.
Defensor.
Benefactor.
Iniuriarum alicuius vindex.

Dolo-

Dolorum punitor,
Propugnator.
Mæcenas.
Tutor.
Sustentator.

To Patronize or protect, &c.

Patrocinium alicuius suscipere
In fidem suscipere.
Fide sustentare aliquem.
A malo defendere.
Authoritate tueri.
Præsidio fulcire.
Studio } tueri.
Cura } fouere.
Opibus } defendere.
Præsidijs } munire.
In clientelam & fidem recipere.

Patronage, defence, protection, &c. of.

Patrocinium
Tutela.
Defensio.
In suam fidem receptio.
Tuitio.
Præsidium.

To Pause or deliberate, &c.

Iudicium suspendere de.
Assensionem cohibere.
Spatium ad cogitandum sumere.
Deliberare.
Consultare.
Meditari.
Tempus ad res considerandas adhibere.

A Pause, rest ing, or stay for a time.

Mora
Intercapedo.
Intermissio.
Respiratio.
Vacatio
Interuallum.
Feriatio } à re.
Cessatio }

A Pawne, pledge, gage.

Depositum.
Pignus.
Monumentum.
Commissum alicuius fidei.
Obses.

To Pay or to discharge.

Dissoluere } pecuniam.
Expedire }
Reddere }
Numerare }
Dependere }
Satisfacere debitoribus.

To liue in Peace, to be at rest, or take his ease.

Molestia vacare.
In summa tranquilitate vitam traducere.
In otio agere.
Quiete frui.
Pacem cum omnibus colere.
Omne tempus ætatis sine molestia degere.
Viuere animo quieto & tranquillo.

Carere

Carere perturbatione.

Peace, quietnesse or concord.

Pax.
Concordia.
Tranquilitas.
Securitas.
Requies litium & iurgiorum.
Bellorum } silentium.
Litium }

Peaceable or quiet.

Paçatus.
Quietus.
Tranquillus.
Vitam tranquillè ac placidè traducens.
A litibus remotissimus.
Pacis cupidissimus.
Author pacis.
Studiosus otij & rerum tranquillarum.

Peeres or Nobles of the Land.

Proceres.
Purpurati.
Viri primarij.
Primores,
Principes.
Heroes.
Ordines.
Summates.
Regni optimates.
Summi regni viri.

Peeuish, froward.

Perversissimi ingenij.
Difficillimis moribus.
Intractabilis.
In sua natura obstinatus.
In sua sententiâ obstinatus.
Iracundus.

Pensiue, heauie, sad.

Anxius,
Ægritudine implicatus.
Tristis.
Solicitus.
Oppress' dolore.
Mœstus.

The Common people.

Ignara plebecula.
Imperita rusticitas.
Vulgus.
Turba miscellanea.
Multitudo rudis.

To Perceiue or finde out.

Notare
Percipere
Subintelligere
Colligere
Persentiscere.
Deprehendere } quid.
Animadvertere
Comperire
Advertere
Sentire
Ad intellectum rei peruenire.

Perfect or complete, &c.

Perfectus.
Expletus.
Absolutus.
Omnes habens numeros.
Consummatus.

Ad

Ad fastigium perductus.
Maturus.
Maturitatem habens.
Nullam accessionem habens.
Finitus.

To perfect or absolue.

Perficere
Expolire.
Limare.
Explete.
Ad maturitatem perducere.
Ingenio excolere.
Ad extremam perducere.
Absoluere.

Perfectly, or throughly.

Penitus.
Ad amussim.
Accuratè.
Explerè.
Perfectè.
Consummatè.
Limatè.

A performance of a matter.

Confectio
Consummatio
Absolutio
Executio
Peractio
Fastigij impositio
} rei.

To perplexe a man.

Dubitationis scrupulum inijcere.
In difficultates conijcere.

To performe or discharge, &c.

Perficere.
Exequi.
Conficere.
Fungi munere.
Facere.
Opere complere.

Peremptorie or rigorous.

Seuerus.
Inclemens.
Immisericors.
Immitis.
Implacabilis.
Districtus nimium.
Literam legis, non mentem legum latorum vrgens,

Perilous or dangerous.

Calamitosus.
Funestus.
Noxius.
Exitiosus.
Minitans.
Pernicios{us
Pestilens
Inimicus
} alicui.

To perish, miscarrie or come to nought.

Perire.
Corruere.
Emori.
Interire.
Extingui.
Intermori.
In medio spatio frangi.

In

In cursu { obrui. / dilabi. / penitus euerti.

To permit or suffer, &c.

Permittere.
Pati.
Tolerare.
Suâ bonâ cum veniâ præteriri.
Conniuentiâ præterire.
Aliquatenus concedere.
Districtè non punire.

Permission or toleration.

Permissio.
Indulgentia.
Venia.
Concessio.
Conniuentia.
Toleratio.
Potestas aliquid faciendi.

Perplexed, distressed, at his wits ende.

Quò se vertat non habens.
Nullo stabili loco consistens.
Non consilij locum habet nec remedij copiam.
Non explicare potest quid factu sit optimum.
In luto hæsitans.
Malis involutus.
In maximas angustias prolapsus.
Animi dubius.
Curis implicitus.
Nihil sedum aut exploratum habet.

Persecution, trouble, tribulation.

Persecutio.
Perpessio.
Infectatio.
Insecutio.
Hostilis infestatio.

A persecutor, an open enemie or aduersarie.

Infectator.
Persecutor.
Infæstus alicui.
Hostili animo in quem.
Apertè inimicus.
Infæstator.

To persecute or to trouble.

Infectari, Persequi, Infæstare, Affligere, Vexare, Torquere } quem.

Perplexed or in extremitie.

Implicatus.
Intricatus.
In maximas angustias adductus.
Quò se vertat non habens.
Multis vndique periculis circtus.
Multis calamitatibus implicitus

Peruerted corrupted, seduced.

A fide remotus.

Ad

Ad mala consilia traductus.
In superstitionem abductus.
A vera religione abalienatus.

To peruert or wrest Law.

Gratiâ inflectere
Potentia infringere
Ad deteriorem partem conuertere
Pecuniâ adulterare
} leges.
Vim legibus facere.

Persecution or trouble.

Persecutio.
Insectatio.
Vexatio.
Afflictio.
Exagitatio.
Crux.
Vis.

To peruert or seduce a man, or to bring into errour.

Seducere.
A vero abducere.
A pietate detorquere.
Erroribus inficere.
In errorem inducere.
Transversum abripere.

Persuasiue, or forcible to perswade.

Aptus ad fidem faciendum.
Maximè valens ad persuadendum.
Ad fidem faciendum accommodatus.

To perswade a man vnto a thing.

Inducere.
Persuadere.
Quo vult inflectere.
Hortando efficere.
Inculcare.
Trahere in partes suas.
Quocunque vult impellere.
In suam sententiam adducere aliquem.
Assensionem commouere.
Elicere.
Fidem facere.

A perswasion, aduising or moning to.

Persuasio.
Inductio.
Adhortatio.
Monitus.
Consilium.
Invitatio.

A perswader or mouer to.

Maximopere esse author alicui.
Author.
Hortator.
Incitator.
Persuasor.
Impulsor.
Causa efficiens.

Philosophie, or the studie of wisedome.

Philosophia.
Sapientiæ studium.

Naturæ

Naturæ { consideratio. contemplatio. inuestigatio.
Rerum naturalium studium.

Physicke, or ministring of medicine vnto.

Medicina.
Ars medica.
Curatio morborum.
Medendi facultas.
Remedia ægrorum.

A physitian or a curer of diseases.

Medicus.
Curator morbroum
Artis medicæ professor.
Æsculapius.

To pill or pole the Common-weale.

De reip. bonis adimere.
Sub iuris specie quid extorquere.
Detrahere de publicis bonis.
Nudare rempub.
Quæstui habere remp.
Diripere ciues.
Spoliare plebem.

A pillar of the Common wealth.

In cuius vita nitimur.
Reipub. salus.
Specula.
Propugnaculum.
Columen.
Firmamentum.
Præsidium.
Sustentaculum.
Columma.

A pillar, or poller.

Prædator.
Extortor.
Raptor.
Exactor.
Non habet legem, habet capaces manus.

To pine away.

Oblanguere.
Contabescere.
Mœrore, Tabe } confici.
Lento morbo consumi.

To pine or to famish a man.

Fame conficere.
Enecare
Subtrahere } vitæ elementa.
Denegare
Necessarijs vitæ præsidija priuare.
Rerum inopia consumere.

Pithie, or full of matter.

Pressus
Concisus
Compressione rerum breuis
Argumentosus } sermo.
Solidus
Nervosus
Succulentus

Orato

Oratio nunquam redundans.
Plena rerum oratio.
Limata rerum & verborum tenuitate.
Breuiloquens.

Pithily, briefly, or soundly.

Concisè.
Pressè.
Solidè.
Nervosè.
Argumentosè.
Breuissimè, sed ad rem.
Limatè.

Pitilesse.

Immisericors.
Sympathia carens.
Casus alienos sine misericordiâ intuens.
Benignitatem miseris claudens.
Saxeus.

Pitifully, lamentably.

Miserè.
Lugubriter.
Miserandum in modum,
Lamentabiliter
Luctuosè.

It is great pittie, or a lamentable matter.

Valdè dolendum est.
Sine gemitu nemo recordari potest.
Plenus luctus.

To pitie or bewaile, &c.

Misericordiâ prosequi.
Vicem alicuius dolere.
Illachrymare.
Rebus adversis alicuius dolere.
Humanitate & misericordiâ moueri.
Illachrymare rei.

Pitie or compassion.

Misericordia.
Commiseratio.
Condolentia.
Animi inductio ad succurrendum.

Pitifull or mercifull.

Misericors.
Condolens.
Misericordiâ commotus.
Misericordia alios prosequens.
Sympathiâ alienorum malorum affectus.

Aptly or fitly to place.

Aptè
Accomodate } ad.
Congruenter
Perppositè.
Concinnè.

A place or degree.

Gradus.
Locus.
Dignitas.
Præfectura.

Ordo

Ordo.
Titulus.

To place or settle in, &c.

Collocare
Constituere
Ponere
Stabilire
Confirmare
} in loco.

To plague a man, to doe him mischiefe.

Calamitati esse
Malo esse
} alicui.
Calamitatem importare.
immittere,
Vexare
Infœstare
} quem.
Plurimis malis vexare.
Malè mulctare.
tractare.
Affligere malis.

The plague or pestilence.

Pestis.
Pestilentia.
Lues.
Morbus epidemicus.

A plague euill or mischiefe.

Pestis.
Malum.
Infortunium.
Clades.
Calamitas.
Incommodum.

Plaine, euident, or expresse.

Perspicuus.
Planus.
Testatus.
Illustris
Nulli obscurus.
Constat.
Liquet.
Luculentus.
Euidens.
Expressus.
Patens omnibus.
Dilucidus.
Cuique perspectissimus.

A plaine man without craft or equiuocation.

Simplicis veritatis amans.
Veritati seruiens.
Ingenuus.
Apertus.
Fuco vacuus.
Candidus.
Antiquę fidei.
Ab astutijs & insidijs remotissimus.
Nihil vafrè & malitiosè agens.
Sine dissimulatione.

Plainly, manifestly or euidently.

Perspicuè.
Planè.
Euidenter.
Clarè.
Luculentè.

Ex-

Explicatè.
Planissimè.
Luculentissimè.
Illuminatè.
Apertè.
Splendidè.

A plaine man, without dissimulation, open.

Homo simplex & apertus.
Sine fraude & fuco.
A fraudibus remotissimus.
Animum in fronte habet.
Non aliud dicit, aliud factitat.
Minimè dolosus.
Ab arte simulandi alienissimus.

To make a matter plaine.

Distinctè ac perspicuè explicare.
Maximè rem illustrare.
Dilucidiorem facere.
Lucem rei afferre.
Planum facere.
Explanare vberius.
Exemplis apertam rem facere.
Enucleare rem.

A platforme of a thing, a mould.

Delineatio.
Descripta ratio.
Idea.
Forma.
Typus.
Figura.
Effigies.
Totius structuræ informatio.
Rei extruendæ fabrica.

To play or to bee still or idle, &c.

Ludere.
Nihil agere.
Feriari a negotijs.
Cessare.
Laborem intermittere.
Ad omnem animi remissionem ludumque descendere.

To giue Schollars or boyes leaue to plaie.

Veniam ludendi dare.
Dare vacationem studijs.
Potestatem relaxandi animos facere.
Animi remissionem ludumque concedere.

Plausible, or pleasing.

Pompæ plenus
In vulgum gratus.
Arridens oculis.
Placitus.
Blandus.
Commendatus multitudini.
Periucundus aspectus.

To plead causes or manage.

Dictitare, Agitare, Tractare } causas.

In causis { versari. elucere. dominari.

Versare causas.
Agere causas.

To please, or like one well.

Placere.
Satisfacere.
Arridere.
Gratum facere.
Adblandiri.

Pleasant, conceited, or full of mirth, and merrie crankes.

Iucundus.
Perfacetus.
Dulcis.
Comicus.
Scitus.
Hilaris.
Festivus.
Lepidus.
Vrbanus.
Salsus.
Suauis.
Iocosus.

Pleasant or delightsome.

Gratus.
Iucundus.
Dulcis.
Mellitus.
Amœnus.
Blandus.
Delectabilis.
Suauissimus.
Placitus.
Exoptatus.
Charus.
Popularis.
Omnium studijs exceptus.

It pleaseth or seemeth good to me.

Visum est mihi.
Decreui.
Constitui.
Mihi placuit.
Nihil fuit mihi prius aut antiquius.

Pleasing vnto, contenting or delighting.

Placitus.
Gratus.
Iucundus.
Acceptus.
Plausibilis.
Exoptatissimus.
Nullam habet offensionem.
Abblandiens.

Pleasantly, merrily, concertedly.

Salsè.
Hilarè.
Facetè.
Iocosè.
Festiuè.
Lepidè.
Vrbanè.

To doe a pleasure vnto a man.

Inire gratiam ab aliquo.
Beneficentia deuincire.
Beneficio ornare.

Com-

Commoditatem adferre alicui.
Gratificari alicui.
Prodeſſe alicui.
Vſui eſſe alicui.

To pleaſure a man or gratifie.

Gratificari.
Obſequi.
Inſeruire alicuius commodis.
Promereri aliquem.
Gratum facere alicui.

Pleaſure or delight, &c.

Voluptas.
Blandimentum.
Dulcedo.
Recreatio.
Iucunditas.

A man wedded or giuen to his pleaſure, voluptuous.

Paratis veſcens voluptatibus.
Omnia voluptate metiens.
Vndique ſuauitates conquirens.
Amplexatus voluptates.
Leuiſſimam delectationem grauiſſimæ vtilitati anteponens.
Omnia ad voluptatem referens.
Paulo ad voluptates propenſior.
Totum ſe voluptatibus tradens.

A pleaſure or benefit.

Beneficium.
Gratia.
Meritum.
Officium.
Ornamentum.
Commodum.
Plenius manuſculum.
Gratificatio.

To plie a matter, or to be buſie about it.

Rei ſatagere.
Attendere rem.
Toto ſtudio incumbere in rem.
Animum rei adjungere.
Omnes curas conferre ad.
In re aliqua maximè elaborare.

Plentifull or abundant.

Copioſus.
Fuſus.
Fœcundus.
Vberrimus.
Amplus.
Affluens.
Abundans.
Cumulatus.

Plentie or ſtore of &c.

Abundantia.
Varietas.
Fœtus.
Congeries.
Vbertas.
Vis.
Copia.
Multitudo.
Cumulus.

A plentifull or copious matter, or large field to, &c.

Infinita ſylua.
Materiam præbens ad.
Dicendi campus.
Patens perlatè.
Materia copioſa.
Infinitam habens varietatem.
Res { immenſa. / infinita.
Magnam orationis copiam ſuppeditans.
Subjectum ampliſſimum.

Plentifully or copiouſly handled and largely diſputed of, &c.

Fuſè
Copioſè
Cumulatiùs
Abundantiùs
Ampliſſimè
Yberiùs
Pluribus
Variè
} diſputatum. / agitatum. / explicatum. / illuſtratum.

The maine point iſſue, or ſtate of the queſtion.

Caput.
Rei ſumma.
Res de qua ambigitur.
Cardo negotij.
Controuerſia ipſa.
Punctum, Contentio } cauſæ.
Res in diſceptationem cadens.

Το κρινόμενον.
Quæſtio.

A plot, traine, or conſpiracie.

Stratagema.
Machinatio.
Conſpiratio.
Nefaria pactio
Inſidiæ.
Molitio.
Pernicioſum conſilium.
Inſidioſum cogitatum.
Facinoris conceptio.
Inſidioſa attentatio.
Clandeſtini ſceleris conflatio.

To plot, contriue, deuiſe.

Agere inter ſe clanculum.
Conſilium { inire. / cudere.
Miſcere aliquid contra.
Fingere, Concipere, Machinari, Parturire, Concinnare } quid.

To plough or to eare the ground.

Arare, Colere } terram.
Subigere.
Rationem habere cum terra.
Agriculturam exercere.

A full point, period, ſtop, a full diſtinction.

Periodus.

Plena

Plena comprehenſio.
Circuitus verborum.
Circumſcriptio ſententiæ.

To point to, or direct vnto, to ſhew or demonſtrate.

Digito demonſtrare.
Indicare.
Commonſtrare viam ad.
Digitos ad fontes intendere.
Dirigere ad.
Præcurrere alicui ad.

To poiſon, or infect one by poiſon or venome, &c.

Veneno inficere.
Veneno vitam tollere.
Virus alicui infundere.
Toxico tingere,
Aconito lædere.

Poiſonfull, infectious.

Venenatus.
Peſtilens.
Contagioſus.
Viroſus.
Luridus.

To pole, pill, or to play the extortioner.

Exhaurire quem.
Emungere pecuniâ.
Quæſtui habere rempub.
Diripere
Vaſtare
Prædari
Exhaurire
} quem.
Per alterius calamitatem bona conſequi.
Ex populi oppreſſione diteſcere.

To poliſh or perfect a worke.

Excolere.
Expolire.
Exornare.
Illuſtrare.
Adornare.
Veſtire.
Perficere.
Arte limare.
Ornare.
Perpolire.
Ad finem perducere.
Splendidum facere.
Splendorem rei accerſere.

Politikely, cunningly.

Solerter.
Prudenter.
Scienter.
Callidè.
Aſtutè.
Conſultè.
Sagaciter.

To pollute, defile or ſtaine.

Conſpurcare.
Contaminare.
Polluere.
Violare.

Inquinare.
Dehonestare.
Funestare.
Labe aspergere.
Commaculare.
Maculare.
Cruentare.
Summâ turpitudine fœdare.
Turpare.
Incestare.
Conscelerare.

Pollution, infection, or contagion.

Contagio.
Contaminatio.
Infectio.
Inquinatio.
Pestis.
Lues.
Labes.

Pollicie, or counsell.

Consilium.
Prudentia.
Calliditas.
Humana sapientia.
Politica disciplina.
Astutia ciuilis.
Solertia.
Stratagema.

Politicke, or prudent, &c.

Vir valdè callidus.
Solers.
Prudens.
Ingeniosus.
Commentis & stratagematibus exceliens.
Homo astutus & occultus.
Peritus ac consultus ciuilis poliriæ.
Altâ mente præditus.
Versutus.
Callidus.

To ponder, weigh, or to consider.

Ponderare.
Expendere.
Aestimare.
Libiare.
Versare animo.
Secum reputare.
Secum cogitare.
Diligenter commentari.
Examinare.

A populous place, or much inhabited and peopled.

Frequens.
Celebris.
Populis refertus.
Hominum confluentiâ nobilis.
Concursu hominum densissimus.

Popular or plausible.

In vulgus gratus.
Popularis.
Arridens.
Periucundum.
Iactationem habens in foro.

A porch, gate, or entrance.

Porticus.
Vestibulum.
Aditus, us.

Porta

Porta.
Ianua.
Limen.

To poste, haste, or make speede to a place.

Citato cursu ferri ad.
Equo calcaria admouere.
Properare.
Festinare.
Veloce cursu coudendere ad.
Se proripere.
Mouere se ocyùs.
Maximam celeritatem adhibere.

Poore, needy, or bare.

Rerum necessariarum inops.
Nullius argenti scrupulum habens.
Rerum omnium inopiâ laborans.
Vade vivat vix habens.
Tenuissimus.
Egentissimus.
Miserimus.
Ad inopiam redactus.
Exhaustus.
Mendicitatem perpetiens.
Pecunijs & agris destitutus.
In diem viuens.
Angustam rem familiarem habens.
Suspensas maximè victendi rationes habens.

To make one poore, or to bring to pouerty.

Ad inopiam redigere.
Attenuare } quem.
Exhaurire }
Fortunis omnibus spoliare.
Accidere fortunas alicuius.

To grow poore, to decay in his estate.

Ad paupertatem deuenire.
Attenuari.
Damna { pati. / sustinere.
Florentissimas fortunas amittere.

Possession, or land, &c.

Terra.
Prædium.
Agri.
Hæreditas.
Patrimonium.

To possesse, or enioy.

Tenere.
Occupare.
Percipere.
Possidere.
Vsum fructum rei habere.

A post or a speedy messenger.

Cursor.
Hermerodomus.
Emissarius.
Pegasus.

A potentate or mighty man, a peere, or lord, &c.

Potentia præstans dominator.
Dynastes.
Nutu valens.

Authoritate pollens.
Latè dominans.
Numen terrenum.
Totivicinæ imperans.

Powertie, or a poore and needy estate.

Paupertas.
Mendacitas.
Indigentia.
Inopia omnium rerum.
Egestas.
Tenuitas.
Miseria.
Infœlicitas.
Rei familiaris angustia.

To the vtmost of a mans power.

Quantum in quo est.
Quantum ad quem pertinet.
Pro virili parte.

Power, or ability.

Vires.
Facultas.
Potentia.
Efficientia. æ.
Copiæ. arum.

In a mans power, or within the compasse of his abilitie.

In alicuius { manu. / potestate.
Penes quem.
Alicui in integro.

Powerfully, or mightily.

Potenter.
Validè.
Efficacissimè.
Magnis viribus

Power, rule, might, or authority.

Authoritas
Potestas.
Imperium.
Vis.
Facultas.
Potentia.

Powerful or mightie.

Potens.
Authoritate magnus.
Summa potentia vir.
Nutu omnia penè conficiens.
Dominator magnus.
Latè impetitans.
Omnes sui metuentissimos habens.
Potentiam & principatum habens.

In ones power, or hand.

In alicuius manu.
Integrum alicuius potestate relictum.
Penes aliquem.
In alicuius viribus.

Practise, or exercise.

Exercitium.
Vsus.
Consuetudo.
Experientia.
Exercitatio.
Frequentatio.

To practise, or follow an Art, to professe a science.

Profiteri.
Exercere.
Factitare.
Versari in.
Sequi artem.
Scientiam colere.
Victum comparare ex.

To practise against the life and safetie of, &c.

De pernicie & interitu alicuius cogitare.
Concipere & meditari mala alicui.
Scelus comminisci contra aliquem.
Machinari alicui periculum & perniciem.
Omnia contra aliquem tentare & experiri.
Sanguine alicuius auide sitire.

Well practised, beaten, or seene in a matter.

Versatus, Agitatus, Exercitatus, Cognitus } in re.
Perceptam, Pertractam } rem habere.

Praise, or commendation.

Laus.
Encomium.
Elogium.
Celebratio.
Commendatio.

Desirous of praise.

Laudis appetens.
Gloriæ paulò auidior.
Præclaræ existimationis homo studiosus.
Suæ laudis cupidissimus.
Gloriæ rumusculos aucupans.

To praise or commend.

Elogijs ornare.
Encomia alicuius predicare.
Celebrare.
Laudare.
Verbis in cœlos efferre.
Consulere laudi & existimationi alicuius.
Amplissimis & summis laudibus efferre.
Laudandi finem non facere.
Omnia bona dicere de aliquo.

Praise-worthy, laudable, or commendable.

Laudes in se habens.
Laude dignus.
Omni prædicatione decorandus.
Ad laudem illustre.
Laudabilis.
Prædicabilis.
Encomijs omnibus ornandus.
Maximè laudabile.
Summè laudandus & prædicandus.

A prey, booty, or spoile.

Præda.
Spolium.

Manubiæ

Manubiæ.
Pecuniæ direptitiæ.
Exuuiæ.

To prey vpon a man, to robbe, or ſpoile a man, &c.

Diripere
Bonis ſpoliare
Fortunis nudare
Prædari
Exinanire
Deuorare
} aliquem.

To pray, or make ſupplication vnto God, &c.

Deo vota facere.
Deum inuocare.
Deo precari.
Deo preces conſecrare.
Deo ſupplicare.
Caſtis precibus Deum colere.
Numen implorare.

To pray, deſire, or beſeech a man.

Rogare
Orare
Obſecrare
Obteſtari
Poſcere.
} aliquem.

Ab aliquo { petere / contendere / poſtulare } quid.

To pray, or make intercession for a man.

Pro aliquo deprecari.

Orare
Supplicare
Intercedere
} pro aliquo.

In alterius gratiam { petere, & obſecrare.

A praier, requeſt, or petition.

Petitio.
Precatio.
Oratio.
Votum.
Supplicatio.
Obſecratio.
Rogatio.
Proſeuche.

To grant or to yeeld to a mans praier, or requeſt.

Petenti annuere.
Roganti ſua petita concedere.
Supplicanti non denegare.
Voti compotem dimittere.
Preces exaudire.
Rogatui alicuius indulgere.
Adimplere deſideria.

To denie, or reiect a mans praier, &c.

Preces alicuius repudiare.
Petitioni alicuius ſecurim inijcere.
Obſecrationem alicuius repellere.
Roganti obnuere.
Se ſupplicanti durum & inexorabilem præbere.

To

To obtaine by praier, or entreaty.

Precibus impetrare.
Orando, Precario } obtinere.
Prosperas preces concipere.
Exorare quem.

To pray to God for a man.

Deprecari pro quo.
Rogare, Postulare, Intercedere, Supplicare } pro.
Vota concipere pro quo.
Preces { adhibere, fundere } pro.

A man giuen much to praier.

Homo in oratione feruens & frequens.
Assiduus numinis iuuocator.
In precibus totus.
Sine intermissione otans.
Homo precibus & orationibus addictus.
Indefessis precibus Deum Opt. Max. colens.
Diuinam opem quotidiè implorans.

A pratler or talkatiue person.

Homo verbosus.
Paulo loquacior.
Garrulus.
Verborum multitudine molestus.
Dicax.
Futilis.
Linguax.
Multiloquus.

To prate, or prattle.

Garrire.
Ineptire.
Effutire.
Dicacitatem exercere.
Confabulari.
Inani loquacitate auditores offendere.

A pratling, iangling, vaine talking.

Dicacitas.
Garrulitas.
Loquacitas.
Futilitas.
Verbositas.

To preach or declare the will of God, to set it downe.

Concionari.
Prædicare.
Verbum dei enunciare.
Sacra mysteria interpretari.
Sacras scripturas exponere.
Doctoris, Theologi } officio fungi.
Sacrè philosophari.
Cælestis oratoris partes exequi.
Pro concione loqui.

A Preacher, or interpreter of Gods word, or holy Scriptures, &c.

Concionator.

Præco

Præco.
Theologus.
Verbi Dei enunciator.
Sacræ scripturæ interpres.
Prędicator.
Sacer orator.

A preface, or entrance.

Præfatio.
Præmunitio.
Exordium.
Proœmium.
Præludium.
Prologus.

To vse a Preface.

Præfari.
Præmunitione vti.
Proloqui.
Præmittere aliquid.

To preferre, or set before.

Aeteponere, Præferre } alicui.
Priores partes deferre.
Præstantiorem iudicare.
Primum locum attribuere.
Palmam dare.
Superiorem pronunciare.

To preferre, to exalt or promote to honour.

Honores amplissimos habere.
Potestatem alicui committere.
Authoritatem alicui attribuere.
Ad altiorem locum attollere.
Augere alicuius dignitatem.
Beneficijs locupletare.
Illustriorem aliquem facere.
Ornare, Nobilitare, Honestare } aliquem.
Transferre in summam dignitatem.

Preheminence or superiority.

Superiores partes.
Principatus.
Excellentia.
Eminentia,
Imperium.
Dominatus.
Prærogatiua.
Exuperantia.
Primatus.

To preiudice, annoy, or to hurt a man.

Fraudi esse.
In fraudem impellere.
Nocere alicui.
Impedire quem.

To prepare, or prouide, &c.

Parare.
Prouidere.
Adornare.
Apparare.
Instruere.
Premunire.
Reponere.
Ad manum habere.

A preparation or entrance.

Aditus.

Pre-

Præparatio.
Adornatio.
Instrumentum.
Fundamentum.
Præmunitio.
Ianua.

Prepared, or furnished.

Instructus
Ornatus.
Armatus
Paratus
Munitus
Cumulatus.
} præclare.

A preposterous person.

Peruersus.
Præposterus.
Incompositus.
Intractabilis.
Inconcinnus.
Absurdè agens.
Ineptus.

Preposterously, disorderly, arsieuersie.

Perturbatè.
Præposterè.
Inordinatè.
Inconcinnè.
Absurdè.

A prerogatiue, priuiledge, or a speciall libertie.

Prærogatiua.
Priuilegium.
Immunitas.
Singularis dignitas.

To prescribe, or to appoint.

Præscribere
Iniungere
Imponere quid
} alicui.

Presently, or inconuenientlie, foorthwith, &c.

E vestigiò.
Extemplò.
In puncto temporis.
Confestim
Statim.
Sine mora.
Quàm celerrimè.
Momento temporis.

To be present in a place.

Adesse
Versari
} in loco.
Coram accedere.
Consistere.
Non abesse a loco.

To preserue, or to keepe safe.

Conseruare illesum:
Sospitare
Tutari
Saluum
Incolumem
} quem.
} præstare.
In tuto collocare.
Malum auertere ab aliquo.

A pre-

A preseruer or Sauiour.

Custos.
Seruator.
Vindex.
Sospitator.
Salutis auctor.
Incolumitatis causa.

A præsident or patrone.

Exemplar.
Lumen.
Specimen.
Lampas.
Speculum.
Idæa.
Forma.
Typus.

To presume or to bee ouer confident, to be too much credulous.

Confidere.
Sibi præfidere.
Nimium sibi { tribuere. sumere. arrogare.
Plus nimio audere.
Polliceri sibi de aliquo plus quàm æqvum est.
Altius quàm oportat se attollere.

Presumptuous or arrogant.

Confidens.
Arrogans.
Insolens.
Fastuosus.
Supra vires quid tentans.
Elato animo.
Præfidens.
Nimis se efferens.
Se vnum suspiciens.

Presumption or ouermuch boldnesse, selfe hardinesse.

Præfidentia.
Temeraria audacia.
Confidentia inanis.
Arrogantia.
Vana fiducia.

A pretence or colour.

Species.
Simulatio.
Color.
Prætextus.
Forma.
Pallium.
Velum.

Pretenced or counterfeit.

Simulatus.
Fictus.
Falsus.
Ementitus.
Fucatus.
Specie tantum.
Velatus.
Palliatus.

To preuaile with, &c.

Plurimum valere apud.
Pollere.
Maximum pondus habere.
Multum posse apud.

Max-

Maximum momentum habere.

To pretend or make shew of.

Simulare.
Præ se ferre.
Ostentare.
In causam afferre.
Prætendere.
Malam rem integumentis speciosis velare,
Fingere, Exagitare } causas.

Pretie, seat, fine.

Concinnus.
Scitus.
Elegans.
Pulchellus.
Elegantulus.
Bellulus.
Lepidus.

Pretious, costly, sumptuous.

Prætiosus.
Sumptuosus.
Magnificus.
Summæ impensæ.

To preuent or take first, to come betweene him and home.

Prospicere.
Occurrere.
Præuenire.
Præripere.
Intercipere.
Occupare.
Anticipare.
Antevretere.
Præcidere.
Antea eludere.
Providenda vitare.

Preuented, forestalled.

Præuentus.
Anteversus.
Anticipatus.
Elusus.
Spe sua, Expectatione } frustratus

To pricke a man forward.

Incitare, Extimulare, Exacuere, Impellere, Vrgere, Instigare } quem ad.

Pride, or arroganeie.

Superbia.
Arrogantia.
Insolentia.
Animi (elatio)
Aliorum despicentia.
Fastidiosus animus.
Fastus.
Tumor.
Magnifica sui opinio.

Principall or chiefe.

Præcipvus.
Primarius.
Princeps.
Primum locum tenens.
Principem locum tenens.

Lumen

Lumen sui ordinis.
In primario loco.
Primus ordine.
Potissimus.
Præcipuus dignitate.
Regendæ ciuitatis dux.
Selectissimus.
Flos populi.
Lumen

To bee principall, or chiefe.

Eminere.
Palmam sibi delatam habere.
Plurimum momenti habere.
Imperium obtinere in alios.
Præstantiâ dignitatis alios superare.

Principally or chiefly.

Præsertim.
Maximè.
Præcipuè.
Potissimum.
Supra omnia.

A Prince, or chiefe Gouernour.

Princeps.
Magistratus.
Dominus omnium.
Moderator regni.
Imperator totius Reipub-
Dominator licæ.
Eminentissimum in rep. locum obtinens.

Principalitee or chiefe rule.

Suprema authoritas.
Principatus.
Magistratus.
Imperium.
Dominatus.
Ditio.

A principle, proposition, or maxime.

Axioma.
Propositio.
Principium.
Theorema.
Fundamentum.

A print, marke, impression, stampe.

Nota.
Vestigium.
Impressiuncula.
Typus.
Character.

To print bookes.

Excudere.
Imprimere.
Prælo subijcere.
Procudere.
Typis mandare.

A prison or Iayle, &c.

Carcer
Custodia.
Vincula.
Nervus.
Ergastulum.
Tenebræ.

To cast into prison or into Iayle.

Vincire.

Vincu-

Vinculis & custodiâ arcere aliquem.
Hominem constringere.
In tenebras conijcere.
Libero aere priuare.
Carcere detinere.
In ergastulum concludere.

A prisoner or captiue.

Vinctus.
Captivus.
Catenatus.
Mancipatus.
In vinculis detentus.
In custodiâ retentus.

To deliuer out of prison.

E carcere liberare.
Ex angustijs educere.
Ex ergastulo eximere.
E custodia emittere.
Leuare vinculis.

To price, estimate, weigh.

Iusta æstimatione perpendere.
Iusto pretio metiri.
Iustâ trutina librare.
Sua dignitate metiri.

To liue priuatly or at home apart.

Includere se domi.
Carere publico.
Lucem non aspicere.
Fugere homines.
Odisse celebritatem.
Recessum & solitudinem quærere.
Vitam priuatam agere.
Domi se continere.
A cœtu & frequentiâ hominum se in solitudinem recipere.
Ab oculis hominum concedere.
Intra domesticos parietes quiescere.

To keepe himselfe priuate, or out of sight.

Captare tenebras.
Sustinere se in locô arcano.
Esse in loco occultiore.
Se occultare.
Se ab hominum oculis remouere.
Se parietum præsidio tueri.

Priuie, hidden, or secret.

Occultus.
Arcanus.
Clandestinus.
Tacitus.
Latens.
Secretus.
Tectus.
Absconditus.

Priuily or secretly.

Clandestinè.
Clanculum.
Secreto.
Clàm.
Tectè.
Furtim.
Latenter.
Occultè.
Nemine conscio.

Priuie to a matter of counsaile, knowing and consenting to it.

Conscius rei.
Assentus.
Non ignarus.
Particeps consilij.
A consilijs.
Socius.
Adjutor.

Probable, or like to be true.

Probabilis.
Verisimilis.
Simillimum veri
A vero non abhorrens.
Ad veritatis similitudinem propensior.
Non absurdus.
Veritatis imaginem præ se ferens.

Probably, or with colour and shew of truth.

Probabiliter.
Verisimiliter.
Non absurdè.
Non procul à vero.
Sub veri simulatione.

In processe of time.

In productione temporis.
Progrediente ætate.
In temporis progressione.
In temporis longinquitate.
Spatio annorum.
Plenitudine temporis.
Annorum accessione.
Ætatis successione.

To proceed or flow from.

Dimanare
Profluere
Manare
Oriri
Nasci
Procedere
Proficisci.
Prodire
Efflorescere
Gigni
} ex.

To proceed, or to goe forward.

Procedere.
Progredi.
Provehi.
Gradum facere.
Progressionem habere.
Cursum promouere ad.
Pergere.

To proclaime, or publish.

Proclamare
Promulgare
Indicere
} quid.
Prædicare.

To procure or obtaine.

Obtinere.
Consequi.
Comparare.
Nanciscì.
Acquirere.
Adipiscì.

Com-

Compos } esse rei.
Particeps }

Prodigall or wastgull.

Prodigus.
Infinita luxurie.
Effusor patrimonij.
In sumptibus profusus.
Omnia ad libidinem conferens.
Pecuniam inaniter exhauriens.
Dissipator.

Prodigalitie, or wastfulnesse.

Prodigalitas.
Effusio pecuniarum.
Nimia largitio.
Rerum suarum dissipatio.
Profusissimus sumptus

Prophane or irreligious.

Scelere religionem prosternens & affligens.
Profanus.
Impius.
Omni scelere pollutus.
Veræ religionis contemptor.
Ab omni studio sanctitatis abhorrens vel remotissimus.
Sacrilegus.
Omnem vim ac potestatem Dei redarguens.
Sine omni numinis metu & reverentia.

Prophanesse or vitious liuing.

Epicurea } viuendi ratio.
Delicata }

Veræ religionis contemptus.
Mollities.
Vitæ impuritas.
Pietatis & probitatis contemptus.
Nullus numinis metus.

To prophane, abuse, vnhallow.

Inexpiabili scelere pervertere.
In profanum vsum convertere.
Irreligiosè } tractare.
Sine reuerentia }
Violare.
Polluere } quid.
Contaminare }

To professe or make open shew of.

Præ se ferre.
Profiteri.
Prædicare.
Non dissimulare.
Operam rei dare. }
Omnibus notum facere. }
Aperte protestari.

A profession or trade.

Studium.
Vitæ institutum.
Ars.
Propositum } viuendi.
Via }
Vitæ curriculum.
Artificium.

A professor of true religion a confessor.

Professor Euangelicus.

Veritatis confessor.
Christianus.
Evangelicæ veritatis susceptor.
Cultor Christi.
Fidei Christianæ confessor & assertor.

Profit or commoditie.

Vtilitas.
Fructus.
Commodum.
Lucrum.
Questus.
Compendium.
Fœnus.

To profit or benefit a man.

Commodis omnibus aliquem afficere.
Prodesse.
Commodare.
Inseruire.
Adjumentum afferre.
Bono esse } alicui.
Vsui esse }
Vtilitatem alicui communicare.
Commodis } alicuius consule-
Vtilitatibus } re.
Lucellum addere alicui.
Emolumento } esse alicui.
Vtilitati }
Conducere } alicuius ratio-
Expedire } nibus.

Profitable or commodious to.

Fructuosus.
Salutaris.
Quæstuosus.
Commodus.
Magnas habet commoditates.
Conducens }
Vtilis . } alicui' cõmodis,
Aptus }
Magnas opportunitates habens ad.
Maximé accommodatus ad.

Profitable or to good purpose.

Fructuosè.
Vtiliter.
Commodè.
Opportunè.
Salutariter.
Ad rem.

A proofe or demonstration of.

Demonstratio.
Argumentum.
Declaratio.
Documentum.
Experimentum.
Probatio.
Specimen.
Signum.
Testimonium.

A profound learned man, a good Scholler.

In omni iudicio elegantissimus.
Doctrina & iudicio excellens.
Eruditionis laudibus ornatissimus.
Omni doctrinâ eruditus.
Literis instructissimus.

Vir

Vir ſummus in rerum maximarum ſcientijs.

To prognoſticate, or to foretell,

Prædicere.
Prænuntiare.
Præſignificare
Vaticinari.
Quod futurum eſt, diuinare.

A project, plot, deuiſe.

Conſilium initum.
Machinatio.
Pactio.
Conjuratio.
Facineris conceptio.
Ratio rei deſcripta.
Idea.
Propoſitum meditatum.

To prolong or deferre.

Procraſtinare.
Differre.
Reijcere.
In aliud tempus referre.
Prorogare.
Lentius procedere.
Indies.

A promiſe or couenant, a bargaine, &c.

Promiſſum.
Pollicitatio.
Pactum.
Fœdus.
Fides.
Proteſtatio.
Votum.

To promiſe a thing to, &c.

Promittere.
Polliceri.
Proponere.
Offerre.
Verbis affirmare.
Se conteſtando alicui obligare.

To breake promiſe or to falſifie his faith.

Violare fidem.
Promiſſa non ſeruare.
Promiſsis non ſtare.
Suam perfidiam prodere.
Fidem fallere.
Pollicita non reddere.

To keepe or performe his promiſes.

Exoluere, Perſoluere, Præſtare } promiſſa.
Promiſsis non deeſſe.
Pactis, Conventis } ſtare.
Satisfacere promiſsis.
Reddere pollicita.

To promote or aduance, &c.

Imperium alicui deferre.
Prouehere.
Attollere.

Ampliorem ac illustriorem facere.
Ad honores aliquem perducere
Honorem & gloriam alicuius amplificare.
In lucem euocare.
Ad dignitatem producere.
Aliquem { illustrare. / ornare.
Magistratum alicui committere.
In dignitate collocare.
Alicuius fortunam amplificare.
Locare in amplissimo gradu.
Ad summam dignitatem promouere.

Promotion or exaltation.

Dignitas.
Fortunæ amplificatio.
Laus altior & honestior.
Honor.
Amplitudo.
Præfectura.
Authoritas.
Sublimior conditio.
Ascensus honoris.

To come to promotion, or honour.

Altiùs ascendere.
Maiorem dignitatem obtinere.
Altiorem gradum consequi.
Ad decus surgere.
Splendorem & authoritatem consequi.
Ad honores amplissimos peruenire.
In superiorem locum ascendere.

To prompt, or to suggest to.

Dictare } quid.
Suggerere }
In mentem alicui injicere.
Insusurrare.

Propertie, or quality, &c.

Qualitas.
Proprium.
Virtus.
Facultas.
Habitus.
Dos.
Proprietas.
Operatio animi.
Ingenium.

Proper, seate, fine, seemely, vide *Prety.*

Proper or peculiar vnto a man.

Proprius.
Inseparabile adiunctum.
Iure pertinens ad.
In aliquem cadens.
Peculiaris.
Maximè attingit rem.
Maximè coniunctum cum.
Inseparabile } ab.
Indiuulsum }
Maximè { conueniens / congruens } alicui.

Proper.

Proportionable to, agreeable, answerable.

Analogus
Conueniens } rei.
Magnam habens conuenientiam cum.
Congruens
Consimilis } rei.

To Prophesie, or forctell, &c.

Prædicere.
Prænunciare.
Augurari.
Diuinare.
Vaticinari.
Præsignificare.
Portendere.

Proportion or correspondencie.

Analogia.
Conuenientia.
Proportio.
Similitudo.
Cognatio.
Congruentia.
Adaptatio.
Harmonia.

To prop, hold, or stay vp.

Fulcire.
Sustentare.
Staturninare.
Stabilire.
Prohibere ne corruat.

A Prophet, or one that doth foretell a thing to come.

Propheta.
Vates.
Fatidicus.
Rerum futurarum præmonstrator.
Diuinæ voluntatis interpres.

A prop, stay, or vndersetter.

Fulcrum.
Adminiculum.
Stratumen.
Sustentaculum.
Atlas.

To prorogue, or to put of vntill another time.

Prorogare
Protrahere
Reijcere } rem.
Differre
Protrudere

To propound, or put forth, or offer the view of.

Proponere.
In medium proferre.
In lucem oculosque proferre.
Prosucere.
Ante oculos ponere.
Oculis subijcere.
Expedire.
Sub aspectum subijcere.

A proposition or principle.

Axioma.
Pronuntiatum.
Propositio.
Gnome.
Prothesis.
Thema.

Principium.

To prosecute, or handle a matter learnedly.

Electissimis verbis & grauissimis sententijs augere & ornare.
Variè & copiosè amplificare.
Politissimè, Eruditissimè } pertractare.
Se artificem in causa aliquâ explicanda declarare.

To giue prosperous successe, to prosper, speed, blesse.

Secundare, Fortunare, Prosperare } quid.
Benè vertere.
Prosperos successus tribuere.
Ad optatum exitum perducere.

To prosper, or to haue good successe, &c.

Prosperari.
Secundari.
Fœliciter sua negotia conficere.
Ex animi sententiâ omnia conficere.
Summâ fœlicitate vti.
Ad arbitrium componere.
Successibus secundis vti.
Metam attingere.
Quò intendit, peruenire.
Spe & optato euentu non frustrari.
In portum saluum peruenire.
Secundissimè cursum tenere.
Quò velit peruenire.

Prosperous or Fortunate.

Eœlix.
Fortunatus.
Prosper.
Faustus.
Fœliciter ætatem agens.
Fortunatè & beatè viuens.
Omnia ad voluntatem affluentia habens.

Prosperitie or well fare.

Prosperitas.
Res { secundæ. prosperæ.
Fœlicitas.
Optimus rerum status.
Vitæ splendor.
Rerum omnium affluentia.
Status fortunæ prosper.
Vitæ status florentissimus.

Prosperously, or luckily.

Prosperè.
Fœliciter.
Optimè.
Recto iudicio.
Ex animi sententia.
Fortunatè.
Secundè.

To prostrate himselfe before.

Corpus humi prosternere.
Stratus adorare.
Proijcere se ante pedes alicuius.
In genua prouolui.
Se ad pedes proijcere.
Ad pedes se demississimè deuoluere vel abijcere.

A

A protection, defence, or patronage.

Tutela.
Patrocinium.
Defensio.
Præsidium.
Propugnatio.
Munimentum.

To protect or patronize.

Defendere.
Protegere.
Tutari.
Propugnare.
In suam fidem & tutelam recipere.
Sub clientelam suscipere.
Suâ authoritate communire.

To protest or vehemently to affirme.

Protestari.
Religiosè affirmare.
Asseuerare.
Testificari.
Contestari.
Suo testimonio confirmare.
Dictitare.

A Protector, or a defendor.

Protector.
Patronus.
Defensor.
Propugnator.
Tutator.

Protestation, or affirmation.

Protestatio.
Professio.
Fidei suæ obstrictio.
Contestatio.
Affirmatio.
Dictitatio.
Asseueratio.

Proudly, presumptuously.

Superbè.
Arroganter.
Insolenter.
Tumidè.

To be proude, arrogant, or high minded.

Superbire.
Insolescere.
Fastu intumescere.
Cristas erigere.
Caput tollere ad cœlum.
Superbam opinionem de se concipere.
Sumere spiritum.

Proud, or arrogantly minded, swelling.

Superbus.
Arrogans.
Insolens.
Elatus in potestate.
Inflatus.
Tumens.
Fastidiosus.
Turgidus.
Fastu intumescens.
Tumidus.
Vultuosus.

Proudly

Proudly, arrogantly.

Superbè.
Arroganter.
Insolenter.
Tumidè.
Fastuosè.
Fastidiosè.

To proue by argument.

Argumentis euincere.
Rationibus obtinere.
Probare.
Tueri.
Confirmare rationis momentis.
Disputando { probare. / demonstrare.
Persuadere verbis.
Testimonijs euincere.
Exemplis planum facere.

To proue or trie, to examine.

Probare.
Explorare.
Exigere.
Exanimare.
Spectare.
Excutere.
Ventilare.

A Prouerbe, or common speech or saying.

Tritum in sermone prouerbium.
Omnium in ore iactatum.
In prouerbij consuetudinem venit.
Vulgari versu pronunciatum.

A Prouerbe, or olde sawe, or saying.

Prouerbium.
Adagium.
Paræmia.
Vetus dictus.
Diuerbium.

To prouide, or prepare, &c.

Præparare.
In futuros vsus { reponere. / preparare.
Studiosè & diligenter curare.
Congerere.
Coaceruare.
Prouidere { sibi.
Prospicere { sibi.

To prouide for, or to set vnto.

Prouidere.
Consulere.
Prospicere.
Curam { rei habere.
Rationem { rei habere.
Curare quid.

Well prouided or prepared in a matter, &c.

Paratus ad dicendum.
Compositus { ad.
Armatus { ad.
Instructus { ad.
Probè meditatus.
Scientia cumulatus.
Refertus rebus ad.

By Gods goodnesse or prouidence.

Dei { auspicio. / prouidentia.

Diuini-

Diuinitus.
Cælitus.
Diuino beneficio.
Dei ductu.
Deo approbante & secundante.

A prouision or prepartion.

Præparatio.
Apparatus.
Ornatus.
Instrumentum.
Comparatio.
Molitio magna.
Coaceruatio.

To prouoke or anger, &c.

In furorem impellere.
Adiram incendere.
Asperiorem facere.
Irritare.
Alicui bilem mouere.
Duriorem & acerbiorem reddere.
Lacessere.
Verbis inflammare.
Commouere hominem.
Infensum reddere.

A prouokement to anger.

Irritatio.
Prouocatio.
Exasperatio.
Incentio ad iram.
Exacerbatio.

A prouocation or allurement.

Illecebra.
Inuitamentum.
Blandimentum.
Incitamentum.
Esca.
Inescario.
Lenocinium.

A Prouost, or head of a Colledge or hause.

Præses
Præfectus.
Magister.
Rector.

Prowesse, valour, manhood.

Virtus militaris.
Virilitas.
Fortitudo.
Magnanimitas.
Virtus inuicta.

Prudent, or wise, &c.

Oculatus.
Linceus.
Prudens.
Cordatus.
Sagax.
Prouidentissimus.
Alta mente præditus.
Perspicax
Futuros casus longè ante mente sua prouidens.

To publish or diuulge.

In vulgus effere.
In lucem emittere.
Diuulgare.
Hominum iudicijs exponere.
Prædicare.
Enunciare.

In

In theatrum producere.
Publici iuris facere.
Disseminare.
Foras proferre.
In lucem oculosque producere.
Palam facere.

A publication or proclamation.

Promulgatio.
Denuntiatio.
Dissleminatio.
Prædicatio.
Proclamatio.
Edictum.
Indictio.

Puffed vp, proude, swelling.

Inflatus.
Tumidus.
Turgidus.
Sui opinione elatus.
Se efferens.
Intumescens.

Puissant or mightie.

Præpotens.
Pollens.
Valens.
Numen terrenum.
Magnificus.

To punish or correct.

Verberibus coërcere.
Punire
Castigare
Vindicare } quem.
Vlcisci
Statuere in quem.

Coërcere supplicijs.
Indicijs mulctare.
Pœnis afficere.
Ad perniciem vocare.
Animaduertere in aliquem.
Plectere.
Pœnas { irrogare. / infligere.
Asperis supplicijs reprimere quem.
Legibus corrigere.
Impunitum non dimittere.
Supplicio improbos afficere.
Nullam gratiam sceleri facere.

Punishment or correction.

Pœna.
Supplicium.
Castigatio.
Animaduersio.
Vltio.
Vindicatio.
Vindicta.

To suffer punishment, to smart for a matter.

Pœnas subire.
Culpam luere.
Supplicium pati.
Cruciatum sustinere.

To purchase, or to get, or come by.

Acquirere
Comparare
Parere } quid.
Nancisci
Consequi
Peruenire ad.

Per

Pure, cleane, vndefiled, syncere.

Purus.
Sincerus.
Incorruptus.
Integer.
Castus.
Incontaminatus.
A concretione labis segregatus.
Nulla concretione mixtus.

To purge or cleare, &c.

Purgare.
Expedire.
Ex culpa eximere.
Excusare.
A crimine expedire.
Eluere.
Expiare.
Innocentem declarare.

To purpose, or determine to doe.

Decernere.
Statuere.
In animo } habere.
Deliberatum }
Velle.
Constituere.
Animum inducere vt.
Secum cogitare.

A purpose, resolution, or meaning, &c.

Præpositum.
Consilium.
Institutum.
Intentio.
Scopus.
Voluntas.
Deliberatio.
Mens.

I am prepared or resolued to, &c.

Constitutum }
Certum } est mihi.
Deliberatum }
Destinaui animo.
Decreui.
Statui.
Nihil est mihi deliberatius quam.
Me animo & cogitatione conuerto ad rem.

To the purpose, or matters in hande, &c.

Ad rem.
E visceribus rei vel causæ.
Cum negotio quàm maximè coniunctus.
Propositio maximè seruiens.

Purposely, or for the nonce.

Deditâ operâ.
Consultò.
Ex composito.
Cogitatò.
Studio & iudicio.
Destinato consilio.

To which purpose.

Huius loci & argumenti est.
Huc refertur.
Eodem spectat.
In eandem sententiam.
Ad eundem exitum tendit.
Quo annumeratur.

Besides

Besides the purpose.

Extra rem & causam propositam.
Alienus à re
Nihil ad rem de qua quæritur.

Fitting his purpose, seruing his turne.

Suo instituto accommodus.
Causæ seruiens.
Aptus suo proposito.
Congruens ad id quod agitur.
Ad vsum rei comparatus.
Opportunè ad.

To Put vnto, or adioyne.

Adijcere.
Adjungere.
Annectere.
Addere.
Subiungere.
Apponere.
Attexere.
Appendere.

To put out of Office or depose.

Magistratu aliquem depellere.
A gubernaculis reipublicæ repellere.
Potestatem eripere alicui.
Loco mouere aliquem.
Imperium abrogare.

Q.

To Quasse, or to carowse.

GRæco more bibere.
Poculis certare.
Poscere (alios) maioribus poculis.

To Quake or tremble.

Trepidare.
Contremiscere.
Exhorrescere.
Metu percelli.

To Qualifie, or moderate, &c.

Minuere.
Extenuare.
Mitigare.
Attemperare.
Lenire.
Mollire.
Sedare.
Sopire.
Delinire.

A man of meane Qualitie, of no sort, or fashion.

Homo paulo obscurior.
Vnus è multis.
Infimæ conditionis.
Humillimæ sortis.
De ima plebe.
In nullo numero.
Imi subsellij.

A man of good Qualitie, or a principall man, &c.

Homo selectissimus.
Grauis.
Insignis.
Vir non infimi ordinis.
Vir opibus & facultatibus præditus.
Ornatissimus vir.
Vir primariæ dignitatis.

To Quarrell or brawle.

Contendere
Concertare
Litigare
Expostulare.
} cum aliquo.

Rixas inter se habere.

Digladiari
Colluctari
} mutuò.

Quarrellous, vnquiet or contentious, &c.

Perpugnax.
Contentiosus.
Litigator.
Querulus.
Turbulentus.
Calumniator.
Rixis & contentionibus studens.
Litigiosus.

A Quarrell or contention, &c.

Querela.
Rixa.
Certamen.
Contentio.
Dimicatio.
Digladiatio.
Calumnia.

To Quell, to subdue, or ouercome.

Frangere.
Domare.
Supprimere.
Profligare.
Extinguere
Proterere.

To Quench, stint or cease a thing.

Extinguere.
Sedare.
Explere.
Depellere.
Tollere.

A Question, or a demaund.

Quæstio.
Controuersia.
Interrogatio.
Quæsitum.
Percontatio
Dubium.

To moue or put forth a Queſtion.

Quæſtionem { afferre. / mouere.
Dubitationem proponere.
Litem mouere.
Quid in percontando ponere.
Inferre / Facere } quæſtionem.
Quærere ab aliquo de.

Quiet, peaceable or ſtill.

Naturâ ad pacem & quietem propoſitus.
Quietus.
Pacatus.
Otij & pacis ſtudioſus.
Homo maximè ſedatus.
Pace & otio gaudens.
Contentionis hoſtis.
A controuerſijs remotiſſimus.
Omnium perturbationum expers.
A litibus abhorrens.
Tranquillus ac moderatus.
Vitam quietam & otioſam ſequens.
Placidus.
Otium & tranquillitatem ſequens.
Iniurias multas deuorans.

Quicke, nimble, readie, not to ſeeke.

Agilis / Expeditus / Alacer } ad.
Gnauus.
Celer.
Strenuus.

Quietly, or peaceably, &c.

Quietè.
Pacatè.
Tranquillè.
Sedatè.
Placidè.
Sine querela.
Tacitè.
Sine admurmuratione.

Quietneſſe or peace, &c.

Quies.
Tranquillitas.
Otium.
Pax.
Securitas.

To Quiet, ſtill or appeaſe, &c.

Sedare / Compeſcere / Sopire / Placare / Mollire / Componere / Reconciliare } diſſentientem.
A contentione reuocare.

A Queſtion.

Quæſtio.
Percontatio.
Interrogatio.
Quæſitum.
Poſtulatio.
Erotema.

Quæ

Queſtionable, or doubtfull.

Controverſus.
Ambigvus.
Anceps.
Dubius.
Litigioſus.
Sub iudice.
Suſpenſus.

Quicke or ſwift, &c.

Citus.
Celer.
Expeditus.
Velox.
Volucris.
Concitatus.
Feſtinans.
Properans.

Quickly or ſpeedily, &c.

Citò.
Confeſtim.
Statim.
Subitò.
Primo quoque tempore.
Quam celerrimè.
Abſque mora.
E veſtigio.
Actutum.
Expeditè.
Protenus.

A Querke or quidditie, a ſubtiltie.

Subtilitas.
Argutia.
Otioſum commentum.
Acutum inuentum.
Captio.
Spina.
Votum inſidiæ.
Verborum { laquei. tendiculæ. aucupia.

Quickneſſe, ſpeedineſſe.

Celeritas.
Velocitas.
Expeditio.
Feſtinatio.
Properatio.

Quaint, coy, or nice, &c.

Delicatus.
Faſtidioſus.
Molliculus.
Moroſus.
Curioſus.
Omnium aliorum contemptor.
Dicaculus.
Sibi nimium placens.

A Queſtion or demaund, &c.

Quæſtio.
Poſtulatum.
Interrogatio.
Quæſitum.
Erotema.
Problema.
Controverſia.

To Queſtion with, or aſke of, &c.

Quærere ab aliquo.

Interrogare
Consulere } aliquem.
Exquirere.
Percontari aliquem de.
In percontando ponere alicui.
Alicuius sententiam scisitari.

To Quippe or taunt, &c.

Contumelioſè notare.
Maledicè vexare.
Asperè perstringere.
Petulanter insectari.

Mordere
Pungere } hominem.
Vellicare

A Quippe or taunt, &c.

Convitium.
Dictum breue.
Probrum.
Contumelia.
Maledictum.

R.

To Racke, or to torment a man.

Adhibere tormenta.
In quæstionem abripere.
Excruciare extremè.
Conijcere in equuleum.
Explorare tormentis.
Rem exquirere cruciatu.

To Rage or storme, &c.

Furere.
Insanire.
Rabie compleri.
Intemperanter invehi in aliquem.
Omnia omnibus minari.
Bacchari.
Indignari.
Grauissimè commoveri.
Fremere.
Impotenter minari.

The Rable, or Common people.

Turba permixta.
Promiscuus cætus.
Fæx populi.

Raging

Raging, franticke, mad, furious.

Homo impotenti animo.
Furiosus.
Iracundiâ abreptus.
Furore percitus.
In obvios involans.
Rabiosus.
Amens.

To Raile vpon a man, or giue opprobrious words, &c.

Ignominijs conscindere aliquem.
Linguâ petulantissimâ consectari quem.
Aliquem verbis violare.
Grauiter invehi in aliquem.
Maledicere alicui.
Convitijs exagitare.
Declamare contra aliquem.
Indignissimâ contumeliâ lacerare.
Maledicta congerere in aliquem.
Contumeliosè lædere.
Virus acerbitatis evomere in aliquem.

A Railer vpon a man, or one that taunteth, &c.

Convitiator.
Maledicus.
Virulentus.
Insectator.
Obtrectator.
Contumeliosus exagitator.

A Railing, reuiling, reproaching.

Invectiua
Insectatio.
Opprobrium.
Infamatio.

To Raigne, or to beare rule.

Dominari.
Clavum imperij tenere.
Regno præsse.
Imperitare.
Principatum habere.

A Rare or singular man.

Omnibus rebus clarissimus ac ornatissimus vir.
Omnis memoriæ facilè princeps.
Singularis.
Rarus.
Diuino consilio ortus.
Summus.
Divinus.
In suo genere præstans.
Admirationem omnium mouens.
Eximius & inclytus.
Flos } populi.
Lumen. }
Omnibus laudibus excellens.
Omni dignitate princeps.

Rare, scant, &c.

Rarus.
Non communis.

Non omnibus obvius.
Vix comparabilis.
Non vulgaris.

Rarely or singularly.

Singulari ratione.
Exquisitè.
Eximio artificio.
Admirabiliter.
Scientissimè.
Peritissimè.

Rash or vndiscreet, &c.

In mala scienter ruens.
Nimis in agendo præceps.
Improvidus.
Omnia stultè & incautè agit.
Ob leuem rem periculum adiens.
Imprudens.
Temerarius.
Inconsultus.
Inconsideratus.
Prudentiæ vacuus.
Consilij inops & expers.
Summæ dementiæ ac temeritatis.
Incogitans.
Non ratione & consilio, sed casu & impetu omnia faciens.

Rashly or vnaduisedly.

Temerè.
Præpropèrè.
Præcipitanter.
Incogitanter.
Sine consilio.
Inconsultò.
Improvidè.
Inopinato.
Impetu animi magis quam consilio.
Leuissimis de causis.

Rashnesse vnaduisednesse, or hastinesse.

Inconsiderantia.
Præcipitantia.
Imprudentia.
Incogitantia.
Temeritas.
Effrenatus animi impetus.

The Rascall people, or the rabble.

Fæx, Sentina } populi.
Imperita multitudo.
Vulgus.
Infima plebs.
Scoria, Colluies } populi.

A Rascall, or vile Knaue.

Impuratus nebulo.
Infamis flagitijs.
Extremè flagitiosus.
Projectâ nequitia.
Nullum improbitatis genus prætermittens.
Longè improbissimus.
Impietatis artifex.
Perfidus, Profligatus } nebulo.
Homo vilis, infamis, sceleratus.

To Rate, chide.

Acerbè obiurgare.

Acer-

Acerbius invehi in quem
Vehementius consectari.
Exagitare.
Acriter perstringere.
Increpare.

Readie or prepared.

Promptus
Paratus.
Expeditus.
Accinctus.
Præmunitus.
Adornatus.
Ad manum.
Armatus.

A man of great Reading, or a man verie greatly seene in reading.

Multiplicis lectionis homo.
In antiquorum scriptis versatus.
Antiquitatis omnia tenens.
In veterum monumentis exercitatissimus.
Diligentissimus antiquitatis investigator.
Antiquarius.
Minimè { hospes / peregrinus } in.

Readily or promptly.

Promptè.
Expeditè.
Paratè.
Celeriter.
Memoriter.
Mira celebritate.
Volubiliter.

To Reach vnto.

Se exporrigere ad.
Extendere / Patere / Pertingere } ad.
Produci.

A Realme, Nation or Kingdome.

Regnum.
Monarchia.
Imperium.
Principatus.
Regius dominatus.
Prouincia.
Natio.

A Reason or argument.

Ratio.
Argumentum.
Probatio.
Fides.
Demonstratio.
Medium.

Reasonable or partaker of reason.

Rationis particeps.
Intelligens.
Intelligentiæ & mentis compos.
Philosophus.
Iudicio valens.

Reasonably or indifferently, so, &c.

Tolerabiliter.

Vrcunque.
Non admodum benè.
Mediocriter.
Non contemnenda ratione.
Non pessimè.

It is reasonable, equall, just.

Rationi est consentaneum.
Acquum
Honestum. } est.
Iustum
Ius & æquitas postulat.

To reason together to debate, or argue the matter.

Colloqui.
In vtramque partem disputare.
Vltro, citraque sermones habere.
Inter se disceptare.

To Rebell against his Prince or Country.

Nouas res moliri.
Susceptum iugum excutere.
Seditiones mouere.
Rempubl. perturbare.
Ferre arma contra.
Solicitare populum ad defectionem.
Tumultum concitare.
Interitum reip. cogitare.
Malè machinari patriæ.

A Rebell, or Traitor, &c.

Coniurator.
Seditiosus conspirator.
Patriæ hostis.
Parricida patriæ.
Apostata.
Transfuga.
Arma contra Rempubl. sumens.
Perturbator Reipublicæ.
Nefaria contra patriam committens.
Vtilitatem communem prodens.
Alienus à Repub.

Rebellious, or stubborne, &c.

Contumax.
Pertinax.
Obstinatus.
Iugum excitans.
Imperium omne aspernans
Iussis repugnans.
Insurgens contra aliquem.

To Play the Rebell or Traitor.

Perfidè agere.
Iugum excutere.
Ad hostes deficere.
Prodere patriam.
Ab Imperio decisere.
Nouis rebus studere.

To Rebuke, snip or reprehend a man.

Increpare.
Asperè perstringere.
Redarguere.
Reprehendere.
Accusare.
Damnare.
Criminari.

A Rebuking, snibbing, checking.

Vituperatio.

Obiur-

Obiurgatio.
Reprehenſio.
Increpatio.
Correptio.
Cenſura.

To Recant or vnſay.

Palinodiam canere.
Retractare.
Receptui canere.
Suæ opinioni abrenuntiare.
Suæ priſtinæ opinioni contradicere.
Mutare { mentem. / rem.

To Receiue or take, &c.

Accipere
Percipere
Colligere
Carpere
Delibare
In manus ſumere
Amplecti
} quid.

A reckoning or an account.

Ratio.
Calculus.
Computatio.
Subductio.
Redditio rationis.

To reclaime a man.

A vitijs reuocare.
A feritate ad bonam frugem conuertere.
A flagitijs reuocare.
A delicto auocare.
De animi prauitate deducere.

To recoumpt, number vp.

Enumerare.
Recenſere.
Recitare.
Numerum rerum inire.

To record or regiſter, &c.

Literis mandare.
Scriptis prodere.
Monumentis commendare.
In annales referre.
Immortalitati commendare.
Libris conſignare.
Chartis comittere.

To recompence, &c.

Meritam debitamque gratiam alicui referre.
Compenſare.
Pari menſura reddere.
Remunerare.
Penſare
Referre
Rependere
} quid alicui.
Reſpondere beneficijs.
Reddere.
Multis officijs cumulare.
Satisfacere officijs.

A recompence or requitall.

Compenſatio.
Redditio.
Remuneratio.
Beneficij retributio.
Penſatio
Remenſio
} officij.

To reconcile, or make attonement, to pacifie, &c.

Reonciliare.
In gratiam } restituere.
veterem } reducere.
Ex inimicis amicos reddere.
Animos offensos recolligere.
Pacare.
Omnem simultatem tollere.
Iniurias in gratiam commutare.

To recouer a losse, to regaine it.

Sarcire } è morbo.
Expiare }
Detrimentum reconcinnare.
Iacturam redimere.
Malum ad salutem conuertere.
Recuperare damnum.

To recouer out of sickenesse.

Releuari } è morbo.
Recreari }
Euadere.
Conualescere.
Sanitatem recipere.
Ex infirmo validus fieri.
Recuperare valitudinem.
E morbo subleuare.

To recreate or delight himselfe.

Animum relaxare.
Animum ludis recreare.
Sese colligere.
A rebus gerendis vacare.
Relaxare quid de contentionibus.
Sese dare iucunditati.
Ad omnem animi remissionem ludumque descendere.
Reficere animum.
Respirare a studijs.
Acquiescere.
Honestis oblectationibus sedare.
Studiorum satietatem suauissimis exercitijs repellere.

A laboribus quies.
Animi relaxatio.
Lusio.
Respiratio à } studijs. serijs negotijs.
Studiorum intermissio.
Cessatio } animi.
Oblectatio }
Alleuatio }
Curarum requies.

To redeeme, ransome, or to deliuer from.

Redimere } ex.
Eripere }
In libertatem restituere.
Redemptionem procurare.
Liberare } à.
Subtrahere }
Eximere }

To redresse or reforme, &c

Medicinam afferre.
Curare.
Salutem afferre.
Tollere.
Remedium inuenire rei.
Instaurare.
Integrare.
Reparare.

A redreſſe, or remedy, &c.

Remedium.
Medicina.
Curatio.
Salus.
Sanatio.
Antidotus.
Inſtauratio.

To reſerre a man or perſon vnto.

Referre
Remittere
Amandare } quem ad.
Relegare
Ablegare.

To reforme or amend.

Ægras & labentes reip. partes ſanare.
In antiquum ſtatum reſtituere.
Corrigere.
Emendare.
In melius mutare.
Reficere.
Reſtituere.
Inſtaurare.
Repurgare.
A corruptelis vindicare.
Ad præſtantiorem formam reducere.
Reſarcire.
Vitioſas reipublicæ partes execare.
Lucem afferre ad.
Reddere poſtlimio.

Reformation or repaire.

Inſtauratio.
Correctio.
In melius mutatio.
Reipulicæ renouatio.
Repurgatio.

A man well reformed, bettered, amended.

In melius muratus.
A prauitate reuocatus.
Melior effectus.
Ad ſaniorem mentem reductus.
Renouatus.
Renatus.
Regenitus.

To refraine or abſtaine from.

Abſtinere } ab.
Temperare }
Comprimere.
Seſe continere.
Suſtinere.
Se cohibere.
Suas cupiditates domare.
Nullam habere rationem cum re.
Vitare } rem.
Effugere }

To refraine ones fellowſhip, or company, &c.

Alicuius ſocietatem eijcere.
Se ab aliquo { ſeparare. / ſeiungere.
Familiaritatem alicuius vitare.
Ab aliquo abhorrere.

To

To refresh or recreate ones minde, &c.

Recreare
Relaxare
Reficere
} animum.

Recolligere
Cõfirmare
} spiritus.

Animum parumper à studijs abducere.
Acquiescere parumper à curis.
Molestiam à seuerioribus studiis collectam ludis fugare.

A refuge or shelter for, &c.

Subterfugium.
Asylum.
Sanctuarium.
Receptus.
Tutela.
Præsidium.
Portus.
Receptaculum.

To refute or grauell, &c.

Disputationis laqueis irretire.
Subtilitate dicendi refellere.
Cogere quem.
Negare quod.
Confutare.
Cogere aliquem.
Disputationis laqueis irretitum tenere.
Argumentis euertere.

Verberare
Conuincere
Refellere.
Lafactare.
Peruellere.
} aliquem.

Figere aduersarium.
Argumentorum copiâ obruere.
Diluere.
Vanitatis euincere.

A refutation, or confutation.

Refutatio.
Redargutio.
Expugnatio
Euersio
} argumentorum.
Falsitatis euictio.

To refuse, to doe, &c.

Grauatè facere.

Recusare
Detractare
Nefas ducere
Abnegare
Refugere
Negare
Nolle
} aliquid agere.

To refuse or reiect a thing.

Nolle.
Reijcere à se.
Repellere.
Aspernari.
Recusare.
Auersari.
Auertere.
A se procul remouere.

A refusall, putting off, or reiection.

Reiectio.
Recusatio.
Auersatio.
Detrectatio.

Repu-

Repudiatio.
Repulsio.

To regard, or esteeme, &c.

Curare.
Multum æstimare.
In pretio habere.
Plurimi facere.
Æstimatione dignum putare.
Laudibus ornare.
Suo iuditio probare.

To haue regard or care of a thing, &c.

Rationem rei habere.
Summam curam & prouidentiam in re ostendere.
Laborare } de.
Sollicitus esse }
Non negligere } rem.
Curare }

Not to regard, or care for.

Non curare.
Contemnere.
Non laborare de.
Non morari quid.
Susque deusque habere.

A man not regarded, or esteemed.

Abiectus.
Homo æstimationem nullam habens.
In nullo pretio.
Nullius authoritatis.
Contemptus.
Spretus.
Neglectus.

To register, or record, &c.

Memoriæ mandare.
Literis credere.
Annalibus committere.
Monumentis prodere.
Literis celebrare.
In commentarijs scribere.
Monumentis exornare.
Libris consignare.

Registred or recorded, &c.

Monumentis traditum.
Literis consignatum.
Posteritati commendatum.
Scriptis proditum & explicatum.
In originibus.
In chartis.

To rehearse or make mention.

Repetere.
Commemorare.
Recensere.
Referre.
Enarrare.
Enumerare.
Edisserere.

A rehearsall or recitall of, &c.

Commemoratio.
Recitatio.
Repetitio.
Enumeratio.
Catalogus.
Mentio.
Particularis nominatio.

To reioice, or to be maruellous-lie glad.

Gaudere.
Exultare.
Affici voluptate.
Lætitia perfundi.
Gaudio cumulari.
Iucundari.
Triumphare.

A reioicing or congratulation.

Exultatio.
Lætitia.
Animi præ plausu diffusio.
Gratulatio.
Animi alacritas.
Triumphus.

To releasse, or ease of, &c.

Laxare
Expedire
Liberare
Dimittere
Leuare
Eximere
} aliquem.

Tenuiores ab iniurijs prohibere.

To releeue the afflicted.

Laboranti subsidium ostendere.
Opem ferre.
Subleuare
Recreare
} perditos.
Afflictis fidem & dextram porrigere.
Subuenire.
Succurrere.
Opitulari.
Indigentiam alicuius subleuare.
Dextram porrigere afflictis.
Afflictos erigere.
Iacentes & spoliatos excitare.
Saluti esse calamitosis.

To relie, or depend on a man.

Niti aliquo.
Ab aliquo pendere.
Ad præsidium alicuius confugere.
Fiduciam collocare.
Spem omnem habere in quo.
Omnia ab aliquo expectare.

Relieſe or helpe, &c.

Subsidium
Adiumentum.
Auxilium.
Leuatio.
Opitulatio.

Religious or godly deuoted.

Cultum Dei & puram religionem suscipiens.
Religionem colens.
Digna deo dicens & faciens.
Congruenter legibus diuinis viuens.
Singulari pietate ornatus.
In Deum maximè pius.

Religiously.

Religiosè.
Piè.
Sanctè.
Prout Christianum decet.

Religion

Religion, or Gods seruice.

Religio.
Cultus dei.
Pietas.
Sacra.
Sanctitas.
Rectus de Deo sensus.

It remaineth, &c.

Supereſt.
Relinquitur.
Reſtat.
Conſequitur.
Requiritur.
Proximum eſt vt.
Methodus & ordo poſtulat.

To remaine or abide in a place, &c.

Habitare.
Manere.
Suum ſtatum retinere.
Durare.
Firmus eſſe.
Hærere, Commorari, Reſidere, Verſari } in loco.

A Remedie or medicine.

Remedium
Medicina.
Curatio.
Antidotus.
Pharmacum.
Alexipharmacum.
Leuatio.

To Remedy or redreſſe.

Curare.
Sanare.
Leuationem inuenire.
Occurrere morbo.
Tollere.
Adhibere rei curationem.

To remember or record, &c.

Rei memoriam excipere.
In memoriâ tenere.
Recordari.
Meminiſſe.
Imprimere in animo.
In memoriâ { continere. comprehendere. habere.
Animo { complecti. cuſtodire. inſciptum habere.
Non obliuiſci.

Remembrance, &c.

Memoria.
Recordatio.
Senſus viuus.
Reminiſcentia.
Mentio.

To put a man in remembrance of

Admonere, Commonefacere } quem.
Redigere, Reuocare } alicui in memoriam.
Commouere, Refricare } memoriam rei.

It

It commeth to my remembrance.

Subit animum.
Occurrit animo.
Venit mihi in mentem.
Succurrit mihi.
Memoriâ repeto.

Remisse or slacke, &c.

Languidus.
Negligens.
Remissus.
Indiligens.
Segnis.
Dissolutus.
Rem negligenter agens.

Remissenesse, or slacknesse, &c.

Necligentia.
Languor.
Oscitantia.
Socordia.
Indiligentia.
Incuria.

To remoue or withdraw one from.

Abducere, Astrahere, Deducere, Remouere, Depellere } aliquem.
Amoliri, Expellere, Avertere } quid ab aliquo.

To Remoue or flit to, &c.

Migrare.
Secedere.
Mutare solum.
Alias sedes petere.
Locum commutare.
Ad alium locum se recipere.

A Remouing or a flitting to another place.

Migratio.
Sedis translatio.
Pristini domicilij desertio.
Loci mutatio.

Remorse of conscience.

Morsus conscientiæ.
Contractiuncula animi.
Stimulus, Sensus, Agnitio } malè actorum.

To Rend or teare, &c.

Lacerare.
Discindere.
Diffuere.
Discerpere.
Diuellere.
Dilaniare.

A Rending or tearing, &c.

Laceratio.
Discissio.
Discrepatio.
Dilaniatio.
Divulsio.

To

To render, or yeeld thankes.

Gratias { habere. agere. reddere.
Se gratum præbere.
Suam gratitudinem teſtari

To Renew or Repaire, &c.

Renouare.
Reſarcire.
Reparare.
Reſtituere.
Recreare.
Inſtaurare.
Reſtaurare.
Redintegrare.
Reſuſcitare.
Innovare.
Ad veterem formam reſtituere.

A Renewing or reformation.

Renovatio.
Redintegratio.
Inſtauratio.
Repurgatio.
Reparatio.
Nouæ & melioris formæ inductio.

To Renounce or diſclaime.

Abrenuntiare, Abdicare, Abijcere, Eiurare } quid.

In perpetuum abijcere.
Nuntium rei remittere.
Non agnoſcere.
Funditus repudiare.
Abnegare.

A Renouncing of.

Deteſtatio.
Abrenuntiatio.
Abiectio.
Eiuratio.
Abnegatio.
Reiectio.
Repudiatio.
Averſatio.

Renowne or fame.

Splendor.
Gloria.
Celebritas.
Nomen.
Lumen.
Nobilitas.
Nominis claritas.

Renowned, noble or excellent.

Orbem terrarum nominis ſui gloria implens.
In luce & oculis omnium magnus.
Nobilitatus.
Perilluſtris.
Factis illuſtris.
Decantatus.
Honoratus.
Inclyttus.
In omnium ore excellens.

Flo-

Florentiſſimus.
Celeberrimus.
Splendidiſſimus.
Fama & nomine excellens.
Ad laudem inſignis.
Cuius fama & laus nunquam intermoritur.
Ab omnibus celebratus.
Omni laude cumulatus.

To Renowne, or ennoble a man, to gaine him honour.

Nobilitare, Decorare } quem.
Glorioſum, Illuſtrem } reddere.
Omni laude cumulare.
Splendorem alicui accerſere.

Rents, reuenewes, yearely commings in.

Reditus us.
Vectigal.
Agrorum merces.
Prouentus.
Fructus annuus.
Locationi prætium.

To Repaire or reedifie, &c.

Reædificare.
Reficere.
Reparare.
Reſarcire.
Redintegrare.
Reconcinnare.
Inſtaurare.
Ad antiquum ſtatum reducere.
In novam formam producere.
Reſtaurare.
Rurſus erigere.

To make a Rent, departure or Schiſme, &c.

Diſſociare.
Diſſidium facere inter.
Voluntates hominum diſtrahere.
Diuortium efficere.
In varias partes diuellere.

To Repell or driue backe, &c.

Repellere.
Auertere.
Depellere.
Amoliri.
Abigere.
Fugare.
Reijcere.

Repentance, or amendment of life.

Reſipiſcentia.
Pœnitentia.
Malè actæ vitæ in melius mutatio.
Innovatio.
Regeneratio.

To Report or tell, or noiſe abroad, &c.

Divulgare, Nuntiare, Prædicare, Declarare, Narrare, Referre } quid alicui.

Ali-

Aliquem certiorem facere.

To Repent or amend.

Resipiscere.
Facti pœnitere.
Sceleris pœnitere.
Anteactam malè vitam emendare.
À vitijs emergere.
Ad mentem venire.
Se ab errore revocare.
Se ad meliorem frugem recipere.
Domitas habere libidines.
Ad vitæ novitatem reparari.
Exvere veterem hominem.
Animi labes repellere.
Melior evadere.

A Report, fame, brnit.

Fama.
Rumor.
Nuntius.
Sermo.
Vox populi.

To Represent or take vpon him the person, &c.

Repræsentare.
Præ se ferre.
Personam sustinere.
Vicariam operam præbere.
Alicuius partes agere.
Vice alicuius fungi.

To Represse, or keepe vnder sinne, vice or naughtinesse.

Reprimere impetus.
Coercere.
Ab impediendo & ledendo repellere.
Compescere.
Frænare.
Cohibere.
Restringere seditiones.
Perdomare.
Legibus & pœnis tenere.
Scelera opprimere.
Delicta reprimere.
Impudentiæ ac leuitati perditorum hominum resistere.
Effrænatos moderari.
Metam modamque maleficijs constituere.
Furentem petulantiam rescindere.

To Represent, resemble, counterfeit.

Repræsentare.
Imitari.
Effingere.
Præ se ferre.
Referre.
Propè accedere ad similitudinem alicuius.

Reproch or shame, &c.

Ignominia.
Dedecus.
Infamia.
Probrum.
Contumelia.
Opprobrium.

A Reproofe or checke

Accusatio.

Reprehenſio.
Obiurgatio.
Increpatio.
Coargutio.
Convictio.

To reproach or braid a man with, to twit him with.

Obijcere quid alicui.
Exprobari.
Ignominioſè notare.
Verborum crudelitate violare.
Traducere.
Contumelioſus vocib' proſequi.
Probris inſectari.

To Repreoue or checke.

Coarguere
Improbare
Reprehendere } quem.
Notare
Increpare
Agitare.
Aſperé perſtringere.
Obiugare.
Vituperare.

To giue a man the repulſe, or deniall.

Repellere.
Ignominioſè dimittere.
Expectatione fruſtrari.
Re infecta quem dimittere.
Petitionem alicuius repudiare.

In great Reputation or account.

In oculis multitudinis.
Omnibus dilectus & probatus.
Omnium laudibus & teſtimonijs ornatus.
Gratia & authoritate valens.
Fama & nomine excellens.
In ſua ciuitate magnus & clarus.
Amicitiâ & gloriâ florens.
Virtute & opinione præſtans.
In magno honore, gratia & authoritate.
Dignitate & æſtimatione eminens.

Reputation or credit &c.

Exiſtimatio.
Fides.
Gloria.
Claritas.
Splendor.
Celebritas.
Decus.
Fama.
Nomen.
Commendatio.
Authoritas.

Reputed or thought, &c.

Iudicatus.
Exiſtimatus.
Putatus.
Habitus.
Appellatus.
Nuncupatus.
Numeratus.

To grant ones requeſts.

Concedere quid alicui.
Alicuius poſtulationē explere.

Vo

Votis alicuius satisfacere.
Roganti non deesse.
Precibus alicuius indulgere.
Suppliciter rogantem non rejicere.
Voti compotem reddere.

To Request or desire a thing.

Precibus efflagitare.
Finem rogandi non facere.
Obnixè rogare.
Mirum in modum petere.
Votis sollicitare aliquem.
Expetere.
Orare.
Desiderare.

A Request, desire, demaund.

Postulatio.
Petitio.
Præcatio.
Rogatio.
Oratio.
Obsecratio.

To obtaine his request.

Impetrare postulata.
Voto potiri.
Non frustra rogare.
Compos desiderij fieri.

In request, in esteeme or verie well liked, and much desired.

In pretio.
Omnibus probatus.
Auidissimis studijs exceptus.
Multum expetitus.
Desideratus ab.
Venalis.
Emptorem facilè reperiens.

Out of Request, out of vse, not desired.

In nullo pretio.
Fastidijs adhæresçens.
Improbatus.
Illaudatus.
In nulla æstimatione.

To Require or demaund of, to call for, &c.

Requirere
Postulare
Exigere
Reposcere
} quid ab aliquo.
Expetere ab aliquo.
Flagitare.
Desiderare.

Requisite, needfull, or meet.

Conveniens
Congruens.
Expedit.
Ad rem valdè pertinens.
Aptus.
Conducibile est.
Opus est.
Necessarius.
Requisitus.

To Requite or recompence.

Compensare.
Rependere.
Reddere.
Fœnerari beneficium.

Remunerari.
Honorbus, præmijs, & ſplendore decorare.
Remetiri gratiam.
Reſpondere beneficijs.

A Requitall or recompence.

Compenſatio.
Remuneratio.
Prætium beneficij.
Redditio
Fœneratio } beneficij.
Retributio

To Reſemble, or to ſhadow forth, &c.

Advmbrare.
Exprimere.
Effingere.
Referre.
Imitari.
Perſonam rei gerere.

To reſerue or appoint vnto.

Reſeruare
Seponere
Deſtinare
Deſcribere } quid ad.
Dſignare
Addicere
Ordinare

To Reſt in a place, to ſubſiſt or abide, &c.

Reſidere.
Commorari.
Habitare.
Hærere.
Subſiſtere.
Sedem habere in.
Diutius verſari.
Conquieſcere.

Reſidence or abiding, &c.

Commoratio.
Habitatio.
Manſio.
Permanſio.
Hæſio.
Mora.
Præſentia.

To reſigne or to giue ouer his Office.

Abdicare ſe munere.
Deponere.
Loco cedere.
Alij tradere.
Tranſcribere in alterum.
Dedere.
Ad alium transferre.

To Reſiſt or oppoſe himſelfe againſt, &c.

Obnuntiare.
Repugnare.
Obſiſtere.
Obviam ire.
Obluctari.
Adverſari.
Obſtare.
Occurrere.
Seſe opponere.
Reclamare.
Obniti.
Repellere.
Oppugnare.

Re-

Reſiſtance or oppoſition.

Oppoſitio.
Contradictio.
Repugnantia.
Oppugnatio.
Vis.
Reclamatio.
Impetus.

To reſolue or perſwade.

Edocere aliquem.
Omnem dubitationem præſcindere alicui.
A lapſu in errorem continere.
Animum alicuius confirmare.
Æſtum & ſcrupulum eximere & evellere ex animo alicuius.
Fidem alicui facere.

Reſolued or ſatisfied of or in a matter, &c.

Certus.
Edoctus.
Sine vlla dubitatione confirmatus.
In certa ſententia conſiſtens.
Certò edoctus.
Minimè dubitans de.
Planè credens.
Stabili & certâ ſententia.
Fide rei alicuius niti.

To Reſolue, anſwere or ſatisfie a man.

Largè & diſtinctè reſpondere ad interrogata.
Querenti ſatisfacere.
Conſilij compotem dimittere.
Errore liberare.
Eximere ſcrupulum ex animo.
Quietam reddere alicui conſcientiam.

I am reſolued or dermined to.

Deſtinavi.
In animo habeo.
Certum / Deliberatum / Conſtitutum } eſt mihi.
Planè in animum induxi.
Mediatum / Deliberatum } habeo.
Firmiſſimè ſtatui.
Decrevi.
Eſt animus facere.

A reſolution, purpoſe, perſwaſion.

Firmum propoſitum.
Deſtinatio animi.
Deliberatum conſilium.
Perſuaſiſſima voluntas.

To reſolue queſtions, doubts, controuerſies.

Expedire / Explicare } quæſtiones.
Lites { decidere. / dirimere. / componere.
Ad dubia reſpondere.
Definire controverſias.
Diſſoluere res in quæſtionem adductas.
Enucleare / Enodare } dubia.
Diſceptare cauſas.

Scirpos soluere.
Nodos secare.

To resort, flocke, or repaire vnto.

Confluere, Concurſare } ad.
Frequentare.
Conuolare.
Magno numero ferri ad.
Seſe aggregare ad.
Celebrare locum.
Denſiſſimè petere.
Concurſum facere ad.

Resort, or concurſe, to a place, &c.

Concurſus, Confluentia, Conuentus, Congregatio, Itiratio } ad locum.

A place of great resort.

Locus celeberrimus.
Populis frequens.
Ciuium & aduenarum multitudine nobilis.
Locus hominibus completus.
Nobiliſsimum emporium.

Reſpect or conſideration.

Ratio.
Reſpectus.
Conſideratio.
Relatio.
Cauſa.
Nomen.
Intuitus.

To reſpect, or haue regard of.

Curare.
Reſpicere.
Laborare, Sollicitus eſſe } de.
Præcipuam (rei) curam habere.
Rationem ducere rei.
Serio cogitare de re.

Reſpite, ſpace, pauſe.

Mora.
Interuallum.
Intercapedo.
Quies.
Reſpiratio.
Spatium.

Reſt, eaſe, quietneſſe, of minde, hearts eaſe.

Securitas, Tranquillitas } animi.
Quies a moleſtijs.
Otium, Pax, Gaudium } animi.

To reſt, or to be ſtill, or ſilent, &c.

Conquieſcere.
Silere.
Conticeſcere.
A verbis abſtinere.
Linguam comprimere.
Sibi ſilentium indicere.
Nullam impatientiam oſtendere.

Reſt

Reſt, or eaſe, &c.

Quies.
Otium.
Tranquillitas.
Portus.
A negotijs relaxatio.
Animi relaxatio.
Ceſſatio.
Securitas.

To reſt, ſleepe, or to take his eaſe.

Quieſcere.
Quietem, Somnum } capere.
Dormire.
In ſomnum conijci.
Senſus exteriores ſopore reficere.

A reſtitution, or reſtorement.

Reſtitutio.
Redhibitio.
Redditio.

To reſtore or deliuer backe.

Reſtituere.
Reddere.
Redhibere.
Remittere.
Reponere.

To reſtraine, bridle, or hold in wickedneſſe.

Refrænare.
Cohibere.
Contundere.
Reprimere.
Coërcere.
In officio & metu continere.
Frangere, Impedire } quid.
Licentiam eripere alicui.
Feroces impetus reprimere.

To reſtraine his affections.

Motus animi — coërcere.
Appetitiones — cohibere, reprimere, perdomare.
Voluntatem — ſubiugare, temperare.
Libidines — moderari, refrænare.

Retcheleſſe, careleſſe, negligent.

Negligens.
Incogitans.
Aliud agens.
Indiligens.
Socors.
Parum ſolicitus de.

To returne backe, &c.

Redire, Sese referre, Recipere, Regredi, Remigrare, Reuerti, Reuolui, Remeare } ad.

To reueile, diſcouer, detect.

Iudicare, Patefacere, Prodere } quid.

Detegere
Declarare } quid.
Illustrare
In lucem producere.

A reuenge, or taking due punishment.

Vltio.
Vindicta.
Sceleris vindicatio.
Iusta punitio.
Animaduersio in quem.
Redditio talionis.

To reuenge or punish.

Vlcisci.
Vindicare.
Reddere talionem.
Reddere iniuriam.
Persequi.
Referre.
Iniurias reddere.
Reponere.
Vim vi repellere.
Punire
Plectere } quem?

A reuenger, or punisher.

Vindex.
Vltor.
Assertor
Persecutor } iniuriæ.
Punitor

A reuenging, or paying home of.

Vindicta.
Vltio.
Persecutio.
Pœnæ inflictio.
Lex talionis.
Meritæ pœnæ.

Reuerence, or honour.

Obseruantia.
Veneratio.
Obsequium.
Reuerentia.
Honor.
Obedientia.

To reuerence or honour.

Cum admiratione honore dignum putare.
Honorifice appellare.
Obseruare.
Reuereri.
Colere.
Venerari.
Assurgere.
Honoris causâ nominare.
Singulari studio colere.
Honorificentissimis, verbis appellare.
Omni obseruantiâ colere.
Honorem præfari alicui.

A reuerend, or graue person.

Grauissimus.
Veneratione & admiratione dignus.
Obseruandus.
In honore.
Illustris memoriæ.
Virtutis & doctrinæ opinione præstans.
Suspiciendus.
Admirandus.
Præstantissimus.

Reue-

Reuerenda grauitate.

Reuerently, gravely, ſoberly.

Reuerendè
Decenter.
Grauiter.
Officioſè.
Cum dignitatè.
Moratè.
Cum grauitate.
Compoſitè.

Reuenue, or yeerely profit.

Redditus.
Vectigal.
Fructus.
Cenſus.
Prouentus.
Anniuerſarium ſtipendium.
Pactio annuæ pecuniæ.
Emolumentum agrorum.

A man of great reuenues, lands, commings in.

Amplos habens redditus.
Locuples.
Prædijs, Agris, Latifundijs } ditiſſimus.

To reuile, or reproach, &c.

Contumeliosè accipere.
Maledicè inſectari.
Carpere, Offendere } exiſtimationem alicuius.
Contumelijs vexare.
Maledictis inſequi.
Infamiâ notare aliquem.
Contumeliarũ aculeos emittere
Conuitijs } proſcindere. conuellere.
Acerrimis verbis inſectari.
Magnâ verborum libertate in aliquem inuehi.
Crudelitate verborum violare.
Nominibus criminoſis appellare.
Maledicta in aliquem conijcere.
Turpitudinem alicui obijcere.

A reuiling, or reproaching.

Inſectatio.
Calumnia.
Maledictum.
Obtrectatio.
Infamatio.
Maledictio.
Conuitiatio.

To reuiue, or put life into, or animate a man.

Animare.
Iacentem animum erigere.
In ſpem impellere.
Languentem incitare.
Animum addere, Spiritus afferre } alicui.
Metuum adimere alicui.
Maximam confidentiam parere alicui.

To reuolt fall, or depart from.

Deſciſcere, Recedere, Deficere, Deflectere } ab aliquo.
Se auertere ab aliquo.

Auer-

Auertere se retrorsum.
Tranfugere ad hostes.

A reward or guerdon, &c.

Præmium.
Remuneratio.
Merces.
Compensatio.
Munus.
Pretium.
Honor.

To reward, or requite.

Merita præmia persoluere alicui.
Remunerari aliquem.
Præmijs afficere.
Virtuti honores debitos persoluere.
Mercedem ad aliquem deferre.
Præmijs & splendore decorare.
Adferre mercedem.

A Rhetorician, or a very eloquent man.

Maximè excellenti suauitate.
Homo diuinus in dicendo.
Omnes dicendi artificio facilè vincens.
Ornatè dicens.
Disertus.
Ornatus in dicendo.
Dicendo suauis & ornatus.
Multum in dicendo valens.
Præstantissimus dicendi artifex.
Perfector dicendi & magister.

To play the Rhetorician, to flaunt, &c.

Rhetoricari.
Variè, ornatè, copiosè dicere.
Ad omnem amplificationem excurrere.
Fusè tractare.
Exornare rem.

Rhetorically, Flantingly, oratorlike.

Rhetoricè.
Oratoriè.
Ornatè.
Profluenter.
Disertè.
Politè.
Eloquenter.
Ornatissimis verbis & crebris sententiis.
Summa dicendi varietate & elegantia.

Rich, or wealthie, &c,

Copiis omnibus circumfluens.
Ditissimus.
Opulentus.
Pecuniosus.
Opibus florens.
Fortunatus.
Copiosus.
Diuitiis abundans.
Pecuniis beatissimus.
Vitæ commodis abundans.
Copiis opibusque affluens.
Contra paupertatem paratus & ornatus.

To grow rich or thriue.

Ad maximas opes peruenire.

Rem

Rem reperire.
Pecuniam colligere.
Rem bonis & honestis rationibus augere.
Patrimonium amplificare.
Congerere opes.
Magnas commoditates consequi.

Riches, or substance.

Bona.
Diuitiæ.
Opes.
Florentissimæ fortunæ.
Opulentia.
Copiæ.
Fortunæ amplissimæ.
Commodorum abundantia.
Thesaurus.
Rerum affluentia.
Censu[illegible]
Abundantia fortunarum.

Rife, frequent, common.

Frequens.
Peruulgatus.
Communis.
Vbique obuius.
Minime rarus.

To rifle, spoile, or robbe.

Spoliare.
Diripere.
Bonis exuere.
Deprædare quem.
Pecuniis priuare.
Exinanire.
Bona per vim auferre.
Facultatibus nudare.

Excussum } dimittere.
Exhaustum }
Emungere pecuniis.
Bonis euertere.

Right, or lawfull, &c.

Rectus.
Iustus.
Concessus.
Legitimus.
Æquus.
Cum legibus congruens.
Sanctus.

Rightly, or equally.

Rectè.
Iustè.
Integrè.
Æquè.
Legitimè.

Rigorous, or austere.

In puniendo rigidus & seuerus.
Austerus.
Nimis asper.
In supplicio crudelis.
Ad imperium naturæ acerbitatem adiungens.

Rigor, crueltie, extremitie.

Summum ius.
Asperitas.
Austeritas.
Iniquitas.
Rigida animadnersio in quem.

Riot

Riot, waſtefulneſſe, prodigalitie.

Luxus. us.
Luxuries.
Profuſio opum.
Diſsipatio bonorum.
Intemperantia.
Prodigalitas.

Riotous.

Luxurioſus.
Intemperans.
Profuſus.
Prodigus.
Omnia conſumens.

A ringleader of miſchiefe or badneſſe

Omnem malorum culpam ſuſtinens.
Sceleris nefarij princeps.
Improbitatis præceptor.
Flagitiorum / Scelerum { princeps. author. ſignifer.
Seditionis fax.
Patriæ { procella. turbo.
Architectus mali.
Impulſor aliorum ad.
Scelerum fontes aperiens.
Faces nequitiæ poferens.
Malorum artifex.

To rippe vp.

Altius petere.
Exordium.
Commemorare.
Ab initio repetere.
Singulatim enumerare.

A Roage, runnagate, or a vagrant perſon.

Erro.
Vagus.
In nulla ſede certa conſiſtens.
Circumcellio.
Tranſfuga.
Stigmaticus.

To robbe or ſpoile.

Deripere bona.
Spoliare.
Deprædari.
Exhaurire.
Exinanire.
Per ſcelus adimere.
Piraticam exercere.
Fortunas alicui { vexare. diripere.

A robber of the common wealth.

Prædo
Depeculator
Latro.
Hirudo.
Expilator
Guerriculum } Reipub.
Sacrilegus
Direptor
Compilator
Populator

To robbe the common wealth.

Queſtui habere remp.
Detrimenta reip. inferre.

Remp.

Rempul. } compilare.
Oppida } spoliare.
Ex bonis publicis prædam facere.
Ciues nudos & deformatos relinquere.
In bona inuadere reip.

Roially or Princely, &c.

Regius.
Magnificus.
Splendidus.
Heroicus.
Principe non indignus.
Augustus.
Imperatorius.
Amplissimus.
Pretiosissimus.

Roundly, nimbly, readily.

Rotundè.
Promptè.
Expeditè.
Celeriter.

To roote out, or vtterly to extinguish, &c.

Eradicare.
Excindere.
Extirpare.
Euellere.
Funditus tollere.
Extinguere.
Omnem improbitatem ex re & delere, tinguere.
Non pati diutiùs.
Abolere.

To take deepe rooting.

Altas radices agere.
Altius terræ inherere.
Altissimis defigi radicibus.
Penitus } insidere. imprimi.

Rude, vnlearned, or vneloquent.

Rudis.
Incultus.
Ignarus.
Imperitus.
Incondito sermone vtens.
Inquinatè & spurcè loquens.
Barbarè peregrineq; loquens.
Omnia ornamenta negligens.
Institutione nulla præditus.
Indisertus.
Inelegans.
Impolitus.
Minime politus aut elegans.
Ab omni sermonis elegantia abhorrens.
Humanioris disciplinæ expers.
Vastè & hiulcè loquens.

Rude, vnciuill, or without education.

Rusticus.
Agrestis.
Malè moratus.
Impolitis } moribus.
Inconditis }
Incultus.
Inurbanus.
Inhumanus.
Agrestis.

Rudely

Rudely, homely or vnskilfully.

Impolitè.
Indoctè.
Rusticè.
Ineleganter.
Incomptè.
Inurbanè.
Crassâ Mineruâ.
Nulla arte.
Nullo artificio.

A rudiment or beginning.

Rudimentum.
Tyrocinium.
Elementum.
Principium.
Aditus.
Præludium.
Introitus puerilis.

A Ruffian, a lewd, dissolute, or swaggering person.

Discinctus nepos.
Vnguento, Mero } madens.
Comatus.
Homo intemperans & dissolutus.

Ruine, destruction or confusion.

Interitus.
Pernicies.
Exitium.
Eversio.
Clades.
Vastitas.
Fatale infortunium.

Ruinous or fallen in decaie.

Ruinosus.
Vitium faciens.
Casui proximus.
Fragilis.
Concursus.
Breui collapsura.
Malè materiatus.
Infirmus.
Valdè exesæ ædes.

To come to ruine, or destruction.

Occidere.
Labare.
Perire.
Extingui.
In exitium ruere.

To ruinate, wast, make desolate.

Vastare
Diruere
Subvertere
Solo æquare } locum.
Prosternere
Depopulari
Exscindere
Funditus tollere.

To compasse, or worke ones ruine.

Exitium conflare alicui.
Interitum afferre alicui.

Per

Perniciem creare.

A rule or precept.

Præceptum.
Institutio.
Lex.
Præscriptum.
Institutum.
Præceptio.
Canon.

To Rule or gouerne.

Regere.
Gubernare.
Moderari.
Temperare.
Imperare, Præesse, Præsidere } populo.

Rule or authoritie, &c.

Imperium.
Potestas.
Dominario.
Authoritas.
Regimen.
Præfectura.
Eminentia.

A Ruler or Gouernour.

Gubernator.
Rector.
Præses.
Præfectus.
Reip. procurator
Administrator, Temperator, Moderator } Reipublicæ.
Rerum moderator.

Populi { magister. rector.
Magister.

To rumor or noyse abroad.

Diuulgare.
Disseminare.
Notum facere.
Prædicare.
In vulgum edere.
Dissipare.
Omnibus enarrare.
Omnibus patefacere.

To runne or make speed.

Currere.
Aduolare.
Properate.
Festinare.
Summâ pernicitate vti.
Se proripere.
Summam celeritatem adhibere.

To runne into danger.

Incurrere, Irruere, Præcipitare, Irrumpere } in.
In apertam perniciem incurrere.
Sibi { periculum } creare. pœnas } accersere.

A Runnigate, a Land-leaper.

Transfuga.
Erro.
Qui nullum certum habet.

Habi-

habitandi locum.
Vagus.

A Running at a race.

Curriculum.
Stadij decursio.
Contentio de cursus velocitate.
Palestricum certamen.

Rusticall, clownish, or without education, &c.

Rudis.
Rusticus.
Agrestis.
Imperitus.
Omnis humanitatis expers.
Agrestibus institutis prorsus viuens.
Inurbanus.
Vide plura in *Rude.*

Ruthfull, lamentable.

Dolendus.
Intollerabile ad dimittendum animum.
Luctuosus.
Lugubris.
Tristis.
Ad dolorem acerbus.
Lamentabilis.

Rustically or rudely spoken.

Inconditis verbis.
Rusticè
Inhumaniter
Barbare } dictum.
Inculte
Crassè
Non limatè } factum.
Non exquisitè } dictum.

To Ruffle or braue it out.

Sese ostentare.
Vires suas nimium explicare.
Sese insolentius efferre.
Fulgere in vestibus.
Gladijs volitare.
Se suspicere, omnesque alios despicere:

S.

To Sacke or spoile.

Exinanire quem.
Spoliare.
Bonis denudare.
Iribere.
Compilare.
Exhaurire bonis.
Nihil reliqui facere.

Sad or heauie, &c.

Mœstus.
Tristis.

Triſtis.
Afflictus.
Suſpenſus.
Anxius.
Sollicitus.
Demiſſus.
Sordidatus.
Solicitudine fractus.
In triſtitiâ { tacitus. permanens.

Sadneſſe or heauineſſe.

Mœſtitia.
Triſtitia.
Dolor.
Luctus.
Animi moleſtia.
Ægritudo.
Anxietas.
Demiſſio animi.
Contractio animi.

To make ſad, to grieue, or to afflict.

Dolore afficere.
Perturbare.
Ægritudine afficere.
Triſtitiam in aliquo generare.
Acerbitatem afferre alicui.
Solicitum habere.
Mœrore percellere.

Safe or preſerued from.

Tutus, Incolumis { à malo.
Præſidijs ſeptus.
A periculis procul.
In portu nauigans.
Illæſus.
Contra mala munitus.

Safetie or preſeruation.

Salus.
Conſeruatio.
Columen.
Incolumitas.
Quies.
Tranquillitas.
Securitas.

To Satisfie or pay, &c.

Diſſoluere, Expedire, Satisfacere, Dependere, Perſoluere { pecuniam.
Se ex ære alieno liberare.
Reddere, Reſtituere { mutuò accepta.

To ſatisfie ones deſire.

Petitioni concedere.
Rogatui ſatisfacere.
Exaudire preces alicuius.
Poſtulationem alicuius explere.
Deſiderio alicuius gratificari.
Se facilem obſecranti præbere.

To Satiſſie, pleaſe, or content a man.

Satisfacere, Perplacere { alicui.
Voti compotem dimittere.

Expectationem
Desiderium } explere.

To salute or to greet.

Consalutare.
Alloqui.
Compellare.
Amicissimè se mutuò amplexari.
Salutem accipere & reddere.
Blandè & humanissimè appellare.

Sauage, cruell or barbarous.

Ferus.
Agrestis.
Crudelis.
Sylvestris.
Sævus.
Importunus.
Truculentus.
Immansuetus.
Immanis:
Barbarus.
Omnis humanitatis expers.

Sauageneſſe or cruell wickedneſſe, &c.

Sylvestris natura.
Immanitas.
Importunitas.
Feritas.
Inhumanitas.
Sęuitia.

To Saue or cure, &c.

Curare.
Sanare.
Mederi.
Medicinam afferre.
Ad sanitatem convertere.

A Saue or medicine &c.

Medicina.
Pharmacum.
Remedium.
Medicamentum.
Antidotus.
Alexipharmacum.

To Saue or preserue, &c.

Auxilio conseruare.
Defendere.
Tueri.
Salvum præstare.
Ab aliquo mala depellere.
Exitio liberare.
Salutem expedire.
Salutem dare.
Recreare à calamitatibus.
A seruitute vindicare.
Salvum conseruare.
A miseriarum sensu liberare.
A calamitatibus prohibere.
Saluti esse alicui
Salvum in portu collocare.

Saving or wholesome, &c.

Salutaris.
Sospitans.
Conseruans.
Prosper.
Vitam afferens.
Mala { depellens. avertens.
Benignus.

A Sauiour or preseruer of, &c.

Seruator.

Con-

Conſeruator.
Vindex libertatis.
Patriæ ſalutaris aſſertor.
Pater } patriæ.
Parens }
Depulſor malorum.
Seruitutis auerſor.

Sauourie.

Sapore tinctus.
Solidus.
Succulentus.
Palato abblandiens.
Salutaris.

Saucie, or malepart.

Impudens.
Petulans.
Procax.
Nimia audaciâ.
Audaciâ ſingulari.
Intemperantis linguæ.
Inuerecundus.
Confidenter improbus.

Saucily, vnmannerly, impudently.

Petulanter.
Proteruè
Impudenter.
Contumelioſè.
Procaciter.
Inverecundè.

To Say or to ſpeake.

Loqui.
Dictitare.
Prædicare.
Pronuntiare.
Affirmare.
Aſſerere.
Conſtantiſſimè aſſeuerare de.

A Saying or ſentence.

Sententia.
Dictum.
Apothegma.
Axioma.
Pronuntiatum.
Gnome.

Scarcely, or hardly.

Vix, & ne vix quidem.
Propemodum.
Ægrè.
Difficulter.

Want or ſcarceneſſe.

Penuria.
Inopia.
Indigentia.
Paupertas.
Caritas.
Difficultas.
Raritas.
Sterilitas.
Minima copia.
Exigvus rerum proventus.
Exigvus numerus.

To Scatter or diſperſe, &c.

Diſpergere.
Diſſipare.
Fundere.
Diſijcere.
Diſtrahere.

In fugam conijcere.
Disgregare.

Scandalous, or offensiue.

Offensionem præbens.
Grauis } omnibus.
Molestus }
Offendiculum præbens.
Odiosus.
Offensæ plenus.
Fastidiosus.

A Schoole, &c.

Schola.
Ludus.
Gymnasium.
Literarum curriculum.
Musarum domicilium.
Officina sapientiæ.
Vmbraculum studiosorum.

A Scholler or student, &c.

Scholasticus.
Literarum alumnus.
Studiosus.
Tiro literarius.
Discens.
Discipulus.
Homo de schola.
Disciplinæ alumnus.
Doctrinæ cultor.
Speculativam vitam agens.
Professor literarum.

A Schoolemaster.

Præceptor.
Pueritiæ formator.
Doctor.
Magister.
Institutor.
Didascalus.
Scholæ { moderator. gubernator.

To Schoole or instruct.

Docere.
Instituere.
Erudire.
Informare.
Pingere.
Literis expolire.
Præceptis imbuere.
Instituere.

To set to Schoole or learning.

Alere in literis.
Præceptoribus instituendum tradere.
Destinare ad Musas.
Doctoribus erudiendum committere.

To Sclander, vide *slander.*

To goe to Schoole, or be a student.

Frequentare scholam.
Operam dare literis.
Vti præceptore.
Versari in Musarum studijs.
Grammaticæ disciplinæ alumnus esse.

A Science, Art or Trade.

Ars.
Scientia.

Scientia.
Artificium.
Studium.
Certum vitæ genus.

To Scoffe at a man.

Irridere.
Dicterijs illudere.
Scommatis incessere.
Ludere in quem.
Iocari in hominem.
Illudere } quem.
Salsè deridere }

A Sconce, Castle or Hold.

Propugnaculum.
Castellum.
Munimentum.
Asylum.
Vallatus locus.
Locus septus & munitus.

To Scourge or whippe,

Verberare.
Flagellare.
Multare.
Flagris coercere.
Virgis afficere.
Plagis onerare.

To Scoure, clense, furbish.

Purgare.
Detergere.
Emundare.
Nitorem conciliare.
Splendorem accersere.

The scope, drift, or purpose

Propositum.
Institutum.
Mens.
Intentio.
Sententia.
Vis.
Consilium.

Scornefull, or disdainefull.

Fastidiosus.
Delicatus.
Aliorum contemptor.
Fastuosus.
Derisor.
Aliorum iudicium aspernans.
Sui tantùm admirator.

To scorne, deride, or contemne

Fastidire.
Cauillis excipere.
Deridere.
Facilè contemnere.
Ludificari.
Pro ludibrio habere.
Auersari } aliquos.
Reijcere }

To scourge, chastise, beate, or whip.

Castigare.
Corrigere.
Flagellare.
Verberare.
Cædere.
Verberibus animaduertere in quem.

A Scribe, or Secretarie.

Scriba.
Librarius.
Tabularius.
Amanuensis.
Scriptor.
Bibliographus.
Actuarius.
Subsecutor verborum dictantis.

Scrupulous, precise, or superstitious.

Suspensus animo.
In dubio.
Anceps.
Religiosculus.
Curiosulus.
Superstitiosulus.

To see, view, or behold.

Cernere.
Oculis perlustrare.
Aspectu sentire.
Contemplari.
Spectare.
Speculari.
Intueri.
Considerare.

A notable Sea-man.

Vir maritimis rebus exercitatissimus.
Rerum nauticarum peritissimus.
Marinorum negotiorum scientissimus.
In navigando spectatissimus.

To seaze upon a mans goods, &c.

Alienas possessiones vi vsurpare.

In { bona / diuitias } { alicuius } { inuadere. / inuolare. / impetum facere. }

In fortunas alicuius irrumpere.
Aliena bona in suam potestatem redigere.
Res alienas vsurpans.

Season, or fit oportunity.

Occasio.
Oportunitas.
Locus.
Idoneum tempus.
Hora exoptatissima.
Ansa rei bene rei gerendæ.
Apta tempestas rei.

To season with, or to temper.

Imbuere.
Temperare.
Miscere.
Condire.
Delinire.

In due season, seasonably.

Oportunè.
Ipso tempore.
Peroptatò.
Optimè.
Tempestiuè.
Percommodè.
Æquissimo tempore.

Sea-

Seasonable, or in good time.

Opportunus.
Tempestiuus.
Exoptatus.
Maturus.
Ad tempus aptum.

A search or inquisition.

Indagatio.
Inuestigio.
Inquisitio.
Exploratio.
Examinatio.
Inspectio.

To search, or shift

Inuestigare.
Inquirere.
Explorare.
Indagare.
Srcutari.
Quàm sagacissimè odorari.
Inspicere.

Secret, or hidden, &c.

Arcanus.
Absconditus.
Abditus.
Retrusus.
Tectus.
Abstrusus.
Clandestinus.
Opertus.
Occultus.

A secret or mystery.

Secretum.
Arcanum.
Mysterium.
Res abdita & perincondita.
Absconditum quiddam.

Secricie, silense.

Silentium.
Taciturnitas.
Secreti tenacitas.

To keepe secret, to hide, or conceale.

Celare.
Silentio supprimere.
Clausum tenere.
Tacitum asseruare.
Conticescere de.

Secretly or closely, &c.

Clàm.
Clandestinè.
Occultè.
Absconditè.
Secreto.
Tectè.
Latenter.
Ex occulto.
Furtim.

Security, safety, wellfare.

Securitas.
Salus.
Incolumitas.
Malorum vacuitas.
Tranquillitas.

Sedition, &c.

Seditio.
Coniuratio.
Tumultus.

Bellum ciuile.
Diſsidium.
Motus.
Diſcordia ciuilis.
Inteſtinum bellum.

Seditious, &c.

Seditioſus.
Rerum nouandarum ſtudioſus.
Magnarum tragœdiarum excitator.
Coniurator.
Factionum concitator.
Turbulentus.
Vino multitudinem inflammans.
Publicam pacem violans.

To ſeduce or bring into errour.

A vero abducere.
Peruertere
Animos ſuperſtitione implere.
Malis ſtudijs & doctrinis hominum animos euertere.
In abſurdas & falſas opiniones inducere.

To ſee, behold, view, diſcerne.

Videre.
Cernere.
Aſpicere.
Oculis obire.
Aſpectu percipere.
Contueri.
Conſpicari.

To ſeeke for.

Inquirere.
Indagare.

Seldome, or rarely.

Infrequenter.
Parcè.
Minùs ſæpe.
Rarò.
Magnis adhibitis interuallis.

Selfe willed or opinatiue.

Suæ opinioni addictus.
Opinaſter.
Nimium bene de ſe ſentiens.
Pertinax.
Suæ præſtantiæ admirator.
Suam ſapientiam omnibus aliis anteponens.

A Seller

Venditor.
Vendax.
Inſtitor.
Negotiator.
Nundinator.
Mercator.

To ſell away, or to alienate.

Diuendere } quid.
Diſtrahere }
Transferre ab aliis.
Nummo addicere.
Pecunia commutare.
A ſe ablienare.

Seemely, decent, comely.

Decus.
Decorus.
Venuſtus.

Viſen-

Viſendus.
Spectabilis.

To ſend for a man.

Accerſere
Accire
Aliunde abducere. } aliquem.
Aliunde petere

To ſend away packing.

Ablegare.
Amandare.
Relegare.
Ignominioſé dimittere.
Turpiter dimittere.
In exilium mittere.

Senſeleſſe, or ſottiſh, &c.

Rationis expers.
Stupidus.
Abſurdus.
Abſonus.
Brutus.
Senſus expers.
Plumbeus.
Falſiſsimus.

The ſenſe or meaning.

Senſus.
Mens.
Sententia.
Intelligentia.
Intellectus.
Significatio.

Senſible.

Sub ſenſus cadens.
Perceptibilis.
Euidens.

Senſuall or giuen altogether to his pleaſure.

Cupiditatibus ſeruiens.
Voluptatis mancipium.
Luxurioſus.
Voluptuarius.
Libidinoſus.
Venereus.
Omnia ad voluptatem referens.

Senſualitie or beaſtlineſſe.

Mollities.
Vita voluptuaria.
Luxus.
Libido.

A Sentence or wiſe ſaying.

Apothegma.
Adagium.
Proverbium.
Gnome.
Sententia.
Diuinum axioma.
Dictum memorabile.

To Separate from, &c.

Seponere.
Seiungere.
Diſparare.
Segregare.
Divellere.
Diſiungere.
Diſcindere.

Per-

Secernere.
Discernere.

A Seperation, &c.

Separatio.
Segregatio.
Seiunctio.
Secluſio.
Diſcluſio.

To Search or ſift out.

Perveſtigare.
Perſcrutari.
Acutiſſimè indagare.
Anxiè perquirere.
Expiſcari.
Diligenter inquirere.
Odorari quam ſagaciſſimè.
Explorare.
E tenebris eruere.
Inveſtigare.
Inquirere.

A Sermon or ſpeech.

Concio.
Sermo.
Oratio.
Homilia.
Adhortatio.
Explicatio ſacra:

To make a Sermon or ſpeech.

Concionem habere.
Evangelizare.
Dei verbum prædicare.
Concionari.
Ex verbo Dei adhortari.
Scripturas interpretari.

To heare, or to be preſent at a Sermon.

Homiliæ intereſſe.
Audire } concionem.
Attendere }
Ab ore concionatoris pendere

A Seruant or an attendant.

Famulus.
Aſſecla.
Aſſectator.
Miniſter.
Comes.
Mancipium.
Pediſſeqvus.
Cliens.
Seruitium.

To ſerue or tend upon a man.

Ad nutum alicuius expectare.
Comitari.
Aſſectari.
Colere.
Se totum alicui addicere.
Se totum ad arbitrium alicuius componere.
Operam navare }
Seruire }
Famulari } alicui.
Miniſtrare }
Operam darẽ }
Addicere ſe.

To ſerue God or to worſhip.

Deum colere.

Se

Se totum Deo addicere.
Horrere diuinum numen.
Iehouam debito & sincero cultu adorare.
Puram & iustam Deo venerationem præstare.
Deo seruire.
Deum venerari & inuocare.
Diuinum cultum Deo tribuere.
Summâ religione Deum colere.
Res diuinas facere.

To serue or doe notable seruice to.

Egregiam operam nauare.
Vsui / Vtilitati } esse alicui.
Partes ei attributas præclarè peragere.
Officium vtile præstare.

To serue or be seruiceable to, &c.

Nutum alicuius intueri.
Deseruire / Famulari } alicui.
Operam alicui. { navare. / præstare.
Diligenter colere & obseruare aliquem.
Ad arbitrium alicuius se totum fingere & accommodare.

The seruice of God, or Religion.

Cultus Dei.
Religio.
Forma Deum adorandi.
Sacra.
Diuini cultus mysteria & cæremoniæ.
Diuini numinis adoratio & invocatio.
Pietas.

Seruice or attendance.

Opera.
Seruitium.
Ministerium.
Obsequium.
Officium.
Obseruantia.
Cultus.

Seruiceable or dutifull vnto.

Officiosus.
Obsequiosus.
Nutum alicuius obseruans.
In omni officio elegantissimus.
Fidelè obsequium alicui præstans.
Omnem operam & studium navans alicui.
Ad omnes operas promptus.

Seruing vnto, tending to.

Vtilis / Aptus / Opportunus } rei.
Ad vsum { comparatus. / accommodatus. / destinatus.

Set,

Set, ſolemne, fixed, ordinarie.

Status.
Fixus.
Pactus.
Definitus
Certus.
Præſtitutus.
Præſcriptus.
Determinatus.
Peculiaris.
Præfinitus.

To ſet downe, aſcribe, declare.

Notare.
Deſcribere.
Exprimere.
Explicare.
Tractare.
Proponere.

To ſet to ſchoole, &c.

Ad literas deſtinare.
Doctorib' perpoliendum committere.
Muſarum ſtudijs aliquem conſecrare.

To ſet on worke.

Onus alicui imponere.
Opere exercere.
Faciendum alicui locare.

To ſet forth, beautifie, or commend a matter.

Illuſtrare.
Ornare.
Commendare.
Expolire.
Exornare.
Decus & dignitatem adjungere.
Splendorem cauſæ accerſere.
Suauitatem afferre rei.

To ſet or place, &c.

Collocare.
Diſponere.
Ordinare.
Digerere.
Conſtituere.

To ſettle, or eſtabliſh.

Corroborare.
Confirmare.
Stabilire.
Sancire.
Figere.
Fundare.
Componere.

Setled or eſtabliſhed, &c.

Confirmatus.
Corroboratus.
Probé fundatus.
Stabilitus.
Inveteratus.
Compoſitus.
Conſtitutus.
Diſciplinâ deſignatus.
Firmitudinem habet.

Shameleſſe or brazen faced.

Impudens.

Ore

Ore duriſſimo.
Petulans.
Perfrictę frontis.
Alienus à modeſtia.
Immodeſtus.
Inuerecundus.
Sine omni metu & reuerentia.
Ad nullum facinus erubeſcens.

Shame or reproach, &c.

Dedecus.
Opprobrium.
Ignominia.
Contumelia.
Pudor.
Probrum.
Conuitium.

To Shadow forth, &c.

Adumbrare.
Præ ſe ferre.
Depingere.
Delineare.
Repræſentare.
Penecillo deſcribere.
Lineis & coloribus illuſtrare.

Shamefaſt, modeſt, baſhfull.

Pudens.
Pudicus.
Modeſtus.
Rubicundus.
Alienus ab impudentia.

Shamefull, diſgracefull vnio.

Contumelioſus.
Ignominioſus.
Turpis.
Indecorus.
Inhoneſtus.
Infamis.
Ad exiſtimationem alicuius ſordidus.

To ſhake or moue, &c.

Quatere.
Concutere.
Agitare.
Labefactare.
Commouere.
Convellere.
Fundamenta labefactare.

To ſhame or diſgrace.

Ignominiosè notare.
Dedecore afficere.
Infamiam alicui aſpergere.
Notam infamiæ inurere alicui.
Contumelioſè tractare.
Dehoneſtare.

Sharpe-witted, &c.

Acutus.
Ingenioſus.
Solers.
Argutus.
Perſpicax.
Acutè videns in cauſis.
Ingenium in promptu habet.
Celerrimè res oblatas percipiens.

Sharply, wittily or ſubtily.

Acutè.
Subtiliter.
Eruditè.

Dia-

Dialecticé.
Ingeniosè.
Argutè.
Callidè.

Seuerally, distinctly apart.

Separatim.
Distinctè.
Seorsim.
Diuisim.
Sigillatim.
Disiunctè.

Seueritie, sharpnesse, rigor.

Seueritas.
Districtio.
Austeritas.
Asperitas.
Rigor.
Acerbitas in puniendo.

A shelter or defence.

Defensio.
Patrocinium.
Ditio.
Tutela.
Asylum.
Perfugium.
Columen.
Latibulum.
Sanctuarium.

To shelter succour or defend.

Tutari.
Defendere.
Authoritate tueri.
In suam fidem & clientelam suscipere.
Protegere.
Receptum tutum præbere alicui.

To shrowde ouer, or defend, vide *shelter.*

To Shew or declare, &c.

Demonstrare.
Declarare.
Ostendere.
Explicare.
Edisserere.
Exponere.
Narrare quid alicui.

A Shew or flourish.

Pompa.
Ostentatio.
Præludio.
Spectaculum.
Species inanis.

To Shew or bring forth, to vtter or open, &c.

Edere.
Profundere.
Ostendere.
Explicare.
Procreare.
Parere.
Germinare.

To make a shew of, to pretend.

Simulare.
Præ se ferre
Prætendere

In defensionem suam afferre.
Profiteri.
Protestari.

A Shift or euasion, &c.

Latebra.
Effugium.
Subterfugium.
Diverticulum,
Elabendi via.

To vse, or seeke shifts, euasions starting holes.

Mera effugia quærere.
In omnes facies & species se vertere.
Vndequaque viuere.
Reperire rimas.

To Shine forth or appeare, &c.

Elucere.
Enitere.
Clarere.
Resplendescere.
Effulgere.
Lumen efferre suum.

Short or briefe, &c.

Breuis.
Concisus.
Contractior.
Angustus.
Compressus.
Paucioribus verbis.
Paucis verbis comprehensus.

Shortnesse or breuitie.

Breuitas.
Compendium.
Contractio.
Rerum compressio.
Concisa rerum comprehensio.
Verborum paucitas.

To Shorten or abridge a matter, &c.

Ratione & distributione sub vno aspectu ponere.
Coarctare.
In vnum locum colligere.
In parvuum & angustum locum concludere.
Breui comprehendere.
Contrahere.

Shortly, compendiously, or in few wordes.

Summatim.
Stricte.
Angustè.
Compresse.
Paucis verbis.
Breuiter.
Compendiosè.
Non multis verbis.

Shortly or within few dayes.

Breui.
Propediem.
Paucis diebus.
Breui temporis curriculo.
Exiguo spatio.

To shunne, decline, or auoide.

Vitare

Effu-

Effugere.
Eludere.
Declinare.
Amoliri.
Præcauere.
Auertere.

A ſhunning or declining.

Fuga.
Declinatio.
Auerſio.
Euitatio.
Cautio.

To ſhut out, to barre out.

Excludere.
Aditum præcludere.
Peſſulum foribus obdere.
Aditu prohibere.
Ab ingreſſu arcere.

To be ſicke or ill at eaſe.

Ægritudine corporis opprimi.
Sanitate carere.
Ægrotare.
Decumbere.
Morbo laborare.
Contrahere morbum.
Languere.
Ægrotationibus varijs affligi.

Sicke or ſickly, &c.

Infirma & imbecillâ valetudine.
Morbis affectus.
In morbum lapſus.
Lecto decumbens.
Morbis tentatus.
Grauiſſimè æger.
Ægritudine corporis laborans.
Malè habens.
Periculoſè ægrotans.
Ad morbos propenſus.
Nullâ penè valetudine.
Languidus.

Sickneſſe or diſeaſedneſſe.

Ægritudo.
Morbus.
Corpo. is offenſio.
Perdita } valetudo.
Adverſa }
Languor & debilitas corporis.
Valetudinis infirmitas.

To ſigh, ſobbe, or grone.

Ingemiſcere.
Vehementer dolere.
Contriſtari.
Contrahere animum.
Dolere.
Mœrere.
Suſpirare.

To ſift, bolt, ſearch out.

Diſquirere.
Sagaciter odorari.
Exquirere.
Expiſcari.
Eruere.
Excutere.
Perſcrutari.
Elicere.
Explorare.

Subti-

Subtilius inſpicere.
Anxiè rimari.
Paulò penitius indagare.
Curioſe diſquirere.

Sightly, goodly, comely.

Ad ſpeciem ſplendidus & illuſtris.
Viſendus.
Spectabilis.
Specioſus.
Ad aſpectum venuſtus.
Dignus ſpectatu.
Decorus.
Pulchritudine conſpicuus.
Oculis gratiſſimus.

Significant, emphaticall.

Peculiarem emphaſin habet.
Notabilis.
Obſeruatione digniſſimus.

Sighes, ſobs, or grones. &c.

Gemitus.
Singultus.
Suſpiria.
Planctus.
Internæ ſollicitudines.

In ſight or before ones eyes.

Palam & apertè.
Palam & publicè.
Omnibus inſpectantibus.
In conventu & in luce populi.
In propatulo.
In conſpectu.
Omnibus conſcijs.

To ſignifie, or to ſhew before hand, to foretell, &c.

Significare.
Declarare.
Protendere.
Prædicere.
Diuinare.
Prænuntiare.
Ominari.
Indicium rei edere.

Signification, or meaning.

Senſus.
Sententia.
Significatio.
Vis.
Mens.

Signe or token of, &c.

Monumentum.
Signum.
Significatio.
Specimen.
Nota.
Indicium.
Teſtificatio.

Simple, or without compoſition.

Simplex.
Compoſitionis expers.
Vniformis.
Indiuiſus.
Vnius generis.
Nulli rei alij mixtus.

Simplicitie, or ſhallowneſſe of vnderſtanding.

Simplicitas.

Iudicij inopia.
Hebetior ad intelligendum ſenſus.
Tarditas ingenij.
Ruditas.

To be ſilent or mute.

Silere.
Conticeſcere.
Nullum verbum facere de.
Orationem non attingere.
Silentio præterire.
Obmuteſcere.
Tacitum relinquere.
Elinguis eſſe.

Simple or void of craft.

Candidus.
Simplex.
Apertus.
Sine fuco.
Homo antiquus.
A ſimulandi arte remotiſſimus.
Incallidus
Omnibus fidem habens.

Simple, or of meane apprehenſion or wiſdome.

Minus conſilij habens.
Experientiæ expers.
Inopiâ iudicij laborans.
Anguſto ſenſu.
Simplex.
Nullâ indole.
Labilis memoriæ.
Nullius acuminis.

Simplicitie, or plaine dealing.

Candor.
Simplicitas.
Ingenuitas.
Apertum pectus.
Integritas.

Sincere, ingenuous, vpright or vndiſſembled.

Minimè diſſimulatus.
Sincerus.
Liquidus.
Germanus.
Purus.
Genuinus.
Incorruptus.
Ingenuus.
Sanctus.
Solidus.
Minimè fucatus.
Expreſſus.
Honeſtus.
Integer.
Ab omni mixtione ſegregatus.

Sincerely, incorruptly.

Sincerè.
Purè.
Integrè.
Incorruptè.
Ingenuè.
Caſtè.
Sanctè.
Religioſè.
Incontaminatè.
Sine fraude & fuco.

Singular or excellent, without peere.

Singularis.

In

nter omnes excellens.
Summus.
Diuinus.
Quantiuis prætij.
Vnicus.
Præstantissimus.
Nullum habens socium.
Ad omnia summa natus.
In omnibus rebus præcellentissimus.
In suo genere princeps.
Vir omni existimatione ornatissimus.
Maximè rarus.
Reipubl. { luminare. / sydus. / gemma.

Singularly, or notably.

Politissimè.
Eximiè.
Summè.
Admirabiliter.
Excellenter.
Egregie.
Exquisitè.
Peritissimè.
Vltra expectationem.
Cum summo artificio.

To Sing.

Canere.
Psallere.
Cantare.
Modulari.
Vocem ad modos attemperare.

To sinne or offend.

Peccare.
Delinquere.
Culpam committere.
Offendere.
Legem Dei violare.
Errare.
Labi.
Praue agere.

Sinne or the breach of Gods Lawes.

Peccatum.
Delictum.
Vitium.
Offensa.
Transgressio.

Sinfull or wicked, &c.

Nefarius.
Vitiosus.
Facinorosus.
Sceleratus.
Contaminatissimus.
Criminosus.
Malignus.

Senseless or without fault.

Absque omni peccati admixtione.
Inculpatus.
Irreprehensibilis.
Ne tantillum offendens.
Incontaminatus.
Impollutus.
A peccato { purus. / immunis.

A sinner, offender, or a transgressor of Gods commandements.

Peccator.
Legis Diuinæ violator.
Culpæ reus.
Delinquens.
Trangressor.

Skilfully, in print.

Peritè.
Artificiosè.
Scienter.
Intelligenter.
Solerter.
Eleganter.

A Skirmish or conflict.

Certamen.
Dimicatio.
Prælium.
Concertatio.
Conflictus.
Pugna.
Velitatio.

To Skirmish or combate with, &c.

Contendere, Dimicare, Prælari, Velitari } cum.
In certamen descendere cum aliquo.
Decernere armis cum.
Manum conferre.
Decertare, Conflictari } cum aliquo.

Silkfull in a matter or verie well seene in &c.

Exercitatus.
Bene peritus, Gnarus } rei.
Probè versatus.
Callidus.
Sciens.
Optimè callens rem.
Exercitatissimus.

Skill or cunning, &c.

Ars.
Scientia.
Peritia.
Intelligentia.
Doctrina.
Cognitio.
Accuratio.
Vis.
Artificium.
Iudicium.
Exquisita perfectio.

Slacke, remisse or backward, &c.

Remissus.
Languidus.
Tardus.
Indiligens.
Lentus.
Supinus.
Oscitans.
Aversus.

Neg-

Negligens.

Slackneſſe, negligence.

Remiſſio.
Indiligentia.
Languor.
Socordia.
Negligentia.
Oſcitantia.
Tarditas.

Slackly.

Remiſſè.
Negligenter.
Languidè.
Oſcitanter.
Indiligenter.
Tardè.
Lentè.

To ſlander or lay falſe imputations upon a man.

Maledice aliquem excipere.
Famam alicuius lædere.
Criminari.
Inceſto ore lacerare quem.
De gloria alicuius detrahere.
Obtrectare.
Infamare contumelijs.
Calumnijs deformare.
Falſò & iniquè loqui.
Laudes alicuius obterere.
Falſa alicui obijcere.
Convitia maxima alicui facere.
Maledicta temerè in aliquem conijcere.
Infamia quædam de aliquo diſſipare.
Crimen in aliquem confingere.
Aliquem iniuſtè { criminari. / calumniari.

A ſlandering or falſe accuſation.

Contumelia.
Convitium.
Probrum.
Detractio.
Maledicentia.
Falſa criminatio.
Oblocutio.
Falſorum obiectio.

Slanderous, or ignominious vnto, &c.

Contumelioſus
Ignominioſus.
Turpe.
Inhoneſtus.
Infamis.

A ſlanderer of a man.

Conuitiator.
Calumniator.
Criminum confector.
Obtrectator.
Detractor.
Vituperator.
Criminator iniuſtus.

Slaughter, murther, to Maſſare.

Cædes.
Strages.
Homicidium.

Laniena.
Clades.
Occiſio.
Internecio.
Mactatio hominis.

Slauiſh or baſely minded, &c.

Anguſtum animum habens.
Abiecto
Ieiuno
Puſillo } animo.
Exili
Seruili
In res humiles omnem cogitationem conijciens.
Nemicam fortitudinis & hæroicæ virtutis habens.

To ſlay, kill or murder.

Occidere.
Contrucidare.
Interficere.
Perimere.
Excommunicare.
Hominem exterminare.
E finibus humanæ vitæ eijcere.
E numero viuentium excludere.

A ſlaue, vaſſall, bondman.

Mancipium.
Verna.
Captiuus.
Seruus viliſſimus.
Alieni arbitrij.
Alienæ tyrannidi ſubiectus.

To bring into ſlauery, or bondage.

Seruitute ſubigere.
Libertate priuare.
Seruituti addicere.
In ſeruitutem manciparo.
Imponere ſeruitutem alicui.

To ſleepe or take his reſt.

Dormire.
Quieti ſeſe dare.
Requieſcere.
Seſe ſomno recreare.
Conquieſcere.
Lecto ſe reficere.
Prolabi in ſomnum.

Sly, cloſe, cunning.

Vafer.
Callidus.
Lucidioſus.
Fraudem artificioſé tegens.
Tectus diſſimulator.
Vulpino ingenio.
Occultis moribus præditus.

Sliely, driely.

Callidè.
Diſſimulanter.
Fraudulentè.
Inſidioſè.
Tectè.

Slothfullneſſe, idleneſſe.

Pigritia.
Socordia.
Ignauia.
Otium.
Deſidia.

Tor-

Torpor.
Oſcitantia.

To be ſlow, or take leaſure enough.

Lentè procedere.
Tardiores habere progeſſus.
Cunctari
Moram adhibere.
Lentis vti progreſsibus.

Smart, ach, paine.

Dolor.
Cruciatus.
Acerbitas.
Viuus ægritudinis ſenſus.
Pœna.

To ſmart for a matter, to ſuffer for it.

Pœnas luere.
Graui ſupplicio expiare.
Suæ nequitiæ pœnas dare.
Suo malo redimere quid.

A ſmatterer or bongler in a matter.

Dolator
Hoſpes
Peregrinus } in re.
Baiulus.
Inexercitatus.
Rudis.
Tyro.
Neophytus.

Small or little.

Paruus.
Exiguus.
Minutus.
Exilis.
Anguſtus.
Modicus.
Pertenuis.

To ſmell, or ſent, &c.

Olere.
Sapore percipere.
Naribus haurire.
Olfactu diiudicare.
Odorari.

To ſmell ſweet.

Redolere.
Suauitatem effundere.
Gratum odorem emittere.
Odorem efflare.
Fragrare.
Naribus adblandiri.

Smelling ſweet, &c.

Suauis
Odoratus.
Redolens.
Fragrans.
Naribus adblandiens.

To ſmite, ſtricke, or beate.

Cædere
Percutere.
Ferire.
Manus inijcere in aliquem.
Vim inferre.
Verberare.
Contundere pugnis.
Percellere.
Vulnerare.

A snare, ginne, trappe.

Laqueus.
Tendicula.
Insidiæ.
Dolus.

Snappish, waspish.

Mordax.
Dicax.
Irritabilis.
Asper.
Petulans.
Contumeliosus.
Acerbus.

To Snibbe, checke, or rebuke.

Asperè perstringere.
Increpare.
Inuehi in aliquem.
Reprehendere.
Verbis castigare.
Coarguere.
Obiurgare.
Criminari.
Exagitare.

A sober or temperate man.

Vir sobrius.
Temperans.
Modestus.
Verecundus.
Pudens.
In omnibus vitæ partibus moderatus & abstinens.
A libidine & cupiditatibus remotissimus.

Sobriety, temperance.

Sobrietas.
Temperantia.
Frugalitas.
Modestia.
Modus in dictis, factis, vestitu.

Sociable, fellowlike, a good companion.

Suauissimus conuictor.
Coniunctionis } appetens.
Societatis }
Se hominibus aggregans.
Ad vitę consuetudinem accommodatissimus.

To soiourne, or abide in a place.

Conuiuere } cum aliquo.
Requiescere }
Commorari }
Subsistere }
Sedem habere in loco.
Mansionem in loco facere.
Permanere } in } vrbe.
Pregrinari } } gente.

Solemnely, religiously, with great pompe and obseruance, to keepe, and obserue, &c.

Summa religione mouere.
Solenni ritu consecrare.
Memoriam rei sanctè renouare
Cum pompa & iustis ceremoniis celebrare.
Reuerenter adiutare.

To liue solitarie, &c.

Cœtus hominum relinquere.
Hominum conspectum fugere.

Frequen-

Frequentiam hominum vitare.
A negotiis quodam animi ſtudio abhorrere.
Receſſum quærere
Odiſſe celebritatem.
Latitare.
Ab hominum ſocietate ſe remouere.

Solitary or voide of company, alone, &c.

Solus & ſine hominũ ſocietate.
Hominum vicinitate carens.
Ab omnibus derelictus.
Solitarius.
Sibi viuens.
Sine amicis & conuictoribus.

A ſolitary place.

Receſſus.
Solitudo.
Locus ab arbitris remotus.
Semotus } angulus.
Obſcurus }
Locus { incultus. / ſolitarius.

To ſolace or comfort, &c.

Conſolari.
Recreare.
Mœrorem alleuare.
Luctus mitigare.
Coſolando { erigere / excitare } iacentes.
Leuare luctum mitiùs.
Magna ſolatia dare alicui.
Expectatione bonarum rerum erigere.
Luctum remouere.
Oratione delinire.

Solace, or comfort.

Conſolatio.
Doloris alleuatio.
Malorum remedium.
Iucunda ęgrę mentis recreatio.
Lenimentum miſeriarum.

To be ſolitary, or to ſequeſter himſelfe from company.

Domi ſe continere.
Publico carere.
Lucem non aſpicere.
Ab omni ſocietate faceſſere.
Solus eſſe.
Cœtus hominum relinquere.
Se in tenebras addere.
Vitare hominum frequentiam.
Ab hominum conſpectu ſeſe remouere
Hominum commercia fugere.
A conſuetudine hominum longius diſſ. gere.

A ſong or dittie.

Canticum.
Cantilena.
Oda.
Carmen.
Pſalmus.

A So'dier, or he that leades and ſpendeth his life in the wars.

Miles.
Armatus.
Bellator.
Militiæ merens.
In caſtris viuens.
Bellicoſus.

To

To sooth vp, or to flatter.

Assentari
Adulari } alicui.
Blandiri.
Omnia assentari.
Blanditijs alicuius beneuolentiam captare.
Assentaciunculis gratiam aucupari.
Falsis exornare laudibus.
Omnia ad voluntatem alterius loqui.

Sophisticall, cauelling, wrangling.

Sophisticus.
Fallax.
Tortuosus.
Perplexus.
Ambiguus.
Captiosus.

To be sorry for a man, to pitie, or lament his case.

Deplorare alicuius vicem.
Mœrere alicuius incommodis.
Ægritudinem capere ex alienis malis.

Sorrow or griefe, &c.

Dolor.
Ægritudo.
Mæstitia.
Solicitudo.
Molestia.
Acerbitas.
Anxietas.

Sorrowfull or pensiue, &c.

Tristis.
Mœstus.
Sollicitus.
Anxius.
In sordibis & mœrore iacens.
Ægritudine confectus.
Molestia affectus.
Gemebundus.

To be sorrowfull or heauie.

Dolere.
Ægritudine affici.
Se mœrori tradere.
Contristari.
Ingemiscere.
Plangere.
Lamentari.

To make sorrowfull.

Serenitati nubem inducere.
Ægritudine afficere.
Tristitiam afferre alicui.

To make sorrowfull or heauie.

Contristare.
Dolore afficere.
Angere.
Sollicitum habere.
In magnam tristitiam conijcere
Mœstum reddere.
Fodicare } hominem.
Angere }

Sottish, or senseless.

Stupidus.
Hebes.
Saxeus.
Plumbeus.
Fatuus.
Sensus expers.

Nihil

Nihil iutelligens.

Soueraigne or that doth effectually cure.

Salutaris.
Efficax.
Medendi vim habens.

Soueraigne, or chiefe.

Summus.
Principium tenens.
Supremus.
Princeps.
Maximus.
Imperium & ius in omnes habens.
Summus magiſtratus.
Rerum potiens.
Planè omnium dominus.
Reip. centrum.
Summâ authoritate.
Vitæ necisque poteſtatem habens.
Facilè princeps.
Imperio præſidens.
Reliquis omnibus magiſtratibus imperans.
Altiſſimum & maximè excellentem locum in repub. tenens.
Nullum habens parem aut æqualem.

Soueraigntie, or ſuyremacie.

Suprema poteſtas.
Principatus.
Summa rerum.
Dominatus.
Regia poteſtas.
Imperium.

A Souldier, or Warriour, &c.

Miles.
Armiger.
Caſtra ſequens.
Bellator.
Armatus.
Militiæ profeſſor.
Imperator.

Souldierlike, or valiant

Militaris.
Bellicoſus.
Perpugnax.
Vir in armis ſtrenuus.
Armis valens.
In pugnis excellens.
Fortis in prælio.
Animo acri & præſenti.
Virtute & fortitudine præſtans.

Sound, holeſome, healthfull.

Sanus.
Saluber. bris.
Salutaris.
Sanitatem afferens.
Solidus.
Beneficus.

Sowre, ſharpe, or unſweet.

Acerbus.
Acer.
Auſterus.
Inſuauis guſtui.

Spare

Space, time, leasure.

Spacium.
Tempus.
Interuallum temporis.
Otium.
Horæ succiuæ.

Sparing, frugall, thrifty, a good husband.

Frugalis.
Parcè sumptum faciens.
Nihil temere profundens.
Modico apparatu victuque contentus.
Sumptibus derah ens.
Parcens rerum dispensator.

To Spare, or beare with, &c.

Parcere } alicui.
Indulgere }
Impunitum dimittere.
Leniter & remissè tractare.
Fauere alicui.

Sparing, or a niggard, &c.

Restrictus ad dandum.
Parcus.
Durus.
Parcè & duriter se habens.
Parcè & restrictè viuens.
Suarum rerum tenax.
Sordidus.
Illiberalis.

Speech, or talke, &c.

Colloquium.
Sermo.
Fama.
Rumor.
Prædicatio.
Collocutio.

To speake, or vse talke.

Verba { facere. habere.
Sermonem instituere.
Loqui.
Disserere.
Eloqui.
Dicere.
Oratione vti.
Oratione complere.

To speake or vtter his minde.

Planè significare quid vult.
Effundere quæ sentit.
Animi sensa explicare.
Sententiam exponere.
Cogitata animi proloqui.
Mentis consilia exponere.
Dicendo expedire.
Dicere quid sibi videtur.
Suam sententiam afferre.
Suam voluntatem significare.

To speake elegantly, or finely, to speake trimely, &c.

Atticè dicere.
Eleganter & Illuminatè loqui.
Eloquentiâ cæteris anteceller e
Diuinitùs } dicere.
Enucleatè }
Eloquentia florere.
Purè & benè Latinè loqui.

Speech, talke, conference.

Sermo.
Oratio.

Oratio.
Locutio.
Loquela.
Colloquium.

Speciall or particular.

Specialis.
Particularis.
Priuatus.
Singularis.
Strictus.
Minus generalis.
Ad paucos pertinens.
Vniuersali contrarius.

To make speed, to vse expedition.

Festinare.
Tarditatem vitare.
Maximam celeritatem adhibere.
Maturare.
Properare.
Talaria, vel alas induere.

To speed well, to haue good successe.

Propositum assequi.
Fœliciter omnia conficere.
Voto potiri.
Industriæ fructus percipere.
Peruenire ad id quod cupit.

Speedily, or with expedition.

Admirabili celeritate.
Velociter.
Quam ocyssime
Celerius opinione.
Festinanter.
Incunctanter.
Quam primum.

To spend or waste in vaine, &c.

Prodigere
Effundere
Consumere } quid.
Dissipare
Decoquere

A spie or intelligencer.

Catascopus.
Obseruator.
Speculator.
Excubitor.
Nuntius.
Index.
Explorator.
Emissarius.
Emissitius.

To spie, marke, or obserue.

Obseruare.
Animadvertere.
Notare.
Inquirendo inuenire.
Inspicere.
Curiosis oculis contemplari.
Lustrare.

Spitefull or enuious.

Invidus & malevolus.
Alicui iniquissimus.
Maleuolentiâ suffusus.
Infestus.
Acerbus in contumelijs.
Amarulentus.

Con-

Contumelioſus.
Virulentus.
Vindictæ cupidus.
Omnibus viribus aliquem oppugnans.
Caninus.
Infenſiſſimus.
Arripiens quamuis lædendi occaſionem.

Spitefully.

Maleuolè.
Virulentè.
Nocendi animo.
Acerbè.
Malitioſè.
Iniurioſè.
Contumelioſè.

To ſpill, ſpoile, marre, corrupt.

Deprauare.
Peruertere.
Inficere.
Corrumpere.
Perdere.
Inquinare.
Contaminare.

To ſpoile or waſt, to raze.

Vaſtare.
Evertere.
Diſſipare.
Diripere.
Solo æquare.
Diruere.
Excindere.
Diſturbare.

Spoile or bootie, &c.

Præda.
Spolium.
Exuuiæ.
Res captæ.
Rapinæ.
Manubiæ.
Raptum.

Sport or paſtime, &c.

Ludus.
Animi relaxatio.
Ludicrum.
Spectaculum.
Iucunditas.

To minde Sport or play.

Dare ſe ad ludendum.
Spectaculis & ludis teneri.
Totum ſe voluptatibus tradere.
Se iucunditati dare.

To ſport, or to recreate himſelfe.

Laxare animum.
Dare intervallum animo.
Animum a moleſtijs parumper abducere.
Reſpirare } a ſtudijs gravio-
Quieſcere } ribus.
Dare ſe iucunditati.
Feſſum ingenium oblectare.
Ad omnem animi remiſſionem, ludumque deſcendere.

Sportfull, or full of play.

Ludibundus.
Iocabundus.

Ludis

Ludis deditus.

A ſpot or blemiſh, &c.

Labes.
Nævus.
Macula.
Menda.
Contaminatio.

Spotted or blemiſhed.

Contaminatus.
Maculatus.
Labe infectus.
Maculis imbutus
Nævis aſperſus.
Stigmaticus.

To ſpread abraad or divulge.

Diſſipare.
Diſſeminare.
Latè diffundere.
Omnibus notum facere.
Proferre.
Enuntiare.
In vulgus edere.

A ſpreading abroad.

Expaſſio.
Explicatio.
Dilatatio.
Diſtentio.
Diſperſio.

Ta ſpring, or ſprout forth.

Pullulare.
Excreſcere.
Germinare.
Efflorescere.
Exurgere.
Exoriri.
Seſe exercere.
Naſci.

A ſpring, originall or beginning.

Origo.
Ortus.
Initium.
Fundamentum.
Radix.
Seminarium.
Fons.

To ſpurne at.

Calcitare.
Calcibus impetere.
Conculcare.
Pedibus terere.
Peſſundare.
Calcibus inſultare.

To ſtab or runne a man through, &c.

Transfigere pugione quem.
Confodere.
Ferro traijcere.
Perfodere.
Tranſmittere.
Tranſadigere.
Gladio penetrare.

To ſtagger, reele.

Titubare.

Nu

Nutare.
Vacillare.
Inconſtanter incedere.

A ſtay or prop defence.

Fulcrum.
Scatumen.
Suſtentaculum.
Adminiculum.
Firmamentum.
Columen.
Præſidium.
Propugnaculum.
Atlas.

To ſtay or let a man from, &c.

Impedire quo minus.
Remorari.
Retardare.
Repellere ab inſtituto.
Prohibere.
Arcere.
Reprimere, Detinere, Coercere } ab aliquo.

Stayed, ſetled or conſtant.

Conſtans.
Firmus in propoſito.
Sui ſemper ſimilis.
In vetere ſententia permanens.
Immobilis.

A ſtaine or ſpot.

Labes.
Macula.
Menda.
Lues.
Nævus.
Contagio.

To ſtaine, ſpot or defile.

Polluere.
Contaminare.
Inficere.
Labem aſpergere.
Maculam imprimere.
Sordibus inquinare.
Impura contagione violare.

Stately, Lordly, ambitious, proud.

Ambitioſus.
Magnificentius ſe gerit quam pro conditone.
Tumido, Elato } animo.
Sublimes ſpiritus gerens.
Imperioſus.
Alto, Vaſto } animo.
Infra ſe poſitos contemnens.

A ſtate or condition, &c.

Status.
Modus.
Conditio.
Vitæ genus.
Ordo.

A ſetled, well ordered or flouriſhing ſtate of the Common wealth.

Sapientiſſimè & moderatiſſimè con-

constituta respub.
Concors Reipubl. status.
Leges diligentissimè sancitæ.
Præclarè fundata respub

To plot or practise against the State, &c.

Machinari
Cogitare
Fabricari
Meditari
Parare
Moliri
Parturire
Parere
} quid contr.

States, Peeres, or Nobles.

Purpurati.
Proceres.
Primates.
Optimates.
Viri regni primarij.

An excellent states man, or one that tendereth the good of the Common-wealth.

Vir in procuratione ciuitatis egregius.
Communis salutis studiosissim'.
Natalis soli commodis egregiè consulens.
Pestis & vastitatis depulsor.
Bene de vniuersis promeritus.
Beneficus & salutaris patriæ.
Reipublicæ tuendæ peritissimus.
Plebem valdè amplectens.
Salutem publicam rebus omnibus antepõens.
In omni voluntate quod rationes reipublicæ ferunt, expectans.
Egregiam operam reipublicæ navans.
Fidem & animum singularem habens in reip.
Communi vtilitati inseruiens.

A statute, decree, or Law.

Lex.
Statutum.
Constitutio.
Decretum.
Scitum.
Edictum.
Institutum.
Sanctio.
Præscriptum.

To stirre vp to.

Excitare.
Impellere.
Incendere.
Acuere.
Instigare.
Exstimulare.
Alicuius animum acuere.

A Steward or disposer, a Bailiffe.

Procurator.
Dispensator.
Diœcetes.
Curator.
Rerum alicuius administrator.

Condus.
Oeconomus.
Villicus.

A Stout man, or a man full of valour or courage.

Strenuus.
Fortis.
Robuſtus, ac incredibili animi robore ſeptus.
Nullo metu perterritus.
Animo alto & excelſo.
Animi magnirudinem ad rem afferens.
Potens.
Virtute præſtans.
Animo infracto.
Maximi animi.
Nullius vim pertimeſcens.
Magnanimus.
Virilis.
Nervoſus.
Valens.
Virium firmitate præſtans.

Stoutly or valiantly.

Strenuè.
Impigrè.
Audacter.
Animoſè.
Fortiter.
Viriliter.

A ſtocke, linage, gentrie.

Genus.
Stirps.
Proſapia.
Locus.
Stemma.
Familia.

Store, plentie, abundance.

Copia.
Abundantia.
Affluentia.
Vbertas.
Multitudo.
Vis.
Varietas.
Magnus prouentus.

Stoutneſſe of mind, courage, valour.

Fortitudo
Invicta vis
Præſtantia
Magnitudo } animi.
Altitudo
Virilitas
Strenuitas

A ſtranger or forrainer, &c.

Peregrinus.
Alienigena.
Advena.
Hoſpes.
Alienus.
Extraneus.
Inquilinus.

To ſteale, filch, purloine.

Furari.
Furtum facere.
Viuere ex rapto.
Surripere aliena.
Bonis alienis manus affetre.

Clam

Clam ſubducere.

Stinking, vnſweet, vnſauourie.

Tetrum odorem exhalat.
Fætidus.
Olens hircum.
Inſuauis
Nares offendens.

Stedfaſt, ſtable, firme.

Stabilis
Immobilis.
Firmus.
Certus
Conſtans.

To ſtint or ceaſe.

Supprimere
Compeſcere
Finire
Extinguere
Sedare
Tollere
} malum.

To ſting.

Mordere.
Aculeos emittere.
Pungere.
Venenata lingua inficere.

A ſtrange or prodidgious matter, vnsooth.

Prodigium.
Portentum.
Inuſitatum.
Maximè rarum.
Inſolens.
Sine exemplo.
Inauditus.
Inſolitus.

Strange countries &c.

Peregrinæ terræ.
Exteræ nationes.
Remotæ gentes.
Tranſmarinæ regiones.
Diſiunctiſſimæ oræ.

To ſtray or erre, &c.

Errare.
Labi.
Falli.
Decipi.
In errores magnos induci.
Hallucinari.

Strange or new, mirable, or ſeldome ſeene.

Mirabilis.
Inſolitus.
Inauditus.
Prodigioſus.
Inuſitatus.
Fidem ſuperans.
Nouus.
Rarus.
Inprimis eſt admirabilis.
Mirabiles affectus habens.

Strangely, or after an vnvſuall ſort.

Novo exemplo.
Sine exemplo.
Prodigioſe.
Inuſitato more.
Extra ordinem.

To be in a ſtraight, or diſtreſſed.

Coarctari.
In anguſtia verſari.
In biuio eſſe.
Neſciens quo ſe vertat.
Anceps animi.
In extremas difficultates coniectus.
In ſummo diſcrimine.

Straight or narrow.

Anguſtus.
Minimè laxus.
Strictus.
Parum patioſus.
Exilis.
Arctus.

Strife or contention, &c.

Lis.
Contentio.
Concertatio.
Litigatio.
Iurgium.
Rixa.
Altercatio.

To ſtraie, wander, or to turne out of the way.

A viâ aberrare.
Doflectere.
Exorbitare.
Errare.
Huc & illuc vagari.

A ſtorme or tempeſt, &c.

Tempeſtas.
Procella.
Vis maior.
Cælum turbidum.
Cœli commotio.
Turbo.
Flatuum violentia.

Stormie, bluſtring, or tempeſtuous, raging weather.

Procelloſus.
Tempeſtuoſus.
Turbidus.
Ventoſus.
Bacchans.
Furens.
Violentus.

Strength or might.

Robur.
Potentia.
Vires.
Fortitudo.
Nerui.

To ſtrengthen or confirme.

Confirmare.
Munire.
Corroborare.
Stabilire.
Fortem efficere.
Vim addere alicui.

To ſtrike or ſmite.

Percutere.
Ferire.
Cædere.
Lædere.
Contundere.
Inijcere manus alicui.

Strict

Strict, or ſeuere, hard.

Seuerus.
Diſtrictus.
Summo iure vtens.
Duriſſimas leges imponens alicui.
Rigidus.
Nulli ſceleri gratiam faciens.
Nulla crimina impunita relinquens.

Strictly, præciſely.

Diſtrictè
Præciſè.
Normâ.
Severè.
Rigidè.
Acerrimę iuſtitiæ.

Strife, debate, contention, variance.

Lis.
Contentio.
Altercatio.
Simultas.
Alienatio animorum.

To ſtrike, ſmite or beate.

Percutere.
Ferire.
Verberare.
Pulſare.
Cædere.
Plagis afficere.
Plectere.

Strictneſſe or rigor.

Summum ius.
Crudelitas
Diſtricta legum executio.
Sine gratia & æquitate punitio.
Seuerum iudicium.

To ſtriue or to contend with.

Litigare
Concertare
Contendere } cum aliquo.
Conflictari.
Colluctari

To ſtriue, or to doe his vtmoſt endeuour.

Quam maximè eniti.
Omnem adhibere induſtriam.
Toto animi impetu elaborare.
Omni ſtudio incumbere.

A ſtrong man, or a man of great might.

Viribus valens.
Robore munitus.
Egregiè fortis.
Nervoſus.
Ad labores impiger.
Magnanimus.
Strenuus.
Virilis.
Virium firmitate præſtans.

A ſtrong or ſtout hearted man, or a man of vndaunted courage.

Robore inuicto.
Inviolabili virtute.
Non fracto animo.

Vigore animi præſtans.
Excellenti animo.
Magna animi excellentia præditus.
Stabili ac parato animo.

Strongly or valiantly.

Viriliter.
Robuſtè.
Magnanimiter.
Valdè.
Firmè.
Fortiter.
Nèruoſè

Stubborne or diſobedient.

Obſtinatus.
Pertinax.
Pervicax.
Obſirmatus.
Moroſus.
Recuſans imperium.
Relinquiens & abijciens obedientiam.
Inflexibilis.
Effrænis.
Contumax.
Minus alicui obſequens.
Refractarius.

Stubborneſſe.

Obſtinatè.
Pertinaciter.
Peruicaciter.
Effrænate.
Obſirmatè.
Moroſè.
Effrænè.
Pugnaciter.

Stubborneſſe or obſtinacie, &c.

Inobedientia.
Contumacia.
Pertinacia.
Obſtinacia.
Peruicacia.
Obſirmatio animi.

To lead a ſtudents life, or to ſpend his daies in ſtudie.

In ſtudijs omne tempus conſumere.
In ſtudijs conquieſcere.
Ætatem in diſcendo conſumere.
Vitæ curſum in ſtudis conficere.
Vitæ tabernacula in ſtudijs collocare.
Vitam in rebus contemplandis degere.
Rationem cum muſis ſemper habere.
In ſuo ſtudio nunquam ceſſare.
Perſequi ſua ſtudia.
Omninò incumbere in ſtudia doctrinæ.
In literarum continuis ſtudijs verſari.
Studia colere.
Ingenium ſtudijs & artibus delectare.

Studie or meditation.

Commentatio.

Studia

Studia literarum.
Meditatio.
Lucubratio.
Animi exercitatio.
Contemplatio.
Speculatio.

To studie, or giue himselfe to his Bookes.

Tempus legendo consumere.
Cum musis rationem habere.
Studijs suis obsequi.
In studijs versari.
Se literis abdere.
Mentem ad studia literarum adiungere.
Literis se involuere.
Bonis artibus studere.
Commentari.
Animum studijs adiungere.
Studia preclara non intermittere.
In explicandis rebus ætatem conterere.
Vitam in rebus contemplandis consumere.

A Student or Scholler.

Studiosus.
Literarum cultor.
Bonarum artium professor.
Artium candidatus.
Musarum amator.

A matter much Studied.

Multis lucubrationibus commentata res.
Elaborata } opus.
Elucubrata }
Perfectum ingenio.
Elaboratum industriâ.
Res diu multumque meditata.
Lucernam olens.
Deliberata }
Cogitata } res.
Diu adornata }

Studious, or giuen to his Booke.

Studiosus.
Literis addictus.
Contemplationi vacans.
Doctrinæ studijs intentus.
Semper aliquid legens aut commentans.

To studie some Art.

Arti studere.
Animum ad artem aliquam adiungere.
Operam dare alicui scientiæ.

To Studie closely at his Booke.

Vacare studijs.
Literis studere.
Studijs incumbere.
Se animo & cogitatione ad literas coercere.
Artibus inseruire.
Animum referre ad studia.
Abdere se in bibliothecam.

Leading a Students life, or being a continuall student.

Totum se ad cognitionem rerum transferens.

Speculationi totus deditus.
In bonis ſtudijs totum tempus collocans.
In ſtudijs conquieſcens.
Bonarum leterarum ſtudioſus.
Vitæ tabernaculum in litteris collocans.
Muſis addictus.
Leterarum ſtudioſus.

To ſubdue, quell, or ouercome.

Frangere.
Subiugare.
Expugnare.
Subigere.
Profligare.
Diſſipare.
Sibi ſubijcere.
Imperio coercere.
Peredomare.
Conſternare.

A true and obedient Subiect, a good ſubiect, &c.

Ciuis authoritati parens.
Ciuis { imperio parens. / dicto audiens.
Sub imperio.
Seſe imperio ſubijciens.
In fide ſemper manens.
Imperijs & poteſtatibus parens.
Modeſtus, & legum metuens.
Imperio fideliſſimus.
Fidem reipub. præſtans.
Pietatem patriæ præſtans.
Dominationi ſubiectus.
Decretis magiſtratuum parens.
Poteſtati & imperio cedens.
Principum ſe ſubijciens imperio.
Legum metuentiſſimus.
Authoritatibus delitus.
Singulari in remp. & principem fide & officio.
Iuris preceptis obtemperans.
Coniurationibus inimiciſſimus.
Accerrimus contra ſeditiones.
Authoritatem verens.

Subiect, or lizble to.

Obnoxius.
Propoſitus
Obiacens.
Expoſitus.
Subiectus
Obiectus.
Vicinus.
Proximus.
Patens.
} malis.

Subiection, infirmitie, obedience.

Subiectio.
Submiſſio.
Obſeruantia.
Obedientia.
Obſequium.
Obsequij præſtitio

A Subiect, or one vnder commaund, and obedient to authoritie.

Ciuis.
Subditus.
Subiectus.
Imperio parens.

Do-

Dominationi se submittens.

To Stumble at.

Cespitare
Offendere } ad.
Pedem impingere
Titubare.

To Submit or yeld himselfe to a man.

Se ad ductum alicuius applicare,

Se alicui { emancipare. dedere. subijcere. submittere. permittere.

Se potestati alicuius tradere.

Substance, or goods.

Bona.
Opes.
Facultates.
Fortunæ.
Supellex.
Pecuniæ.
Thesaurus.
Rerum abundantia.

A Substantiall person, a man of credit and sort.

Vir locupletissimus grauissimus.
Vir authoritate & virtute eminens.
Fide dignus.
Spectatissimus.

Subtile or craftie.

Vafer.
Fallax.
Astutus.
Versutus.
Callidus.
Subdolus.
Solers.
Dolosus.
Versatilis ingenij.

To haue good successe or prosper.

Metam attingere.
Laborum & vigiliarum magnum fructum capere.
Sine contentione adipisci quod vult.
Ex labore magnam gratiam & dignitatem colligere.
Labores magnâ gloriâ compensare.
Nauare operam suam.
[illegible] optatos exitus pervehi.
Fœlici exitu concludere.
Ex animi sententiâ conficere.
Ad arbitrium componere.
Ad fœlicem exitum perducere.
Omnia secunda & fœlicia experiri.

[illegible] successe, &c.

Omnes industriæ fructus perdere.
Re infecta discedere.
Exitiales exitus habere.
Nihil proficiens apud.
De spe excidere.
Nihil proficere.
Infœliciter rem gerere.

Exitus

Exitus miſerabiles ſortiri.
Parum ſuccedere.
Succeſſu carere.
Nullum laboris fructum percipere.
Infœliciter rem gerere.
Adverſa experiri omnia.

To Succour or relieue the miſerable or diſtreſſed.

In rebus incommodis aliquem ſubleuare.
In communi incendio ſubvenire,
Subſidio } eſſe.
Preſidio }
Opem ferre ſupplicibus.
Afflictos excitare.
Auro } fulcire.
} ſuſtentare.
Mederi hominum incommodis.
Providere miſerorum ſaluti.
Præſidio eſſe ſolitudini & inopiæ.

To giue ſucceſſe vnto, or to proſper a worke.

Succeſſus rei tribuere.
Benè vertere.
Secundare.
Fortunare.
Fœlicitare.
Ad optatos exitus provehere.

Succourleſſe or without ſupport.

Omni patrocinio excluſus.
Nullos habens amicos.
Ab omnibus derelictus.
Amicis nudus & deſtitutus.
Orbus.
Miſerrimus.
Omnibus vitæ præſidijs priuatus.
Solatijs orbatus.

To Sue a man at Law, to wage Law with him.

Litigare cum quo.
In ius vocare.
Poſtulare lège cum quo.
Iudicio quem accerſere.
Intendere actionem alicui.
Diem dicere.
Actionem inſtituere contra quem.

To become ſuretie for a man, to giue his word for him.

Spondere pro altero.
Vadem ſe dare.
Fidem ſuam interponere pro.
Nexus vinculis ſe obligare pro.

Sudden or vnexpected.

Repentinus.
Subitus.
Inſperatus.
Inopinatus.
Inexpectatus.
Violentus.
Improviſus.
Præter ſpem eũeniens.

Sud-

Suddenly or vnlooked for.

Ex improuiſo.
Inopinato.
Subito.
Præcipiti impetu.
Ex inſperato.
Inſperantibus hominibus.
Puncto temporis

To Suffer or abide puniſhment.

Pati
Suſtinere
Subire
Tolerare
Sentire
Excipere
Luere
Perſoluere
Experiri
} pœnas. ſupplicium. malum.

Sufficient for, &c.

Idoneus.
Par.
Congruens.
Factus ad.
Comparatus.
Compoſitus.
Suſtinens quid.
Facultate par ad.

A Sufficient man or a graue perſon.

Idoneus.
Locupletiſsimus.
Grauiſsimus.
Fide dignus.
Non pœnitendus.
Spectatus.
Ornatiſsimus.

Sufficiencie, or abilitie.

Sufficientia.
Vires.
Facultas.
Vis.
Sat præſidij ad benè viuendum.

Sufficiently.

Satis.
Abundè.
Sat multa de.
Cumulatè.
Copioſiſsimè.

The Summe or briefe of.

Compendium.
Summa.
Caput rei.
Quod rem continet.
Fundamentum.
Firmamentum.
Epitome.

To Summe or cite.

Citare.
Denuntiare vt dicto die compareat.
Evocare.
Diem dicere alicui.

To Sunder, ſeparate or diuide.

Separare.

Diui-

Diuidere.
Diſſociare.
Diſſuere.
Diſtrahere.
Diuellere.
Diſiungere.
Diſgregare.

Superior or of greater authoritie.

Superior
Maior
Excellentior
Altior
Excelſior,
Præſtantior
} dignitate.

Superioritie.

Præfectura
Præeminentia.
Præcellentia,
Principatus.
Dominatus.
Authoritas.

Superfluous, too much needleſſe.

Redundans.
Inanis.
Supervacaneus.
Inutilis.
Nimius.
Immoderatus.
Immodicus.
Satis ſuperque.
Minus neceſſarius.
Nullius momenti.

Superſtitious, heretical, erroneous, &c.

Fœdas religiones admittens.
Aſſertor falſorum dogmatum.
Anili ſuperſtitioni alligatus.
Superſtitioſus.
Religioſus.
In erroribus educatus.
Hæreticus.
Deprauatis opinionibus cumulatus.
Animi labes in conſcientia habens.
Superſtitione contaminatus.
Prauitate opinionum imbutus.
Malas opiniones imbibens,
Anxijs ſuperſtitionibus imbutus

Superſtition, ſcrupuloſitie or zeale in a falſe religion.

Superſtitio.
Flectitius
Fictitius
Commentius
} cultus.
Falſus Deum colendi modus.
Zelus prauus & hæreticus.

To Supplicate for, to pray for, &c.

Rogare.
Intercedere.
Implorare auxilium.
Supplicare.
Deprecari.
Verbis ſupplicibus contendere ab aliquo.

Pe-

Petere.

A Supplication or petition.

Supplicatio.
Intercessio,
Deprecatio.
Opis imploratio.
Petitio.
Precatio.

To Supplie, or to make vp.

Supplere defectum.
Addere quod deest.
Adijcere quod defecit.
Quod imminutum est, suis copijs resarcire.

Supposed or forged.

Falsò existimatus.
Commentitius.
Fictitius.
Ementitus.
Putatus.
Falsus.
Mendax.
A re alienissimus.

To support, vphold, defend.

Fulcire
Sustentare
Tueri
Defendere
} quem.
Conseruare stantes.

To Suppresse, quell, or to keepe downe.

Cohibere.
Coercere.
Supprimere.
Non pati manare longius.
Ne longius serpat prouidere.

Supremacie or Soueraignte.

Summa rerum.
Dominatus regius.
Principatus.
Imperium in omnes.
Summa authoritas.
Suprema gubernatio.

Surfetting.

Crapula.
Cruditas.
Morbus ex immodica commessatione contractus.
Stomachi offensio & oppressio.

A Surmise or suspition.

Suspiciuncula.
Coniectura.
Opinatio.
Cogitatio iniqua.

Sumptuously.

Magnificè.
Splendidè.
Amplè.
Lautè.
Apparatè.
Opiparè.

To Suppose, or to deeme, to thinke.

Autumare.
Arbitrari.
Putare.

Sus-

Suspicari.
Cogitare.
Sentire.

Sure or certaine of.

Certus.
Securus.
Minimè dubitans.
Confirmatus.
Testatum
Consignatum } quid habens.

To Surmount or gee beyond.

Maximè exellere alicui.
Suâ præstantiâ communem cõditionem hominum superare.
Aliorum luminibus obstruere.
Maximo intervallo superare.
Multis gradibus alicui antecellere.
Palmam præripere.
Omnes æquales virtute, gloriâ, dignitate superare.
Cornicum oculos transfigere.

Sure, firme, certaine.

Certus.
Stabilis.
Firmus
Exploratus.

Surely, certainly.

Certè.
Proculdubio.
Enimuero.
Sanè.
Exploratè.

To surfet vpon meat.

Crapulam contrahere.
Nauseæ molestiam suscipere.
Hesterna potatione oscitare.

Surly, imperious.

Elatus
Tumens } fastu.

To Surrender or yeeld vp, &c.

Dedere.
Tradere.
Reddere.
Resignare.
Redhibere.
Ei vnde accepit, restituere.
Potestati alicuius permittere.

To Swagger, or ruffle, or braue, or bragge it out.

Gladijs volitare.
Bacchari.
Digladiari.
Licentiosè quid vis audens.
Licentiosius viuere.
Dei nomen sacrosanctum horreadis iuramentis contaminare.
Stricto gladio impetum facere in.
Intemperanter, flagitiosè, & nefariè viuere.

A Swaggerer or cutter.

Sicarius.
Gladiator.

Pet-

Percussor.
Piurimarum palmarum gladiator
Discinctus nepos.
Gladijs toto foro volitans.
Licentiam, Impunitatem } sibi assumens.

To beare Sway, or rule most.

Valere.
Vigere.
Plurimum posse.
Florere præcipuè.
Præcipuum locum habere.
Præesse omnibus.
Dominari.
Maximam partem obtinere.
Maximè pollere.

To Swarue from, &c.

Degenerare.
Descisscere.
Abire.
Recedere.
Deflectere.
Variare.

A Swaruing from.

Digressio, Deflexio, Recessio, Aberratio, Deviatio } à.

To Sweare or to take an oath

Consignare iuramento rem.
Deum testem assertionis inuocare.
Nomen Dei interponere.
Religiosè iurare.

To Sweare rashly or to abuse Gods name and Titles.

Temere iurare.
Deierare.
Blasphemare.
Ex praua consuetudine iurare.

Sweet or pleasant.

Dulcis.
Mellitus.
Suauis.
Gratus.
Delectabilis.
Iucundus.
Acceptus.
Ablandiens.

Sweetnesse or pleasantnesse.

Suauitas.
Lepos.
Sal.
Festiuitas.
Vrbanitas.

Of Sweet or gentle behauiour comely gesture.

Facilimis, Mitissimis } moribus.
Suauis.
Affabilis.
In vitæ consuetudine suauis & iucundus.
Candidus.
Tractabilis.

To Sweat toile or labour.

Desudare.
Evigilare.
Elaborare.
Elucubrare.
Omnibus neruis contendere.
Nihil non facere vt.

To Sweeten or make sweet.

Iucunditate temperare.
Suauitate perfundere.
Admiscere aliquid condimenti.
Amaritudinem minuere.

Swift or quicke, slight.

Celer.
Velox.
Pernix.
Volucer.
Incitatus.
Alatus.
Citus.

Swiftnesse or quickenesse, speed.

Celeritas.
Velocitas.
Expeditio.
Festinatio.
Properatio.
Pernicitas.

A Sword, or blade.

Gladius.
Ensis.
Mucro.
Ferrum.
Sica.
Romphæa.

T.

To Take or receiue.

Accipere.
Sumere.
Arripere.
Admittere.
Amplecti.
Particeps rei fieri.

Taken out of, or borrowed from.

Exhaustus.
Aliunde deriuatum.
Sumptus.
Petitus.
Desumptus.
Expromptus.
Decerptus.
Arreptus.
Expressus.
Haustus.
Deributus.

Talke or speech, &c.

Sermo.

Col-

Collocutio.
Oratio.
Verba.
Idioma.

To take away.

Auferre
Eripere
Tollere
Adimere
} rem.

To talke of a matter.

Sermones habere
Confabulari
Agere
Colloqui
Disserere
Verba facere
Disputare
Communicare.
} de re.

Talkatiue or babling.

Loquax.
Verbosus.
Garrulus.
Dicax.
Multiloquus.
Immodica loquacitate molestus.

Talkatiueneſſe, &c.

Loquacitas.
Verbositas.
Garrulitas.
Multiloquentia.
Futilitas.
Verborum redundantia.
Dicacitas.

To talke or to conferre together.

Colloqui.
Sermones { miscere. / cædere.
Inter se sermocinari.
Audire & reddere voces.

A tale, a fable, a storie.

Fabula.
Commentum.
Rumor incertus.
Fictio.
Falsa narratiuncula.

To cause a man to tarrie or staie.

Morari quem.
Detinere.
Sistere.
Retinere.
Non pati abire.

Tall, high of stature, eminent.

Prodigiosæ altitudinis.
Altus.
Editus.
Eminens.
Sublimis.

A taske or exercise.

Pensum.
Provincia.
Munus.
Onus.
Præscriptum.

To haue a taſt or ſmacke of.

Prælibare.
Leuiter tingi.
Primoribus labris guſtare.

To taine, ſubdue or keep in order.

Domare.
Subigere.
Perdomare.
Aſſuefacere.
A fera & agreſti vita ad manſuetudinem traducere.
Coercere.
Cohibere.
Mitem reddere.

Tamed or ſubdued.

Domitus.
Subactus.
Victus.
Manſuefactus.
Fractus.
Subiugatus.
Subjectus.
Ab immanitate reuocatus.

To tarrie or wait for.

Expectare.
Præſtolari.
Opperiri.
Subſiſtere donec quis adveniat.
Hærere } vſque ad egreſſum
Morari } vel reditum alicuius.

To tarrie or abide in a place.

In loco permanere.
In loco perſiſtere.
Hærere.
Habitare.
Reſidere.
Immorari.
Sedem habere in loco.

To taske or ſet a man on worke, &c.

Deſcribere } alicui munus.
Diſponere }
Aſſignare }
Attribuere } munus } alicui.
Imponere } prouinciã }
Tradere }

To taſt of only, or haue a ſmattering of, &c.

Guſtare.
Delibare.
Attingere tantum.
Modicè redolere.
Primis labris deguſtare quid.
Exiguam rei notitiam habeas.

A taſt or briefe.

Epitome.
Synopſis.
Compendium.
Conciſa narratio
Capita.

To taunt or to checke.

Carpere.
Conuitiari.
Contumelioſis vocibus inceſſere.
Petulantiſſimis verbis lædere.
Aſperè perſtringere.

A taunt or checke.

Convitium.
Contumelia.
Probrum.
Maledictum.
Dictum breue.
Ignominia.

Taught or instructed.

Institutus
Edoctus
Eruditus
Informatus
Educatus
Expolitus
Initiatus
} in.

To taxe, twit, censure.

Reprehendere.
Exagitare.
Vituperare.
Aspere notare.
Acriter insectari.
Increpare.
Acri censurâ animadvertere in quem.
Obijcere quid alicui.

To teach or instruct.

Instituere.
Edocere.
Informare.
Erudire.
Docere.
Condocefacere.
Literis vestire.
Initiari in.
Præceptis imbuere.

A teacher or instructor.

Doctor.
Præceptor.
Magister.
Pædagogus.

To teare or to rend, &c.

Discindere.
Convellere.
Discerpere.
Dilaniare.
Concerpere.
In frustra comminuere.

To be tedious.

Aures obtundere.
Satietatem afferre.
Nimis multa de re apertissimâ.
Suâ prolixitate molestus esse.
Suâ longitudine & loquacitate defatigare auditores.

To tell or shew.

Referre.
Narrare.
Declarare.
Exponere.
Significare.
Dicere.
Indicare.
Nuntiare.

Tedious, or Irksome,

Prolixus.
Molestus.
Iniucundus.
Fastidium pariens.
Paulò longior.

Otiosus in dicendo, & loquax.
Fastidium audiendi pariens.
Verbis auditores obtundens.
Nimius in aliquo genere.
Longiùs prouectus quam auditorum aures ferant.
Insuauis, Ingratus } suâ longitudine.

To tell a man a thing.

Aperire
Indicare
Enarrare
Significare
Nuntiare } quid.
Certiorem facere de.
Mentionem facere de.

Tediousnesse or prolixitie, &c.

Prolixitas.
Molestia.
Fastidium.
Satietas.
Tædium.
Molesta loquacitas.

Temperate or orderly.

Moderatus.
Existimatione temperantiæ maximè florens.
Temperatus.
Modestus.
Sobrius.
Inimicus luxui.
Homo minimè edax.

A Temple or Church.

Templum.
Sacrarium.
Sanctuarium.
Fanum.
Ædes.
Ecclesia.
Ædicula.

Temperance, moderation, &c.

Temperantia.
Modestia.
Moderatio.
Continentia.
Abstinentia.
Frugalitas.

To temper, or mixe with.

Temperare.
Miscere.
Componere.
Diluere cum.
Coniungere.
Copulare.
Mitigare.
Lenire.
Delinire.

A tempest or storme, &c.

Tempestas.
Procella.
Vis maior.
Iniuria cœli.
Ventus vehementissimus.

Tempestuous, &c.

Procellosus.
Tempestuosus.
Turbidus.
Turbulentus.
Furens, Commotum } cœlum.

Tem-

Temperately.

Temperatè.
Modicè.
Parcè.
Moderatè.
Sobriè.
Frugaliter.
Iusto temperamento.

Temporarie, transitorie, continuing, but for a time.

Momentaneus.
Ad tempus durans.
Præsentis vitæ spatijs inclusus.
Breuis spatij.
Temporaneus.
Fluxus.

To tempt, egge, or entise a man.

Solicitare.
Illecebris invitare.
Tentare.
Obijcere tentationes.
Exercere tentationibus.
Inescare.
Incitare ad.

Teachable, capable, of.

Docilis.
Aptissimus ad artes percipiendas.
Disciplinarum capax.
Habens indolem ad comprehendum.
Ingeniosus.

To tender a mans good or profit, &c.

Commodis alicuius consulere.
Alicuius vtilitati inseruire.
De alicuius emolumentis prospicere.
Opibus aliquem subleuare.
Alicuius fœlicitatis rationem summam habere.
Alicuius commodis inseruire.

Terrib'e or fearefull, &c.

Horrendus.
Pertimescendus.
Horribilis.
Metuendus.
Minax.
Terribilis.
Reformidandus.

To terrifie or scar a man.

Terrere.
Metu percellere.
Timorem alicui incutere.
Tremefacere.
Formidine aliquem opprimere.
Terrorem alicui inijcere.
Metum alicui inijcere.
Periculi maximi metum afferre alicui.
Terroribus vexare.

A Tearme or bound.

Terminus.
Fines.
Limes.

Modus.
Præfinitio.

A Tearme or title, &c.

Appellatio.
Nuncupatio.
Vocabulum.
Titulus.
Nomen.
Inscriptio.

To testifie or beare witnesse.

Affirmare.
Testari.
Testificari.
Asseuerare.
Contestari.
Testimonium perhibere.
Iustum testimonium dare.

To be thankfull for a benefit.

Se gratum & memorem beneficij ostendere.
Grata memoria {colens, vsurpans} {meritum.}
Agnoscere & prædicare officium acceptum.
Grata commemoratione prædicare.
Beneficia clauo trabali figere.
Cumulatè gratias agere.

A theme or matter to write vpon, &c.

Thema.
Thesis.
Pronuntiatum.
Progymnasma.
Dictatum.

Tenderly, deerely.

Vnicè.
Medullitus.
Oculitus.
Perindulgenter.
Eximiè.
Singulariter.

Testie, fumish, hard to please.

Expertâ offensione dirumpit amicitiam.
Paulò iracundior.
Biliosus.
Homo difficilis.
Irritabilis.

A Theefe or Robber.

Fur.
Sacrilegus.
Latro.
Surreptor alieni.
Prædo.
Raptor.
Compilator.
Per scelus & latrocinium viuens.

Theeuing or filching.

Furax.
Alieni apetens.
Alienis bonis insidians.
Fortunas aliorum vexans.
Rapax.
Furtiuas manus habens.

To giue, yeeld, or to render thankes to.

Se gratum ostendere.

Gratias

Gratias { agere / habere / persoluere } alicui.
Gratitudinem suam testatam facere.
Grata memoriâ prosequi.
Agnoscere / Confiteri / Recognoscere } beneficium.

Theft, theuerie, fellonie.

Furtum.
Latrocinium.
Surreptio.
Alieni ablatio.

To take thought, or to be ouermuch grieued for.

Solicitudine oppressus.
Confici perturbationibus.
Grauem curam suscipere.
Occupari cogitationibus.
Animi ægritudinem alere.

To bring into thraldome or bondage.

In seruitutem redigere.
Libertate priuare.
Sub iugum mittere.
In turpissimam seruitutem adducere.
In victoris manum reddere.
Adimere libertatem.

Thraldome, or bondage.

Seruitus.
Captiuitas.
Libertatis amissio.
Mancipiorum conditio.
Iugi impositio.

Threatnings or terrible words.

Minæ.
Pœnarum denuntiationes.
Fulmina verborum.
Interminationes.
Intentatio malorum.

To threaten or menace.

Minari.
Malum alicui denuntiare.
Pœnas alicui intentare.
Terrere.
Periculum proponere.
Intentare { pœnas. / malum.

A thriftie man or frugall, &c.

Homo { frugalis. / parcus.
Rei familiaris prouidentissimus.
Sobrius & diligens.
Se intra rerum suarum fines continens.
Rustică & incultâ parsimoniâ
Velificans suo commodo.

Threatningly.

Minaciter.
Terrore proposito.
Terrifice.
Fulminantibus verbis.

To thinke good, &c.

Censui.
Placuit mihi.

Commodissimum visum est mihi.
Decreui.
Rectum & æquum putaui.
Libentissimè volui.

A thought or imagination.

Conceptus animi.
Figmentum cordis.
Cogitatum.
Sensus.
Animi motus.
Animi notio.

To thinke, deeme or suppose, &c.

Existimare.
Putare.
Censere.
Iudicare.
Arbitrari.
Autumnare.
Sentire.
Ducere.
Opinari.

To thinke vpon, or meditate.

Commentari.
Cogitare de.
Meditari.
Ruminare rem.
Mente { pertractare. / perpendere.

To till the ground, or lead a Husbandmans life, &c.

Colere.
Exarare.
Rationem habere cum terrâ.
Rusticam vitam agere.
Ex fructibus terræ viuere.
Ex agricultura victum comparare.

Timorous or fearefull, &c.

Timidus.
Formidolosus.
Facilè expauescens.
In timore.
Vmbram suam inaniter metuens.
Abiecto / Fracto } animo.

Full of good Husbandrie, thriftinesse, frugalitie.

Rem bene gerens.
Frugalis.
Ab omni luxuria abhorrens.
Rem diligenter conseruans & retinens.

To throw or to hurle downe.

Solo æquare
Subvertere
Diruere
Deijcere
Disturbare
Prosternere
Demoliri
Præcipitare } domum.

To thrust through with a sword, &c.

Traijcere.

Trans-

Transfigere.
Confodere.
Tranſmittere enſem.
Penetrare in viſcera.

In proceſſe of time.

Temporis { progreſſu. / ſucceſſu. / longinquitate.
Ævi diuturnitate.
Diebus ſuccedentibus.
Morâ.
Spatio.

Time or ſpace, &c.

Tempus.
Spatium.
Progreſſus ætatis.
Hora.
Dierum interuallum.
Æuum.

Timely or ſeaſonably.

Tempeſtiuus.
Opportunus.
Exoptatiſſimus.
Temporibus ſuis
Commodus.
Exoptatus.
Maturus.

In times paſt.

Temporibus preteritis.
Multis retro ſæculis.
Anteactis annis.
Olim.
Antiquitus.
Superioribus ætatibus.

In time to come.

Aliquando.
Tempore futuro.
Poſthac.

A Time-ſeruer.

προσκαιρὸς.
Omnium horarum homo.
Ad omnem occaſionem mutabilis.
Se ad tempus accommodans.
Seruiens tempori.
Tempeſtati cedens.

Tyrannicall or cruell.

Homines omni crudelitate lacerans.
Tyrannus.
Potentiâ abutens ad aliorum calamitatem.
Violentiâ & immanitate omnia gerens.
Impotens dominator.
In cæde virorum corroboratus.

Titles of Honour.

Appellationes honorificæ.
Nomina inſignia.
Ornamentum / Decora / Tituli / Inſignia / Cognomenta } honoris.

A token or pledge of, &c.

Signum.
Monimentum.
Teſtimonium.
Pignus.

Pignus.
Documentum.
Teſtificatio.

A token, ſigne, monument.

Signum.
Indicium.
Nota.
Argumentum.
Significatio.
Monumentm.

To tolerate or beare with.

Tolerare.
Perferre.
Suſtinere.
Conniuere ad.
Indulgere.
Permittere } quid alicui.
Gratificari }

Tolcration or permiſſion.

Copia.
Venia.
Permiſſio.
Toleratio.
Licentia.
Libertas.

Toyes, or fooliſh triſles.

Nuga.
Ineptiæ.
Nugamenta.
Ridicula.
Deliria.
Res futiles.
Crepundia.
Ludicra.
Nebulæ in pariete.

A toyling, or moyling.

Molitio.
Nullius moleſtiæ recuſatio.
Moleſtia quotidiana.
Ærumna.
Labor immodicus.

To toyle or moile, &c.

Magnos labores exantlare.
Inſudare.
Se laborando conficere.
Moliendo defatigari.
Omnes neruos intendere.
Summè & aſſiduè elaborare.

A tong, Dialect, or language.

Lingua.
Dialectus.
Idioma.
Vocis ſpecies.

Towardly or well giuen.

Optimis ſtudijs.
Optimè animatus.
Probus.
Honeſtiſſimis moribus prædi-
tus.
Ad virtutem factus & fictus.

Towardneſſe or good diſpoſition.

Indoles.
Probitas.
Naturæ bonitas.
Virtus.
Ingenuitas.
Mores præſtantiſsimi.

To

To torment or vex, &c.

Vexare.
Infestare.
Malè habere.
Torquere.
Solicitare.
Cruciare.
Vrere.
Distorquere.
Fodicare.
Pungere.
Affligere.
Excarnificare.
Omni cruciatu affligere.

Torments or paine, &c.

Pœna.
Tormentum.
Dolor.
Cruciatus.
Vexatio.
Angor.
Excarnificatio.

Tractable, pliable.

Mitis.
Tractabilis.
Sequax.
Flexibilis.
Placidus.
Mellitus.
Lens.

To trace, or to speake out.

Indagare.
Inuestigare.
Eruere.
Exquirere.
Expiscari.

A trade, occupation or profession.

Artificium.
Professio.
Studium.
Vitæ institutum.
Ars.
Ratio vivendi.
Via
Cursus } vitæ.
Vocatio

To trade or occupie, &c.

Negotiari.
Mercaturam exercere.
Negotia tractare.
Merces distrahere vel commutare.
Ex rerum venditione & emptione viuere.

A trade or Handicrafis man.

Artifex.
Opifex.
Mechanicus.
Manibus victitans.
Artificio victum quæritans.

To follow, tend vpon, or plie his trade.

Rerum suarum satagere.
Vocationis officijs incumbere.
Sua munia indefesso labore exercere.
Prouinciam, quam nactus est, exornare.

Suæ

Suæ arti seruire.

Traffick or trading of merchandies.

Negotiatio.
Mercatura.
Commercium.
Contractus.
Permutatio.

To haue traffick or dealing with.

Commercia, Rationes, Negotia } habere cum aliquo.
Negotiari.
Paciſci, Contrahere } cum aliquo.

To traine or exerciſe in learning.

Inſtituere, Informare, Exercere } in literis.
Ad humanitatem excolere.
Imbuere religione.
Ingenuè, Liberaliter } educare.

A traine or attendance.

Comitatus.
Satellitium.
Clientela.
Famulatus.
Caterua.
Turba.
Aſſectantium multitudo.

Tranſitorie, mortall, tending to death and ruine.

Ad exiguum tempus duraturus.
Fluxus.
Fragilis.
Citò tranſiens.
Evanidus.
Fugax.
Labilis.
In ſolido & firmo ſtatu permanere nequit.

To tranſgreſſe, violate, breake Orders, Statutes, Lawes.

Violare, Tranſgredi } leges.
Perfringere.
Inſtituta non ſeruare.
Præcepta non exequi.

Treaſon or treacherie.

Proditio.
Inſidiæ.
Perfidia.
Coniuratio.
Læſa Majeſtas.

To commit treaſon, &c.

Maieſtatem { lædere, imminuere.
Coniurare contra.
Prodere ſalutem alicuius.
Malè { machinari, cogitare } alicui.
Sceleratus eſſe in { principem, patriam.

Regi

Regi insidiari.

To intend or goe about treason.

Coniurationem facere.
Male principi & patriæ cogitare.
Clauem Reipubl. moliri.
Tendere insidias alicui.

Treasonably, treacherously, falsely.

Proditoriè.
Perfidè.
Insidiosè.
Nefariè.
Sceleratè.
Seditiosè.

A Traitor, &c.

Proditor.
Coniurator.
Perduellio.
Patriæ hostis.
Pestis.
Insidiator.
Regno inimicissimus.
Perniciem merens de.

To treat or discourse of a matter.

Agere, Loqui, Disserere, Disputare, Philosophari } de.
Rem { tractare. agitare.

Instituere sermonem de.
Habere concionem de.
Oratione complecti.

Transitorie, fleeting, uncertaine.

Fragilis.
Caducus.
Ruiturus.
Momentaneus.
Fluxus.
Incertus.
Labilis.
Volubilis.
In casu positus.
Fugax.
Evanescens.
Instabilis.
Temporaneus.
Mox casurus.

To transgresse, or breake.

Transgredi.
Prævaricari.
Violare.
Non obseruare.
Transilire.

To tread vuder his feet.

Calcare.
Pedibus { conculcare. proterere. vrgere.
Prosternere.

To

To trauell into farre Countries.

Proficiſci } in.
Peregrinari }
Iter ſuſcipere ad.
Profectionem ſuſcipere.
Regiones barbaras obire.
Maria tranſmittere.

Trauell or Labour.

Labor.
Moleſtia.
Induſtria.
Animi contentio
Opera.
Sudor.
Operatio.

To trauell, or goe into a place.

Proficiſci.
Ire.
Se conferre } ad.
Iter ſuſcipere }

To trauaile, or iournie.

Iter habere.
Viam capeſcere.
Contendere.
Domo proficiſci.
Peregrinari.

To trauaile, labour, or take paines.

Se laboribus exercere.
Nullam recuſare moleſtiam.
Labores maximos ſuſcipere.
Vigilijs } ſe augere.
Curis }

To treat of or handle, &c.

Agere } de.
Loqui }
Orationem { tractare. amplificare.
Rem aliquam { agitare. explicare.

A treatiſe or diſcourſe, &c.

Enarratio.
Tractatus.
Diſputatio.
Dialogus.
Colloquium.
Explicatio.

Treacherie.

Conſpiratio contra principis dignitatem.
Proditio.
Inſidiæ.

Vide plura in *Treaſon.*

Trembling or feare, &c.

Tremor.
Formido.
Terror.
Metus.
Timor.
Pauor.

To tremble or quake for feare.

Cohorreſcere.
Contremiſcere.

Tre-

Trepidare.
Perhorrescere.
Frangi & debilitare.
Formidine opprimi.

To trespasse or offend.

Peccare.
Delictum committere.
Offendere.
Culpam admittere.
Delinquere.

A triall or proofe, &c.

Probatio.
Exploratio.
Examen.
Specimen.
Documentum.
Experimentum.

To trie or proove, &c.

Experiri.
Explorare.
Probare.
Examinare.
Excutere.
Pertentare.
Dignoscere.
Dijudicare.
Cognoscere de.
Exigere ad lydium lapidem.

Tried or prooued, &c.

Probatus.
Exploratus.
Spectatus.
Perspectus.
Compertus.

A trifling or light matter.

Res { leuissima. minutissima. tenuissima. nugatoria.

Tribulation, or affliction.

Afflictio.
Ærumna.
Perpessio.
Angustia.
Molestia.

Tributarie.

Vectigalis.
Tributorius.
Pensionem soluens.
Fructuarius.

Trifflingly, vainely.

Nugatoriè.
Perfunctoriè.
Obiter.
Tanquam in transcursu.
Leuiter.

To trifle out, or to misspend his time.

Tempus eludere.
Horas in nugis terere.
Horas malè collocare.

A Trifle or toy.

Nugamentum.
Leue & contemnendum.
Ludicrum.
Ludibrium.

Nugæ.

Nugæ.
Bella ad ridendum materies.
Res minuta.
Leuiculum quoddam.

To trifle or dally, &c.

Nugari.
Nihil agere.
Delicias facere.
Tergiuersari cum.
Eludere quem.

To triumph ouer, or insult vpon.

Iusultare aliorum miserijs.
Oppressos conculcare.
Calamitatem exprobare alicui.
Iacentem premere.
Præcipitatum impellere.
Miseris illudere.
Gloriosè contemnere.

To trimme or polish.

Polire.
Limare.
Concinnare.
Excolere.
Ornare.
Elucubrare.
Emendandi finem non facere.
Splendorem rei accersere.

Troubled, greeued, or afflicted in minde, and conscience.

In perturbatione.
Anxius, Solicitus } animo.
Angustijs implicatus.
Grauissimis tentationibus obrutus.
Sensu peccatorum obrutus.
Vento tentationum abreptus.

Trouble or molestation, &c.

Molestia.
Solicitudo.
Negotium.
Perturbatio.
Vexatio.

To fall into great troubles.

In magnas calamitates incidere
In miserias dilabi.
Multa subire pericula.
Non mediocrem sustinere molestiam.
Magnis malis inuolui.

To trouble, or molest a man.

Infestare.
Vexare.
Sollicitum habere.
Sollicitare aliquem.
Torquere.
Molestiam exhibere.
Negotium tacescere.
Magnâ molestiâ torquere.
Magnas difficultates afferre alicui.
In discrimen inferre.
Adimere animi tranquillitatem alicui.
Inquietare.

Troublesome to the state.

Turbulentus.

Mo-

Molestus.
Seditiosus.
Inimicus reipub.
Periculosas contentiones faciens.
Labefactans Reipub. statum.
Turbidus.
Inquietus.
Infestus.

Troublesome, or offensiue to.

Multum habet molestiarum.
Exercet quem } ei.
Negotium facessit }

To be in great trouble or distresse, &c.

Periclitari.
Magna difficultate affici.
Omnes difficultates perpeti.
Vndique laborare.
Molestijs conflictari.

Trust or confidence.

Confidentia.
Fides.
Firma spes.
Animi acquiescentia.

To put a man in trust with a thing.

Tradere
Commendare } quid alicuius
Credere } fidei.
Committere }
In fide alicuius deponere.
Alicuiuis custodiæ permittere
Deponere in sinum alicuius.

Alicuius fidei { committere. commendare. credere.

Trustie or faithfull.

Fidei obseruantissimus.
Fidelis.
Firmus.
Spectatæ fidei.
Certus.
Exploratus.
Secreti tenax.
Singulari & incredibili fide.

Trustinesse or fidelitie.

Fides.
Fidelitas.
Veritas.
Taciturnitas.
Promissorum & dictorum constantia.

To repose trust or confidence in a man.

Spem in aliquo { figere. collocare constituere reponere.
Se committere alicuius fidei & potestati.
Fiduciam habere in quo.
Niti aliquo.

To speake the truth.

Verè & ex animo loqui.
Ab omni mendacio abstinere.
Veritatem enuntiare.
Nulla fraude aut circuitione vti.

To deale truly, &c.

Verè & sincerè agere cum.
Æquitatem colere.
Suum cuique reddere.
Iustitiam exercere.
Conventibus } stare.
Pactis }

True, certaine, vndoubted.

Verus.
Minimè fictus.
Non simulatus.
Germanus.
Exploratus.
Sincerus.
Candidus.
Simplex.
Genuinus.

A good turne, or benefit.

Beneficium.
Meritum.
Benefactum.
Gratia.
Munus.

By turne, or course.

Vicissim.
Alternis vicibus.
Mutuò.
Alternatim.
Vicibus & intervallis.

Tumultuous or disordered.

Ab amicitia & fide deficiens.
Ab antiqua fidelitate & constantia desciscens.
Tumultuosus.
Factiosus.
Seditiosus.
Turbulentus.

To twit a man with.

Obijcere quid alicui.
Exprobrare.
Criminis loco commemorare quid alicui.

Tyranicall, &c.

Immisericors.
Imperiosus.
Inclemens.
Torvus.
Immanis tyrannus.
Potentia ad miserorum calamitatem abutens.
Immanitatem belluæ in hominis figura gerens.
Nimia seueritate vtens in subdos.

A Tyrant or one that ruleth by crueltie or vsurpation.

Tyrannus.
Superbus } dominator.
Violentus }
Crudelis imperator.
Vexator subjectorum.

V.

V.

Vacancie, leasure, or spare time.

Tium.
Sepositum } tempus.
Suciſiuum }
Quies a moleſtijs.
Laxatio a negotijs.
Subſeciuæ horæ.

A vagabound, roge, or vagrant person.

Erro.
Vagus.
Transfuga.
Qui certas nullas ſedes habet.

Vaine or fabulous, &c.

Fictus.
Falſus.
Vanus.
Commentitius.
Nugatorius.
A vero alienus.

A Vaine, light or fantastike fellow.

Sine grauitate & conſtantia.
Leues rumores pro rebus compertis habens.
Rebus leuibus ſtudens.
Ad res inanes dilatus.
Inanitates rerum conſectans.
Mutabilis.

In vaine or vainly.

Inutiliter.
Fruſtra.
Infructuoſè.
Nullo fine.
Irrito conatu.
Nullo cum ſucceſſu & fructu.

Vanitie or folly, &c.

Vanitas.
Stultitia.
Ineptiæ.
Inanitas.
Futilitas.
Leuitas.
Inſulſitas.

Vaine glorie, &c.

Inanis gloria.
Laudis immodicus appetitus.
Ambitio.
Popularis auræ captatio.
Plauſus aucupatio.
Oſtentatio.
Rumorum conſectatio.

Vaine, light or greedie of praise.

Inanis gloriæ cupidus.
Auidior quàm par eſt gloriæ.
In ſummâ inanitate verſatus.
Se prædicans arrogantius.

Omnes rumuſculos gloriæ aucupans.
Leuiſſimæ multitudinis plauſus aucupans.
Imperiorum opinioni ſeruiens.

Value, price, or worth of a thing.

Pretium.
Æſtimatio.
Dignitas.
Vſus.
Excellentia.
Licitatio.

To Value, rate, eſtimate.

Suo precio metiri.
Æſtimare.
Cenſere.
Rei dignitatem exprimere.

Valiant, or puiſſant.

Strenuus.
Fortis.
Nullo metu territus.
Erecto animo.
Robuſtus.
Animoſus.
Infracto animo.
Hoſtium aſpectu non perculſus

Valiancie or puiſſance.

Fortitudo.
Animi magnitudo ſingularis.
Firmitas.
Vis.
Præſentia.

Valiantly, or ſtoutly.

Strenuè.
Fortiter.
Animoſè
Viriliter.
Acriters.
Interrito vultu.

Valour, or courage.

Virtus.
Fortitudo.
Virilitas.
Animus inuictus.

Valorous, or valiant.

Fortis.
Strenuus.
Magnanimus.
Erecto animo.
Pugnâ clarus.
Intrepidus.

To Vaniſh away.

Euaneſcere.
Diſparere.
In nihilum recidere.
Auolare.
In fumum abire.
Nuſqnam apparere.
Ad nihilam redigi.
Interire.
In nihilum conuerti.
Celeriter tranſuolare.

Vanitie, or vaine-glory.

Inanis gloria.
Immodicus laudis appetitus.
Oſtentatio.
Inanitas.
Stulta glorioſæ appetitio.

A vagrant person, or Vagabund, &c.

Exul.
Erro.
Vagus.
Incertas habens viuendi sedes.
Vagans.
Transfuga.

To vanquish, or subdue, &c.

Fundere
Fugare
Profligare
Expugnare
Vincere
Depellere
} hostes.

Opprimere
Dissipare
Deijcere
Extinguere
Delere
} hostes.

Superior esse aliquo.
Conterere
Frangere
} aliquem.
Superior discedere.

Variable, or changeable, &c.

Commutabilis.
Varius.
Lubricus.
Sui nunquam similis.
Leuis.
Inconstans.
Torquatus.

Variableness, or change.

Instabilitas.
Varietas.
Inconstantia.
Leuitas
Frequens commutatio.

To varie from a man.

Deflectere
Degenerare
Recedere
Dissentire
Dissidere
Deficere.
} ab aliquo.

Variance, or contention, &c.

Discordia.
Dissensio.
Lis.
Factio.
Contentio.
Controuersia.
Iurgium.
Opinionum pugnæ.

To set at variance, or make difference betweene.

Homines inter se committere.
Lites serere inter.
Pacem dirimere.
Initas amicitias dissuere & discindere.
Contentiones accendere inter.

To varie a sentence, to turne it diuers waies.

Variè tractare.
Eandem rem commutatis verbis & sententijs dicere.
Idem alijs & alijs verbis, explicare

Vnam rem multifariam expolire & exornare.

To be at variance amongst themselues.

Inter se dissidere.
Digladiari.
Seditiosé inter se certare.

To vaunt or bragge.

Gloriari.
Nimium se efferre.
Insolescere.
Verborum audaciâ exultare.
Suas vires ostentare.

A Vaunter, or bragger.

Ostentator.
Iactator.
Glorioſus Thraſo.
Suarum virtutum prædicator.
Insolens suarum virtutum & diuitiarum præco.

Vehement or earnest, &c.

Vehemens.
Feruidus.
Acer.
Serius.
Ardens.
Concitatus.
Inflammatior.

Vehemently or earnestly.

Vehementer.
Serio.
Ardenter.
Incenso studio.

A Varlet.

Nebulo.
Extremæ improbitatis.

Vengeance, or reuenge. &c.

Vindicta.
Vltio.
Pœna.
Supplicium.
Animaduersio.

To take vengeance on.

Vlciſci.
Vindicare.
Plectere.

Venterous, or bold, &c.

Audax.
Confidens.
Pericula nulla metuens.
In discrimina temere sese conijciens.
Præceps.
Se in medios hostes inijciens.
Vltima experiri audens.
Se casibus committens.

To Venture, or hazzard.

Periclitari.
Discrimini obijcere.
Sese casui committere.
Se talis obijcere.
Fortunæ (vt loquuntur) permittere.
Euentum experiri.
Diuinæ prouidentiæ commendare.

A Ven-

A venturing, or an hazarding.

Periclitatio.
Tentatio.
Experimentum.
Aleæ iactus.
Omnium casuum expectatio.

A verse or measured speech.

Versus.
Carmen.
Metrum.
Numerosa oratio.
Melos poeticum.

Verie much or greatly, &c.

Valdè.
Vehementer.
Admodum.
Perquam.
Magnopere.
Insigniter.

To verifie or affirme.

Affirmare.
Asseuerare.
Asserere.
Contestari.
Iuramento confirmare.
Suo testimonio probare.

Vertuous, or well ginen, &c.

Optimis studijs deditus.
Optimè à natura informatus.
Omnibus virtutibus expletus.
Omni virtute præstans.
Ad percipiendam vitutem factus.
Omnibus virtutibus ornatus.

To make verses.

Versus conficere.
Carmen componere.
Metrum condere.
Verba ad numeros reuocare.

To vexe or torment, &c.

Miseram & acerbam alicuius vitam reddere.
Vexare.
Infestare.
Fodicare.
Molestia afficere
Exagitare.
Vehementer torquere.
Grauiter angere.
Affligere.
Vrere.
Premere.
Solicitare.

Vexation or tormenting.

Vexatio.
Infestatio.
Cruciatus.
Molestia.

Vice or infection &c.

Vitium.
Animi morbus.
Animi labes.
Prauitas.
Vitiositas.
Animi offensiones.
Morum contagio.

Victorie or conquest, &c.

Victoria.

Triumphus.
Trophæum.
Palma.
Hostium subiugatio.

Vglie, deformed, vnseemely.

Vastus.
Deformis.
Turpis.
Horridus } aspectu.
Teter }
Fædè deformis.
Inuenustus.

Victorious, or triumphant.

Inuictus.
In hostibus subigendis fœlix.
In prælijs semper superior.
Triumphabundus.
Homo summa fœlicitate.
Secundis vtens prælijs.
Hostium domitor.

A view of, a sight, a proofe,

Synopsis.
Gustus.
Specimen.
Compendium.

Villanie, Rogerie.

Scelus.
Nequitia.
Prauitas.
Fraus inexpiablis.
Perfidia.
Improbitas.
Impietas.
Infamia flagitia.
Iaculare.

Vile, or of no account.

Vilis.
Ignobilis.
Nullius numeri.
Contemptus.
Inglorius.
Inhonoratus.
Nulla æstimatione dignus.
Omnium infimus & sordidissimus.

Villanous, or most lewd.

Post homines natos nequissimus.
Scelus scelere cumulans.
Singulari nequitia præditus.
Fraudes inexpiabiles concipiens,
Omium iudicio damnatus.
Nulla vitæ parte turpitudinis expers.

Villanously.

Fædè.
Indignè.
Turpiter.
Scelerate.
Nequiter.
Perfidè.

Vitious, or ill-giuen.

In prauis rebus versatus.
Vitiis nobilis.
Vitiis excellens.
Vitiosus.
Criminosus.
Impuris & improbis moribus inquinatus.

Protliuis

Procliuis ad vitium.
Turpem vitam agens.
Vitijs flagitijsque convictus.
Vitijs insignis.
Nulla vitæ parte turpitudinis expers.
Indomitas & effrænatas cupiditates habens.

To deale Violently with, &c.

Vim afferre.
Impetu percellere.
Irruere in aliquem.
Manus inijcere alicui.
Impetum facere in aliquem.
Minis rem efficere.

Violence, extremitie, force.

Violentia.
Vis.
Summum ius.
Impetus.
Intolerabilis iniquitas.

To View or looke vpon.

Lustrare.
Contemplari.
Intueri.
Spectare.
Colluſtrare.
Vsurpare.
Considerare.

Vertue or grace, a good habite of the mind, &c.

Indoles.
Gratia.
Rationis absolutio.
Verus sensus Dei timoris.
Animi præstantia.
Animi laudabilis habitus.
Perfecta & ad summum perducta natura.
Præstans naturæ vis.

A vertuous man, &c.

Virtutis suæ lumen ostendens.
In cœlum virtutis gradibus ascendens.
Nihil in vitâ nisi præclarum faciens.
Virtutem colens.
Natus ad virtutem.
Optimâ naturâ ornatus.

Visible or aspectable, &c.

Conspicuus.
Sub aspectum cadens.
Aspectabilis.
Oculis expositus.
Subjectus sensibus.
Visibilis.

To visite or salute, &c.

Visere.
Salutare.
Visitare.
Consalutare.
Diverti ad aliquem.
Salutem dare & accipere.

Vnable to, or for.

Impar.
Ineptus ad.
Minimè habilis ad.
Succumbens oneri.

Neut.

Neutiquam idoneus ad.
Facultate non ſuſtinens.
Viribus deficiens ad.

Vnaduiſed, or raſh.

Incogitans.
Temerarius.
Imprudens.
Inconſultus.
Sine ratione, cauſa & meditatione omnia agens.

Vncertaintie.

Incertitudo.
Inconſtantia.
Varietas.
Mutabilitas.
Viciſſitudo.
Fluxus ſtatus.

Vnawares or vnlooked for, &c.

Imprudenter.
Inopinatò.
Ex improuiſo.
Derepentè.
Inconſultò.
Inexpectatus.

Vnblameable &c.

Integer.
Inculpatus.
Innocens.
A vitio purus.
Non accuſandus.
A culpâ immunis.

Vncertaine, changeable, &c.

Incertus.
Varius.
Commutilis.
Dubius.
Ambiguus.
Suſpenſus.
Varias mutationes ſubeuns.
Nullam habens conſtantiam.
In vtramque partem diſputatus.
Minimè durabilis.
Temporarius.

Vnchangeable, &c.

Conſtans.
Immutabilis.
Certus.
Irrevocabilis.
Nullam mutationem admittens.
Nullam habens viciſſitudinem.

Vncharitable, ſpiteſull, &c.

Charitatis expers.
Malitioſus.
Virulentus.
Invidus.
Infeſtus.
Malignus.
Parum candidus.
Malevolus.
Caninus.
Nihil in ſe candoris habens.
Prompto ad [illegible]endum animo.

Vnchaſt, vnhoneſt, vnclean.

Impudicus.
Obſcœnus.
Inverecundus.
Flagitioſus.

Libi-

Libidinoſus.
Incontinens.
Voluptatum mancipium.
Procliuis ad libidinem.
Voluptaris lenocinijs deditus.
Laſciuiè effœminatus.

Vnciuill or ruſticall, &c.

Ruſticus.
Inhumanus.
Malè moratus.
Inurbanus.
Agreſtis.
Incommodis moribus.

Vncleane or lewd, &c.

Turpis.
Fœdus.
Inquinatus.
Impurus.
Incontinens.
Libidinoſus.
Proteruus.
Spurcus.
Vitijs inquinatus

Vncleaneſſe or libineſſe.

Turpitudo.
Impuritas.
Fœditas.
Vitioſitas.
Inquinata viuendi ratio.

Vncomely or vnſeemely.

Indecorus.
Turpis.
Inhoneſtus.
Indecens.
Fœdus.

Parum dignus aliquo.
Ad dignitatem alicuius minus aptus.

Vncomparable, without peere, rare, ſingular.

Incomparabilis.
Non habens parem.
Planè ſingularis.
Nullo exemplo æquiparandus.
Nullam cæteris laudem relinquens.

Vnconſcionable, &c.

Sine vllo numinis metu.
Qui labes habet in animo.
Venalem habens conſcientiam.
Malè ſibi conſcius.
Homo iniuſtus & impius.
Sine æquitate.
Opes per ſummum ſcelus amplificans.

Vnconſtant &c.

Paulo momento huc illuc impulſus.
Ab inſtituto facilè recedens.
Varius.
Inconſtans.
In ſententia non permanens.
Animi dubius.
Sibi non conſtans.
Leuis.
Mutabilis.

To vndermine or practiſe againſt, &c.

Inſidioſè facere contra.
Cuniculis oppugnare.

In-

Insidijs opprimere.
Subruere.
Insidias alicui tendere.
Astu, Dolose } tractare.
Retibus implicare.
Subruere.
Fortunis alicuius insidiari.
Subdolis artibus aggredi aliquem.

Vncorrigible, desperate, graceless.

In quovis scelere pertinax & contumax.
Non vlli studens emendationi.
Pertinax in proposito.
In nulla spe correctionis.

Vncourteous, or vngentle.

Invrbanus.
Inhumanus.
Asper.
Agrestis.
Illiberalis.

Vndefended.

Indefensus.
Nullis præsidijs munitus.
Desertus ab omnibus.

To vnderstand, perceiue or comprehend.

Scire.
Intelligere.
Cognoscere.
Sentire.
Perspicere.
Tenere.
Callere.
Cognitum habere.
Scientia comprehendere.
Sensu percipere quid.
Facultate consequi.
Animo comprehensum habere.
Imbibere.

Vnderstanding or knowledge.

Scientia.
Intelligentia.
Notitia.
Peritia.
Ars.
Solertia.
Sensus.
Cognitio.

An vnderstanding perceiuing iudgment knowledge of.

Intelligentia, Notitia, Perceptio, Animadversio, Cognitio, Scientia } rei.
Comprehensio rei.

Vndecided or vndetermined.

Sub iudice lis est.
Indecisus.
In medio relictus.
Non dijudicatus.

To vndertake or enterprise.

In se suscipere.
In se recipere.

Aggredi

Aggredi.
Capeſſere.
Tentare.
Effectionem rei ſpondere.
Manum rei admouere.

An vndertaking of a matter.

Suſceptio.
Aggreſſio.
In ſe receptio rei.
Sumptio rei in manus.

Vndefiled, vnſpotted.

Incontaminatus.
Nullis ſordibus inquinatus.
Incorruptus
Immaculatus.
A contagione ſegregatus.
Impollutus.

Vndiſcreetly or vnaduiſedly.

Temerè.
Caſu.
Repentino animi impetu.
Imprudenter.
Nullâ certâ cauſâ impulſus.
Inſcienter.
Leuiſſimè.

Vndiſcreet or raſh.

Imprudens.
Inconſiderans.
Conſilij inops.
Expers rationis.
Temerarius.
Inſipiens.
Leuiſsimus.

Repentino animi impetu omnia faciens

To vndoe or vtterly to ſpoile.

Convellere rei ſtatum.
Cladibus evertere.
Peſtem & perniciem inferre.
Rem { delere. perdere. extinguere.

To vndoe, revoke or abrogate.

Revocare } aliquid.
Retractare }
Palinodiam canere.
Sancitum abnegare.
Abolere.
Irritum facere.
Infectum reddere.

To vndoe or depriue him of all his goods.

Spoliare } {aliquem omnibus
Privare } { bonis.
Bonis ſuis expellere }
Rapinis { exhaurire } quem.
{ diripere }
Nihil reliqui alicui faciens.
Perdere }
Affligere } hominem.
Exinanire }

Vndone or hauing loſt all.

Perditus.
Ad mendicitatem redactus.
Funditus periens.

Omni-

Omnibus bonis spoliatus.
Bonis suis expulsus.
Egestate oppressus.

Vndoubted or most certaine.

Minimè dubius.
Exploratus.
Certus.
Expressus.
Non dubitatus.
Valdè perspicuus.
Abundè constans.

Vndutifull.

In officio claudicans.
Officium pervertens.
Immoriger.
Parum officiosus.
Inhumanus.

Vnfaithfull, false.

Fidem fallens.
Perfidus.
Infidelis.
Parum firmus.
Fœdifragus.
Pactis non stans.
Contra pacta & conuenta faciens.

Vniust or a bad dealer.

Injustus.
Iniquus.
A fide & iustitia discedens.
Alienis incommodis suum augens commodum.
Detrahens & eripiens alijs.
Malis artibus victum quærens.
Contra omne fas, & diuinam & humanam religionem faciens.

Vnfained or sincere.

Minime simulatus.
Genuinus.
Germanus.
Sanctus.
Sincerus.
Incorruptus.
Verissimus.
Sanctissimus.

Vnfainedly or sincerely.

Sine fuco & falsitate.
Verè.
Sincerè.
Integrè.
Ex animo.
Sanctè.
Ex toto pectore.
Non simulatè.
Sanctissimè.

Vnfit for a matter.

Ineptus } ad.
Inhabilis }
Parum idoneus.
Minimè appositus ad.
Impar rei
Rem non sustinens.

To vnfold or Lay open.

Explicare.
Exponere.
Evoluere.
Enodare.

E tenebris eruere.
Vim rei explicare.
Enucleare.
In lucem proferre.

Vnfortunate or in great miserie.

Calamitatibus implicatus.
Extrema mala patiens.
Grauissimis malis conflictatus.
Multis cladibus expositus.
In rebus agendis infœlix.
Ærumnosus.
Miserrimus.
Calamitosissimus.
Ingenio natus ad miseriam.

Vnfolden or plaine.

Explicatus.
Evolutus.
Explanatus.
Expeditus.
Enodatus.
Perspicuus.

Vngodly, &c.

Impius.
Dei & religionis contemptor.
In omni religione impius.
Sceleſtus.
Improbus.
Sceleratus.
Omni impietate plenus.

Vnhoneſt, &c.

Impurè & flagitioſè viuens.
Nullo dedecore ſe abſtinens.
Impudica loquens.
Adiunctam habens turpitudinem.
Minimè honeſtus
Impurus.
Turpis.
Fœdus.
Inhoneſtus.
Incontinens.
In flagitijsverſatus.
Inhoneſtè vitam traducens.
Impuré & improbè viuens.

Vnhandſome.

Inconcinnus.
Incomptus.
Incompoſitus.
Indecorus.
Sordidus.

Vnhappily, without ſucceſſe.

Infœliciter.
Non proſperè.
Inauſpicatè.
Infauſtè.
Infœlicissimo eventu.

Vnhoneſtly.

Inhoneſtè.
Indecorè.
Obſcœnè.
Fœdè.
Turpiter.
Contaminatè.
Improbè.

Vnholy, prophane, irreligious.

Manifeſtè impius.
Peccatis iniquatissimus.

Pie-

Pietatis ſenſu exutus.
Profanus.
Minimè religioſus.

To vnite or ioine together.

Coniungere.
Copulare.
Deuincire.
Iugare.
Conglutinare.
Alligare.
Colligare.
Connectere.

An vnion or coniunction of mindes.

Conſociatio.
Copulatio.
Coniunctio.
Connectio.
Iugatio.
Voluntatum conſpiratio.
Vnanimitas.

Vnited or ioined together.

Coniunctus.
Copulatus.
Conglutinatus.
Connexus.
Iugatus.
Conſociatus.
Deuinctus.

Vnitie or agreement, &c.

Animorum conſpiratio.
Animorum coniunctio.
Concordia.
Conſenſus.
Vnanimitas.
Idem ſenſus.

Vniuerſall or generall, &c.

Oecumenicus.
Generalis.
In omnes partes diffuſus.
Communis.
Vniuerſalis.
Ad omnes pertinens.
Sine limitatione.
Nullas habens definitas regiones.

An Vniuerſitie, or place where all kind of learning is taught profeſſed, practiſed.

Alteræ Athenæ.
Academia.
Locus liberaliſſimis ſtudijs affluens.
Locus eruditiſſimis hominibus pleniſſimus.
Artium & linguarum aſylum.
Arena Palladia.

To ſet vnitie betweene people.

Concordiam conſtituere inter.
Pacem inter diſſidentes componere.
Diſcordes conciliare.
Ex inimicitijs reuocare in gratiam.

Vnkind or churliſh, &c.

Ingratus.

In-

Immemor beneficij.
Inhumanus.
Inofficiosus.
Importunus.
Rusticanus.
Agrestis.

Vnkindnesse or churlishnesse.

Ingratitudo.
Inhumanitas.
Rusticitas.
Illiberalitas.
Asperitas.

Vnkowne, or hidden, &c.

Incognitus.
Ignotus.
Obscurus.
Incompertus.
Abditus.
Involutus.
Latens.
A scientiâ remotus.

Vniust, iniurious, or hurtfull to a man.

Iniustus.
Iniquus.
Iniurius
Incommodus.

Vnlawfull, &c.

Illicitus.
Vetitus.
Prohibitus.
Contrarium iuri & legibus.
Legibus contrarium.
Inconcessus.
Legibus interdictus.

Vnlawfully.

Modo non legitimo.
Per nefas.
Injustè.
Illicitè.
Iniquè.
Malis artibus.

Vnlearned or vnskilfull.

Indoctus.
Rudis.
Omnis humanitatis politioris expers & ignarus.
Literarum ignarus.
Ineruditus.
Hæsitans in maiorum institutis.
Omnis eruditionis & humanitatis inops.

Vnlike or differing from.

Disimilis.
Dispar.
Nullam habet cognationem cum.
Disiunctissimus.
Longè multumque ab aliquo distans.

Vnperfect or vnfinished.

Incohatus.
Tantum institutus.
Imperfectus.
Nondum absolutus.
Mancus.

Impolitus.
Non consummatus.

Vnmannerly, uncivilly.

Immodestè.
Petulanter.
Inhumanè.
Nullâ modestiæ aut dignitatis ratione habitâ.

Vnmeasurable or infinite.

Immensus.
Infinitus.
Immodicus.
Dici non potest quantus.
Inexplicabilis.
Vastus.

Unmercifull.

Immisericors.
Inclemens.
Crudelis.
Sæuus.
Durus erga miseros.

Vnpleasant or harsh.

Austerus.
Acerbus.
Insuauis.
Ingratus.
Iucundus.
Amarus.
Odiosus.
Ab auribus abhorrens

Vnorderly.

Inordinatè.
Incompositè.
Temerè.
Permistè.
Confusè.
Perturbatè.
Prępostèrè.

Vnprofitable or vaine.

Inutilis.
Inanis.
Infructosus.
Incommodus.
Vanus.
Irritus.
Nulli vsui inseruiens.

Vnprofitably or in vaine.

Infructuosè.
Inutiliter.
Inaniter.
Vanè.
Frustrà.

Vnreadie, or unprovided.

Imparatus.
Inermis.
Minimè instructus ad.
Parùm meditatus.
Non accinctus ad.
Incompositus.

Unquiet or troublesome.

Turbulentus.
Tumultuosus.
Factiosus.
Turbidus.
Seditiosus.
Pacis hostis.
Pugnax.
Inquietus.

Vn-

Vnquietneſſe, or contention.

Diſcordia.
Contentio.
Seditio.
Tumultus.
Inimicitia.
Animorum diſtractio.
Lites.

Vnneceſſarie or impertinent.

Ad rem nihil pertinens.
A re alienus.
Minimè neceſſe eſt.
Minus in vſu neceſſarius.
Plus quam ſatis eſt.
Redundans.

Vnreſolued, vnſetled or wauering.

Suſpenſus animo.
Non habens quod ſequatur.
Varius.
Verſans ſe huc & illuc.
Animi pendens.
Hærens in ſalebris.

Vnruly or vntemperate.

Intemperans.
Impotens.
Effrænatis cupiditatibus.
Nimium ſibi præfidens.
Ferocitate exultans.
Effrænatus.

Vnſeaſonable, or out of due time.

Intempeſtiuus.
Inopportunus.
Tempore alieniſſimo.
Non apto tempore.

Vnſetled, not ſtaied.

Inconſtans.
Nihil certi reperiens, quo conſiſtat.
Nihil cernens quo ſe applicet.
Inſtabilis.
Animo ſemper dubio & ſuſenſo.

Vnſeemely or diſgracefull &c.

Indecorus.
Turpis.
Fœdus.
A dignitate alicuius alienum.
Homine indignum.
Inhoneſtus.
Contumelioſus.
Vituperandus.
Parum conuenienſ.

Vnſeemely or vncomely for a man.

Dignitas eius quod non patitur.
Contumelioſus alicui.
Præter honeſtum.
Ad dignitatem inepte & indecore.
Contra quam conuenit.
Quod decus & honeſtas non patitur.
Indecorum.
Infame.
Ignominioſum.
Alienum a grauitate.
Indigniſſimum aliquo.

Vnskilfull or raw in a matter.

Rudis.
Imperitus.
Ignarus.
Insciens.
Hospes, } in re.
Peregrinus }

Vnseparable, &c.

Indiuulsus.
Inseparabilis.
Immobilis.
Indiuisibilis.
Perpetuus.
Indiuido nexu cohærens.
Firmus,

Vnspeakeable, &c.

Dici non potest.
Incredibilis.
Inexplicabilis.
Inenarrabilis.
Omni sensu superior.
Quod verbis & oratione explicari non potest.

Vnsound in religion.

Mordicus tuens errores.
Prauis dogmatibus infectus.
Erroribus cumulatus.
In religionis negotio non orthodoxus.

Vnspotted, vndefiled.

Impollutus.
Incontaminatus.
Incorruptus.
Immaculatus.

Vnthankfull, or vnmindfull of a good turne.

Extreme ingratus.
Non agnoscens beneficia.
Malam gratiam benefactori reddens.

Vnthriftie, &c.

Malè rem gerens.
Malè suis rebus consulens.
Patrimonium negligens.
In re familiari dissolutus & negligens.
Inanes sumptus faciens.
Immemor suæ vtilitatis.

Vnthriftinesse.

Dissipatio rei familiaris.
Prodigalitas.
Negligentia in rebus domesticis.
Suæ vtilitatis neglectus.

Vntoward, peruerse.

Proteruus.
Peruersus,
Prauus.

Vntrue or false, &c.

Falsus.
Fictus.
A vero alienus.
Mendax.
Vanus.

Vntrustie, false, perfidious.

Perfidus.

Parum

Parum fidus.
Infidelis.
Fidem nunquam colens.
Falsus.
Dolosus.

An untruth or a lie.

Mendacium.
Falsitas.
Figmentum.
Falsum.
Vanitas.

Unusuall or seldome.

Inusitatus.
A consuetudine abhorrens.
Exoletus.
Insuetus.
In usu non est.
Insolens.
Insolitus.

Unwelcome or grievous.

Ingratus.
Minùs acceptus.
Grauis.
Iniucundus.
Molestus.
Minimè desiderabilis.

Unwilling or refusing.

Alieno impulsu.
Non proprio motu.
Invitus.
Coactus.
Repugnans.
Renitens.
Recusans.

Nolens.

Unwillingly, &c.

Coactè.
Grauatè.
Repugnanter.
Iniquo animo.
Alieno imperio impulsus.
Non suâ sponte.
Invitè.
Contra voluntatem.

Unwise or foolish.

Insipiens.
Amens.
Stultus.
Futilis.
Temerarius.
Stultitiæ suæ quam plurimos testes colligens.

Unwitting or unwarie, &c.

Impudens.
Insciens.
Ignarus.
Inscius.
Temerarius.
Clam aliquo.
Ignorans.

Unwittingly or rashly.

Imprudenter.
Inconsideratè.
Inscienter.
Temere.
Nullâ de causâ.
Incogitanter.

Vnwonted, or vnaccustomed.

Inusitatus.
Insolens.
Insolitus.
Præter consuetudinem.
Maximè rarum.
Infrequens.
Insuetus.

A vocation or calling, &c.

Vitæ institutum.
Vivendi uia.
Studium.
Opificium.
Vocatio.
Artificium.
Propositum vitę.
Vivendi genus.
Distinctio ordinum.

To follow, or execute his vocation or calling.

Studium suum sequi.
Fideliter munus suum obire.
In suæ vitæ instituto.
Omnem adhibere diligentiam.
Rebus suis incumbere.

Void or destitute of, &c.

Vacuus.
Nudus.
Destitutus.
Expers.
Non particeps.
Alienus.
Remotus.

To make Void, or to nullifie.

Inane } reddere.
Irritum }
Rescindere
Abrogare.
Convellere.
Abolere.

Voluntarie, or of his owne accord.

Volens.
Non coactus.
Suo motu.
Suo arbitrio.
Vltrò
Proprio ductu.
Voluntarius.
Sponte sua faciens quid.
Alacri animi propensione.

Voluntarily or willingly.

Sine vllo coactione.
Sponte.
Perlibenter.
Sine vllo impulsu.
Promptè.
Propriæ voluntatis motu.
Paratè quid agens.

To vow or dedicate a thing.

Dicare
Vouere
Consecrare
Offerre } quid alicui.
Dedicare
Soleniter sancteq, polliceri

Nun-

Nuncupare quid alicui.

To vphold or maintaine.

Tueri
Defendere
Fulcire
Sustentare
} quem.
Patrocinari.
In statu conseruare.

Vpright or vntainted, sincere.

Integer.
Incorruptus.
Honestus.
Sincerus.
Candidus.
Inviolatus.
Sine dolo & fuco.
Vir antiquæ fidei.
Sine labe & maculâ.

Vprightnesse, or integritie.

Integritas.
Innocentia.
Æquitas.
Candor.
Iustitia.
Aperta simplicitas.

Vrightly, iustly.

Integrè.
Religiosè.
Sanctè.
Bona fide.
Iustè.
Inculpatè.

An vproare, a tumult.

Motus.
Tumultus.
Seditio.
Concitatio plebis.
Rerum perturbatio.

An vpstart or one hasely promoted.

Homo nouus.
Nullâ maiorum nobilitate cõmendatus.
Obscuris parentibus ortus.
Plebeius.
Terræ filius.

To vrge or follow a matter.

Premere.
Vrgere.
Prosequi.
Insistere.
Persequi.
Dicendo magnificè augere.
Inculcare.
Hærere & inhabitare in.

To vse a thing, or vsurpe.

Adhibere.
Vsurpare.
Vti.
Assumere.
In manibus habere.
Tractare.
In consuetudinem trahere.

A vse or custome.

Mos.
Consuetudo.
Ritus.
Modus
Institutum.

Ratio.

In vse or requist.

In vsu.
More receptus.
In vsum abijt.
A multis vsurpatus.
Frequentatus.
Ab omnibus { expetitus. / desideratus.

Vse, or practise.

Vsus.
Consuetudo.
Exercitium.
Assiduitas.
Factitatio rei.

Vsefull, commodious, or profitable for.

In primis vtilis { alicui.
In rem {
Eximiæ vtilitatis.
Valdè ad vsum rei pertinet.
Magnas opportunitates habet ad.

Vsuall or ordinarie

Vsitatus.
Frequens.
Receptus.
In more positus.
Consuetus.
Communis.
Tritus.
Quotidianus.
Obsoletus.

Vsually or ordinarily.

Vsitatè.
Plerumque.
Frequenter.
Vulgò.
Vetere instituto.
More.
Vt solet fieri.
Sæpiusculè.

To vsurpe or encroch vpon.

Vsurpare.
Imminere.
Vi ereptum possidere.
In alienas possessiones irruere.
Vendicare injustè.
Alijs adimere, & suis vsibus adjungere.
Impetum facere in rem.

A man of good vtterance or hauing a readie tongue.

Lingua celeri & expedita.
Volubilis.
Profluens verbis.
Facilis & expeditus ad dicendum.
Homo paratissimus verbis.
Vir effluens oreque præstans.

To vtter or speake, &c.

Eloqui.
Pronuntiare.
Verba emittere.
Proloqui.
Enuntiare.
Exprimere.
Verba exprimere.

Vite-

Vtterance or pronuntiation.

Pronuntiatio.
Elocutio.
Actio.
Verborum prolatio.
Expedita loquendi facultas.
Dicendi poteſtas.
Linguæ volubilitas.

Vtterly, altogether.

Planè.
Penitus.
Omnino.
Prorſus.
Funditus.
Ex omni parte.

To doe his Vttermoſt.

Omnia ſumma facere.
Nihil intentatum relinquere.
Tantum quantum poteſt eniti.
Quam maximè poſſit contendere.
Omnes vires conferre.
Nullum ſtudium prætermittere.
Satagere.

Vulgar or meane.

Vulgaris.
Vnus e multis.
Bajulus.
Pervagatus.
Nulli illuſtri laude commendatus.
Leuiter ornatus.

To ſeeke to be Vulgar or populous.

Popularem aurem captare.
Gloriæ ſeruire.
A populi rumoribus pendere.
Iactationem in populo aucuparі.
Auribus ſeruire.

W.

Wages or hire.

MErces.
Pretium.
Pactum ſtipendium.
Præmium definitum.
Operæ pretium laboris.
Manupretium.

To Wait for, &c.

Expectare.
Præſtolari.
Oppeſſi.
Spectare.

Alicuius

Alicuius adventum obseruare.
Subsistere donec quis adveniat.

To lie in Wait or ambushfor, &c.

Malè alicui machinari.
Insidiari.
Dolum alicui meditari.
Obsidere aliquem.
Insidijs petere aliquem.

To Wait vpon, or attend.

Comitari.
Inseruire.
Nutum alicuius obseruare.
Ad alicuius voluntatem suam addicere.
Reducere & deducere domum.
Famulari alicui.
Quid sibi mandetur solicite expectare

A Waie, path, cause.

Via.
Semita.
Trames. itis, hic.
Curriculum.
Callis hic.

To goe, or insist in a waie.

Viam ingredi.
Viam insistere.
Per viam incedere.

A Waightie matter.

Res { seria. / grauis.
Negotium magni ponderis.
Momenta maxima habens ad.
Incredibilis rei magnitudo.

Want, necessitie or scarcenesse, &c.

Indigentia.
Paupertas.
Penuria.
Raritas.
Egestas.
Defectus.
Difficultas.

To Want or stand in need.

Indigere.
Inopiâ laborare.
Difficultatibus premi.
Summâ rerum inopiâ opprimi.
Defici rebus.

A Want or defect, an imperfection.

Labes.
Macula.
Infirmitas.
Imbecillitas.
Nœuus.
Vitium.

Wanton or lasciuious.

Mollis.
Lasciuus.
Libidinosus.
Voluptuarius.
Procax.
Incontinens.
Libidinibus inflammatus & furens.
Luxuriâ & mollitie diffluens.

Wantonnesse or lasciuiousnesse.

Mollities.

Lasci-

Lacsciuies.
Procacitas
Delicies libidinosa.
Incontinentia.
In amore & voluptate vitam collocans.

To Wander abroad.

Domi se non continere.
Vagari.
Oberrare.
Pallari.
Discursare.
Huc & illuc ferri.

A Wanderer.

Vagus.
Palabundus.
Discursator.
Oberrator.
Certas sedes non habens

To be Wanton, lasciuious.

Mollitie liquescere.
Luxuriâ diffluere.
Luxuriare.
Lasciuire.

Wantonly, lasciuiously.

Molliter.
Lasciuè.
Libidinosè.
Effœminatè.

Warie or prouident, &c.

In posterum prouidens.
Nihil nisi summo consilio & prudentiâ gerens.
Cautus.
Prouidus.
Consultus.
Vitans insidias.
Sapiens.
Prudens.
Sagax.
Frugi vir.

Warinesse or circumspection.

Cautio.
Providentia.
Prudentia.
Consideratio.
Consilium.
Cogitantia.
Diligens animadversio.

Warily or heedfully.

Cautè.
Circumspectè.
Considerate.
Timidè.
Providenter.
Discretè.

To Ward, keepe, defend.

Custodire
Defendere } quem.
Tutari
Protegere.
Arcere malum ab.
Conservare.

To take Warning by.

Discere ex alieno malo.

Ex-

Exemplum capere ex.
Ex alienis pœnis fieri cautior,

To make Warre against, &c.

Ferro discernere contra.
Bellum gerere vel excitare.
Bello contendere contra aliquem.
Prælia agere cum.
Indicere bella.
Bellum suscipere contra.
Prælium committere contra.
Belligerari, Præliari, Conflictari } cum aliquo.

A Warlike man, or a most Valiant and Skilfull warrier, &c.

Bello seruiens.
Militari laude excellens.
Rei militaris scientiâ præcellens.
In acie illustris.
Perfectam belli gerendi scientiam callens.
Bellorum conficiendorum longè peritissimus.
Bellicarum rerum gnarus.
Intrepidè se in discrimen bellorum inferens.
Belli propugnaculum.
Consultus militiæ.
Belli expertus.

To warrant a man, or giue him good security.

Planè confirmare quem.
Cautionem interponere.
Præstare nequis damnum patiatur.
Quod pollicetur, veritate efficere.
Securum reddere.

A Warrant, ground, foundation, testimonie.

Fundamentum.
Mandatum.
Testimonium.
Firmamentum.
Authoritas.
Defensio.

To Waste or spend vainly.

Decoquere.
Absumere.
Dissipare fortunas.
Per luxum & libidinem exhaurire.
Malè perdere, Exinanire, Effundere, Consumere, Dispergere, In res inanes erogare } rem familiarem.
Rem suam profundere.

To Waste, destroy, or bring to nought.

Vastare.
Populari.
Cladem inferre.
Excindere.
Perdere.

De-

Destruere.
Conquassare.
Spoliare.
Labefactare.

A Waster or prodigall person.

Prodigus.
Profusus.
Nepos.
Decoctor.
Inluxum effusus.
Homo luxuriâ singulari.
Omnia per luxuriam effundens.

To Wash, rense, cleanse.

Eluere
Perpurgare } quid.
Proluere
Extergere

Wast, vast, not inhabited.

Vastus.
Incultus.
Inhabitabilis.
Desertus.
Vacuus incolis locus.
Solitarius.

Wastfulnesse, or prodigalitie.

Prodigalitas.
Effusio.
Luxuria.
Profusio.
Inconsulta largitio.
Rei familiaris dissipatio.

To Water or moysten.

Irrigare.
Humectare.
Aquis aspergere.
Madefacere.
Irrorare.
Aquâ perfundere.

Wauering, doubtiug, vncertaine.

Nulli rei assentiens.
Fluctuans.
Animi pendens.
Dubitans.
Æstuans animo.
Nesciens quo se vertat.
Animo perplexo & dubio.
Anxius & suspensus.

To Wauer, or be vncertaine in iudgement.

Animi pendere.
Varié distrahi.
Implicatus teneri.
Fluctuare.
Nutare.
Non habere quod sequatur.
In ancipites sententias distrahi.
Multum diuque dubitare.
Assensionem sustinere.
Instabilis esse.

A Waie or path, &c.

Via.
Callis.
Semita.
Trames.
Diverticulum.

To

To Watch or ward, &c.

Vigilare.
Excubare.
Insomnes noctes peragere.
Expectare.
Perpetuum habere.
Noctes diesque expectare.
In { specula. / excubijs } esse.

Watchfull.

Vigilans.
Vigil.
Diligens.
Insomnis.
Somnum oculis non hauriens.
Attentus & intentus ad.

Weake, feeble or without strength.

Debilis.
Imbecillus.
Infirmus.
Invalidus.
Fragilis.
Eneruus.
Æger.
Languidus.
Non satis habet firmitatis.
Expugnatu facilis.
Morbo confectus & afflictus.
Viribus exhaustus.

Weakneſſe, feebleneſſe or frailneſſe.

Infirmitas.
Imbecilitas.
Fragilitas.
Languor.
Virium defectus.
Valetudo.
Debilitas.

To Weaken or enfeeble, &c.

Debilitare.
Infirmare.
Infringere.
Divouere.
Enervare.
Labefactare.
Extenuare.
Affligere.
Convellere.
Exhaurire vires.
Virtutis ueruos incidere.
Imbecillum facere.
Imminuere fortitudinem.

Wealth or ſtore, &c.

Opes.
Opulentia.
Divitiæ.
Fortunæ amplissimæ.
Diuitiarum vel Pecuniæ } abundantia.

The Common-wealth.

Respublica.
Communis salus.
Politia.
Regnum.
Publicum commodum.

To get or winne Wealth.

Ad maximas opes pervenire.

Opes

Opes { parare. / invenire.
Diteſcere.
Rem facere.

A notable Common-wealths man, &c.

Patriam innumeris beneficijs obſtringens & obligans.
In procuratione ciuitatis egregius.
Communis ſalutis ſtudioſus.
Peſtis & vaſtitatis depulſor.
Natalis ſoli commodis egregiè conſulens.
Bene de vniuerſis promeritus.
Beneficus & ſalutaris patriæ.
Reipublicæ emolumenta ſuæ vtilitati anteponere.
Regendæ Reip. ſcientiſſimus.

To vndoe the Common-Wealth.

Perdere.
Cædibus vexare.
Evertere.
Exſcindere.
Reipubl. opes delere.
Peſtem & perniciem inferre Reipubl.
Reipubl. ſtatum convellere.
Exitio eſſe Reipub.
Everſam & exterſam relinquere Rempulicam.

The Common-wealth.

Communitas populi.
Reſpublica.
Communis ſalus.
Communitas.
Status ciuium.

Wealthie or rich.

Lauta & copioſa habens patrimonia.
Diues.
Opulentus
Florentiſſimus.
Opibus florens.
In fortunæ abundantia viuens.
Pecunioſus.
Copijs locuples.
Omni rerum vbertate florens.
Omnibus copijs circumfluens.
Rebus omnibus abundans.
Pretioſas habens poſſeſſiones.
Bene nummatus.

A Weapon or toole, &c.

Telum.
Arma.
Inſtrumentum.
Gladius.
Ferrum.

To be Wearied of.

Tædio rei affici.
Rem faſtidire.
Tædium rei concipere.
Satietate rei affici.

To make Wearie, to tire out.

Defatigare.
Delaſſare.
Tædium afferre alicui.
Ad languorem dare.
Laſſitudine conficere.
Moleſtiâ afficere.

To

To Weepe, or shed teares.

Lachrymas effundere.
Dolore opprimi.
Flere.
Lamentari.
Ejulare.
Plangere.
Lachrymare.
Plorare.
Conclamare.
Mœrere.
Dolere.

A Weeping or wayling.

Fletus.
Ejulatus.
Lamentatio.
Lachrymæ.
Squalor.
Sordes.

Weightie, heauie.

Grauis.
Ponderosus.
Plumbeus.
Onerosus.
Minimè leuis.

To Weigh, ponder, or consider.

Ponderare.
Mente revoluere.
Expendere.
Obſervare.
Æſtimare.
Secum reputare.
Accuratè conſiderare.
Animo agitare.
Attentiùs exanimare.
Diligenter animo verſare.
Prudenter animadvertere.
Ante oculos proponere.
Cum animo ſe recordari.
Videre & penitùs perſpicere.
Introſpicere & cum animo verſare.

To Weigh, balance or poiſe.

Librare.
Trutinare.
Ponderare.
Metiri.
Libramine penſitare.

Welcome or acceptable.

Gratus.
Acceptus.
Plauſibilis.
Iucundus.
Expectatiſſimus.
Deſiderabilis.
Exoptatiſſimus.
Expetitus.

To Welcome or entertaine.

Hoſpitio excipere.
Adventum alicuius gratulari.
Alicuius præſentiam plauſu excipere.
Tecto aliquem benignè recipere.
Hilari vultu alloqui.
Menſa, cibo, tecto dignari.

Well, finely or artificially.

Concinnè.

Scitè.

Scitè.
Eleganter.
Artificioſè.
Affabrè.
Graphicè.
Benè.
Rectè.
Egregiè.
Eximiè.
Præclarè.

Well or in good health.

Sanus.
Incolumis.
Integer.
Ægritudinis expers.
Optime valens.
Belle ſe habens.
Corpore optimè conſtitutus.

A Well wiſher, or a willer of vnto.

Aliquem quàm ornatiſſimè cupiens.
Alicuius ſtudioſus.
A commodis alicuius non alienus.
Fautor } alicuius.
Defenſor }
Conſultum cupiens alicui.
Bonam voluntatem erga aliquem profitens.
Benevolus.
Animo benevolo in aliquem.

To Whet on, to ſtirre vp.

Impellere ad agendum.
Stimulos admouere.
Cupiditatem } accendere.
Induſtriam }
Calcaria adhibere.
Inijcere alicui ſtudium.
Exuſcitare animum ad.
Motum afferre alicui.

To Whippe or beat.

Cædere flagris.
Verberare.
Ictibus concutere.
Flagris ſeuerè & acriter inſequi.
Verberationem dare.
Vergâ & ferulâ coercere.
Pugnis contundere.

To Whiſper in ones eares.

Inſuſurrare.
Inſerere in aures.
Vellicare aurem.
Clam ſubmovere.

Wide, large of great extent or capacitie

Patens.
Laxus.
Capax.
Amplus.
Spatioſus.
Latus.

Wilde, ſauage, or vntamed.

Ferus.
Immanſuetus.
Agreſtis.
Immanis.
Indomitus.

Ferox.
Torus.
In montibus & syluis dissipatus.
Efferatus.

A Wile, fetch, pollicie.

Techna.
Fabrica.
Stratogema.
Vatramentum.
Solertia.
Astutia.
Callidum consilium.

Wicked or mischieuous.

In omni prauitate versatus.
Omni scelere contaminatus.
Furore & audaciâ instinctus.
Omnium scelerum, flagitiorumque documentum.
Sceleratus.
Facinorosus.
Nequam.
Impius.
Improbus.
Maleficus.
Perditus.
Nefarius.

Wickednesse or naughtinesse.

Scelus.
Nequitia.
Indignitas.
Improbitas.
Prauitas.
Vitiositas.
Impietas.
Impuritas.

Willing or voluntarie.

Volens.
Non coactus aliquâ vi.
Suo arbitrio
Sponte suâ } faciens quid.
Proprio ductu
Alacri animi propensione.
Non repugnanter.
Secundum alicuius voluntatem.
Summâ voluntate.
Voluntarius.
Suo motu.
Vltrò.
Animo libenti.
Suo iudicio.
Promptè.

The Will, or desire.

Voluntas.
Desiderium.
Appetio.
Facultas appetendi.

A mans last Will or Testament.

Vltima voluntas.
Testamentum.
Legatio bonorum.

Willingnesse.

Alacritas.
Promptitudo.
Propensio.
Spontaneus motus.

Wilfull,

Wilfull, obstinat[illegible]ellious.

Honestis monitis non mouetur.
Rationes audire dedignatur.
Capito.
Obstinatus.
Pervicax.
Morosus.
Obfirmatus.
Inflexibilis.

Willingly.

Summa animi æquitate.
Non invitus.
Paratissimo animo.
Non repugnanter.
Summa voluntate.
Perlibenter.

A Wife, or bed or yoakes fellow.

Coniux.
Vxor.
Marita.
Vitæ socia.
Consors thori.

To Winke at, or to passe by.

Dissimulationi silentio tegere.
Sine pœnâ dimittere.
Pœnâ non coercere.
Conniuere ad.
Impunitum dimittere.
Prudenter præterire.
Dissimulare.
Hallucinari.
Astutè celare.
In puniendo minùs esse dissolutus.
Latebras dare.

To Winne or procure good will.

Elicere
Conciliare } gratiam.
Inire } benevolentiam.
Captare
Eblandiri
In hominum gratiam influere.
Lucrifacere.
Insinuare se in hominum gratiam.

To Winne, taske, subdue, conquer.

Capere.
Occupare.
Expugnare.
Diripere.
Vi invadere in loca.

To Winde himselfe into ones fauour.

Se insinuare in familiaritatem.
Influere in sensus.
Inire gratiam ab aliquo.
Blanditijs fauorem demereri.

Wise or circumspect, &c.

Sapiens.
Prudens.
Prouidus.
Sagax.
Intelligens.

Consultus.
Perspicax.
Solers.
Oculatus.
Cautus.
Multi consilij.
Consideratus.
Vigilans.
Multum in posterum prospiciens.
Sobrietatem colens.

Wisdome or prudence.

Sapientia.
Prudentia.
Consilium.
Sagacitas.
Intelligentia.
Prouidentia.
Cautio.
Rerum diuinarum & humanarum scientia.

Wisely or prouidently.

Sapienter.
Prouidenter.
Sagaciter.
Prudenter.
Intelligenter.
Consultè.
Considerate.
Solerter.
Cautè.
Consilio & judicio.

To Wish or long for.

Expetere.
Desiderare.
Exoptare.
Concupiscere.
Studio rei { ineneri. / laborare. / incendi.
Omnibus votis expoſcere.
Desiderio { flagrare. / vri.

To Wash or pray vnto &c.

Exoptare / Precari } quid alicui.
Proprium velle alicui.
Cupere.
Votis alicui delegare.

To Wish well vnto a man.

Fauere alicui.
De alicuius commodis, & ornamentis sæpe cogitare.
De commodis alicuius laborare
Optimè velle alicui.
Honori alicuius seruire.
Consultum cupere alicui.
Commodis & famæ alicuius inseruire.
Studioſiſſimus esse alicuius.
Omnia prospera & secunda alicui exoptare.
Alicuius dignitati suffragari.
Aliquem cupere quam ampliſſimum.

A Wish, or desire.

Votum.
Desiderium.
Optatum.

Ex-

Expotatio.
Precatio.
Expetitio.

To Withdraw from, &c.

Abducere.
Avocare.
Deterrere.
Subducere.
Auellere.
Amouere.
Abſtrahere.
Abripere.
Abalienare.
Deducere.

To withſtand or reſiſt.

Obluctari.
Obſiſtere.
Obniti.
Seſe opponere.
Repugnare.
Reſiſtere.
Refragari.
Adverſari.

Witchcraft, Sorcerie.

Magia.
Faſcinatio.
Præſtigiæ.
Sortilegium.
Incantatio.
Veneficium.

To Wither, to decaie.

Defloreſcere.
Exareſcere.
Decidere.
Præterire.
Tranſire.
Dilabi.
Fluere.

Wittie or of a ſharpe apprehenſion.

Ingenioſus.
Peracutus.
Solers.
Sagax.
Subtilis.
Linceus.
Argo oculatior.
Celeriter circumſpiciens.
Ingenio acerrimo.
Summo ingenio præditus.
Plurimum ingenio valens.
Ingenio multum cæteris hominibus præſtans.
Homo acutus & exercitatus.
Præſtantis ingenij vis.
Immortalitate dignum ingenium.
Linceo perſpicator.
Mentis acie pollens.
Ingenij laude florens.
Homo excellentiſſimo ingenio.
Homo quadam diuina ingenij celeritate.
Sapiens & alta mente præditus.
Prudentia clarus.
Conſilio excellens.

Wit or capacitie, &c.

Percipiendi celeritas.
Ingenium.
Acumen.

Solertia.
Indoles.
Subtilitas.
Argutiæ.
Docilitas.
Ingenij acies.
Captus.
Mens.
Sensus.

To Witnesse or testifie.

Affirmare.
Protestari.
Asseuerare.
Asserere.
Testificari.
Testimonium perhibere rei.
Sua voce & testimonio confirmare.

Wittily or subtilly.

Acutè.
Ingeniosè.
Scitè.
Vafrè.
Callidè.
Argutè.
Solerter.

In a Wofull estate or most miserable.

In summo dolore positus.
Pessimè se habens.
Miserrimus.
Calamitosissimus.
Quò se vertat, non habens.
Ærumnosissimus.
Multis calamitatibus implicatus.
Mœrore absorptus.

Witlesse, senseless.

Vecors.
Mente carens.
Fatuus.
Ineptus.
Amens.
In excogitando stupidus.
Planissimè stultus

Woe or miserie, &c.

Calamitas.
Anxietas.
Angustiæ.
Miseriæ.
Mœstitia.
Ærumna.
Angor.
Luctus.
Dolor.

Womanish.

Effæminatus.
Mollis.
Parum virilis.
Delicatus.

A Wonder or strange matter.

Ostentum.
Portentum.
Prodigium.
Miraculosũ quid.
Mirum.
Admirandum.
Monstrum.

Wonderfull or strange, &c.

Opinione major.

Ad-

Admirationem afferens.
Mirificus.
Admirabilis.
Stupendus.
Inusitatus.
Insolitus.
Rarus.
Prorentosus.
Incredibilis.
Rari exemplo.

To Wonder at, or haue in admiration.

Stupefactus intueri.
In aliquo exclamare.
In aliquo exhorrescere.
Admirari.
Mirificè prædicare.
Suspicere.
Tanquam cœlo dilapsum intueri.
Stupefactus videri & hærere.
In aliquo stupescere.

A Wondering at, a wonderment, admiration or ravishment.

Admiratio.
Stupor.
Miraculum.
Raptus.
Attonitus intuitus rei.

Wonderfully, admirably, strangely.

Mirificè.
Admirabiliter.
Incredibiliter.
Stupendè.
Ingenti cum stupore omnium.
Maximâ omnium admiratione.

A Word, or speech vttered.

Verbum.
Vocabulum.
Dictum.
Sermo.
Sonus.
Vox.
Locutio.
Dictio.

To vse, or to speake many words.

Verba facere.
Sermonem habere.
Disserere de.
Philosophari de.
Multus esse in re aliqua.

The Word of God.

Verbum Dei.
Sacra Scriptura.
Oraculum Iehouæ.
Sacra Biblia.
Vox Dei.
Divinus sermo.
Sacra dogmata Dei.
Lex Dei.

Babling, or full of words, &c.

Loquax.
Garrulus.
Linguax.
Verbosus.
Multiloquus.
Futilis.
In sermonibus multus & ineptus.

To Worke, or to doe wonderr.

Miros effectus producere.
Prodigia, Signa } edere.
Miracula efficere.

A Worke or busineſſe, &c.

Opus.
Onus.
Negotium.
Actio.
Operandi quid officium.
Operatio.

To Worke upon a man.

Exercere quem.
Agere in quem.
Paſſionem imprimere.
Efficaciter permouere.

An excellent peece of worke, Notable workmanſhip.

Singulare, Exquiſitum } artificium.
Admirabilis ſtructura.
Opus elegans, perfectum, elaboratum.
Incredibilis artificij.

To doe good workes.

Edere, Efficere } bona opera.
Fructus fidei proferre.
Luce factorum alijs prælucere.

A Workman, a worker.

Artifex.
Opifex.
Ope parius.
Mechanicus.
Laborator.

To ſet a Worke, to employ.

Exercere quem.
Solicitum habere.
Occupare.
Onus imponere alicui.

To Worke or labour.

Operari.
Elaborare.
Sudare.
Invigilare.
Elucubrari.
Laborem adhibere.

A Worker or Authour of, &c.

Author.
Effector.
Machinator.
Dux.
Princeps.
Architectus.
Iventor.
Commentator.

Workmanlike, or artificially done.

Singulari opere & artificio confectum.
Affabrè, Artificioſè } factum.
Exquiſita induſtria & ſolertia.
Politiſsimè.
Elaboratè.

Gra-

Graphicè.
Exquisitè.
Industriè.
Peritè.

The World, &c.

Mundus.
Orbis.
Tota rerum vniuersitas.
Rerum ratio vel natura.
Orbis terrarum.

In the world, &c.

In rerum vniuersitate.
In ratione rerum.
In terrarum orbe.
Sub lunam.
In humanis rebus.
In vniuersa rerum fabrica
In terrâ.
Sub cœlo.

A notable Worlding.

Totus in augendo rem familiarem.
Inhians diuitijs.
Paulo ad rem attentior.
Reculis terrenis prorsus addictus.

Worldly, couetous, &c.

Avarus.
Parcus.
Omnia ad suam vtilitatem referens.
Auaritiam Religioni anteponens.
Virtutem præmio metiens.
Sordidus.
Illiberalis.

To grow Worse and worse.

Proficere in pèius.
Degenerare.
In deterius abire.
In peius prolabi.
A pietate degenerare.

The Worst of all.

Pessimus.
Deterrimus.
Infimus.
Vitiosissimus.

To make Worse.

Deteriorem rem facere.
Deprauare.
Corrumpere.
Pejorem reddere.

Worthinesse, dignitie, excellencie.

Dignitas.
Excellentia.
Præstantia.
Claritas.
Meritum.

A worthie man or of great vse.

Muneribus Dei instructissimus.
Imprimis clarus vir.
Quantiuis prætij.
Magna conditione dignus.
Omnibus animi ornamentis excultus.
Excellenti præstantia.
In suo genere perfectus.

In

In omni dignitate princeps.
Omnibus rebus ornatissimus.
In se omnem substantiam habens.
Laudatissimus.

Worthlesse, or of no price or esteeme.

Nullius momenti & pretij.
Nullum pondus habens.
Rejectum & contemptum ab omnibus.
Nullius dignitatis & vsus.
Invtilis.
Mininè necessarius,
Vilis.
Contemptus.
Nulla æstimatione dignus.
Contemnendus.
Sordidus.

A Worshipfull person.

Vir summæ dignitatis, & ornatissimus.
Veneratione dignissimus.
Colendissimus.
Clarissimus.
Splendidissimus.
Vir magno splendore.
Ex amplissimâ familiâ.
Summæ gratiæ & authoritatis.

The Worship of God, &c.

Cultus
Veneratio } Dei.
Adoratio
Sacra.
Dei Opt. Max. invocatio.
Religionis verę negotium.
Leiturgia sacra.
Exercitium verbi, sacramentorum, precum.

To Worship or serue God.

Deum colere sanctissimè.
Diuinum cultum Deo tribuere.
Augustè & sanctè venerari,
Diuinum numen adorare.
Deo Opt. Maximo obsequi & obedire,
Deo preces adhibere.
Deum externa & interna adorandi forma honorare.

To Wound, hurt or maime.

Vulnerare.
Sauciare.
Plagis afficere,
Plagam infligere
Mutulare.
Lædere,
Cruentare.
Delumbare.
Truncare.
Plaga percellere.

A Wound, maime, or sore.

Vulnus.
Cicatrix.
Vlcus.
Læsio.

To Wrangle or brawle.

Contendere.
Altercari.
Litigari.
Pugnare verbis.

Verbis

Verbis digladiari.
Ætatem in litibus conterens.
Concertare.
Rixari.

A Wrangler or an vnquiet man.

Altercator.
Litigiosus.
Rixator.
Rabula.
Homo controuersus natura.
Perpugnax homo.
Contentionis cupidior quàm veritatis.
Pari inimicus.
Contentionis author.
Discordiæ fax.
Concitus ad iram.
Inquietus.

To Wrap, insould, entangle.

Implicare.
Involuere.
Impedire.
Irretire.
Intricare.

Wrath or furie.

Ira inflammata.
Furor.
Incandescentia.
Indignatio.
Rabies.
Animi vehemens tempestas.

Wrathfull or furious.

Biliosus.
Furens.
Indignabundus.
Ira inflammatus.
Grauiter commotus.
Ira incandescens.
Iracundia elatus.

Wrathfully, angrily, furiously.

Iracundè.
Furenter.
Minaciter.
Furiosè.
Amentis ritu.

To Wrest, peruert or to misconstrue Lawes.

Torquere.
Pervertere.
In alienum sensum inflectere.
Malè interpretari.
Fallam sententiam affingere rei
Verba legis, non rem consectari
Ad verba rem deflectere, & cõsilium & rationem legumlatorum relinquere.
Depravare.

To Wrestle or contend with a man.

Luctari
Contendere } cum.
Concertare
Certamen habere cum aliquo.
Digladiari } cum.
Dimicare
Se alicui opponere omnibus viribus.
Pugnare cum aliquo.

A Wrestling with.

Concertatio.
Certamen.

Lucta.

Lucta.
Pugna.
Dimicatio.

A Wreſtler, or he that contendeth with a man.

Luctator.
Colluctator.
Concertator.
Agoniſtes.

Wretched or miſerable.

Calamitoſus.
Ærumnoſus.
Miſer.
Afflictus.
Infortunatus.
In miſeram fortunam dilapſus.
In miſerrimâ conditione viuens
Omnibus malis afflictus.
In magnos luctus detruſus.
Magnas calamitates ſubiens.

Wretchednesſe, miſerie, or diſtreſſe.

Miſeria.
Ærumna.
Infortunium.
Calamitas.
Aſperitas rerum.
Infœlicitas.
Anguſtiæ.
Rerum difficultas.

To Wring or wreſt from a man.

Exprimere
Vi obtinere
Extorquere
Tyrannicè eripere
Abradere
} ab aliquo.

To Write finely or elegantly.

Eleganter pingere.
Pulchrè pingere.
Scitiſsimè literas exarare.
In ſcribendo excellere.
Elementa ornatè formare.

To Write a letter or endite.

Literas { exarare. conſcribere.
Epiſtolam contexere.
Literis committere.
Inſtituere Epiſtolam.

To commit to Writing, to regiſter or engroſſe, to imprint.

Literis mandare.
Scriptis committere.
Monumentis prodere.
In album efferre.
Chartis conſignare.
Æternitati commendare.
Typis imprimere.
Excudere.
Deſcribere.

To Wrong a man or doe him iniurie.

Lædere.
Violare.
Opprimere.
Grauiſsimam injuriam inferre.
Incommodare alicuius fortunis
Malefacere.
Iniurioſè tractare aliquem.
Minuere alicuius commoda.

A Wrong or iniurie.

Iniuria.
Damnum.

Incom-

Incommodum.
Læsio.
Nocumentum.
Maleficium.
Contumelia.

Wrongfully or vniustly.

Iniustè.
Tyrannicè.
Contra ius & leges.
Illicitè.
Contras fas & auspicia.
Iniquè.
Nullo iure.

To suffer iniurie or Wrong.

Injuriam pati.
Contumelias perpeti.
Vim sustinere.
Lædi.
Violari.

Y.

To Yeeld vnto or acknowledge himselfe inferiour.

Alium superiorem agnoscere.
Primas alicui concedere.
Se victum fateri.
Se submittere.
Herbam dare alicui.

To Yeeld, grant, or to gratifie.

Concedere, Permittere, Largiri } quid alicui.
Dare, Tribuere, Cedere, Gratificari } quid alicui.

Ad alicuius conditiones accedere.
Rogata alicui indulgere.
Voti compotem reddere.

To Yeeld vp to, or surrender to.

Dedere, Reddere } quid alicui.
Transmittere.
Dominum rei constituere.
Subijcere, Tradere, Submittere, Relinquere } alicui quid.

Of a Yeelding temper or disposition, tractable.

Tractabilis.
Exorabilis.
Precabilis.

Ad

Lucta.
Pugna.
Dimicatio.

A Wreſtler, or he that contendeth with a man.

Luctator.
Colluctator.
Concertator.
Agoniſtes.

Wretched or miſerable.

Calamitoſus.
Ærumnoſus.
Miſer.
Afflictus.
Infortunatus.
In miſeram fortunam dilapſus.
In miſerrimâ conditione viuens
Omnibus malis afflictus.
In magnos luctus detruſus.
Magnas calamitates ſubiens.

Wretchednesse, miſerie, or diſtreſſe.

Miſeria.
Ærumna.
Infortunium.
Calamitas.
Aſperitas rerum.
Infœlicitas.
Anguſtiæ.
Rerum difficultas.

To Wring or wreſt from a man.

Exprimere
Vi obtinere
Extorquere
Tyrannicè eripere
Abradere
} ab aliquo.

To Write finely or elegantly.

Eleganter pingere.
Pulchrè pingere.
Scitiſsimè literas exarare.
In ſcribendo excellere.
Elementa ornatè formare.

To Write a letter or endite.

Literas { exarare. conſcribere.
Epiſtolam contexere.
Literis committere.
Inſtituere Epiſtolam.

To commit to Writing, to regiſter or engroſſe, to imprint.

Literis mandare.
Scriptis committere.
Monumentis prodere.
In album efferre.
Chartis conſignare.
Æternitati commendare.
Typis imprimere.
Excudere.
Deſcribere.

To Wrong a man or doe him iniurie.

Lædere.
Violare.
Opprimere.
Grauiſsimam injuriam inferre.
Incommodare alicuius fortunis
Malefacere.
Iniurioſè tractare aliquem.
Minuere alicuius commoda.

A Wrong or iniurie.

Iniuria.
Damnum.

Incom-

Incommodum.
Læsio.
Nocumentum.
Maleficium.
Contumelia.

Wrongfully or vniustly.

Iniustè.
Tyrannicè.
Contra ius & leges.
Illicitè.
Contras fas & auspicia.
Iniquè.
Nullo iure.

To suffer iniurie or Wrong.

Injuriam pati.
Contumelias perpeti.
Vim sustinere.
Lædi.
Violari.

Y.

To Yeeld vnto or acknowledge himselfe inferiour.

Alium superiorem agnoscere.
Primas alicui concedere.
Se victum fateri.
Se submittere.
Herbam dare alicui.

To Yeeld, grant, or to gratifie.

Concedere, Permittere, Largiri } quid alicui.
Dare, Tribuere, Cedere, Gratificari } quid alicui.

Ad alicuius conditiones accedere.
Rogata alicui indulgere.
Voti compotem reddere.

To Yeeld vp to, or surrender to.

Dedere, Reddere } quid alicui.
Transmittere.
Dominum rei constituere.
Subijcere, Tradere, Submittere, Relinquere } alicui quid.

Of a Yeelding temper or disposition, tractable.

Tractabilis.
Exorabilis.
Precabilis.

Ad

Ad omnem ductum sequax.
Flexibilis.
Accommodatus ad parendum.
Docilis.

To Yeeld, or to send forth.

Proferre.
Profundere.
Emittere.
Progerminare.

Stricken in Yeeres or aged.

Annosus.
Ætate confectus.
Canus.

Youth, or yong age.

Iuventus.
Adolescentia.
Ætatis flos.
Primordium ætatis.
Injens ætas.
Teneri anni.
Vivida ætas.
Pubertas.

Youthfull, or lively.

Iuvenilis.
Virens.
Ætate florens.
Iuveniliter exultans.
Lætus.
Integrâ ætate.
Vegetus.

Yong or of tender yeeres.

Tener.
Adolescens.
Ephœbus.
Iuvenis.
Florentissimus.
Peradolescens.
Minor ætate.
Nascens.
Non adultus.

To Yoke, bridle, or curbe.

Subjugare.
Reprimere.
Frenare.
In gyrum ducere.
Coercere.
Perdomare.
Auhoritate frangere.
Limitibus circumscribere.

It Yrketh or is grieuous to.

Tedet.
Pœnitet.
Satietate afficit aliquem.
Molestum
Odiosum
Ingratum
Injucundum } est.

Yrksome or tedious.

Insuauis
Molestus
Grauis
Ingratus
Injucundus } alicui.
Satietatem & fastidium afferens
Prolixus
Onerosus

Yrk-

Trksomeneſſe, or tediouſneſſe.

Faſtidium.
Moleſtia.
Satietas.
Tædium.
Offenſio.
Inſuauis prolixitas.

Z.

Zealous in Gods ſeruice.

IN cultu Dei diligentiſsimus.
Feruentiſsimus Dei cultor.
Omnes idololatriæ reliquias deteſtans.
Ardentiſsimo affectu Deum venerans.
In omnibus pietatis exercitijs flagrantiſsimus.

Zeale, or an holy indignation.

Zelus diuinus.
Ira ſancta.
Inflammatus animi motus.
Sacra indignatio.
Feruor } animi.
Ardor }

To bee Zealous after a thing.

Amore rei inflammari.
Studio rei incendi.
Rei cupiditate flagrare.

Zealouſly.

Feruenter.
Summo zelo.
Fragranti ſtudio.

Τῷ Θεῷ μόνῳ δόξα καὶ τιμή.

Ἐν παντὶ ἀρχὴν καὶ τέλος ποίει Θεός.

ANNO REDEMPTIONIS

1613.